

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.
Titel Title:	<u>William Shakespeare's tragiske Værker.</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiøbenhavn : Fr. Brummer, 1807-1825
Fysiske størrelse Physical extent:	9 bd.

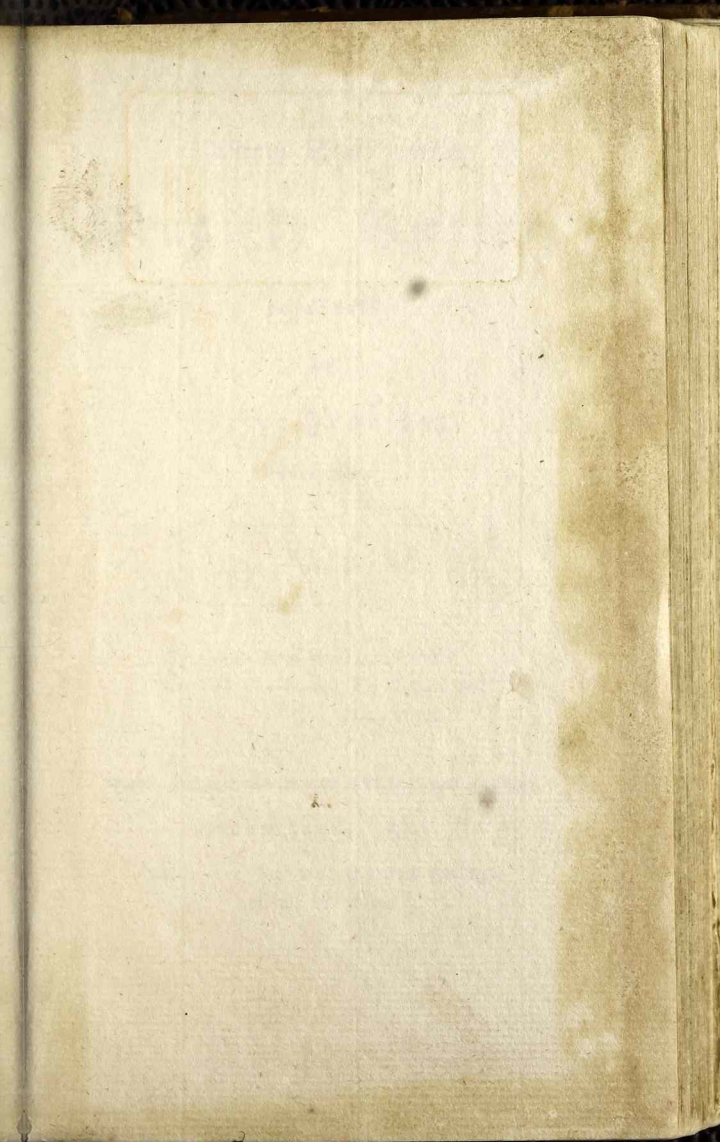
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

William Shaf'peare's
Tragiske Bærker,

oversatte

af

Peter Foersom,

Skuespiller.

Første Deel.

O! einsam steht und tiefbetrübt,
wer heiß und fromm die Vorzeit liebt!
Novalis.

Kiøbenhavn, 1807.

Trykt paa Fr. Brummers Forlag,
hos S. Breum.

Til

Hendes Kongelige Høihed

L o v i s a A u g u s t a ,

Hertuginde til Augustenborg.

Saa ædle Stene har jeg her bragt hjem
af Scenens Konges evigrige Krone:
O, Skønheds hulde Dronning! for Din Throne
med hellig Urefrygt jeg lægger dem.

I Thronens Glænde var steds deres Hiem:
Him Vestens Coel, den fronte Vestalinde,
var deres høie Giers Skytsgudinde,
og hendes Billed' luer end i dem!

Som Himlens Lys, naar Baarens Blomsterkrands
oplukker perlesøldte Offerstaaler,
huldt spiller sig i dem fra høien Poel,
saa lad, Du Huldeste! af al Din Glænde
een Straale kun, af alle Dine Straaler,
nedsmile til mit Offer, Nordens Coel!

Allerunderdanigst

Peter Foersom.

Til Læseren.

Den Grundfætning, jeg ubrødelig fastsatte mig ved denne Oversættelse, var: at udtrykke Digteren saa værdigt, som mig var muligt, og, om muligt, saa tro som Echo gientage, hvad hans Genius tilraabte mig. Hvor jeg, skiondt jeg idelig havde denne Høide klart i Sigte, alligevel er bleven vandreende paa Sletten, der har Mangel paa Evne tvunget mig dertil.

Mange ville vel imidlertid ansee meget for Feil, som i min Oversættelse er Forsæt og Plan; for Ex. de Feil mod Bersebningsningen, jeg nu og da har tilladt mig. Disse begif jeg med velberaad Hu, hvor jeg maatte være bleven mit Mynster mindre tro, ved at undgaae dem. Den Læser, der udpeger flige Feil, holde sig til Englands fashionable poetry, og lade den gamle Shak-

speare ligge. Ja, saameget end denne Bog trænger til Læsere, og saa høilig jeg ønsker den dem, saa dog hellere slet ingen, end saadanne Læsere, som hellere ville scandere, end studere Digteren! — Andre, forudseer jeg, ville bebreide mig Brugen af forældede Ord og Sprogformer. Dem svarer jeg, at jeg har brugt det ældre Ord, hvor det var kiernesfuldere end det nyere, at jeg overalt har stræbt at bringe en Skjægge af Oldtiden, en ældre Tone ind i det Hele, fordi saa var Shakespeares Sprog; fordi dette Sprog ei er moderne, og, som saadant, afhængigt af Dieblikkets idelig veylende Smag eller Lune.

Derfom Nogen beærer dette Arbeid med en kritisk Bedømmelse, anmærker jeg for hans Skyld, at den Udgave, jeg har oversat disse tvende Tragoedier efter, er en Haandudgave, udkommen i London 1798, hvor Steevens's Text er lagt til Grund. Dog har jeg tillige, ved senere Giennemsyn af disse Blade, havt, saavidt muligt, Malone's Udgave ved Haanden: saavidt muligt, siger jeg; thi saa sielden er den her, at

intet offentlig Bibliothek, saavidt jeg veed, besidder den, og den er, som bekiendt, for kostbar, til ei at være Sieldenhed i danske private Bogsamlinger. Videre bør jeg tilføie, at Ordspil, som være aldeles uoversættelige, og som paa Dansk vilde give en meningsløs Text, har jeg, hvor intet omtrent lignende kunde sættes i Stedet, aldeles udeladt, dog saaledes, at intet Hul derved blev synligt: saaledes har jeg ogsaa ganske udeladt enkelte Ting, hvis Betydning var selv de ældste Commentatorer ubekiendt, og som for Læseren vilde være aldeles betydningsløse; og jeg haaber, at man vil vide mig Tak herfor, saameget mere, som jeg derved har skaanet Læseren for kedsommelige, forstyrrende Anmærkninger. Og endelig skylder jeg mig selv at anmærke: at jeg ei blindt hen har fulgt eller følger Maslone's eller nogen hvilkensomhelst Commentators Læsemaade, Conjectur eller Fortolkning; paa mange Steder har jeg afvoget fra ham, og fulgt endog mindre paalidelige Udgavers Læsemaade, naar den var skarpere, og ei aabenbar Følge af Udgiver

rens Uvidenhed eller Skiodesløshed. Denne Plan har jeg fulgt ved denne, og vil følge ved de følgende Dele.

Om nu disse Dele skulle udkomme, eller ei, vil beroe paa dennes Modtagelse. Dersom Boghandlerne nøie kende den danske Læseverdens Smag, hvad kan jeg da haabe, naar jeg i flere Aar, indtil nu, har søgt forgieves — endog paa ubillig-billige Billaar fra min Side — en Forlægger til dette Værk? — Midlertid see vi jo alle klarligen, at der efter en lang Dæmring opgaaer en klar Morgen over det danske Parnas, saa Tiden synes, at være mit Foretagende gunstig. Det gaae som det vil; jeg nedlægger disse Blade, som en ringe Skierp paa Melpomenes Altar, med det varme Dnske, at de maae hidrage til at udsende over hendes Præster den Aand, i hvilken vi skulle leve og røres, og uden hvilken vi Intet ere, og Intet kunne worde!

Kjøbenhavn i Decemb. 1806.

Oversætteren.

Julius Cæsar.

Personer:

Julius Cæsar.		
Octavius Cæsar.	}	Triumvirer efter Julii Cæsars Død.
Marcus Antonius.		
M. Emil. Lepidus.		
Cicero,	}	Senatorer.
Publius,		
Popilius Lena,		
Marcus Brutus,	}	Sammensvorne mod Julius Cæsar.
Cassius,		
Casca,		
Trebbonius,		
Ligarius,		
Decius Brutus,		
Metellus Cimber,		
Cinna,	}	Tribuner.
Flavius,		
Marullus,		
Artemidorus, en Sophist fra Entbos.		
En Sandsiger.		
Cinna, en Poet.		
En anden Poet.		
Lucilius,	}	Venner af Brutus og Cassius.
Titinius,		
Messala,		
Cato, den yngre,		
Volumnius,		

Barro, }
Clitus, }
Claudius, } Bruti Diener.
Strato, }
Lucius, }
Dardanius, }

Pindarus, Cassii Diener.

Calpurnia, Casars Gemalinde.

Portia, Bruti Gemalinde.

Senatorer, Borgere, Bagt, Folge o. s. v.

Scenen er for største Delen i Rom; siden i Sardis,
og i Nærheden af Philippi.

Julius Cæsar.

Første Akt.

Første Scene.

Rom. En Gade.

Flavius og Marullus træde ind med en Sværm af Almuesmænd.

Flavius.

Affæd! gaaet hjem, I dovne Krøe, gaaet hjem;
er det en Helligdag? Hvad! Vide I
da ei, som Haandværksfolk, I maae ei gaae
omkring paa Sognebage uden Tegnet
paa Eders Dont? — Tael, hvad er din Haand-
tering?

Første Borger.

Herre! jeg er Tømmermand.

Marullus.

Hvor er dit Skiodskind, og dit Vinkelmaal?
Hvad gjør du med din bedste Klædning paa? —
I, hvad er Jeres Haandværk?

Anden Borger.

Ja, Herre, hvis I ligner det med fint Kunstarbeid, kan det ikke kaldes stort bedre end Flickerie.

Marullus.

Men hvilket er dit Haandværk? Svar mig flux!

Anden Borger.

Det er et Haandværk, jeg haaber, jeg kan drive med en god Samvittighed. Jeg letter mangen een den tunge Gang giennem Verden.

Marullus.

Hvad Haandværk, Skurk? Du grove Skurk!
hvad Haandværk?

Anden Borger.

Gia! gode Herre! brist dog ikke af Harme! — Og dog brist kun. Den Skade kan jeg bøde!

Marullus.

Hvad skal det sige, uforskammede Karl? bøde paa mig?

Anden Borger.

Ja, det priser jeg min Kunst for!

Flavius.

Du er Skoeflicker; ikke sandt?

Unden Borger.

Rigtig, Herre! Alt, hvad jeg lever af, er Sy-
len. Jeg bryder mig ligesaa lidt om Riobmandens
Handel, som om Dvindernes Handeler; men bli-
ver ved min Pæst. Jeg, Herre, jeg er Bund-
læge for gamle Skoe; ere de i stor Fare, helbre-
der jeg dem. Saa vakke Folk, som nogen sinde
traad paa en Kothud, have gaaet paa mine Hæn-
ders Arbeid.

Flavius.

Hvi er du da i Dag ei i dit Værksted,
men fører disse Mænd omkring i Staden?

Unden Borger.

Det gjør jeg, Herre! at de kan faae deres Skoe
opslidte, og jeg faae meer Arbeid. Dog, sandt
at sige, i Dag gjøre vi Helligdag, for at see Cæ-
sar, og fryde os ved hans Ciers=Jnotog.

Marullus.

Hvi fryde Eder? Hvad Erobring bringer
han hjem? Siig, hvilke Skattefonger følge
ham hid, for lænkede hans Bogn at pryde?
I Klodse, Stene, sandfæstløse Kræe,
o, haarde Hjerter, grumme Mænd af Roma,
har I ei kjendt Pompeius? Mangeskund
I have klattred' op til Mure, Tindere,
til Taarne, Binduer, ja Skorsteenspidser,
med Jeres spæde Børn i Arm; der sad' I

den lange Dag taalmødig, for at see
 Pompei Tog igiennem Romæ Gader;
 og naar I saae et Glimt, af hans Triumphvogn,
 opløstet I da ei et Jubelraab,
 saa Tibersfoden stalt ubi sit Leie,
 i det den horte Eders Stemmers Gienfrald
 ubi sin krumme Strandbred?
 Og nu iføre I Jer Høitidsklæder?
 Og nu ublaare I en Helligdag,
 og nu udstroe I Blomster paa hans Bei,
 som sei'rsfote fra Pompei Blod hidkommer?
 Fort:

flyer til Eders Huse, knæler, beder,
 at Guderne afvende vil de Straffe,
 som vist sliig Uerkiendtlighed maae ramme.

Flavius.

Gaaer, gaaer, Medborgere! For denne Brøst
 forsamler alle Ederis ringe Brødre,
 gaaer saa til Tibers Bred, og græder i
 dens Dyb, til Bølgen, hvor den lavest er,
 de høieste af Strømmens Bredder kysser!

(Borgerne gaae).

See kun, alt smelter den urene Wrts;
 de gaae, og Brøden binder deres Tunger.
 Gaae hiin Bei op til Capitolium;
 jeg gaaer ad denne; afklød Stotterne,
 I finder prangende med Wrestegn.

Marullus.

Dor vi det?

J veed det er jo Lupercali..?

Flavius.

Hvad siger det? Lad ingen Støtter prange
med Cæsars Seierstegn. Jeg vil omkring,
at drive Sværmen bort af Gaderne;
saa giøre ogsaa J, hvor tyk den staaer.
Naar disse Trier af Cæsars Binge rives,
da hævme vi hans stolte Dræneslugt,
som ellers svang sig over Jordens Synskreds,
og holdt os alle i en slavisk Frygt.

(de gaae).

Anden Scene.

Rom. En offentlig Plads.

Cæsar, Antonius, flædt til Væddeløb. Calpurnia, Portia, Decius, Cicero, Brutus, Cassius og Casca komme i et høitideligt Optog med Musik, en stor Følgeskare følger dem; i Skaren er en Sandfiger.

Cæsar,

Calpurnia!

Casca.

Cæsar taler. Tys!

(Musikken tier).

Cæsar.

Calpurnia!

Calpurnia.

Her, ædle Herre!

Cæsar.

Staae lige for Antonius, naar han vender
i Bæddeløbet! — Min Antonius!

Antonius.

Ja, ædle Cæsar!

Cæsar.

Forgiet ei, mens I løber, at berøre
Calpurnia; thi vore Fædre sige:
ufrugtbar Vio, i helligt Løb berørt,
Ufrugtbarheds Forbandelsen afryfter.

Antonius.

Jeg skal erindre det.

Naar Cæsar siger: gjør det, er det fuldbragt.

Cæsar.

Gaaer, og forgiætter ingen hellig Skik!

(Musik).

Sandsigeren.

Cæsar!

Cæsar.

Ha! Hvo kalder?

Cæsar.

Byd Larmen tie: — Stille! — Stille dog!

(Musiken tier).

Cæsar.

Hvo est du, som i Skaren kalder mig?
En Stemme svingrer over Frydeklangen,
og raaber: Cæsar! tael; thi Cæsar hører.

Sandsigeren.

Bogt dig for *idus Martii!*

Cæsar.

Hvad er dette?

Brutus.

En Spaamand varer Jer for *idus Martii*.

Cæsar.

Fremstil ham for mig, lad mig see hans Ansyn.

Cassius.

Frem, Mand! af Folkeskaren; see paa Cæsar.

Cæsar.

Hvad siger du mig nu? Tael end eengang.

Sandsigeren.

Bogt dig for *idus Martii!*

Cæsar.

Han er en Drømmer; kommer; — følger mig!

(Krigerst Musik. Alle gaae, undtagen Brutus
og Cassius).

Cassius.

Bil I gaae med og see paa Bæddeløbet?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Jeg beder Eder, gjør det.

Brutus.

Ei staaer min Hu til Keeg: mig fattes saare
hiin muntre Aand, Antonius besidder.
Lad mig ei hindre Eders Dnsse, Cassius;
jeg vil forlade Jer.

Cassius.

En Stund har jeg lagt Mærke til Jer, Brutus.
Jeg seer i Eders Dine ej hiint Huldskab
og Bynskabs Flamme, som jeg ellers saae.
J er for kold og fremmed mod en Ven,
som elsker Jer.

Brutus.

Bedrag Jer ei, o Cassius:

Laae der end Mærke over disse Dine,
saa var mit Aasyns Brede dog kun vendt
imod mig selv. — I lang Tid plages jeg
af temmelig ulige Lidenskaber,
og Tanker, som kun gielde ene mig,
og muligt volde de min Udfærds Mærke;
men slikt maa ikke krænke mine Venner,
i hvis Tal, Cassius, J være een.
Dg slut da af min Kulde kun som saa:
den stakkels Brutus, med sig selv i Strid,
forglemmer Venlighed mod Andre.

Cassius.

Brutus!

Saa tog jeg Feil af Eders Lidenstaa,
for hvis Skyld dette Bryst begravet har
heel høie Tanker, dyrebare Anslag. —
Siig mig, min Brutus, kan du see dit Uafsyn?

Brutus.

Nei, Cassius; thi Diet seer sig selv
kun ved et Gienstik af en anden Ting.

Cassius.

Ja, sandt var dette:

Dg man beklager saare, at I har
ei fligt et Speil, som Eder holde vil
for Die Eders skjulte Herlighed,
at Bruti Skygge I dog kunde see.
Lidt hørte jeg de Gieveste i Roma
— undtagen Cæsar, den Ubdødelige —
De talede om Brutus, og de sukked'
ved disse Eders Nag, og ønsked', at
den ædle Brutus havde Cæsars Dine.

Brutus.

I hvilke Farer vil I lede mig?
I vil, at jeg skal søge i mig selv,
hvad der ei er i mig.

Cassius.

Desaarfag, Brutus, lav Jer til at høre;
og da I veed, I bedst kan see Jer selv

ved Gienfkin, saa vil jeg, som Eders Speit,
 kessedent stille frem for Eders Syn
 det af Jer selv, som I endnu ei kiender.
 Og hør, mistroe mig ikke, vakkre Brutus:
 Er jeg en Dagens Giel, som har for Skik,
 med tomme Eder at falbyde hver
 nye Beilende mit Venfkap; har I hørt,
 jeg er en Mundven, som bagvasker den,
 jeg kyste nys, og har I seet, at jeg
 ved Gilde giver mig til Priis for Lauget,
 da fkye mig og mistænk mig.

(Trompetklang. Fryderaab).

Brutus.

Hvortil dog
 hiin Sublen! Jeg er bange, Folket kaarer
 til Konge Cæsar.

Cassius.

Saa! det frygter I?
 Saa maa jeg troe, I faae det just ei gierne.

Brutus.

Nei, ikke gierne, skiondt jeg hoit ham elsker.
 Men hvorfor holder I mig her saa længe?
 Hvad er det vel, I vil medhele mig?
 Er det til almeent Vel, velan! stil Gren
 for dette Die, Døden for det andet,
 og jeg vil see paa Døden ligegyldig:

Thi Guderne mig elcke saa høit, som
jeg elcker Wren, meer end frygter Døden!

Cassius.

Jeg Kiender denne Dyd hos Jer, min Brutus,
saa godt, som dette Eders favre Nafn.
Vel, Wre er Indholdet af min Tale. —
Jeg veed ei grant, hvad I og andre tænke
om dette Liv; men hvad mig selv angaaer,
da vil jeg heller' døe, end leve, for
at ængstes af et Væsen, som mig selv.
Tribaarne ere vi, saavel som Cæsar:
Vor Føde var som hans; og vi kan begge
udholde Vintrens Frost, saa godt som han.
Thi engang paa en raae og fludfuld Dag,
mens Tibet oprørt streed med sine Bredder,
da sagde Cæsar: "Cassius, tør du nu
vel springe med mig i den vrede Flod,
og svømme til hiint Maal?" — Ved disse Ord,
fuldpaaktødt, som jeg var, jeg sprang i Dybet,
og bød ham følge; dette gjorde han.
Strømningen brødes, og vi sloge den
med stærke Sener; stødte den tilside,
og stredede mod dens Bold med stridbart Bryst.
Men før vi naaede det bestemte Maal,
kreeg Cæsar: "Hielp mig, Cassius! Hielp! Jeg
synker."

Ret som Wneas, vores Stammefader,

har Dsbingen Anchises paa sin Ryg
 fra Troix Brand, saaledes bar og jeg
 den trætte Cæsar giennem Tibers Bølger:
 Og denne Mand er vorden nu en Gud,
 og Cassius en Usling, som maa krumme
 sin Ryg, naar Cæsar koldt et Nik ham skienker.
 Han havde Feber i Hispania,
 og naar da Kulden greb ham, saae jeg hvor
 han zitted', ja i Sandhed, Guden zitted'!
 Hans feige Læbe flygted' fra sin Farve;
 det Die, for hvis Bryn al Verden hæver,
 forlod sin Gland. I Jeg horte, hvor han stonned'
 Ja selv den Tunge, som bod Romæ Mænd
 at give Agt, og tegne op hans Taler
 i deres Bøger; Cia! hvor den klynked'
 paa syge Dvinders Wiis — "Titinius,
 giv mig en Lædskedrik!" I Guder! det
 forfærder mig, at denne svage Mand
 vandt Forspring for den hele stolte Verden,
 og bærer Palmene ene.

(Tubel. Trompetklang).

Brutus.

Igien en almeen Jublen!
 Jeg troer, hiint Bifald gielder nye Cres-
 Beviisninger, som dnyges over Cæsar.

Cassius.

Ja, Ven! han træder paa den snævre Verden,

som en Colos, og vores Dvergætt
 gaaer ved Uhyrets Been, og frygtsom seer
 sig om, for sig en Skændsels-Grav at finde.
 Et Menneske er ofte Parcens Herre:

Ei ligger Skylden udi vore Stiernet,
 men i os selv, at vi er' Undermænd.

Brutus — og Cæsar — Hvad er i det Cæsar?

Hvi skulde hiint Navn nævnes meer end Eders?

Dptegn dem sammen; er hiint smukkere?

Udtael dem; klinger Eders ei saa vel?

Bei dem; eens Tyngden er: besværg med dem,

og Brutus maner Vænder frem saa flur

som Cæsar. (Subetraab). Nu i alle Gubers

Navn da,

hvad Føde nærer denne vores Cæsar,

at han er voret saa? Skam dig, vor Old!

Rom, du har tabt din ædle Helteengel.

Naar randt et Sekel, fra den store Vandflob,

det fleer end een Mand gjorde ei navnkundigt?

Naar kunde de, som nævned' Roma, sige,

før nu, at disse vide Mure rummed'

kun een Mand. Nu, i Sandhed er der Rum nok

i Rom; thi nu det rummer ikkun een Mand.

D I og jeg vi horte Fædre sige:

Der var en Brutus, en, som havde tilladt,

den evige Diævel holdt sit Hof i Roma,

før nogen Konge.

Brutus.

Jeg tvivler ei, at I jo elsker mig;
 det ahner mig, hvortil I vil mig drives
 hvad jeg har tænkt om det, og disse Lieder,
 skal jeg forklare Jer; for denne Sinde
 — saa sandt jeg elsker Jer — jeg beder Eder
 driv mig ei videre. Hvad I har sagt,
 jeg overveie vil; hvad I vil sige
 taalmodig høre, og en Stund udsøge
 beleilig at raadslaae om høie Ting.
 Til da læg dette, ædle Ven! paa Hierte:
 Brutus vil heller' trælle bag ved Ploven,
 end kaldes Romæ Søn paa flige Kaar,
 som denne haarde Tid gjør Mine til
 at lægge paa vor Nakke.

Cassius.

Det glæder mig, at mine svage Død
 slog' dog saa mange Gnister Ild af Brutus.
 (Cæsar kommer tilbage med sit Følge).

Brutus.

Legene er' forbi, og Cæsar kommer,

Cassius.

Træk Casca, mens de gaae forbi, i Hermet,
 og han vil, paa sin bittere Viis, berette
 os hvad mærkværdigt der er skeet i Dag.

Brutus.

Det skal jeg nok: — Men seer I, Cassius,

den brede Plet paa Cæsars Hænder gløder,
 og Følget seer jo ud som skjeldte Trælle:
 Calpurniæ's Kind er bleeg; og Cicero
 seer med saa gloende og røde Dine,
 som tidt vi saae paa Capitolium,
 naar Senatorerne bestred' hans Taler.

Cassius.

Cæsar vil sige os, hvad det betyder.

Cæsar.

Antonius!

Antonius.

Cæsar!

Cæsar.

Jeg vil see Mænd med Fædme i mit Følge,
 med trikke Kinder, og som søve håardt:
 Hiin Cassius har et gustent, hungrikt Ansigt;
 han tænker alt for meget: Han er farlig.

Antonius.

Frygt ham ei, Cæsar, han er ikke farlig;
 han er en ædel, Ter hengiven Romer.

Cæsar.

Var han kun feid: — Vel frygter jeg ham ei;
 men hvis mit Navn var underkastet Frygt,
 da veed jeg ei den Mand, jeg skulde flye
 saa fast som denne gustne Cassius.
 Han læser, prøver meget, og han fluer

igiennem Menneskenes Daad; han ynder
 ei Skuespil, som du Antonius;
 han hører ei Musik; han smiler sjelden,
 og smiler da, som om han vilde spotte
 sin Aand, at den tør lade sig bevæge
 til Smil ved noget. Slige Mennesker
 er' aldrig rolige i Hjertet, medens
 de see en Overmand; desaaarsag ere
 de meget farlige. Jeg siger nu,
 hvad frygtes kunde, ikke hvad jeg frygter;
 thi jeg er stedse Cæsar. — Kom og gaae ved
 min høire Haand; thi døvt er dette Dre,
 og siig mig ret din Hjertens Mening om ham.
 (Cæsar og hans Følge gaae. Casca
 bliver tilbage).

Casca.

J trak mig i min Kappe; vil J noget?

Brutus.

Ja, Casca; siig os, hvad er skeet i Dag,
 hvi Cæsars Afsyn var saa mørkt?

Casca.

J var jo med ham; var J ei?

Brutus.

Saa spurgte jeg ei Casca, hvad der skeete.

Casca.

D, man bød ham en Krone: og da den blev ham
 huden, stødte han den fra sig, med Bagen af

Haanden, saaledes; og saa istemte Folket et Fry-
deraab.

Brutus.

Hvad var det andet Raab for?

Casca.

Ei! for det samme.

Cassius.

Tre Gange skreeg man; hvorfor tredie Gang?

Casca.

Ei! for det samme.

Brutus.

Blev Kronen ham tredje Gange buden?

Casca.

Ja vist blev den, og han stødte den tredje Gange
tilbage, den ene Gang sagttere end den anden; og
hver Gang hån skød den fra sig, istemte godt
Folk et Fryderaab.

Cassius.

Hvo bød ham Kronen?

Casca.

Ei! Antonius.

Brutus.

Fortæl os Maaden da, min vakkre Casca!

Casca.

Om jeg skulde hænges, kan jeg ikke fortælle Jer
Maaden: Det Hele var Gøglespil, og jeg lagde
ikke Mærke til det. Jeg saae, at Marcus Anto-

nus rakte ham en Krone; — dog det var heller ingen Krone, det var en af disse Smaakroner; og saa stødte han den tilbage een Gang, som jeg sagde Jer; men desuagtet troer jeg, at han gierne vilde have havt den. Derpaa bød han ham den anden Gang, derpaa flød han den atter tilbage; men mig syntes, at han saare nødigen trak sine Fingre fra den. Og nu tilbød han ham den tredie Gang; han stødte den tredie Gang tilbage; og hver Gang, han afflog den, huede Pøbelen, og klappede med deres haarde Hænder, og kastede deres svedige Nathyer i Veiret, og udbredte saadan stinkende Nande omkring sig, fordi Cæsar afflog Kronen, at det nær havde qvalt Cæsar; thi han besvimed og faldt om derved. Og hvad mig angaaer, torde jeg ikke lee, af Frygt for at aabne Munden og indaande den onde Luft.

Cassius.

Held, Casca! Hvad? Hvordan? besvimed' Cæsar?

Casca,

Han faldt om paa Torvet; Graaden stod ham for Munden, og han var maaløs.

Brutus.

Ja, det er meget muligt; han har Liigsald.

Cassius.

Nei, Cæsar har ei Liigsald; I og jeg og Casca, vi, vi have Liigsald!

Cæſar.

Jeg veed ei, hvad J mener med dette; men det veed jeg, at Cæſar ſaldt om. — Jeg er aldrig ærlig, hvis ei den lurvede Pøbel klappede ad ham og peeb ad ham, efterſom han behagede eller miſhagede den, ligesom den pleier at giøre ved Skueſpillerne paa Skuepladsen.

Brutus.

Hvad ſagde han, da han kom til ſig ſelv?

Cæſar.

Ja, før han ſaldt om, da han mærkede, at den fiore Hiord var ſaa glad ved at han aſſlog Kronen, ſaa reev han ſin Vams op, og tilbød den ſin Hals at ſliære af. — Dg havde jeg været en Mand, der drev nogen Haandtering, ſaa gid jeg maa fare til Helvede med alle Skurke, hvis jeg ikke vilde have taget ham paa Ordet: — Nu ſaldt han da. Da han ſik ſin Samling igien, ſagde han: at om han havde giort eller ſagt noget upaſſende, bad han den høiſtærede Forſamling vilde troe, det var hans Sygdoms Skyld. Tre, fire Kierlinger, omkring mig, raabte: ”O den gode Siel!” og tilgave ham af ganſke Hierte: Men dem ſkal man ikke regne; om Cæſar havde myrdet deres Mødre, havde de giort det ſamme.

Brutus.

Dg derpaa gif han da saa opbragt bort?

Casca.

Ja.

Cassius.

Sagde Cicero noget?

Casca.

Ja, han talte Grædsk.

Cassius.

I hvilken Hensigt?

Casca.

Ja, gid jeg albrig maa komme for Jeres Dine meer, om jeg kan sige Jer dette: Men de, som forstode ham, smilede til hinanden, og rystede paa Hovedet; men hvad mig angaaer, saa var det Grædsk for mig. Jeg kunde bringe Jer endnu flere Tidender: Marullus og Flavius har man stoppet Munden paa, fordi de have revet Diademmer af Cæsars Billedstøtter. Farer vel! Der skeete endnu flere Narrestreger, naar jeg blot kunde mindes dem.

Cassius.

Wil I spise hos mig i Aften, Casca?

Casca.

Nei, jeg har lovet mig ud.

Cassius.

Wil I spise til Middag hos mig i Morgen?

Cæsa.

Ja, hvis jeg lever, og I ikke skifter Sind, og
Jeres Maaltid er værdt at spise.

Cassius.

Godt: jeg vil vente Jer.

Cæsa.

Gjør det: Farvel!

(gaaer).

Brutus.

Hvor dork har denne Karl ei været sig?

I Skolen var han Frygheden selv.

Cassius.

Saa er han end, saasnart han skal udføre
et stort og dristigt Foretagende,

endskiønt han bærer denne slove Masse.

Hiin Plumshed er en Sauce paa Mandens Vid;

den giver folk desbedre Appetit

til at fordøie, hvad han siger.

Brutus.

Saa er det. Nu Farvel, for denne Sunde:

I Morgen, dersom I vil tale med mig,
besøger jeg Jer; eller om I vil,

saar kom til mig, og jeg vil vente paa Jer.

Cassius.

Det vil jeg: — tænk imidlertid paa Verden!

(Brutus gaaer).

Ja, Brutus, du est ædel; men jeg seer,

dit herlige Metal forvanskes kan
 fra sin Natur! deskaarsag er det godt,
 at Wdte holdt sig kun til Wdte; thi
 hvo er saa fast, at han ei lokkes kan?
 Mig hader Cæsar; men han elsker Brutus,
 hvis jeg var Brutus nu, og han var Cæsius,
 omstemmed' han ei mig. Jeg vil i Nat
 i Bruti Vinduer lægge Sedler, skrevne
 med flere Hænder, som de rørte hid
 fra flere Borgere; hvori skal tales
 om Romæ store Haab til Bruti Navn;
 tillige skal i disse dunkelt pæges
 paa Cæsars Overmod og Herskesyge:
 Og lad saa Cæsar see, om fast han staaer;
 han falde; eller vi vil døie værre Kaar!
 (gaaer).

T r e d i e S c e n e.

Rom. En Gade. Jorden og Eynild.

Cæsa, med draget Sværd, og Cicero komme
 ind fra modsatte Sider.

Cicero.

God Aften Ven! Har I fulgt Cæsar hjem?
 Hvi stonner I? Hvi stirrer I saa vildt?

Cæsa,

Bevæges I ei, naar al Jordens Vægt

som Løv i Stormen flielver? Cicero,
 jeg har seet Uveir, da de flielbende
 Stormvinde splitted' knubred' Egestammer;
 har seet det stolte Hav opsvolme, fraade
 for at ophøies blandt de brede Skyer:
 Men aldrig før i Aften; ei før nu
 gif jeg igiennem Ildregn. Enten er
 der Borgerkrig i Himlen; eller Jorden,
 for overmodig imod Guderne,
 optænder dem til Undergang at sende.

Cicero.

Saa, saae I nogenfinde slige Terteegn?

Casca.

En Slave, som I kiender, naar I seer ham,
 holdt op sin venstre Haand, der flammede
 som tyve Faklers Brand forenet; dog
 hans Haand ei følte Ilden, men blev uskadt.
 Saa kom (fra den Stund blotted' jeg mit Sværd)
 ved Capitolium en Løve mod mig,
 som stirred' paa mig, og gif glubende
 forbi mig; men den skadede mig ei.
 Dg paa en Høi sad' hundred' fæle Qvinder,
 som Angest havde vanskabt, og som soore,
 de saae Ild-Mænd gaae op og ned ad Gaden.
 Dg Mattens Fugl sad hylende i Gaar
 ved hoiens Middagstid og skreeg paa Torvet.
 Naar slige Terteegn møde saa hinanden,

lad Mennesker da ikke sige: "Dette
er deres Grund, — de ssee naturligen;"
thi fast jeg-troer, de ere Varselstegn
for hvert et Jordstrog, som de pæge paa.

Cicero.

Heel underlig er Tiden stemt, i Sandhed;
men Mennesker kan tidt fortolke Ting
paa deres egen Viis, og være dog
langt fra det Meed, som er i Tingene.
Gaaer Cæsar op paa Capitolium
i Morgen?

Casca.

Ja, han bod Antonius
at sende Eder Bud, at han vil møde.

Cicero.

God Nat da, Casca! venne vrede Himmel
er ikke gunstig at spadserer under.

Casca.

Farvel!

(Cicero gaaer).

Cassius kommer ind.

Cassius.

Hvem der?

Casca.

En Rømer.

Cassius.

Casca's Stemme!

Casca.

J hører godt. O Cassius, hvilken Nat!

Cassius.

En saare herlig Nat for brave Mænd!

Casca.

Hvo hørte Himlen før at true saa?

Cassius.

De, som saae Jorden vrimle saa af Feil,
 Hvad mig angaaer, da har jeg sandret om
 paa Gaderne, udsat for Nattens Farer;
 og saa flet rustet, som J seer mig, Casca,
 har jeg mit Bryst mod Jordenkilen blottet;
 og naar den krumme, blaa Lynstraale syntes
 at aabne Himlens Barm, fremstilled' jeg
 mig just i Sigtet og i Slaget af den.

Casca.

Men hvorfor fristede J Himlen saa?
 Den Dødeliges Pligt er Frygt og Bæven,
 naar Guderne ved Tegn nedsende slige
 Herolde, for at fylde os med Rædsel.

Cassius.

Dorff er J, Casca; og de Gnister Liv,
 som være Flak i Romeren, dem mangler
 J, eller bruger ei: J blegner, stirrer,
 J rædes og forundres ved at see
 den underlige Utaalmodighed
 i Himlene: Men vil J ret udgrunde:

hvi disse Blus; de Uander, som omsnige;
 hvi Fugle, Dyr fornægte Art og Væsen,
 hvi Gubber fiante; og Umyndige spaae;
 hvi alle disse Ting nu deres Love,
 Natur og evigen bestemte Væsen
 omskifte til uhyre Egenskab;
 faa skal I see, at Himlen selv indgiød
 dem disse Kræfter, for at bruge dem
 til Rædsels- og til Varsels-Verktøi for en
 uhyre Stat. Nu kunde jeg dig nævne
 en Mand, som ligner denne Rædsels Nat;
 som tordner, lyner, aabrer Grave, brøler
 som Leven hist paa Capitolio:
 en Mand, ei stærkere end du og jeg
 i Legemskraft; og dog uhyre voret,
 og frygtelig, som disse Undersyner.

C a s c a.

I mener Cæsar: gjør I ikke, Cassius?

C a s s i u s.

Det gielde den det er: Thi Romerne
 har nuomstunder Ledemod og Gener,
 som Fædrenes; men vee os! Fædres Siel
 er uddød; Modres Sind regierer os:
 Bort Nag og Taalmod viser os som Qvinder.

C a s c a.

Hor, Cassius! Ordet gaaer, at Raadet agter
 at fikænke Cæsar Konge-Navn i Morgen;

og han skal bære Kronen overalt,
paa Hav og Land, kun i Italia ei.

Cassius.

Da veed jeg, hvor jeg denne Dolk vil bære;
Cassius skal fælse Cassum fra Lænker:
Deri, I Guder, gjør' I svag Mand stærkest:
deri, I Guder, kue I Tyranner:
Ei Taarn af Steen, ei Muur af hamret Kobber,
ei lusttomt Fængsel, stærke Leed af Jern
kan holde Landens Kraft; men Livet, kied
af Jordens Skranker, mangler aldrig Evne
til selv at fri sig. Veed jeg dette, vide
al Verden, at den Deel af Tyraniet,
jeg drager, kan jeg kaste, naar mig lyfter.

Casca.

Jeg med: Saa bær' hver Slave i sin Haand
Kraft til sit Trældomsaag at sønderbryde.

Cassius.

Og hvi skal Cæsar være da Tyran?
Den arme Mand! Jeg veed han var ei Ulo,
hvis han ei saae, at Romerne er' Gaar;
han var ei Love, vare de ei Hinde.
De, som i Hui og Hast et Baal vil reise,
begynde det med Straa: O, hvilken Skærnhob
er Roma, naar det tiener til den Hensigt,
lig usel Ting, som Cæsar Glands at vænke!

Men, o, min Harm, hvorhen harst du leedt
mig?

maaskee jeg taler med en villig Træl:

Saa veed jeg, man vil ssevne mig til Ansvar;
men jeg er væbnet, og jeg leer ad Farer.

Casca.

Med Casca taler J, og med en Mand,
som ei er Dretuder. Tag min Haand:
Hverv Brødre til at ende al vor Nød,
saa sværger jeg, at gaae saa vidt, som nogen.

Cassius.

Det er et Ord! — Nu Casca, maa J vide,
at jeg har alt bevæget Bisse af
de Gieveste i Roma til at vove
med mig et Haders- og et Fares-Værk.
De vente i Pompei Vorticus
mit Komme; thi i denne Rædsels-Nat
kan man ei færdes vel paa Gaderne;
og Elementets Uafsyn seer ret ud
just som det Værk vi have ubi Hænde,
saa blodigt, gloende og rædeligt.

Cinna træder ind.

Casca.

Do libt, hist kommer en i Første Til.

Cassius.

Jeg kiender ham paa Gangen, det er Cinna,
en Ven af os. — Hvi haster I saa, Cinna?

Cinna.

Jeg søger Jer: Hvem der? Metellus Cimber?

Cassius.

Nei, det er Casca; Meddeeltager i
vort Forbund. — Venter man ei paa mig, Cinna?

Cinna.

Det glæder mig. Det er en rædsom Nat.
To eller tre iblandt os har seet Syner.

Cassius.

Sig, Cinna, venter man ei paa mig?

Cinna.

So.

O, Cassius, hvis I blot kunde drage
den ædle Brutus med udi vort Forbund —

Cassius.

Vær rolig, Cinna: Her, tag denne Seddel,
læg den paa Prætor-Stolen, saa at Brutus
maa finde den; klist denne i hans Vindue;
segl denne fast paa gamle Bruti Stotte;
og med os i Pompei Porticus,
naar dette er fuldbragt. Er Decius Brutus
tilligemed Trebonius alt der?

C

Cinna.

Ja, alle ere der, undtagen Cimber,
som hiemme søger Jer. Nu vil jeg ile,
og, som I bød, besørge Brevene.

Cassius.

Kom derpaa til Pompei Skæplads.

(Cinna gaaer).

Kom, Casca, I og jeg vil, før det dages,
gaae hjem til Brutus. Trende Dele af ham
tilhøre os; og i den næste Kamp
vil hele Manden overgive sig.

Casca.

D, han staaer høit i hele Folkets Hjerte:
og hvad hos os man vilde kalde Brode,
vil Bruti Uafsyn, liig de Wises Steen,
til Borgerdyd og Heltedaad omskabe.

Cassius.

Ham, og hans Værd, og vores Trang til ham
har I ret vel udtrykt. Kom, lad os gaae,
det over Midnat er; før Daggrye ville
vi vække ham, og vorde visse paa ham.

(de gaae).

A n d e n A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Rom. Bruti Hauge.

Brutus træder ind.

Brutus.

Hei, Lucius! Op! —

Seg kan ei giette grant af Stierneerne,
 hvor langt der er til Dag. — Nu, Lucius! —

Gib slikt et Sovehierte dog var min Feil!

Nu, Lucius, kommer du? — Saa vaagn dog,
 Lucius!

Lucius kommer.

Lucius.

J kaldte, Herre?

Brutus.

Bring mig en Lampe i min Bogsal, Lucius:

Naar den er tændt, da kom og kald mig her.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer).

Brutus.

Det maa skee ved hans Død: og jeg, for min
Deel;

seer ingen Grund til at bortstøbe ham,
undtagen Folkets Sag. Han vilde krones: —
Spørgsmaalet er, hvorlunde dette kunde
forandre hans Natur. Den høie Sommer
udruget Snogen; — her maa gaaes vaersomt.
Ham krone? — Det; — jeg tilstaaer, saa udruste
vi Cæsar med en Braad, han, efter Lykke,
kan skade med. Det Høiheds Misbrug er,
naar den Samvittighed fra Magt adskilles:
og, sandt at sige, saae jeg aldrig, at
hans Lidenstabs tog hans Fornuft til Fange.
Men det er vist og sandt, at Ydmyghed
den unge Herkeslyges Stige er,
hvorpaa den i sin Opgang fæster Die;
men naaer den endelig det sidste Trin,
da vender den sin Ryg til Stigen, seer
høit op mod Himlene, og lader haant om
de lave Trin, ved hvilke den gik op:
Saa kan og Cæsar; derfor forebyg,
at han ei gjør det; og da Striden ei
kan hente Vaaskud af hvad nu han er,

udsmyk det saa: at hvis han Mere blev,
 da kunde her og der paafølge Misbrug:
 Derfor anseer ham for et Slangesæg,
 som skade vil ifølge sin Natur,
 saasnart det ruges ud; og dræber ham
 i Skallen.

Lucius kommer tilbage.

Lucius.

Lampen brænder alt i Salen.

Da jeg i Vinduet ledte efter Tjyrta,
 fandt jeg et Brev, og visselig jeg veed,
 det laae der ikke, da jeg gik til Sengs.

Brutus.

Gaf J i Seng igien, det er jo Nat.
 Dreng, er det *idus Martii* i Morgen?

Lucius.

Jeg veed ei, Herre!

Brutus.

See i Calenderen, og bring mig Svar.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaar).

Brutus.

De Himmelblus, som suse giennem Lufsten,
 udbrede Lys nok til at læse ved.

(han aabner Brevet og læser).

"Du sover, Brutus; vaagn, og see dig selv.

"Skal Roma — Dael, og slaae og frels!

"Du sover, Brutus; vaagn —"

Deslige Dpbud har man ofte tabt,
hvor jeg har fundet dem.

"Skal Roma" — Dette maa udfylbes saa:

Skal Roma bæve under een Mands Villie?

Hvad? Roma? Mine Fædre jog' af Roma
Tarquinius, da han blev kaldet Konge.

"Dael, slaae og frels!" — Dpfordrer man mig til
at tale og at slaae? O Rom, jeg lover:

Wil deraf følge Frelse, saa modtag
din Bøns Dpsfyldelse af Bruti Haand.

Lucius kommer.

Lucius.

I Morgen, Herre, er det *idus Martii*.

(Man hører Slag paa Porten).

Brutus.

Godt. Gak til Porten. Der er en, som banker.

(Lucius gaaer).

Fra Cassius forst opægged' mig mod Cæsar,
har jeg ei sovet.

Den hele Nallemtid fra første Tanke

og til et rødsomt Værks Udførelse

er liig et Nattesyn, en hæslig Drøm.

Vor Genius og det dødelige Værktøi

gaae da i Raad; og Menneskets Forfatning
er liig en liden Stats, som Dyrer tyfter.

Lucius kommer.

Lucius.

Ved Porten venter Eders Broder Cassius,
han ønsker, at indlades.

Brutus.

Er han ene?

Lucius.

Nei, der er' flere med ham.

Brutus.

Kiender I dem?

Lucius.

Nei, Gatten sidder dybt i deres Dine,
og Rappen skjuler deres halve Ansigt,
saa jeg kan ingenlunde kiende dem
af noget Træk.

Brutus.

Luf op! (Lucius gaaer) Det er vort Anhang.

O Mytterie, du blues ved at vise
din skumle Pande, selv ved Nattetide,
da Dndt er friest? O, hvor vil du da
ved Dagen finde Hulers Mulm til Skiul
for dit uhyre Afsyn? Mytterie!

Søg ingen, hyl det ind i Smil og Sledskhed;
thi hvis du i dit sande Villed' fremtraadst,

var selve Crebus ei balmørk nok
til for Opdagelse at skule dig!

Cassius, Casca, Decius, Cinna, Me-
tellus Cimber og Trebonius
træde ind.

Cassius.

Jeg frygter, vi forstyrre Eders Hvile:
God Morgen; komme vi Jer ubeteiligt?

Brutus.

En Stund alt har jeg været oppe; vaagen
den hele Nat. Kiender jeg Jeres Følge?

Cassius.

Ja, hver Mand her: og her er ingen Mand,
som jo heitagter Jer: og alle ø Te,
I havde samme Mening om Jer selv,
som hver en ædel Romer nærer om Jer.
Det er Trebonius.

Brutus.

Han er velkommen!

Cassius.

Det Decius Brutus.

Brutus.

Han er og velkommen!

Cassius.

Det Casca, Cinna og Metellus Cimber.

Brutus.

Velkomne alle!

Hvad vaagen Sorg har stilt sig mellem Matten
og Eder's Dine?

Cassius.

Brutus, hør et Ord!

(de tale sagte).

Decius.

Her ligger Dsten: gryer ei Dagen hist?

Casca.

Nei!

Cinna.

So, forlad mig; hine lyse Striber,
som kante Skyerne, er' Dagens Budskab.

Casca.

J skulle tilstaae, at J seile begge:

Her, hvor mit Sværd nu pæger, opstaaer Solen;
og overveie J den unge Aarstid,
er det et mægtigt Stykke ned mod Sønden.

J næste Maaned høiere mod Nord
den viser først sin Ild; og netop her
bag Capitolium staaer det høie Dsten.

Brutus.

Hver række mig sin Haand, en efter anden.

Cassius.

Dg lad en Eed befæste vor Beslutning.

Brutus.

Nei, ingen Gød: Hvis Menneffenes Aflyt,
 vort Hjertes Qual, vor Olds Jordærvelfe
 ei ere stærke Grunde, da afbryder
 betids, og gaaer hver til sit dovne Leie.
 Saa lad det frække Tyrannie fremrase,
 til hver Mand falder, naar hans Lod ham træffer.
 Men skiule disse Grunde — som jeg veed —
 Ild nok i sig til at opflamme Feige,
 og Qvinders bløde Aand med Mandsmød hårde;
 da, Landsmænd, hvilken anden Spore, end
 vor gode Sag, er nødvendig for at ægge
 til Frelse? Hvilken anden Borgen vel,
 end taus Romere, som gave Løftet,
 og vakte ei? Og hvilken anden Gød,
 end Urlighed, som lover Urlighed:
 At skee det skal; hvis ei, da falde for det?
 Lad Præster, Niddinge, og Skalle sværge,
 marvløse Grubber, og de knuste Sieler,
 som hyde Bøld velkommen; lader sværge
 paa onde Ting, de Skabninger man mistroer:
 Men svækker ei vort Forsæts stille Kraft,
 vor indre ubetvingelige Ild,
 i det I troe vor Sag, vort Værk at trænge
 til nogen Gød, naar hver en Draabe Blod,
 hver Romer arved', og af Udle arved',

for Hoer hans Moders Egteseng anklager,
hvis mindste Deel han sveeg af givne Løfter.

Cassius.

Men nu om Cicero! — Skal han ei prøves?
Seg mener, han vil mægtig staae os bi.

Casca.

Vi maae ei glemme ham.

Cinna.

Nei, ingenlunde.

Metellus.

O, lad 'os faae ham med; hans selvgraa Haar
vil kiobe os en fordeelagtig Mening,
og hverve Stemmer til vor Daad at prise.
Hans modne Raad har styret vore Hænder —
man sig vil. — Vor Ungdom og dens Vilddhed
ei sees, men skjules af hans Usyns Udvor.

Brutus.

O, nævn ham ikke; taler ikke med ham;
thi han vil aldrig følge nogen Sag,
en Anden har begyndt.

Cassius.

Gaaer ham forbi da.

Casca.

Ja, sandelig, han bliver ei vor Mand.

Decius.

Skal ingen røres ved, unbragen Cæsar?

Cassius.

Vel spurgt, min Decius: — Ei er det godt,
 saa synes mig, at Cæsars Ven, Antonius
 skal overleve Cæsar: vi vil finde
 en trædsf Modstander her, og bruger han
 sin Styrke, vide I, den kan forslaae til
 at skade os, saa mange som vi ere:
 for nu at forebygge dette, lad
 Antonius og Cæsar falde sammen.

Brutus.

Vor Gang er da for blodig, Cajus Cassius.
 Forst hugge Halsen af, saa Lemmerne,
 det ligner Harm' i Døden, Nag derefter;
 og kun et Lem af Cæsar er Antonius.
 Lad os ei slagte; lad os offre, Cajus.
 Vi alle reise os mod Cæsars Land,
 og Menneskenes Land har intet Blod:
 D, at vi kunde naae til Cæsars Land,
 og dog ei røre Cæsar! Men, at, Cæsar
 maa bløde for den. Lad os, vakkre Venner!
 da dræbe ham med Riækhed, ei med Harm.
 Han vorde slagtet, som et Gude-Maaltid,
 ei sønderhugget, som et Liig for Hunde:
 Dg vore Hjertes ligne trædsfke Herrer,
 som ægge deres Trælle til en Udaad,
 og siden, for et Syns Skyld, skiede dem!
 Nødvendig, ei forhadet vor Daad da vorde,

og seete udi dette Lys af Folket,
 ei Mordere, men Mensere vi kaldes.
 Og hvad Antonius angaaer, da tænker
 ei meer paa ham; thi han formaaer ei mere,
 end Cæsars Arm; naar Cæsars Hoved falder.

Cassius.

Dog frygter jeg: — hans Kierlighed til Cæsar
 har dybe Rødder.

Brutus.

O, min gode Cassius,
 tænk ei paa ham. Skald han elsker Cæsar
 er alt, hvad han formaaer, kun mod sig selv:
 at græmme, sørge sig til Døde for ham:
 Og det var meget, hvis han gjorde dette;
 thi han er Ben af Leeg og Sviir og Gilder.

Trebinius.

Han er ei fatlig; skaaner ham; thi han
 vil leve, og vil lee ad hele Sagen.

(En Klokke slaer).

Brutus.

Lys, tæller Slagene!

Cassius.

Nu slog den tre.

Trebinius.

Saa er det Tid at gaae.

Cassius.

Men det er tvivlsomt

endnu, om Cæsar vil gaae ud i Dag:
 thi han er nylig worden overtroist,
 heel tvertimod den Troe, han engang havde
 om Dromme, Ahnelser og Underværker;
 maaskee tør disse aabenbare Tertejn,
 og denne Nats uvante Rædselsfyner
 og hans Augurers Dvertalelse
 i Dag fra Capitolium ham holde.

Decius.

Frygt ei: Jeg kan regiere ham, hvis saa
 han er til Sinds: thi gierne hører han,
 hvorkunde man med Træ'r Cenhiørnet fanger,
 med Speile Bjørnen, Elefanterne
 i Gruber, Løverne i Garn, og Folk
 ved Smigrere; men naar jeg siger, at
 han hader Smigrere, paastaaer han ja,
 og smigres da just meest. Lad mig om dette:
 Thi jeg kan lede ham did, hvor han skal,
 og jeg vil bringe ham til Capitolium.

Cassius.

Nei, alle møde for at hente ham.

Brutus.

Mod Klokken otte da som allersejest?

Cassius.

Ei senere, og værret da paa Stedet.

Metellus.

Ligarius er Cæsar fiendsk, fordi

han dabled', at han rosende Pompeius;
det undrer mig, I ei har tænkt paa ham.

Brutus.

Nu, gode Cimber, gaa da til hans Huus;
han elsker mig, og jeg har vel forskyldt det;
send ham blot hid, saa vil jeg stemme ham.

Cassius.

See Dagen kommer paa os: Vi vil gaae,
Brutus, Farvel: — Nu Venner, skilles ad,
men mindes alle, hvad I have sagt,
og viser Jer, som ægte Romere.

Brutus.

Seer muntre ud, I ædle Herrer; lad
vort Afsyn ei isere sig vort Forsæt;
geberder Jer, som Skuespillerne,
med freidigt Mod, og med udbortes Fasthed:
Dg nu, god Morgen alle, hver især!

(Alle gaae undtagen Brutus).

Hei, Dreng! — Hvad! sover du? — Det siger
intet.

Nyd du kun Søvnens honningtunge Dug:
Du seer ei Skikkelser og Synet, som
den vaagne Sorg i vore Hierner maaler;
thi sover du saa sødt!

Portia træder ind.

Portia.

Brutus! min Herre!

Brutus.

Hvad vil I, Portia? Hvi staaer I op?
 Ei tiener det Jer, at I saa betvoer
 en vandfold Morgen Eders svage Helsen.

Portia.

Ei heller Jer. Uventlig har I listet
 Jer fra min Seng; i Gaar fra Naderen
 I brat foer op, gik tankesult omkring
 og sukede, med sammenslynged' Arme.
 Og naar jeg spurgte, hvad der skædte Jer,
 I stiered' paa mig med et ublidt Die:
 Jeg trængte paa Jer; og da gneed I Panden,
 og stamped' utaalmobigen med Foden;
 dog bad jeg Jer, og dog I svarte ei;
 men bød mig gaae med et fortrædent Vink:
 Det gjorde jeg, af Frygt for at forøge
 hvin Hestighed, som syntes alt for optændt;
 tillige haabed' jeg, det var kun Lune,
 som stundom finder Indpas hos enhver.
 Det under Jer ei Epise, Dale, Søvn,
 og vied' det saa stærkt paa Eders Nafsyn,
 som det har faaet Magt med Eders Sind,

gientkendte jeg Jer ei. Min ædle Huusbond,
gjør mig bekendt med Eders Kammers Kilde.

Brutus.

Jeg er ei ganske frisk; og det er alt.

Portia.

Brutus er viis, og var han ei ved Helsen,
han brugte Midler til at vinde den.

Brutus.

Saa gjør jeg: — Gode Portia, gaa i Seng.

Portia.

Er Brutus syg? og er det sundt at gaae
upaaklædt, og den vaade Morgens Dunster
indsuge? Hvad er Brutus syg? og lister
sig fra sin sunde Seng, for Nattens Smitte
at trodse? Trister han den febersvangre,
urene Luft, for sygere at vorde?

Min Brutus, nei; I har i Eders Sind
en Sygdom, som jeg kiende bør, i Kraft
og Ret udaf min Huustroe-Bærdighed:

Dg knælende besværger jeg Jer ved
min engang priste Skionhed, alle Eders
Forsikringer om Elskov, og ved hiin
den store Eed, som sammensmelte' os
og gjorde os til een: I dolge ikke
for Eders andet Jeg og Bæsens Halsbeel,
Hvi I er sorgfuld! siig, hvo var' de Mænd,

D

som mødtes her i Nat: thi her har været
 ser eller syv, som skjulte deres Ansyn
 endog for Mørket.

Brutus.

Knæl ei, omme Portia.

Portia.

Var Brutus om, behøved' jeg ei Knæfald.
 Blev det betinget ved vort Ægteskab,
 min Brutus, at jeg aldrig maatte vide
 en Hemmelighed, som angik Jer? Er jeg,
 kun paa en Maade, med Indskrænkninger,
 min Bruti andet Jeg, kun for hans Bord
 at dele med ham, og hans Seng at pryde,
 og stundom tale med ham? Er min Vaaning
 kun i Forstaden af hans Kierlighed?
 Er det ei mere, da er Portia
 kun Bruti Frille, ikke Bruti Huustroe.

Brutus.

J er min ægte, hæderværde Huustroe;
 saa kær mig, som de røde Draaber, der
 besøge mit af Sorg bespændte Hierte.

Portia.

Hvis saa, da vidste jeg dit skjulte Raad.
 Vel sandt, jeg er en Kvinde; men tillige
 en Kvinde, Brutus kaared' til sin Mage:
 Vel sandt, jeg er en Kvinde; men tillige
 en agtet Kvinde; jeg er Cato's Datter.

Troe mig ei svag, som Qvindeslønnet, da
 sig Fader avled' mig, sig Mand mig ægted'!
 Nævn Eders Raad; jeg skal ei købe dem:
 Jeg har viist stærke Prøver paa min Fasthed,
 dengang jeg gav mig en frivillig Wunde
 i Laaret. Kan jeg bære hiin med Taalmod,
 og ei min Huusbonds Hemmelighed?

Brutus.

Guder!

D gjør mig denne ædle Huustroe værdig!

(Der bankes).

Lys! Der er en, som banker. Portia, gaae!
 dit Bryst skal om et Dieblig deeltage
 i dette Hjertes skjulte Raad.

Jeg vil forklare dig mit hele Forbund,
 de dunkle Tegn paa denne mørke Pande: —
 Forlad mig hastig.

(Portia gaaer).

Lucius og Ligarius komme.

Lucius, hvo banker?

Lucius.

Her er en Syg, som vilde tale med Jer.

Brutus.

Cajus Ligarius, som Metellus nævned'! —

Gaae, Dreng! — Ligarius! Hvorlunde gaaer det?

Ligarius.

Tag et god Morgen fra en syg Mand's Tunge.

Brutus.

O, hvilken Tid har I valgt, brave Cajus!
til Sygeleje? Gid I ei var syg!

Ligarius.

Jeg er ei syg, hvis Brutus har i Hænde
en Handling, som er værdig Krens Navn.

Brutus.

Ja, den har jeg i Hænde; havde I
kun sunde Dren til at høre den.

Ligarius.

Bed alle Guder, Rom sig boier for,
her kaster jeg min Sygdom. Romæ Siet!
Du brave Søn, af ædle Lender spiret!
Piig en Besværger harst du manet op
min alt udbøde Mand. Nu, byd mig løbe,
og jeg vil kæmpe med Umuligheder;
ja overvinde dem. — Nu, hvad skal skee?

Brutus.

Et Arbeid, som vil giøre Syge friske.

Ligarius.

Er ingen frisk, som vi skal giøre syg?

Brutus.

Det skal vi ogsaa. Hvad det er, min Cajus,
skal jeg betro dig, underveis til ham,
hvem det skal giælde.

Ligarius.

Leder os da gaae!

Jeg følger med et nyt opflammet Hjerte,
for at udføre, hvad jeg ikke veed;
nok: Brutus leder mig.

Brutus.

Gaa følg mig da!

(de gaae).

U n d e n S c e n e.

Rom. Bærelse i Cæsars Pallads, Torden
og Lynild.

Cæsar træder ind i sin Natkjole.

Cæsar.

J Nat har Jord og Himmel ei havt Roe:
Tre Gange har Calpurnia raabt i Sovne:
"Ha! Hielp! De myrde Cæsar!" — Er der Nogen?

En Diener kommer.

Dieneren.

Herre!

Cæsar.

Gak, byd, at Præsterne strax giøre Dffring,
og bring mig deres Udsagn med om Lykke.

Dieneren.

Det skal jeg, Herre!

(gaaer).

Calpurnia træder ind.

Calpurnia.

Hvad vil I, Cæsar? Agter I Jer ud?
I Dag I flytter ei en Fod af Huset!

Cæsar.

Cæsar skal ud: de Ting, som trued' mig,
de saae mig aldrig uden paa min Ryg;
men see de Cæsars Ansigt, svinde de.

Calpurnia.

Cæsar, jeg fæstede' aldrig Liid til Terteegn,
nu skrælle de mig. Inde er en Mand,
foruden hvad vi hørte selv og saae,
beretter han de grueligste Syner,
af Nattevagten seete. En Lovinde
har kastet Unger midt paa Gaderne,
og Grave gabede, og opgav' Liig,
ildrode, vilde Krigsmænd flaaes i Lusten,
i Rader, Ordener, og rigtig Krigs-Skik,
saa blodig Stovregn faldt paa Capitolium:
Krigsraabet huiede i Skjerne,
og Heste vrinskede, og Faldne ralled',
og Aander hylede i Gaderne.
O Cæsar, disse Ting uherste ere;
jeg frygter dem.

Cæsar.

Hvad kan undflyes af det,
de hoie Guder satte sig til Maal?

Men Cæsar skal gaae ud; thi disse Varsler
angaae den hele Jord, saavelsom Cæsar.

Calpurnia.

Ei sees Kometer, naar en Tigger dør;
selv Himlene udblusse Fyrsters Død.

Cæsar.

En Feig dør mange Gange, før han dør;
den Tapre smager ikkun eengang Døden.
Af alle Undere, jeg end har hørt,
det underligste er, at man kan frygte,
da man jo veed, at Døden, alles Maal,
vil komme, naar den komme vil.

Tieneren kommer tilbage.

Hvad sig mig Augurerne?

Tieneren.

De ville, at I ei gaaer ud i Dag;
da de udtog Offerdyrets Indvold,
de funde intet Hierte udi Dyret.

Cæsar.

Eligt giøre Guderne til Skam for Feighed:
Ja, Cæsar var et Dyr, foruden Hierte,
hvis Frygten holdt i Dag hans Fodder hiemme.
Det er han ikke: Faren veed heel vel,
at Cæsar mere farlig er, end den.
To Lovet bleve vi, paa een Dag kasted',

og jeg den ældste, og den rædsomste;
og Cæsar skal gaae ud.

Calpurnia.

Uk, ædle Herre,
en dristig Tillid quæler Eders Wiisdom.
Gaae ikke ud i Dag: kald det min Frygt,
som hiemme holder Jer, ei Eders egen.
Vi sende vil Antonius til Raadet,
at sige I er ikke vel i Dag:
D lad mig knælende udbede dette!

Cæsar.

Antonius sige da, jeg er ei vel;
og, for at søie dig, jeg bliver hiemme.

Decius kommer ind.

Her kommer Decius: han skal rygte det.

Decius.

Hil Jer! God Morgen, ædle, store Cæsar:
Jeg kommer, for at hente Jer i Raadet.

Cæsar.

Dg kommer ret beleiligt, for at bringe
min Hilsen til det savalede Senat,
og sige det: jeg vil i Dag ei komme;
Kan ei, er falsk, og tør ei, falskere;
jeg vil i Dag ei komme: Siig det saa.

Calpurnia.

Siig, han er fog.

Cæsar.

Hvad? Skulde Cæsar lyve?

Udstræktes denne Arm til Seir saa vide,
paa det at Cæsar skulde frygte for
at sige disse gamle Herrer Sandhed?

Gaae, Decius, siig dem: Cæsar vil ei komme.

Decius.

O, store Cæsar, nævn mig da en Grund,
at man ei leer mig ud, naar jeg det rygter.

Cæsar.

Min Villie er min Grund, jeg vil ei komme:
det er Senatet nok, at vide dette.

Men for at tilfredsstille Jer særdeles,
fordi jeg elsker Jer, saa viid: min Dvinde,
Calpurnia, i Dag mig holder hjemme:

I Nat hun drømte, at hun saae min Stotte,
et Springvand liig, af hundred' Rør udgjød
det pure Blod; og muntre Romerskarer
kom smilende, og baded' deres Hænder
deri. Sligt tyder hun som Fertejn, Varsler,
og nær Ulykke: og har knælende
anraabt mig om i Dag at blive hjemme.

Decius.

Men denne Drøm er heel urigtig ublagt;
den var et skönt, og heldigt Syn. Den Stotte,
som sprang med Blod af mange Rør, i hvilket
saa mange glade Romere sig baded',

betyder, at det store Rom af Eder
 oplivende Blodstrømme skal indsuge;
 og store Mænd omkring Jer skulle stimle
 om Helligdomme og om Hæderstegn.
 Saaledes bør Calpurnia's Drom udlægges.

Cæsar.

Dg saadan har J godt udtydet den.

Decius.

Det har jeg, naar J hører, hvad jeg melder:
 Viid, Raadet har besluttet, store Cæsar,
 paa denne Dag at give Jer en Krone.
 Hvis nu J sender Bud, J vil ei komme,
 kan Raadets Sind forandres. Dgsaa kunde
 en Spottesugl faae Ursag til at sige:
 "Afbryder Raadets Samling til en Tid,
 "da Cæsars Hustru har bedre Dromme."
 Hvis Cæsar skjuler sig, mon de ei hvikke:
 "See, Cæsar frygter?"

Tilgiv mig, at min varme Kierlighed
 til Eders Fordeel bød mig sige dette,
 og kold Fornuft for Kierlighed bør vige.

Cæsar.

Hvor daarlig var nu Eders Frygt, Calpurnia?
 Jeg blues ved, at jeg gav efter for den. —
 Giv mig min Kappe; jeg vil gaae: —

Publius, Brutus, Ligarius, Metellus,
Casca, Trebonius og Cinna
træde ind.

See! Er ei Publius der og henter mig?

Publius.

God Morgen, Cæsar!

Cæsar.

Publius, velkommen! —

Ei! Brutus, ogsaa I saa aarle oppe?

God Morgen, Casca! — Cæsar Ligarius,

Cæsar har aldrig været Jer saa gram,

som denne Feber, der har svækket Jer. —

Hvad er nu Klokken?

Brutus.

Otte slagen, Cæsar!

Cæsar.

Hav Tak for Eders Høflighed og Umag.

Antonius kommer.

See der! Antonius, den Nattesværmer,

er alt paa Venene: —

God Morgen, Marcus!

Antonius.

Hil Jer, ædle Cæsar!

Cæsar.

See til, alt er paa rede Haand derinde: —

Det er ei smukt, at man skal vente paa mig. —

Nu, Cinna: — Nu, Metellus: — Ha, Trebonius!

Jeg har ret meget at fortælle Jer;
huff paa, at I besøger mig i Dag,
og vær mig nær, at jeg kan huske Jer.

Trebonius.

Det vil jeg, Cæsar: — (affides) saa nær vil jeg
være,

at Jeres bedste Venner skulle ønske,
jeg havde været længer' borte.

Cæsar.

Gaaer ind, og smager først et Bøger Wiin;
og derpaa vil vi følges ad liig Venner.

Brutus.

At Liigt ei altid er det samme: Cæsar!
mit Hjerte bløder ved at tænke paa det!

(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

Rom. En Gade i Nærheden af Capitolium.

Artemidorus kommer ind, læsende et Papir.

Artemidorus.

"Cæsar, vogt dig for Brutus; tag dig vare for
Cassius; kom ikke nær Casca; hav et Die med
Cinna; troe ei Trebonius; giv vel Agt paa Me-

tellus Cimber; Decius Brutus elsker dig ei; Du
 har fornærmet Cæsar Ligarius. Der er kun eet
 Sind i alle disse Mænd, og det er vendt mod Cæ-
 sar; est du ei udødelig, da see dig for: Sorgløs-
 hed baner Bei for Sammenrottelse: De mægtige
 Guder beskierme dig! Din Ven,

Artemidorus."

Her vil jeg staae, til Cæsar gaaer forbi,
 og som en ydmyg Bøn haar dette række.
 Mit Hierte bløder over, at ei Dyden
 kan leve tryk for Avinds Tand. O Cæsar,
 læser du, da harst du Frelse funden;
 hvis ei, er Parcen med Forrædere forbunden.
 (gaaer).

F i e r d e . S c e n e .

Rom. En anden Deel af samme Gade foran
 Bruti Huus.

Portia og Lucius træde ind.

Portia.

Jeg beder dig, iil til Raadhuset, Dreng:
 tøv ikke for at svare mig; men pak dig:
 Hvi nøler du?

Lucius.

Hvad er mit Grinde?

Portia.

Du maatte være der og her igien,
 for jeg kan sige, hvad du skulde der. —
 O, skaae mig mægtig bi, Standhaftighed!
 Stil Bierge mellem Hiertet og min Tunge!
 Jeg har en Mands Sind; men en Qvindes
 Styrke.

Hvor tungt er det for Qvinder, at fortie
 et lønligt Raad? — Hvad, est du her endnu?

Lucius.

Hvad skal jeg, ædle Frue! løbe op
 til Capitolium, og intet andet?
 og derpaa haste hid og intet andet?

Portia.

Ja, bring mig Budskab, om din Herre, Brutus,
 seer frisk ud; han var syg, da han gik ud:
 Og læg vel Mærke til, hvad Cæsar gjør,
 og hvilke Sogende der skimle om ham.
 Tys, Dreng! Hør, hvilken Larm!

Lucius.

Jeg hører intet.

Portia.

Jeg beder, lyt dog noie til: jeg hørte
 en Larm, en Tummel, som et Baabengnye,
 og Vinden bringer det fra Capitolium.

Lucius.

I Sandhed, Frue! jeg kan intet høre.

Sandsfigeren træder ind.

Portia.

Kom hid: ad hvilke Veie est du kommen?

Sandsfigeren.

Jeg kommer, ædle Frue! fra mit Huus.

Portia.

Hvad er nu Klokken?

Sandsfigeren.

Den er næsten Ni.

Portia.

Er Cæsar gaaet op til Capitolium?

Sandsfigeren.

Endnu ei; jeg vil søge mig en Plads,
hvor jeg kan see hans Gang til Capitolium.

Portia.

Du harst en Bøn til Cæsar, harst du ei?

Sandsfigeren.

Den har jeg: Dersom Cæs. er saa god
mod Cæsar, at han hører mine Ord,
saa vil jeg bede ham, at giøre vel
imod sig selv.

Portia.

Hvordan? Veedst du, at nogen
har noget Ondt i Sinde imod Cæsar?

Sandsfigeren.

Hvad skee skal, veed jeg ei; hvad skee kan, frygter jeg.

God Morgen! Her er Gaden trang: og Skaren,
som stimler efter ham, af Senatorer,
Prætorer, Søgende, kan søndertræde
faa svag en Mand som jeg: Jeg vil tye til
en større Plads, hvor jeg vil tale til
den store Cæsar. naar han gaaer forbi.

(gaaer).

Portia.

Jeg maa gaae ind. O, Vee! hvor svag en Ting
er Qvindens Hierte! O, min Brutus!

Gid Himlene begunstige dit Værk! —

Ha! Drengen har vist hørt mig: — Brutus har
en Bøn, som Cæsar ikke vil opfylde. —

O, jeg faaer ondt: — Løb, Lucius, hils min
Huusbond;

siig ham, at Portia er vel tilmode,
og bring mig Budskab, hvad han svarer dig.

(de gaae).

T r e d i e A k t.

Første Scene.

Rom. Capitolium. Senatet paa sit Sæde.

(En Sværm af Folk i Gaben, som fører til Capitolium; iblandt dem er Artemidorus og Sandsigeren. Trompetklang).

Cæsar træder ind med Brutus, Cassius, Casca, Decius, Metellus, Trebonius, Cinna, Antonius, Lepidus, Popilius, Publius og andre.

Cæsar.

Martii idus kom.

Sandsigeren.

Ja, Cæsar; men den er endnu ei endt.

Artemidorus.

Hil Cæsar! Læs det Brev, jeg rækker Jer.

Decius.

Trebonius beder Jer, ved Leilighed
at læse hans ydmygelige Bøn.

Artemidorus.

O, Cæsar, læs først min; thi min angaaer
Jer nærmere: o, læs den, store Cæsar!

Cæsar.

Alt, hvad os selv angaaer, skal rygtes sidst.

Artemidorus.

Dpfæt det ikke, Cæsar; læs det strax!

Cæsar.

Hvad! raser Mennesket?

Publius.

Ufveien, Karl!

Cassius.

Hvad, trænge I Jer frem med Jeres Bønner
paa Gaden? Gaaer til Capitolium!

(Cæsar træder ind i Capitolium; de Dvrige følge
ham. Alle Raadsherrerne reise sig).

Popilius.

Seg onsker Held til Jeres Værk i Dag.

Cassius.

Til hvilket Værk, Popilius?

Popilius.

Farvel!

(nærmer sig til Cæsar).

Brutus.

Hvad var det, som Popilius sagde Jer?

Cassius.

Han ønsked' Held til vores Værk i Dag,
 Jeg frygter, at vor Plan er aabenbaret.

Brutus.

See, hvor han gaaer til Cæsar: agt paa ham.

Cassius.

Cæsa, vær snar, før man os forekommer. —
 Brutus, hvad gjøre vi? Er Sagen røbet,
 skal Cassius eller Cæsar ei gaae herfra,
 thi jeg vil dræbe mig.

Brutus.

Cassius, vær fast:

Popilius taler ikke om vort Anslag;
 thi see, han leer, og Cæsar selv er rolig.

Cassius.

Trebonius bruger Tiden; seer J, Brutus,
 nu lokker han Antonius afveien.

(Antonius og Trebonius gaae ud. Cæsar og
 Senatorene indtage derrs Sæder).

Decius.

Hvor er Metellus Cimber? Lad ham gaae,
 og overrække Cæsar strax sin Bøn.

Brutus.

Han staaer alt rede: træng nu did, og hielp ham.

Cinna.

J, Casca, løfter Haanden mod ham først!

Cæsar.

Er' Alle rede? Hvo har nogen Klage,
som Cæsar og hans Raad afhjælp kan?

Metellus.

Du Vældige, Stormægtige og Høie!
Metellus Simber kaster for dit Sæde
et ydmygt Hierte.

(Knæler).

Cæsar.

Simber, hold! Slig Kryben,

og dybe Knæfald kunde vel optænde
den svage Dødeliges Blod, og giøre
den faste Lov og Raadsbeslutninger
til Børneleeg. Men troe ei daarligere,
at Cæsars Blod saa let oprøres kan,
og at dets ægte Kraft optøes af det,
som smelter Daarer: nemlig, favre Ord,
og dybe Knæfald, nedrig Hunde-Logren. —
En Raadsbeslutning har landlyst din Broder;
og knæler, tigger, kryber du for ham,
jeg støder dig afveien, som en Hund.
Viid, Cæsar gjør ei Uret: heller ikke
han uden Grunde tilfredsstilles.

Metellus.

Er ingen Stemme ædlere end min,

som lyder sødere i Cæsars Dren
om Naade for min landsforviiste Broder?

Brutus.

Din Haand jeg kysser, Cæsar; ei som Smigrer;
og beder dig, at Publius Cimber maa
tilbagekaldes strax af sin Forviisning.

Cæsar.

Hvad, Brutus!

Cassius.

Naade, Cæsar: Cæsar, Naade!

See Cassius knæler ved din Fod, og beder
om Naade for den landsforviiste Cimber.

Cæsar.

Jeg kunde røres, hvis jeg var som I;
hvis jeg bad for at røre, rørte Bon mig:
Men som Nordstiernen jeg standhaftig er,
der i grundfæstet og urokket Kraft
ei Mage har paa Himmelen's Befæstning.
Utaite Funker pryde Himlene,
de ere alle Ild, og alle skinne;
men een af alle holder ikkun Stand;
Saa og i Verden; den er vel befolket,
og Menneskene ere Kiød og Blod
og Lidenskaber underkastede;
men blandt dem alle kiender jeg kun een,
som fast, urygkelig sin Plads bevarer,
urokket af Bevægelse; at jeg

er denne Mand, tillader mig at vise
en Smule ogsaa her: jeg fast paasted,
at Publius forviistes Land og Rige;
jeg paastaaer fast, han verder saa endnu.

Cinna.

O, Cæsar, —

Cæsar.

Bort! Vil du Olympus løfte?

Decius.

O Cæsar, —

Cæsar.

Knæler Brutus ei forgieves?

Casca.

Tael, Haand! for mig.

(Casca giver Cæsar et Dolkestik i Halsen. Cæsar
griber fat i hans Arm. Han giennembores nu
af adskillige andre Sammensvorne, og tilsidst af
Marcus Brutus).

Cæsar.

Min Brutus, ogsaa du? — Saa fald da, Cæsar!

(Han døer. Senatorer og Folket vige
forfærdede bort)

Cinna.

Frihed og Frelse! Tyranniet faldt! —

Løb, raab, forkynd det ubi Stadens Gader.

Cassius.

Afsted til Talerstolene, og raaber:

Frihed, og Frelse og Befrielse!

Brutus.

Folk og Senat! forfærdes ei; flyr ei;
staaer stille: — Herskesygens Sold er ydet.

Cæsa.

Til Talerstolen, Brutus!

Decius.

Cassius ogsaa!

Brutus.

Hvad blev af Publius?

Cinna.

Forfærdet ved vor Opstand staaer han her.

Metellus.

Staaer fast tilsammen, at ei Cæsars Benner —

Brutus.

Tæll ikke om at staae; — frisk, Publius!

Mod Jer har vi saa lidet Dødt i Sinde,
som mod hver Romer ellers: siig dem dette.

Cassius.

Dg Publius, forlad os, at ei Folket,
som stormer mod os, Eders graa Haar glemmer.

Brutus.

Gjør det; — Lad ingen svare for vor Daad,
undtagen vi, som ere Gierningsmænd.

Trebonius kommer tilbage.

Brutus.

Hvor er Antonius?

Trebonius.

Flygtet hiem forfærdet.
Mænd, Børn og Qvinder stirre, skrige, rende,
som det var Dømedag.

Brutus.

Paa Eders Millie vente vi, o Parcer: —
Vi skulle døe, det vide vi; men Frist,
og Dagene at spinde ud, kun dette
er, hvad de Dodelige tragte efter!

Cassius.

Den, som skjærer tyve Aar af Livet,
bortskjærer tyve Aar af Dødens Angst.

Brutus.

Tilstaae mig det; og da er Død Velgierning.
Saa er' vi Cæsars Venner, som forkorted'
hans Dødsangst — Romere, nedboier Jer,
og bader Eders Arme i hans Blod;
det farve vore Sværde; derpaa træde
vi ud paa Torvet selv, og svingende
de røde Vaaben over vores Hoved,
vi alle raabe: Frihed, Fred og Frelse!

Cassius.

Nedboier Eder da, og bader Eder. —
I hvilke fjern? Secler skal ei dette
vort høie Skuespil gientages i
ukjendte Tungemaal, usødte Stater?

Brutus.

Hvor ofte skal til Lyft ei Cæsar bløde,
som ligger paa Pompei Støttes Fod,
med Støv nu lige agtet?

Cassius.

Saa ofte dette fleer,
saa ofte skal vort Forbund vorde kaldet
de Mænd, som gave Fædrelandet Frihed.

Decius.

Ha! Gaae vi ud?

Cassius.

Ja, alle Mand afsked:
Brutus i Spidsen; og hans Vei vi pryde
med Romæ dristigste og bedste Hierte.

En Diener kommer.

Brutus.

Hvo kommer der? En af Antonii Venner.

Tieneren.

Saa, Brutus, bød min Herre mig at knæle;
saa bød Antonius mig falde ned;
og dybt nedkastet bød han mig at sige:
Brutus er ædel, tapper, viis og ærlig;
Cæsar var stor, kiæk, kongelig og hulb.
Jeg elsker Brutus, og jeg ærer ham;
jeg frygted', ærede og elsked' Cæsar.
Tillader Brutus, at Antonius

maa tryk gaae hid, og høre af din Mund:
 Hvi Cæsar har forskyldt sit Døds, da skal
 Antonius ei elske Cæsar død,
 saa høit som Brutus levende; men vil
 med Huldskab og oprigtig Troskab følge
 den ædle Bruti Sag og Skiebne, giennem
 den vakkende Forfatnings Farer. Saa
 bød mig Antonius, min Herre, tale.

Brutus.

Din Herre er en viis, mandhaftig Romer;
 for mindre har jeg aldrig agtet ham.
 Siig ham, hvis han vil komme hid, da skal
 han vorde fyldestgiort; og, ved min Ære,
 gaae urørt bort.

Tieneren.

Jeg strax vil hente ham.

(gaaer).

Brutus.

Jeg veed, vi ville faae ham til vor Ven.

Cassius.

Det ønsker jeg: men i mit Inderste
 en Danke frygter ham; og sielden feiler
 min Ahnelse om ondt.

Antonius træder ind.

Brutus.

Der er han alt. —

Marcus Antonius, vær os velkommen!

Antonius.

O, store Cæsar! ligger du saa dybt?
 Er' alle dine Seire, Herligheder,
 Triumpher, Bytte sammenstunkne nu
 i dette snævre Rum? — Farvel! — Jeg veed ei,
 I ædle Herrer, hvad I monne tænke,
 hvo ellers blode skal, og hvo der ellers
 er moden: er det mig, er ingen Stund
 saa passende, som Cæsars Dødsstund er;
 og intet Værktoi halv saa dyrebart,
 som disse Sværde, I beriged' med
 hans Blod, det ædlest i Verdens Rige.
 Jeg beder, hvis I bære Had til mig,
 da møtter det, mens Jeres Purpur-Hænder
 end ryge. Lever jeg i tusind Aar,
 jeg vorder ei saa flippet til at døe;
 Ei noget Sted, og Død mig er saa kjær,
 som her ved Cæsar, og af Eder slagen,
 I, denne Dids udvalgte Helte-Siele!

Brutus.

O, beed os ei om Jeres Død, Antonius.
 Vel maae vi synes blodige og grumme,
 naar vore Hænder og vor Daad I seer;
 dog seer I ikkun vore Hænder, og
 den blodige Forretning, de udførte:
 I seer ei vore Hiertes; der er Medsynk.
 Og Medsynk med den Uret, Roma leed,

(Sid slukker Ild, og Medynt slukker Medynt)
 har øbet denne Daad mod Julius Cæsar. —
 Marcus Antonius, hvad Jer angaaer,
 da have vore Sværde ikkun Blye: —
 Od mod Jer; og vore Arme, fri fra Nag,
 og vore Broder: — Hjerter Jer modtage
 med gode Tanker, Agtelse og Huldskab.

Caspius.

Naar nye Brevsposter deles ud,
 skal Eders Stemme gielde, som den Bedstes.

Brutus.

Vær blot taalmodig, til vi stille Mængden,
 som Angst endnu berøver Sands og Samling,
 da vil vi giøre Eder Rede for,
 hvi jeg, som elsked' Cæsar, da jeg slog ham,
 har handlet saa.

Antonius.

Jeg troer paa Eders Wiisdom.

Lad hver Mand række mig sin blodige Haand:
 Først, Marcus Brutus, vil jeg ryste Eders; —
 Dernæst jeg tager Eders, Cæsar Caspius; —
 Nu Eders, Decius Brutus: — Eders, Cimber;
 saa Cinna; — saa, min tappre Casca, Eders; —
 saa Eders Haand, Trebonius; skiondt sidst,
 dog ikke mindre elsket end de Andre. —
 I ædle Herrer! — Ak! hvad skal jeg sige?
 Nu staaer jeg paa saa slibrig Grund, at een

af tvende flette Ting jeg synes maa
i Eders Dine: Nidding eller Smigrer.
At jeg dig elsked', Cæsar; det er Sandhed!
Hvis da din Aand nu paa os skuer ned,
mon det ei smerter dig meer end din Død,
at see din Ven Antonius slutte Fr.),
og ryste dine Fienders røde Hænder,
du Ubleste! ved Siden af dit Liig?
Var mine Dines Tal, som dine Vunders,
og græd de fast som disses Blodstrøm rinder,
Sligt bedre sommed' mig, end at indgaae
et Venne-Forbund her med dine Fiender. —
Tilgiv mig, Julius! — Her reistes du,
du favre Hiort; her faldt du; og her staae
de Sagtens Herrer, smykked' med dit Bytte,
og purpurfarvede udi dit Blod.
O, Jord! du Skoven varst for denne Hiort,
og, sandelig! han var din Siel, o Jord!
Hvor liigt et Wildt, af mange Tyrster slagen,
du ligger der?

Cassius.

Marcus Antonius, —

Antonius.

Forlad mig, Cæsar:

Selv Cæsars Fiender skulle sige dette;
thi er det lidet sagt af Bennelæber.

Cassius.

Seg badler ei, I priser Cæsar saa;
men i hvad Forbund vil I staae med os?
Vil I staae mellem vore Venner? eller
skal vi gaae bort, og ei staae Liid til Jer?

Antonius.

Derfor gav jeg Jer Haand; men, sandelig,
jeg glemte mig, da jeg saae ned paa Cæsar.
Jeg elsker Jer, er Ven af Eder alle,
i Haab af Eder at fornemme Grunde,
hvi og hvori vor Cæsar farlig var.

Brutus.

Dg grueligt var ellers dette Dyrtrin:
Saa vægtige Grunde skal I faae at høre,
Antonius, at var I Cæsars Søn,
de fyldestgjorde Jer.

Antonius.

Jeg meer ei ønsker:

Nu beder jeg, det maa forundes mig,
paa Torvet at fremstille Cæsars Liig,
og der fra Talerstolen tale ved
hans Liigfærd, som det sommer sig en Ven.

Brutus.

Marcus Antonius, det er Jer tilladt.

Cassius

(affides).

Brutus, et Ord! —

J veed ei hvad J gjør. Tillad dog ei
 Antonius, at tale ved hans Liigfærd:
 Veed J, hvor hæftigt Folket kan bevæges
 af hvad han tale vil?

Brutus.

Forlad mig, Cassius; —

Først vil jeg selv betræde Talerstolen,
 og vise Grundene til Cæsars Død:
 Alt, hvad Antonius taler, vil jeg sige,
 det taler han med vor Forlov og Willie,
 og at vi ønske, Cæsar maa forundes
 at Hæder og hver lovlig Høitids: Skik.
 Det vil langt mere gavne os, end skade.

Cassius.

Jeg veed ei hvad kan skee; jeg seer det nødig.

Brutus.

Marcus Antonius, tag Cæsars Liig.
 J skal ei dable os i Eders Tale;
 men tale alt, hvad Godt J kan, om Cæsar;
 og sige, at det skeer med vores Willie;
 for Resten skal J ingen Omsorg bære
 for Cæsars Liigfærd: J skal tale fra
 den samme Talerstol, som jeg bestiger,
 naar jeg har endt min Tale.

Antonius.

Nu, velan;

jeg ønsker intet meer.

Brutus.

Saa gjør da Liget rede, og følg efter.

(Alle gaae, undtagen Antonius).

Antonius.

Tilgiv, o Blod, som raaber her af Jorden,
 at mildt til disse Slagtere jeg taler!
 Du est Ruiner af den Edleste,
 som ubi Tidens Kredslob levet har.
 Bee-Haanden, som udgød det dyre Blod!
 Nu over dine Saar jeg propheterer, —
 som stumme aabne deres Purpurlæber,
 anraabende min Mund om Lyd og Tale; —
 Forbandelse skal ramme Folkets Lemmer.
 Indvortes Raserie, vild Borgersplid
 skal trykke alle Dele af Italia;
 Hærværk og Blod skal komme saa i Skik;
 og gruelige Ting saa hverdags vorde,
 at Mødre skal kun smile, naar de see
 de Spæde knuste mellem Krigens Hænder;
 al Vnk af Dvelse i Udaad quæles,
 og Cæsars Aand med Ate ved sin Side,
 som gloende fra Helvede opstiger,
 med Kongerøst, hevnsnysende, i Landet
 skal raabe: Mord, og løse Krigens Hunde;
 og denne Udaad lugte over Jorden
 af Liig, som sukke om Begravelse!

En Tjener træder ind.

Er I ei blandt Octavii Cæsars Mænd?
Tjeneren.

Marcus Antonius, jo
Antonius.

Cæsar har skriftlig kaldet ham til Roma.
Tjeneren.

Han modtog Brevet, og er undervejs!
og mundtlig bød han mig berette Eder, —
(han seer Biget).

O Cæsar! —

Antonius.

Dit Hjerte svulmer; vend dig bort, og græd.
Sorg smitter, seer jeg her; thi mine Dine
begyndte nu at vædes, da de saae
de Sorgens Verker, som i dine hang.
Siig, er Octavius Cæsar alt paa Veien?
Tjeneren.

Syv Mile ligger han i Nat fra Roma.
Antonius.

Saa riid tilbage; siig, hvad her er skeet;
siig, Roma har endnu kun Sorg og Farer,
men ingen Tryghed for Octavius.
Sil, siig ham det. Dog, tøv en-liden Stund;
gaf ei, før jeg har baaret dette Liig
til Torvet, hvor min Tale prøve skal.

hvorlunde Folket optog denne Bloddaad,
 Ifølge dette skal du da berette
 Octavius, hvorlunde Sagen staaer.
 Laan mig din Haand.

(de gaae med Cæsars Liig).

U n d e n S c e n e.

Rom. Torvet.

Brutus og Cassius komme ind med en
 Skare af Borgere.

Borgerne.

Vi fordre Regnskab; aflæg Regnskab, Brutus!

Brutus.

Saa, Venner! følger da, og hører mig. —

I gaaer til næste Gade, Cassius,
 og deler Skarerne. —

Hvo, som vil høre mig, han blive her;
 hvo, som vil følge Cassius, gaae med ham;
 og da skal offentliges gjøres Rede
 for Cæsars Død.

Første Borger.

Jeg hører Bruti Tale.

Anden Borger.

Jeg Cassii; naar vi har hørt dem begge,
 da vil vi sammenholde deres Grunde.

(Cæsius gaaer med nogle af Borgerne.
Brutus bestiger Rostrum).

Tredie Borger.

Den æble Brutus staaer alt oppe: Stille!

Brutus.

Stille, indtil jeg ender.

Romere, Medborgere og Venner! Hører mig tale min Sag, og værer stille, paa det I kunne høre: Troer mig for min Vres Skyld; og haver Agt for min Vre, paa det I kunne troe: Dømmer mig efter Eders Wiisdom: og vækker Eders Sands, paa det I desbedre kunne domme. Er der i denne Forsamling nogen huld Ven af Cæsar, ham siger jeg, at Bruti Kiertlighed til Cæsar var ikke mindre end hans. Spørger da denne Ven, hvi Brutus stod op mod Cæsar, er dette mit Svar: — ei fordi jeg elskede Cæsar mindre, men fordi jeg elskede Roma mere. Vilde I hellere, at Cæsar skulle leve, og I alle døe som Slaver; end at Cæsar skulde døe, paa det I alle kunne leve som frie Mænd? Cæsar elskede mig; jeg begræder ham; han var lykkelig: jeg fryder mig; han var tapper: jeg ærer ham; men han var herskesyg, og jeg fældede ham. Her ere Laarer for hans Kiertlighed; Fryd over hans Lykke; Vre for hans Tapperhed, og Død for hans Herskesyge. —

Hvo er her saa nedrig, at han vilde være Træl?
 Er der nogen; tael! thi ham har jeg fornærmet.
 Hvo er her saa raa, at han ei vilde være Romer?
 Er der nogen, tael! thi ham har jeg fornærmet.
 Hvo er her saa usel, at han ei elsker sit Fædre-
 land? Er der nogen, tael! thi ham har jeg for-
 nærmet. Jeg tier efter Svar.

Borgerne.

Ingen, Brutus, ingen.

Brutus.

Saa har jeg ingen fornærmet. Jeg har ei gjort
 mere mod Cæsar, end I ville gjøre med Brutus.
 Undersøgelsen over hans Død er optegnet paa Ca-
 pitolium; hans Hæder ei forringet, hvor han for-
 sienter Priis; hans Brøde ei forstørret, for hvil-
 ken han leed Døden.

(Antonius og Flere komme ind med Cæsars Liig).

Her kommer hans Liig, forghædret af Marcus
 Antonius, som, skøndt han ingen Haand havde
 i hans Drab, skal nyde Fordelen af hans Død,
 en Hæderspost i Staten; og hvo af Eder skal ikke
 dette? Jeg stiger ned med de Ord: At, som jeg
 slog min bedste Ven for Romæ Vel, saa har jeg
 end samme Dolk for mig selv, naar det skal be-
 hage mit Fædreland at trænge til min Død.

Borgerne.

Lev, Brutus, lev!

Første Borger.

Ledsåger Brutus hjem ubi Triumph.

Anden Borger.

Giv ham en Vresstøtte blandt hans Fædres.

Tredie Borger.

Han vorde Cæsar.

Fierde Borger.

Cæsars bedre Gaver
nu vorde kronede i Marcus Brutus!

Første Borger.

Med høie Jubelraab vi hjem ham følge.

Brutus.

Medborgere, —

Anden Borger.

Ops; stille! Brutus taler.

Første Borger.

Hei! Stille!

Brutus.

Medborgere, lad mig gaae ene bort,
og tøver her, for min Skyld, hos Antonius;
og hædrer Cæsars Liig, og hædrer Talen,
der skal forhertlige den Faldnes Navn,
og som Antonius holder med vor Villie.
Seg beder Jer, lad ingen, uden jeg,
gaae herfra, før Antonius har udtalt.

(gaaer).

Første Borger.

Hei, hie! og lad os høre paa Antonius.

Tredie Borger.

Lad ham bestige Talerstolen; ædle
Antonius, stiiig op! — Vi ville høre.

Antonius.

For Bruti Skyld jeg Eder er forbunden.

Fierde Borger.

Hvad taler han om Brutus der?

Tredie Borger.

Han siger:

at han, for Bruti Skyld, er os forbunden.

Fierde Borger.

Ei tjener det ham, her at tale ilde
om Brutus.

Første Borger.

Denne Cæsar var Tyrann.

Tredie Borger.

Ja, det er Sandhed; og det er vor Lykke,
at Roma blev ham qvit.

Unden Borger.

Lys, lad os høre,

hvad dog Antonius kan sige os.

Antonius.

I ædle Romere, —

Borgere.

Lys, hører ham.

Antonius.

Romere, Venner, Landsmænd, laan mig Dre;
 ei prise, men begrave Cæsar vil jeg.
 Hvad endt en Mand gior, overlever ham:
 det Gode jordes ofte med hans Been;
 saa skee det og med Cæsar. Den ædle Brutus
 har sagt Jer: Cæsar havde Herskesyge:
 er dette sandt, var det en rædsom Feil;
 og rædsomt har og Cæsar bødet for den.
 Her, med Forlov af Brutus og de Andre
 (thi Brutus er en Hædersmand; det ere
 de alle, alle ere Hædersmænd);
 jeg kommer, for ved Cæsars Liig at tale.
 Han var min Ven; han var mig god og huld;
 men Brutus siger, han var herskesyg;
 og, Venner, Brutus er en Hædersmand.
 Han har bragt mange Fanger hiem til Roma,
 hvis Løsepenge fyldte Statens Skat:
 Saae dette ud, som herskesygt af Cæsar?
 Naar Armod skreeg, græd Cæsar: Herskesygens
 Metal skal være haardere end saa:
 Dog Brutus siger, han var herskesyg;
 og Venner, Brutus er en Hædersmand.
 I alle saae, ved Lupercalia bød
 jeg ham en Kongekrone trende Gange;
 og trende Gange saae I Cæsar afflog
 at tage den. Var dette Herskesyge?

Dog, Brutus siger, han var herksesyg;
 og, sandelig, han er en Hædersmand.
 Jeg taler ei, for at giendrive Brutus;
 men jeg skal tale her, alt hvad jeg veed.
 Engang J alle elsked' ham med Grund;
 hvad Grund forbyder nu ham at begræde?
 O, Dømmekraft, til Dyr du flygtet est,
 og Folk har mistet Sands! — Vær over med mig:
 mit Hierte er i Kisten der hos Cæsar,
 og jeg maa tie, til det atter kommer.

Første Borger.

Mig tykkes der er Mening i hans Tale.

Anden Borger.

Naar ret du Sagen seer, har Cæsar lidt
 stor Uret.

Tredie Borger.

Har han, Brødre? Jeg er bange,
 vi faae en værre Mand i Cæsars Sted.

Fjerde Borger.

J hørte vel hans Ord: han afflog Kronen;
 Nu see J, han var ikke herksesyg.

Første Borger.

Hvis saa, vil Bisse bøde dyet derfor.

Anden Borger.

Den arme Mand! Hans Dine er' ildbrøbe
 af Graad.

Tredie Borger.

Der er ei bedre Mand i Roma,
end vor Antonius.

Fierde Borger.

Tys! giver Agt,
nu vil han atter tale.

Antonius.

Men i Gaar

stod Cæsars Ord imod den hele Verden.
Her ligger han nu, og den ringeste
sig meer ei boier for ham. Borgere!
o stod min Hu, til Eders Sind og Sands
til Raserie og Opstand at opvække,
da foruretted' jeg Brutus og Cassius,
der, som I alle veed, er' Hædersmænd.
Jeg vil ei forurette dem; jeg heller'
den Døde, Jer og mig vil forurette,
end flige Hædersmænd. Men her jeg har
et Pergament med Cæsars Segl, det er
hans Testament, i hans Lonkammer fundet:
D, hørte Menigmand det Testament,
(forlad, jeg agter ei at læse det)
da ginge de, og kyste Ligets Wunder,
og bnypped' Klæder i hans Martyrblod;
ja bade om et Haar af ham til Minde,
og nævned' det paa deres Sotteseng

i deres Testament, og skienked' det
som kostbart Arvelod til deres Slægt.

Fierde Borger.

Vi ville høre det: læs det, Antonius!

Borgerne.

Hans sidste Willie; Cæsars sidste Willie!

Antonius.

Taalmodighed! Jeg tør ei læse den;
det er ei raadeligt, I faae at vide,
hvor høiligen I elskedes af Cæsar.
I er' ei Træ, ei Steen; men Mennesker;
og da I ere Mennesker, saa vilde
hans sidste Willie, naar I hørte den,
optænde Eders Sind til Raserie.
Ja, det er vel, I vide ei, I ere
hans Arvinger: thi hvis I vidste dette,
o hvilke Følger vilde deraf flyde!

Fierde Borger.

Læs Testamentet; vi vil høre det;
læs; I skal læse; Cæsars sidste Willie!

Antonius.

Taalmodighed, godt Folk, og tøver lidet!
Jeg gif for vidt, da jeg fortalte dette.
Jeg frygter, at jeg skulde forurette
de Hædersmænd, hvis Dolke myrded' Cæsar:
Jeg frygter det.

Fjerde Borger.
 Forrædere de vare,
 ei Hædersmænd!

Borgerne.
 Hans Willie! Testamentet!

Anden Borger.
 De vare Uffkum, Mordere! Hans Willie!
 Marcus Antonius, læs Cæsars Willie!

Antonius.
 J tvinge mig da til at læse den?
 Saa slutter da en Kreds om Cæsars Liig,
 og lad mig vise Eder ham, som skrev den.
 Maa jeg gaae ned? Vil J tillade det?

Borgerne.
 Kom ned!
 Anden Borger.

Stiig ned!
 (han stiger ned af Sæterstolen)

Tredie Borger.
 Det skal tillades Eder.

Fjerde Borger.
 Slut Kredsen!

Første Borger.
 Bort fra Baaren, bort fra Liget.
 Anden Borger.
 Plads, Plads for vor Antonius — den Edle!

Antonius.

Ja, trænger ikke saa: staaer meer tilbage!

Borgerne.

Tilbage! Plads! Tilbage!

Antonius.

Saa fremt I have Taarer, da bereder
 Jer til at græde nu. Seer denne Kappe;
 I alle Kiende den: Jeg mindes godt
 den første Gang, da Cæsar tog den paa;
 det var en Sommeraften i hans Telt,
 den Dag, da Nerviernes Hær han slog: —
 Seer, her foer Cassii Dolk igiennem den;
 seer, hvilken Rift den nidste Casca gjorde:
 Her rammed' den høiteste Bruti Dolk,
 og da han atter uddrog Morderstaalet,
 giv Agt, hvor Cæsars Blod da fulgte der,
 som foer det ud af Døren, for at see,
 om ogsaa Brutus banked' saa uventlig;
 thi Brutus, vide I, var Cæsars Engel.
 I Gud! dømm, hvor han elsked' Brutus!
 Det bitterste af alle Saar var dette;
 thi da den ædle Cæsar saae ham stede,
 han bugned' for en Uerkiendtlighed,
 langt hvassere end alle Mordervaaben:
 da brast hans store Hierte; han indhylled'
 sit Ansigt, og den store Cæsar falbt
 ved Toden af Pompei Billedstøtte,

som hele Tiden vandt med Blod. — O Landsmænd,
 hvad faldt ei da! Jeg, I, vi alle faldt,
 mens over os Forræderiet stod
 blodstænkt og jubled'. O, nu græde I:
 nu seer jeg, at I føle Medsyns Kraft:
 O, hvilke milde Taarer. — Gode Sieler,
 I græde, da I her kun see vor Cæsars
 igiennemstungne Klæder? Seer da her,
 her er han selv, af Morderdolke skændet.

Første Borger.

O Sorgens Skuespil!

Anden Borger.

O, ædle Cæsar!

Tredie Borger.

Ulykkelige Dag!

Fjerde Borger.

Affkum! Forrædere!

Første Borger.

O blodige Syn!

Anden Borger.

Vi ville hævnnes! Hævn; affted, søg, brænd,
 skænd, dræb og flaae! Døe, døe, Forræderne!

Antonius.

Mædborgere, o, tovet!

Første Borger.

Stille der, —

og hører vor Antonius, den Adle!

Unden Borger.

Vi høre, følge, døe med vor Antonius!

Antonius.

O Venner, kiære Venner, lader mig
ei tænde Oprørs-Luen mellem Jer.

De ere Hædersmænd, som dræbte Cæsar,
og hvad personligt Nag de bare til ham,
hvorfors de handled', ak, det veed jeg ei.

De ere vise Mænd og Hædersmænd,
og ville vist med Grunde svare Eder.

Ei kom jeg, for at stiale Eders Hierte;
jeg er ei Taler, som en Brutus er:
men, som I alle veed, en god, jevn Mand,
huld mod min Ven: og dette veed de godt,
som gav' mig Lov at tale om ham her.

Thi jeg har hverken Biid, ei heller Ord,
ei værdigt Foredrag, og Talegaver
til at opflamme Menneffenes Blod.

Jeg taler ligefrem; jeg siger kun,
hvad I jo alle vide; viser Eder
vor Cæsars Saar, de arme, stumme Munde,
og beder dem, at tale for mig til Jer.

Men var jeg Brutus, og Brutus Antonius,
da var der en Antonius, som vilde
fremmane Eders Mand, og laane hvert
af Cæsars Saar en Tunge, som opvakte
selv Stenene i Roma til en Opstand.

Borgerne.

Til Opstand!

Første Borger.

Vi vil brænde Bruti Huus.

Tredie Borger.

Afsted da, søger op de Sammensvorne.

Antonius.

Medborgere, o hører mig endnu!

Borgere.

Hei, stille! hør Antonius, den Edle!

Antonius.

Men vide I da, hvad I gjøre, Venner?

Hvorved fortiente Cæsar sig en Dmhed?

Ik, ingen veed det: — Hører da: — I glemte hans sidste Villie, som jeg talte om.

Borgerne.

Ja — Cæsars sidste Villie; tøver; hører.

Antonius.

Her er den under Cæsars Segl. Til hver af Romæ Borgere, hver enkelt Mand, fem og halvfierdsindstyve Drachmer stænkes.

Anden Borger.

Den ædle Cæsar! — Vi vil hævne ham.

Tredie Borger.

O, kongelige Cæsar!

Antonius.

Hører mig!

Borgerne.

Ha, stille!

Antonius.

Desuden alle hans Spadseregange,
hans Lunde, og de nye anlagte Haver
paa denne Side Tiber stænktes Jer,
og Jeres Arvinger til evig Tiid
til fælleds Lyst og Vederqvælgelse.

Det var en Cæsar: faae vi meer hans Lige?

Første Borger.

Nei, aldrig, aldrig meer: — Affød, affød!
Hans Baal skal lyse paa den hellige Plads,
og hver Forræders Huus skal tændes an
med Brandene. Frem! Læg Liget op!

Anden Borger.

Gaaer, henter Ild!

Tredie Borger.

Dg rykker Bænke op!

Fjerde Borger.

Knuus Sæder, Vinduer, Alt!

(Borgerne gaae med Cæsars Lige).

Antonius.

Nu, lad det virke!

Morbengelen er udsendt; lad den fare
hvad Dei den lystet!

En Diener kommer.

Sig, hvad bringer du?

Dieneren.

Octavius er alt i Roma.

Antonius.

Hvor?

Dieneren.

Han er med Lepidus i Cæsars Huus.

Antonius.

Jeg iler did, at see ham. O, han kommer
som han var kaldet. Nu er Lykken munter,
og giver Alt i dette gode Lune.

Dieneren.

Han sagde, Cassius og Brutus rede
som Rasende igiennem Romæ Porte.

Antonius.

Maaskee de have faaet Nys om Folket,
som jeg opægged'. Før mig til Octavius.

(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

Rom. En Gade.

Poeten Cinna kommer ind.

Cinna.

O Nat jeg drømte, at jeg sad til Bords
med Cæsar; o, min Phantasi er opfyldt

G

af fæle Ting. Jeg vil ei ud af Huset,
men der er noget, som mig drager ud.

Borgerne komme ind.

Første Borger.

Hvad hedder I?

Anden Borger.

Hvor gaaer I hen?

Tredie Borger.

Hvor boer I?

Fierde Borger.

Er I gift, eller Ungkarl?

Anden Borger.

Svar hver Mand paa Stedet.

Første Borger.

Ja, og svar kort.

Fierde Borger.

Ja, og klogt.

Tredie Borger.

Ja, og oprigtigt, om I vil vel fare.

Ginna.

Hvad hedder jeg? Hvor gaaer jeg hen? Hvor
boer jeg? Er jeg gift eller Ungkarl? For da at
svare hver Mand, paa Stedet, og kort, og klogt,
og oprigtigt, saa siger jeg klogelig, jeg er Ung-
karl.

Unden Borger.

Det vil sige saameget som: de ere Narre, som
giste sig: — Jeg er bange, I vil faae et Rakke-
drag for dette Ord. Bliv ved: paa Stedet!

Cinna.

Nu paa Stedet gaaer jeg til Cæsars Liigfærd.

Første Borger.

Som Ven, eller Fiende?

Cinna.

Som Ven.

Unden Borger.

Det besvarte I paa Stedet.

Fjerde Borger.

Jeres Boepæl, — svar fort.

Cinna.

Ved Capitolium, fort sagt.

Tredie Borger.

Jeres Navn — tael oprigtig!

Cinna.

Oprigtig talt, er mit Navn Cinna.

Første Borger.

Sønderriver ham, han er en Sammensvoren.

Cinna.

Jeg er Poeten Cinna; jeg er Poeten Cinna.

Fjerde Borger.

Sønderriver ham for hans flette Bers, sønder-
river ham for hans flette Vers.

Cinna.

Jeg er ikke Cinna, den Sammensvorne.

Fjerde Borger.

Ligen get; hans Navn er Cinna; riv blot hans
Navn ud af hans Hierte, og lad ham saa gaae.

Tredie Borger.

Sønderriv ham, sønderriv ham. Kommer; Brande!
de! Heida! Brande! Afsted til Brutus, til Cas-
sius; brænder Alt. I til Decii Hus; I til
Cassas; I andre til Ligarii; afsted, fort!

(de gaae).

F i e r d e A k t.

Første Scene.

Rom. Et Bærelse i Antonii Huus.

Antonius, Octavius og Lepidus,
siddende ved et Bord.

Antonius.

Saa mange maae da døe; de staae paa Listen.

Octavius.

Døe skal og Eders Broder, Lepidus;
samtykker I heri?

Lepidus.

Ja, jeg samtykker.

Octavius.

Antonius, skriv hans Navn paa Listen da.

Lepidus.

Paa Vilkaar, Publius, Eders Søstersøn,
Antonius! skal ogsaa døe.

Antonius.

Det skal han!

See, dette Pennestrog er Publii Dødsdom,
Men gaa nu, Lepidus, til Cæsars Huus;
hent Testamentet; vi vil raadslaae om,
hvad der affortes kan i Cæsars Gaver.

Lepidus.

Hvor kan jeg finde Jer?

Octavius.

Hvis ikke her,

paa Capitolium.

(Lepidus gaaer).

Antonius.

Det er et uselt Væsen, uden Værd,
og skikket kun til at gaae Grinder:
Siig, sommer det, naar Verdens Kløverblad
udstykkes, han staaer blandt de tre, som dele?

Octavius.

Det meente J, og lod hans Stemme gielde,
naar i Proscriptionens sorte Net
et Navn paa Dødelisten skulde tegnes.

Antonius.

Jeg har seet flere Nar, end J, Octavius;
og skiondt vi lægge Hædersposter paa ham,
for Byrden af Bagvaskelsen at lette,
skal han kun bære dem, som Eslet Guld,
for under deres Vægt at stenne, svede,

og enten trækkes eller drives frem,
 hvor vi ham vise Veie; har han da bragt
 vor Skat til det forønskete Sted; nu vel!
 da tages Byrden af ham; og saa jages
 det frie Efel ud i aaben Mark:
 der græsse det, og ryste sine Dren.

Octavius.

Gior, hvad Jer tykkes godt; men J maa tilstaae,
 han er en prøvet og mandhaftig Kriger.

Antonius.

Octavius, det samme er min Hest,
 og derfor faaer den rigelig sit Foder.
 Den er et Kræ, som jeg har lært at stride,
 at snoe sig, standse, fare lige frem,
 hvis Legeme regieres af min Siel.
 Er Lepidus, i visse Maader, meer?
 Afrettes, trækkes, drives maa han jo:
 en Karl med en ufrugtbar Aand; et Væsen,
 som gatter sig med Videnskaber, Kunster
 og Efterligninger, der blive Mode
 hos ham, naar Brug og Elde har forslidt dem.
 Dael kun om ham, som om en Eiendom. —
 Og hør nu store Ting, Octavius!
 Viid, Cassius og Brutus hverve Hære:
 Vi maae ei tøve med at møde dem:
 Lad derfor vore Bundsforvandre samles,
 opfordre vore Venner, og vor Magt;

og lader os beraadslaae nu paa Stand,
 hvortil de skjulte Planer bedst opdages,
 og aabenbare Farer sikkest trodses.

Octavius.

Det ville vi: Thi Farer os omringe,
 og mange glubste Fiender lure paa os;
 og mangen en, som smiler, frygter jeg,
 har tusind onde Anslag i sit Hierte.

(de gaae).

U n d e n S c e n e.

Foran Bruti Telt i Leiren ved Sardis.

Krigerst Musik.

Brutus træder ind med Lucilius, Lucius
 og Krigere; Titinius og Pindarus
 møde dem.

Brutus.

Hold!

Lucilius.

Hold! giver Løsenet!

Brutus.

Hvad Nyt, Lucilius? Er Cassius nær?

Lucilius.

Han kommer strax; og her er Pindarus
 at bringe Eder Hilsen fra sin Herre,

(Pindarus giver Brutus et Brev).

Brutus.

Her hilser mig, som Ven. — Nu, Pindarus,
maaskee af egen Hu, maaskee besørt
af sin Raad, har Eders Herre givet
mig kiellig Aarsag til at ønske ugiort,
hvad giort er; men han er mig nær; jeg venter,
han skyldstgører mig.

Pindarus.

Jeg tvivler ei,
min ædle Herre jo vil vise sig
den vakke Hærsmand han stedse er.

Brutus.

Det haaber jeg. — Et Ord, Lucilius;
fortæl, hvorlunde Cassius tog imod Jer.

Lucilius.

Med noksom Høfighed og Agtelse;
men ikke med det yvne Vennehu,
ei med den aabne, tro Godhiertighed,
han fordum pleiede.

Brutus.

Di har beskrevet
en varm Ven, som er kiolnet. Mærk dig dette:
Naar Venskab vorder sng, og svinder hen,
da bruger det en tvungen Høflighed.
Den jeyne Urlighed pragter Kunstgreet:
Men Skalken er som Hesten, der er fyrig,

der pranger herlig, naar den ledes frem,
 og lover Kraft; men naar den døie skal
 den blodige Spore, falder Manken strax;
 saa, liig den svigefulde Leiehest,
 han staaer ei Prove. — Nærmer sig hans Hær?

Lucilius.

Den haabede i Nat at staae i Sardis.
 Den største Deel, det hele Rytterie,
 gaar hid med Cassius.

(En Marsch høres).

Brutus.

Hør, han er alt kommen.

Drag ham paa Venneviis imøde!

(Cassius træder ind med Krigere).

Cassius

Hold!

Brutus.

Hold! Giver Ordet videre!

(Stemmer bag Scenn).

Hold! Hold! Hold!

Cassius.

Min ædle Broder, I har gjort mig Uret.

Brutus.

I Gud, dommer! gjør jeg Tiender Uret;
 hvis ei, hvort meget mindre da en Broder?

Cassius.

Brutus, dit blide Ansyn skjuler Uret,
og naar du gjørst den — —

Brutus.

Kolig, Cassius,
for Eders Klager sagte; — Viid, jeg kiender
Jer godt: — For begge Hæres Ansigt her,
som Venkskab mellem os kun bør fornemme,
lad os ei fives; lyd dem træde bort;
udtom saa Eders Klage i mit Telt,
og jeg vil høre Jer.

Cassius.

Byd, Pindarus,
at vore Hovedsmænd tilfide gaae
med deres Krigere.

Brutus.

Lucilius, gjør det samme; ingen Mand
sig Teltet nærme, mens vi tale sammen.
Lad Lucius og Titinius vogte Døren.
(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

Det indre af Brutis Telt.

(Lucius og Titinius i nogen Afstand).

Brutus og Cassius træde ind.

Cassius.

At I har gjort mig Uret, sees af:

at I har dømt og straffet Lucius Pella,
for han af Sarderne lod sig betikke,
og mine Breve, hvor jeg bad for Manden,
forbi jeg kiender ham, har I ei agtet,

Brutus.

I selv har gjort Jer Uret, da I frev
i sig en Sag.

Cassius.

Paa sig en Tiid, det buer ei,
at holde Bog med hver en lille Feil.

Brutus.

Hør, Cassius: I selv er udraabt for,
at I en krum Haand gjør, at I for Guld
hortsælger og udhøkrer Vresposter
til flatte Folk.

Cassius.

Jeg sælge Vresposter!

I veed, det Brutus er, som siger saa,
ved Gud, slikt Ord var ellers Eders sidste!

Brutus.

Bestikkelsen af Cassier Navnet adles,
og derfor skjuler Tugtelsen sit Hoved.

Cassius.

Tugtelsen!

Brutus.

Husk Martius! husk idus Martii!
Flød ei hans Blod, den store Julii,

for Retfærds Sag? Siig, hvilket Uffkum losted'
 fit Staal imod hans Dyrst, og ei for Retfærd?
 Hvad! skal da en af os, som slog' den første
 af Verdens Mænd, for han bestiermed' Rov,
 skal vi besudle vore Fingre nu
 med skændselsfuld Bestikkelse; og skal
 vi sælge for en Haandsfuld uselt Guldstøv
 den stolte Lon for vores høie Hæder?
 Ser vil jeg være Hund, og gloe ad Naanen,
 end sig en Romer!

Cassius.

Brutus, tir mig ei;
 jeg vil ei taale det: I glemmer Jer,
 naar I indskrænker mig; jeg er Soldat, jeg,
 ældre i Tienesten, og bedre stikket
 end I til at indgaae Betingelser.

Brutus.

Gia! Nei, Cassius, det er I ei.

Cassius.

Seg er.

Brutus.

I er det ikke, siger jeg.

Cassius.

Tir mig ei meer, at ei jeg glemmer mig;
 husk Eders Vel — og frist mig ikke mere.

Brutus.

Bort, svage Mand!

Cassius.

Er dette muligt?

Brutus.

Hør mig; jeg vil tale.

Skal jeg for Eders vilde Sind mig høre?
Troer I jeg kyskes af en gal Mands Blik?

Cassius.

O Guder, Guder! skal jeg taale dette!

Brutus.

Ja, meer. Brum, saa det stolte Hjerter brister;
gaf, viis den Hestighed for Eders Trælle,
og faae dem til at skielve. Skal jeg vige,
og føie Eder? skal jeg staae og høre
mig under Eders Luners Arrighed?
Ved Guderne, I skal nedsvælgge selv
al Eders Galdes Gift, om end I brast;
thi fra i Dag af bruger jeg Jer kun
til Moerskab, ja til Latter, naar I vredes.

Cassius.

Saa vidt er det da kommet?

Brutus.

I har sagt,

I var en bedre Kriger: viis det da,
gior Eders Brouten sand; mig skal det glæde;
thi gierne lærer jeg af ædle Mænd.

Cassius.

I gjør mig Aret — ja — I gjør mig Uret;

en ældre Kriger, sagde jeg, ei bedre:
Har jeg sagt: bedre?

Brutus.

Det er ligegyldigt.

Cassius.

Da Cæsar leved', havde han ei torbet
saadan opægge mig.

Brutus.

O tie dog, tie;

J torde ikke friste ham saaledes.

Cassius.

Jeg torde ikke?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Hvad? torde ikke friste Cæsar?

Brutus.

Nei,

saasandt J lever, om J torde, Cassius.

Cassius.

Stol ei formeget paa min Kierlighed,
jeg kunde giøre det, jeg skulde angre.

Brutus.

J har giort, hvad J skulde angre, Cassius.

Der er ei Rædsel udi Eders Trubster;

thi jeg er væbnet saa med Værlighed,

at de forbi mig glide, Binden liig,

jeg agter ei. Jeg sendte Bud til Jer,
 om noget Guld, I nægted' mig; thi jeg
 kan ei paa flette Maader skaffe Penge;
 ved Himlen! heller' mynted' jeg mit Hierte,
 og gav mit Blod for Drachmer, end jeg vristed'
 af Bondens haarde Haand hans smule Armod
 ved noget Kneeb. Om Penge bad jeg Jer
 til mine Legioners Sold, som I
 afflog mig: Ligned' dette Cassius?
 og mon jeg svarte Cajus Cassius saa?
 Naar Marcus Brutus viser sig saa karrig,
 at han for sine Venner indelukker
 saa lumpne Skillinger, da været rede
 med alle Eders Tordenkiler, Guder,
 og flaaer ham sønder!

Cassius.

Jeg afflog det ei.

Brutus.

Det gjorde I.

Cassius.

Nei; han var kun en Daare,
 som bragte Svaret. — Brutus sønderriver
 mit Hierte. Venner skulde overbære
 med Venners Svaghed; I forstøtter mine.

Brutus.

Nei; stedse øver I dem imod mig.

Cassius.

J elsker mig ei meer.

Brutus.

Ei Eders Feil.

Cassius.

Kan Wennens Die see deslige Feil?

Brutus.

En Smigrers Die vilde ikke see dem,
om end uhyre, som Olymp, de vare.

Cassius.

D kom, Antonius, og Octavius, kommer,
og hævner Jer paa Cassius allene;
thi Cassius er møet af Verden; habet
af den, han elsker, trodset af sin Broder,
skieldt, som en Træl; hver af hans Feil udspeides,
optegnes smaaligt, læres uden ad,
og kastes ham i Næsen. D, jeg kunde
udgræbe Sielen giennem mine Dine! —
Der er min Dolk, og her mit nogne Bryst;
og indenfor et Hierte, dyrere
end Pluti Grube, rigere end Guld:
Saafremt du est en Rømer, tag det ud;
jeg, som dig nægted' Guld, mit Hierte giver;
Slaae, som du Cæsar slogst; thi vel jeg veed,
at da du hadede ham meest, du elsked'
ham meer end nogentid du elsked' Cassius.

H

Brutus.

Stik Doffen ind; o, vredes, naar I vil;
 giv Brede Rum, gjør alt hvad Eder lyst.
 Fornærmelse skal gielde kun for Lune.

I staaer ved Siden af et Lam, o, Cassius,
 hvis Brede er som Ild i Flintestenen,
 der heftigt slagen viser snelle Gnister,
 og strax er kold igien.

Cassius.

Har Cassius levet
 kun for at tiene Jer til Spøg og Latter,
 min Brutus, naar mig Sorg og Tungfind plager?

Brutus.

Da hiint Ord falbt, var ogsaa jeg tungfindig.

Cassius.

Tilstaaer I dette? Giv mig Eders Haand.

Brutus.

Og Hierte med!

Cassius.

O Brutus! —

Brutus.

Tael, hvad vil du?

Cassius.

Har I ei Venfskab nok til at tilgive,
 naar Hestighed, jeg arved' af min Moder,
 gjør, at jeg stundom kan forglemme mig?

Brutus.

Jo, Cassius; og nu fra denne Stund,
naar I er alt for streng mod Eder Brutus,
saa vil han tænke: Jeres Moder skændet,
og saa forlade Jer.

(Støi uden for).

En Poet

(uden for).

Lad mig dog ind til Generalerne;
de fives; det er ikke raadeligt,
de ene er'.

Lucius

(uden for).

I maa ei komme ind.

Poeten

(uden for).

Jeg vil: kun Døden skal forhindre mig.

Poeten kommer ind.

Cassius.

Hvad nu? Hvad Gode vil I?

Poeten.

Ei! skammer Jer,

Hørførere; sig mig, hvad tænke I?

Vær Venner, som det Eder sommer sig;

jeg ældre er end I, thi troer kun mig.

H 2

Cassius.

Ha! Ha! Hvor ufelt Synikeren rimer!

Brutus.

Karl, pak Jer strax! Herud paa Døren, Slynge!

Cassius.

Tilgiv ham, Brutus; det er saa hans Skik;

Brutus.

Hans Lune vil jeg bære over med,
naar han forstaaer, at passe Tiid og Sted:

Hvad skal i Leiren slige Rimegaster?

Fort, Kammerat, paa Dør!

Cassius.

Gaae Eders Vei!

(Poeten gaaer).

Lucilius og Titinius komme ind.

Brutus.

Gaaer, og befaler alle Hovedsmænd,
at skaffe Mattelye til deres Skarer.

Cassius.

Dg kommer strax, tilligemed Messala,
tilbage til os.

(Lucilius og Titinius gaae).

Brutus.

Lucius, en Skaal Wiin.

Cassius.

Jeg tænkte ei, I kunde vrede's saa.

Brutus.

D, Cassius, jeg er syg af mange Sorger.

Cassius.

J gjør ei Brug af Eders Wiisdomslære,
saafremt J viger for tilfældigt Dnde.

Brutus.

Hvo bærer Sorrig bedre? — Portia
er død.

Cassius.

Ha! Portia? —

Brutus.

Hun er død.

Cassius.

Hvorledes

undgik jeg Døden, da jeg tvisted' med Jæ? —

D bitre og ulidelige Tab! —

Af hvilken Sygdom? —

Brutus.

Af Længsel efter mig;

af Sorg, fordi Octavius og Antonius

sik Magten udi Hænderne — thi denne

Beretning kom med hendes Død — blev hun

vansittig, og da Tærnerne var' borte,

nedsvælgede hun Jld.

Cassius.

Dg døde saa?

Brutus.

Just saa.

Cassius.

O, I ubodelige Guder!

(Lucius kommer med Vin og Lamper).

Brutus.

Tael ikke meer om hende. — Giv mig Vin: —
(drikker).

Heri begraver jeg al Fiendskab, Cassius.

Cassius.

Mit Hierte tørster efter at besvare
den ædle Skaal, I drak: — Skient Lucius,
til Vinen svulmer over Bæg'rets Rand;
Jeg kan ei drikke nok af Bruti Venfskab.
(drikker).

Titinius kommer med Messala.

Brutus.

Kom ind, Titinius: — Velkommen hid Messala.
Nu sætte vi os trindt om Lampen her,
og holde Raad om vore Sagers Lærv.

Cassius.

O Portia, est du heden?

Brutus.

Stille, Cassius. —

Messala, jeg har her et Brev, som melder:
Octavius og Antonius drage mod os,

med valdig Magt, og at de vende Toget
imod Philippi.

Messala.

Seg har faaet Breve
af samme Indhold.

Brutus.

Hvad berettes ellers?

Messala.

At ved Forviisning og Proscription
af Lepidus, Octavius og Antonius
vel hundred' Senatorer dræbte ere.

Brutus.

Saa tyder mit just ei; det melder, at
halvfierdsindstyve Senatorer fulde
ved deres Ban; og Cicero var een.

Cassius.

Hvad? Cicero?

Messala.

Ja, Cicero er falden
ved samme Ban. — Kom Eders Brev fra Portia?

Brutus.

Messala, nei.

Messala.

Dg melder Brevet heller ei om hende?

Brutus.

Nei — nei, Messala.

Messala.

Sligt mig synes sælsomt.

Brutus.

Hvi spørger I? Har Eders talt om Portia?

Messala.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Saa sandt I er en Romer, sig mig Sandhed.

Messala.

Saa bær da, som en Romer, hvad jeg melder:

Ja, hun er død, og paa en sælsom Maade.

Brutus.

Far vel da, Portia. — Vi skal døe, Messala:

Ved tit at tænke: eengang skal hun døe,

har jeg nu Daalmod til at bære Tabet.

Messala.

Saa bæres store Tab af store Mænd.

Cassius.

Mig lærer min Philosophie det samme;

men mit Gemyt udholdt det ei saaledes.

Brutus.

Griff, Haand paa Bærket nu. Hvad tykkes Ier
om strax at bryde op imod Philippi?

Cassius.

Jeg troer ei det er godt.

Brutus.

Dg hvorfor ei?

Cassius.

Det bedre er, at Fienden søger os,
 saa spilder han sin Kraft, sin Hær han trætter,
 og skader sig, imens vi ligge stille,
 og ruste os i munter Roe og Mag.

Brutus.

Den gode Grund maa vige for den bedre:
 Det hele Folk herfra og til Philippi
 gjør Nøden kun til vore Bundsforvandte,
 thi knurrende har det betalt os Skat;
 naar nu vor Fiende drager giennem det,
 udfylder han sit Tal, og kommer hid
 forfrisket, dobbelt stærk og dobbelt modig.
 Men nu affliære vi ham denne Fordeel,
 hvis vi gaae ham i Møde ved Philippi,
 og have disse Folk i Ryggen.

Cassius.

Hør mig,

min gode Broder —

Brutus.

Med Forlov! — Husk ogsaa,
 vort Forbunds sidste Kraft har vi opbudet,
 og vore Legioners Tal er fuldt,
 vor Sag er moden; hver Dag stiger Fienden,
 vi staae paa Spidsen rede til at dale.
 I Menneskenes Liv er Flob og Ebbe;
 benyttes Floden, leder det til Lykke;

forsømmes den, gaaer hele Livets Reise
blandt Skæer og Uselhed. — Nu gynes vi
paa sigt et høit Hav, og bør nytte Strømmen,
naar den er med; thi ellers tabe vi
vor Lykkes Gunst.

Cassius.

Vel! Eders Villie skee;
vi selv gaae dem imøde ved Philippi.

Brutus.

See Nattens Dyb er falden paa vor Tale;
Natuden lyde maa Nødvendigheden;
vi sparsomt den et lidet Blund vil skænke.
Har Noget meer at sige?

Cassius.

Nei. God Nat!
Karle i Morgen vil vi bryde op.

Brutus.

Min Kappe, Lucius! (Lucius gaaer) Farvel,
Messala; —
God Nat, Titinius: — Væde, ædle Cassius,
god Nat og qvægsom Noe!

Cassius.

O, elskte Broder!
Hvor sørgeligt begyndte denne Nat:
Slig Tvist ei meer adskille vore Hjertes!
Nei, aldrig, Brutus!

Brutus.

Alt er godt igien.

Cassius.

God Nat, min Ven!

Brutus.

God Nat, min gode Broder.

Titinius og Messala.

God Nat, min ædle Herre!

Brutus.

Farer vel!

(Cassius, Titinius og Messala gaae).

Lucius kommer tilbage med Kappen.

Brutus.

Giv Kappen hid. Hvor er din Lyra?

Lucius.

Her.

Brutus.

Hvad! Lucius, du est sovnig? Arme Skielm!
det er naturligt; du har vaaget over
din Tiid. Kalb Claudius og en endnu
af mine Mænd; de skulle sove her
paa Hynder i mit Telt.

Lucius.

Claudius! Barro!

Barro og Claudius komme.

Barro.

J kaldte, ædle Herre!

Brutus.

Lægger Jer
til Hvile i mit Telt i Nat; maaskee
jeg snart kan komme til at vække Jer
i Grinder til Cassius, min Broder.

Barro.

Befaler I da ei, vi skulle vaage
og vente Eders Bud?

Brutus.

Nei, gode Venner,
læg Jer til Roe; maaskee betænker jeg mig.
See, Lucius, her kommer jo min Bog,
jeg ledte saadan om: Jeg selv har lagt den
i Rappen.

(Mændene lægge sig).

Lucius.

Ja, jeg vidste, ædle Herre,
I gav den ei til mig.

Brutus.

Vær over med mig,
min gode Dreng; jeg er saa glemsom. Kanst du
vel holde disse Dine aabne end,
og røre Lyren, til en lille Sang?

Lucius.

Ja, ædle Herre, hvis det glæder Jer.

Brutus.

Vist gjør det! Staffels Dreng; jeg plager dig
formeget, men du er saa villig af dig.

Lucius.

Det er min Pligt.

Brutus.

Jeg skulde ei paalægge
dig Pligter, som din Evne overgaae.
Jeg veed, at unge Folk er Sønnen fød.

Lucius.

Jeg har alt sovet lidet, ædle Herre.

Brutus.

Nu, det var ret; og du skal atter sove;
jeg vil ei længe holde dig. Saa fremt
jeg lever, vil jeg gjøre godt imod dig.

(Sang til Lyren).

Det er en søvrig Tone; —

O morderiske Slummer! lægger du
dit Blye-Spiir paa min Dreng, som spiller for
dig? —

God Nat, du gode Knos; nu var det Synd
at vække dig. — Men nikker du, saa knuses
din Lyra; det er bedst jeg tager den.

Og nu, min gode Dreng! god Nat! — Lad see,
lad see; — har jeg ei lagt et Mærke, hvor
jeg sidst holdt op at læse? — Jo, her er det.

(han sætter sig).

Cæsars Land kommer ind.

Hvor ilde Lampen-brænder! — Ha! hvem der?
 Seg troer, at mine Dines Svaghed skaber
 Gint skrækkelige Syn. Det kommer mod mig: —
 Hvad est du? Tael! Est du en Gud, en Engel,
 en Dievel, du, som gjør mit Blod til Gis,
 og reiser Haaret paa mit Hoved? Tael!
 Hvad est du? Tael!

Landen.

Din onde Engel, Brutus!

Brutus.

Hvad vil du?

Landen.

Melde dig, at du skal see
 mig ved Philippi.

Brutus.

Vel; jeg skal da see dig
 igien?

Landen.

Ja, ved Philippi.

(Landen forsvinder).

Brutus.

Godt, jeg vil see dig ved Philippi da. —
 Nu, jeg har fattet Mod, forsvinder du;
 du onde Land, jeg havde gierne ønsket,
 at tale længer med dig. — Heida, Dreng!

Lucius! — Varro! Claudius! Vaagner, Mænd!
Ha! Claudius!

Lucius.

Nei, Lyren stemmer ei.

Brutus.

Han troer, han sidder ved sin Lyra end. —
Vaagn, Lucius!

Lucius.

Ædle Herre!

Brutus.

Var det i Dromme, at du skreeg saaledes?

Lucius.

Jeg veed ei af, at jeg har skreeget, Herre!

Brutus.

Da har du skreeget: saae du ikke noget?

Lucius.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Sov igien! — Hei, Claudius!

Saa vaagn dog, Menneske!

Varro og Claudius.

Min ædle Herre!

Brutus.

Hvi skreeg' I saadan, da I laae og sov?

Varro og Claudius.

Vi, ædle Herre?

Brutus.

Ja; saae I ei noget?

Barro.

Nei, jeg har intet seet.

Claudius.

Jeg heller ei.

Brutus.

Gaaer hen og hilser Caesius, min Broder;
og byder, at hans Hær strax bryder op.
Vi følge efter.

Barro og Claudius.

Herre, det skal skee!

(de gaae).

F e m t e A k t.

F ø r s t e S c e n e.

Sletterne ved Philippi.

Octavius og Antonius komme ind med
deres Hær.

Octavius.

Antonius, nu er mit Haab stadfæstet:
I sagde, Fienden kom ei ned paa Sletten,
men holdt sig fast iblandt de høie Bierge;
fligt skeer nu ei: Hans Hære rykke frem;
han troer, at skræmme os her ved Philippi,
i det han svarer, før vi spørge ham.

Antonius.

Ei! Jeg sees i hans Hierte, og jeg veed,
hvorfør han dette gjør: han maatte ønske,
at han var langt herfra; nu kommer han
med bange Trods, og troer, at dette Syn

indbilder os, at han har Mod i Brystet;
men det er ikke saa.

Et Bud kommer.

Budet.

Hærførere,
bereder Jer: nu drager Fienden frem
med Kriger-Pragt; til Strid Blodfanen vaier,
og noget Bigtigt skeer i denne Stund.

Antonius.

Octavius, før Eders Hær i Stilhed
til venstre Kant af Sletten.

Octavius.

Nei, jeg drager
til høire Side; I maa gaae til venstre.

Antonius.

Hvi tvister I i denne store Time?

Octavius.

Jeg tvister ei; men dette er min Villie.

(Marsch).

(Krigerst Musik).

Brutus og Cassius træde ind med deres
Hær. Lucilius, Titinius, Messala
og Flere.

Brutus.

De gjøre Hold, og ville tale med os.

Cassius.

Titinius, hold! vi maae gaae frem, og tale.

Octavius.

Marcus Antonius, skal Slag: Tegn gives?

Antonius.

Nei, Cæsar, vi vil vente deres Angreeb.

Træd frem, Hærforerne vil tale med os.

Octavius.

Hold, til vi give Tegn!

Brutus.

Forst. Ord, saa Slag!

Mædborgere, er det og Eders Mening?

Octavius.

Troe ei, vi holde meer af Ord, end J.

Brutus.

Et godt Ord bedre er end flemme Slag.

Antonius.

J giver gode Ord ved flemme Slag;

det vidner Cæsars Bryst, J giennembores,

imens J raabte: længe leve Cæsar!

Cassius.

Antonius, hvor Eders Slag mon falde,

det vides ei endnu. Men Eders Ord

betove Bierne paa Hybla-Bierg

al deres Honning.

Antonius.

Ikke Braaden.

Brutus.

Jo,

og Stemmen med; thi deres Brummen sial I,
og viseligt I truer, før I stikker.

Antonius.

I Affkum! Det var mere, end I gjorde,
da Eders lumpne Morder-Dolke stødte
imod hinanden ubi Cæsars Sider.
Som Aber stode I og viste Tænder;
I logrede som Hunde, krøb som Trælle;
og kysset Cæsars Fodder, medens Casca,
den Nidding! bag fra slog sin lømske Tand
i Cæsars Hals. O Smigrere!

Cassius.

Hvad! Smigrere! — Nu, Brutus, tak Jer selv;
thi denne Tunge raste ikke saa
i Dag, hvis Cassius maatte have raadet.

Octavius.

Belan, til Sagen: Koster Dødsstrid Sved,
saa vil Bevistet koste rødere Draaber.

Seer:

Jeg drager her et Sværd mod Sammensvorne;
naar troe I, at det atter gaaer i Skeden? —
Gi førend Cæsars tre og thve Bunder

det hæbner; eller før endnu een Cæsar
formeter Blodet paa Forræder = Sværdet.

Brutus.

Du kaust ei falde for Forrædere,
o Cæsar, hvis du ingen bringer med dig.

Octavius.

Det haaber jeg; jeg fødtes ei til Død
for Bruti Sværd.

Brutus.

O, unge Menneſke,
varst du den Ebleſte af al din St,
du hæderligere ei kunde døe.

Cassius.

En arrig Pøbling, ikke værd ſlig Hæder;
i Ledtog med en Gøgler og en Dranker,

Antonius.

J er endnu den Cassius, J var.

Octavius.

Antonius, kom! — Forrædere! her ſlænge
vi Jer Udædſkningen i Dinene:
Iſald J ſtride tør i Dag, da kommer
i aaben Mark; hvis ei, da naar J ſynes
det ſmager Jer.

(Octavius, Antonius og deres Hær gaae ud).

Cassius.

Saa, blæs nu, Vind; svulm, Bølge; svøm, o
Baad!

Uveiret oppe er, og alt paa Epil.

Brutus.

Lucilius, hør et Ord!

Lucilius.

Her, ædle Herre!

(Brutus og Lucilius tale sagte med hinanden).

Cassius.

Messala, —

Messala.

Ja, min General!

Cassius.

Messala,

bet er i Dag min Fødselsdag; i Dag
blev Cassius født. Giv mig din Haand, Messala;
vær du mit Vidne, at, imod min Villie,
jeg, som Pompeius, tvinges til at vove
i ret Slag al vor Frihed. Jeg holdt fast
ved Epicurus og hans Lærdom, veedst du:
Men nu jeg skifter Sind, og halvveis troer
paa Barfel. Paa vort Tog fra Sardis fulde
to mægtige Drene paa vort Hovedbanner;
der sadde de, og aade graadigen
af Hærens Hænder: de ledsaged' os
hid til Philippi: men fløi bort i Morges;

i deres Sted en Flok af Ravn, Krager
 og Skader svæve over vores Hoved,
 og see paa os, som paa det syge Kov.
 En Sorgel Himmel ligner deres Skygge,
 hvorunder Hæren ligger i sin Døds Kamp.
 Messala.

D, troe ei sigt.

Cassius.

Jeg troer det og kun halvveis;
 thi jeg har freidigt Mod, og har besluttet,
 standhaftigen at møde alle Fæer.

Brutus.

Gior saa, Lucilius!

Cassius.

Nu, ædle Brutus,
 gid Guderne i Dag os ynede maae,
 at vi, som Venner, udi Fredens Skiod
 maae gaae den høie Alderdom imøde!
 Men sandsom Menneskenes Lod er uvis,
 saa lad os forestille os det Værste.
 Saa fremt vi tabe dette Slag, er denne
 den allersidste Gang, vi tale sammen:
 Hvad har I foresat Jer da at giøre?

Brutus.

I Kraft af hiin Philosophie, hvorefter
 jeg badled' Cato for den Død, han gav sig; —
 Jeg veed ei selv hvorfor; men seigt og yflest

det synes mig, af Frygt for hvad kan skee,
 faaledes at afklippe Livets Traad: —
 vil jeg med Daalmod ruste mig, og vente
 paa hine høie Magters Willie,
 som styre os herneede.

Cassius.

Utsaa, dersom
 vi tabe dette Slag, da gaaer I taalig
 igiennem Romæ Gader i Triumphen?

Brutus.

Nei, Cassius, nei: tænk ei, du ædle Rømer,
 at Brutus vil i Lænker gaae til Roma;
 hans Hierte sidder alt for høit til sligt.
 Men Lærket, *idus Martii* begyndte,
 maa denne Dag fuldende; og jeg veed ei,
 om vi fra nu af mødes. Derfor modtag,
 o Cassius, for evig vort Farvel: —
 Farvel for evig, evig, Cassius!
 hvis meer vi sees, da smile vi; hvis ei,
 da skilles vi, som Mænd og Brødre egner.

Cassius.

Farvel, farvel for evig, evig, Brutus!
 Giensees vi, ja! da smile vi; hvis ei,
 da skilles vi, som Mænd og Brødre egner.

Brutus.

Nu da, rnk frem. — D, at vi kunde vide
 vort Dagværks Ende, før den viser sig!

Men det er nok, at Dagen endes vil,
 og da er Enden kiendt. — Ha, kom! Afsted!
 (de gaae).

U n d e n S c e n e.

Balpladsen. Krigsraab.

Brutus og Messala komme ind.

Brutus.

Riid, riid, Messala, riid, giv disse Ordre
 til hine Legioner; lad dem storme
 (hoit Krigsraab)
 paa eengang; thi jeg seer Octavii Floi
 den raver alt; et modigt Anfald slaaer den
 til Jorden. Riid, Messala! lad dem storme!
 (de gaae).

T r e d i e S c e n e.

En anden Deel af Balpladsen. Vaabengnye.

Cassius og Titinius komme ind.

Cassius.

O see, Titinius, see, de Skurke flye!
 Jeg selv blev Kiende mod mit eget Folk:
 See, dette Banner vendte Ryg til Fienden;
 jeg slog den Feige, og jeg tog det fra ham.

Titinius.

O, Cassius, Brutus gav for tidlig Ordet;
for ibrig nytted' han sin Fordeel over
Octavius. Hans Mænd alt beelte Byttet,
imens vi af Antonius omringes.

Pindarus kommer ind.

Pindarus.

Fly længer' bort, fly længer' bort, o Herre!
Alt staaer Antonius i Eders Telte;
fly derfor, ædle Cassius, fly langt.

Cassius.

Jeg flyer til denne Høi; ei længere.
See, see Titinius, det brænder hist,
er det i mine Telte?

Titinius.

Ja, min Herre!

Cassius.

Titinius, elsker du mig, da bestig
min Hest, og skiul din Spore i dens Side,
til den faaer bragt dig op til hine Skarer,
og atter hid, at jeg kan Wisshed faae,
om Venner eller om de Fiender ere.

Titinius.

Jeg ile skal med Tankens Hurtighed.

(gaaer).

Cassius.

Gak, Pindarus, stiiig bedre op paa Høien;
mit Syn var altid svagt; agt paa Titinius,
og stiiig mig, hvad du viner over Marken.

(Pindarus gaaer).

Paa denne Dag jeg aanded' først. Nu Tiden
er lobet rundt; og hvor jeg først begyndte,
der skal jeg ende. Livets Kreds er fuldbragt. —
Nu, hvad godt Nyt?

Pindarus

(paa Høien).

O, ædle Herre!

Cassius.

Hvad!

Pindarus.

Titinius omringes af en Hær
af Nyttere, som jage hen imod ham; —
Ha, hvor han bruger Sporene; — nu ere
de næsten ved ham; nu, Titinius! —
De stige af: — han med: — O, han er fangen;
og, hør! De juble.

(Fryderaa).

Cassius.

See ei meer; stiiig ned. —

Hy, feige Siel, du spinder Livet ud,
at du skal see din allerbedste Ven
at fanges for dit Ansigt.

Pindarus kommer ind.

Hør, kom hid:

I Partherlandet greb jeg dig til Fange,
 og lod dig sværge, da jeg gav dig Livet,
 at giøre hvadsomhelst jeg nogentid
 befaled' dig. Kom nu, og hold din Eed!
 Vær fri; og hiemsøg dette Bryst med dette
 mit gode Sværd, som rendte giennem Cæsar.
 Lov ei, at svare mig: Her, grib du Tæstet,
 og naar mit Ansigt er bedækket — nu —
 slyr Sværdets Fart. — Nu, Cæsar, est du
 hævnnet,
 og det med samme Sværd, som dræbte dig.
 (døer).

Pindarus.

Fri er jeg da; men var min Villie opfyldt,
 jeg var det ei. O, ædle Cassius!
 Langt, langt slyr Pindarus fra dette Land,
 hvor ingen Romer meer skal møde ham.
 (gaaer).

Titinius kommer tilbage med Messala.

Messala.

Det er kun Magestifte; thi Octavius
 er slagen af den ædle Bruti Magt,
 som Cassii Sjæle sioner af Antonius.

Titinius.

Den Tidende vil troste Cassius.

Messala.

Hvor gik I fra ham?

Titinius.

Heel mistroeftig stod han
paa denne Høi med Pindarus, sin Slave.

Messala.

Er det ei ham, som ligger hist paa Jorden?

Titinius.

Han ligger som en Død. — D, brist mit Hierte!

Messala.

Er det ei ham?

Titinius.

Messala, nei, det var ham,
men Cassius er ei meer; — D Aftensoel!
som du i dine røde Straaler synker,
sank Cassii Dag ubi hans røde Blod;
Roms Soel er dalet! Dagen er til Ende,
og Skyer, Dug, og Farer os omspænde;
vor Daad er endt! — Kun Mistviol om mit
Held

har myrdet Cassius.

Messala.

Mistviol om Held

har øvet dette Mord! D, Tungstinds Barm!
fæle Bildfarelse! hvi viser du

for Menneffenes evig vaagne Tanker
 Ting, som ei ere? O, Bildfarelse,
 et Dieblik undfanger dig; men aldrig
 du naaer en heldig Fødsel; thi du dræber
 den Moder, i hvis Skiod du avledes.

Titinius.

Ha, Pindarus! Hvor est du, Pindarus?

Messala.

Søg ham, Titinius; imidlertid
 gaaer jeg, - at giennemføre Bruti Dre
 med denne Tidende: ja, giennemføre;
 thi hvasslest Staal, og giftigst Piiil vil være
 velkomnere i Bruti Dre, end
 Beretningen om dette Syn!

Titinius.

Messala,

til; midlertid jeg søger Pindarus.

(Messala gaaer).

Hvi sendte du mig bort, o, brave Cassius!
 Traf jeg ei dine Venner? satte de
 ei denne Seierskrands omkring min Tinding,
 og bed' mig give dig den? Horte du
 ei deres Jubelraab? Uk! alting, alting
 du misfortolket har. — Men tys; modtag
 omkring din Pande denne Seierskrands;
 din Brutus bed mig give den til dig,
 og jeg opfylder det. — Til, Brutus; see,

hvor høit jeg hædred' Cæjus Cassius. — Guder,
 tilgiver mig! — Det er en Romers Færd:
 Kom, find mit Hierte, Cassii Heltessværd!
 (døer).

(Vaabengnne).

Messala kommer tilbage med Brutus,
 Cato den Yngre, Strato, Volum-
 nius og Lucilius.

Brutus.

Hvor, hvor, Messala, ligger Cassii Liig?

Messala.

Hist; see Titinius græder over det.

Brutus.

Titinius seer op ad.

Cato.

Han er slagen.

Brutus.

O, Julius Cæsar, du est mægtig end!
 Din Hand gaaer om, og vender vore Sværde
 imod vort eget Bryst.

(høit Vaabenbrag).

Cato.

Vakkre Titinius!

Seer, hvor den faldne Helt han seierkrandsed!

Brutus.

Hvor leve tvende Romere endnu,
 som disse? — O, Farvel, du sidste Romer!

Ei er det muligt, Roma nogentid
 din Lige føde skal. — D, mine Venner,
 jeg skylder dette Liig langt flere Aarer,
 end her I skulle see mig yde det. —
 Men, Cassius, der kommer Tid bertil;
 den kommer! — Sender da hans Liig til Thassos;
 hans Liigførd skal ei holdes her i Leisen,
 for ei at nedslaae os. — Nu, kom Lucilius; —
 Kom, Søn af Cato; frem paa Slagets Mark. —
 Labeo og Flavius! fører Hæren frem: —
 Den tredie Time slaaer; endnu i Dag
 vi Lykken prøve maae i nok et Slag.

(de gaae).

F i e r d e S c e n e.

En anden Deel af Valpladsen. Baabenbrag.

Krigere af begge Hære træde kiæmpende ind.
 Derpaa Brutus, Cato, Lucilius
 og Andre.

Brutus.

Staaer, Landsmænd, holder Hovedet i Veiret!

Cato.

En Horesen, hvo sner! Hvo gaaer med mig?
 Mit Navn jeg raaber ud paa Kampens Mark: —
 Jeg er en Søn af Marcus Cato; hører!

Tyranners Fiende, Fædrelandets Ven;
jeg er en Søn af Marcus Cato; hører!

(han gaaer i Kamp mod Fienden)

Brutus.

Dg jeg er Brutus, jeg er Marcus Brutus;
en Ven af Fædrelandet; jeg er Brutus!

(gaaer ud, kiempende med Fienden. Cato over-
mandes og falder).

Lucilius.

D, unge, ædle Cato, est du falden?

Ja, drabelig du doer nu som Titinius,
og man kan hævde dig, som Catos Søn.

Første Krieger.

Stræk Vaaben, eller døe!

Lucilius.

Kun for at døe,

jeg strækker Vaaben: dræb mig; her er Gulb.

(han byder ham Penge).

Dræb Brutus, og bliv æret for hans Død.

Første Krieger.

Det maae vi ei. — En ædel Fange!

Anden Krieger.

Plads!

Hei! sig Antonius, Brutus er vor Fange.

Første Krieger.

Jeg gaaer at melde det. — Her kommer han.

R

Antonius træder ind.

Brutus er fangen; han er fangen, Herve!

Antonius.

Hvor er han da?

Lucilius.

I Sikkerhed, Antonius;
Brutus er sikker nok; jeg tør forsikke,
at aldrig nogen Fiende fange skal
den ædle Brutus levende! I Guber,
afværger sig en Skam! Naar I ham finde,
i Live eller Død, da vil han findes,
som Brutus, som han er!

Antonius.

Det er ei Brutus,
men, sandelig, en Fangst af stor Værdie!
bevar mig denne Mand, beviis ham Godt;
langt hellere jeg talte slige Mænd
blandt mine Venner, end blandt mine Fiender.
Gaaer, seer om Brutus lever, eller faldt:
Dg bring os Budskab til Octavii Telt,
hvortunde alt staaer til.

(de gaae).

F i e r d e S c e n e.

En anden Deel af Balpladsen.

Brutus træder ind med Dardanius, Strato og Volumnius.

Brutus.

D, kommer, arme Rest af mine Venner,
og hvil Eder ud paa denne Klippe!

Clitus.

Statilius viste Fakkelskinnet, Herre;
men kom ei meer; dræbt eller fangen er han.

Brutus.

Kom, sæt dig, Clitus: — Drab er Løsenet
og Dagens Skik. — Kom, hør et Ord, min

Clitus. —

(han taler sagte).

Clitus.

Hvad! Jeg? — Nei, ei for alle Verdens Riger!

Brutus.

Yes! Ei et Ord.

Clitus.

Før dræbec jeg mig selv.

Brutus.

Trøb hid, Dardanius!

(taler sagte med ham).

Dardanius.

Seg giøre sligt!

Clitus.

D, Dardanius!

Dardanius.

D, Clitus!

Clitus.

Hvad sørgelig Befaling gav han dig?

Dardanius.

At dræbe ham. See! — see, han staaer i Tanker.

Clitus.

Nu er det ædle Kar saa fuldt af Sorg,
at af hans Dine selv den flyder over.

Brutus.

Volumnius, min Ven; kom, hør et Ord.

Volumnius.

Her, ædle Herre!

Brutus.

Her, Volumnius:

to Gange Cæsars Aand ved Midnatstide
har viist sig for mig; første Gang ved Sardis,
og nu i Nat her i Philippis Marker.
Seg veed, min Liid er kommen.

Volumnius.

Ingenlunde!

Brutus.

So, jeg er vis derpaa, Volumnius.

Du seer, Volumnius, hvor Verben gaaer;
 vor Fiende drev os hen paa Afgrundsbredden;
 det bedre er, vi springe selv i Dybet,
 end nøle, til han styrter os. Min Ven,
 du veedst, at vi to gik i Skole sammen;
 for hiint, vort gamle Venskab, beder jeg:
 hold du mit Sværd, mens jeg deri mig styrter!

Volumnius.

Ei sømmer denne Tjeneste en Ven!

(vedholdende Raabengne).

Clitus.

Fly, Herre, fly! Her er ei Blivested.

Brutus.

Farvel da, J; — og J; — og J, Volumnius. —
 Du, Strato, sov i denne hele Stund;
 Farvel og du, min Strato! — Mine Landsmænd,
 mit Hierte frydes over, at jeg fandt
 i hele Livet intet Menneske,
 som jo blev trofast mod mig indtil Enden.
 Jeg skal faae Hæder af mit Tab i Dag,
 meer end Octavius og Antonius
 ved denne usle Seier skal erlange.
 Nu, lever alle vel; thi Bruti Tunge
 har næsten endt hans Livs Historie:
 Nat hænger paa mit Die: efter Hvide

forlænges mine Been, som kun arbeided',
for endelig at opnaae denne Stund.

(Raabengnye. Raab uden for).

Flyer! Flyer! Flyer!

Clitus.

Fly, Herre, fly!

Brutus.

Gaaer; jeg vil følge Jer.

(Clitus, Dardanius og Volumnius gaae).

Jeg beder dig, bliv hos din Herre, Strato:
Du est et godt, et ærligt Menneske;
en Gnist af Hærs lyst i din Vandel:
Hold da mit Sværd, og vend dit Ansigt bort,
imens jeg render i det. Vil du, Strato?

Strato.

Først giv mig Haand: Farvel, min ædle Herre!

Brutus.

Farvel, min Ven. — Vær rolig, Cæsar: Dig
ei halv saa freidig dræbte jeg som mig!

(han render i Sværdet, og døer).

(Raabengnye. Flugt).

Octavius, Antonius, Messala, Lu-
cilius og deres Hær komme ind.

Octavius.

Hvo er hiin Mand?

Messala.

Min Herres Tiener. — Strato,
 hvor er din Herre?

Strato.

Han er fri, Messala,
 for Lænkerne, I bærer: Seierkreen
 formaaer nu kun, at brænde ham paa Baalet;
 thi Brutus ene overvandt sig selv,
 og ingen anden hædres ved hans Død.

Lucilius.

Saa burde Brutus findes. — Tak, o Brutus,
 at du har giort Lucilii Spaadom sand!

Octavius.

Seg vil forsørge alle Bruti Mænd.
 Ven, vil du tiene mig?

Strato.

Ja, hvis Messala
 vil afftaae mig.

Octavius.

Gjør det, Messala!

Messala.

Strato,

hvorlunde faldt min Herre?

Strato.

Seg holdt Sværdet,
 og Brutus løb deri.

Messala.

Octavius,

faa tag da ham imellem dine Mænd,
som sidste Tjeneste min Herre viste.

Antonius.

Han var den bedste Rømer af dem alle.
Hver af de Sammensvorne, han undtagen,
opløsted' Dolken kun af Nid mod Cæsar;
kun han i Tallet stod, af Kierlighed
til Fædrelandet og det Heles Vel.

Hans Liv var blidt, og Elementerne
saaledes blandede udi hans Siel,
at freidigen Naturen kunde opstaae,
og sige Verden: dette var en Mand!

Octavius.

Thi yder Helten den Hoiagtelse
og Tordefærd, som sliq en Dyd tilkommer,
Hans Been i Nat skal ligge i mit Telt,
paa falden Krigers Viis med Pragt omgivne. —
Saa kald nu Hæren hiem fra vundet Slag,
og deler Vren for vor Seir i Dag!

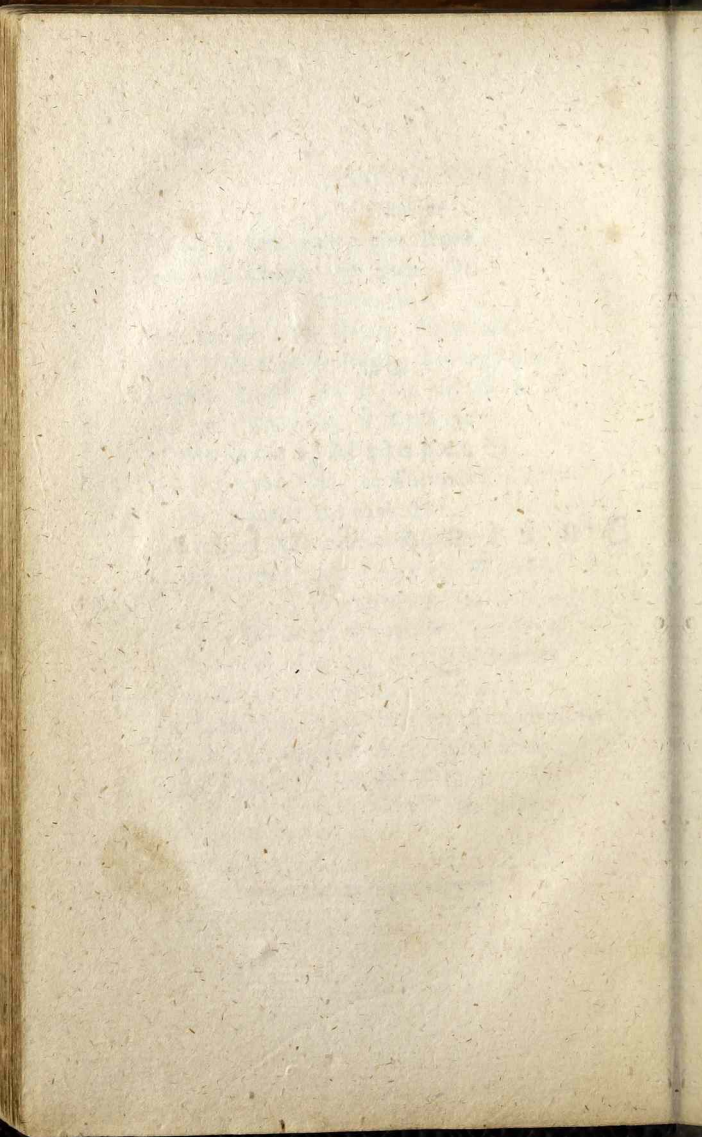
(de gaae).

Om

Sørgespillet

Julius Cæsar.

Om

Sørgespillet

Julius Cæsar.

Allerede i Aaret 1579 berigedes den engelske Litteratur med en Oversættelse af Amyots franske Plutarch. Appian var oversat paa Engelsk Aaret før, og Svetonius blev det i Aaret 1606. Aaret derpaa tryktes et Sørgespil Julius Cæsar, skrevet af William Alexander, som siden efter blev *Earl of Sterline*. En anden Tragoedie af en uævnt Forfatter: *the tragedie of Cæsar and Pompey or Cæsar's revenge*, blev udgivet 1607, og Malone troer endog, at det var andet Dplag af dette Stykke. — Det er bekiendt, at Shakspeare skrev i det mindste tolv Stykker over Emner, som hans Forgængere havde uhældigen behandlet. Disse ere de Kilder, hvoraf Shakspeare kunde øse til sit Sørgespil. — Malone formoder, det er skrevet 1607, Capell mellem 1608 og 1611, Først 1623 blev det trykt.

Efter Shakspeare behandlede dette Emne af Sheffield, Hertug af Buckingham, og siden af Aaron Hill. Den første gjorde to Tragoedier af een, nemlig 1) Julius Cæsar, og 2) M. Bruti Død. Davies siger, at Stilen, naar man undtager de Steder, hvor Shakspear's er beholdt, er korrekt kold og regelmæssig dorst, (*correctly cold and regularly dull*), og det Hele en livløs Masse. — Aaron Hill dannede sit Sørgeespil efter Cæsars Død af Voltaire, men efter en langt mere udvidet Plan. — Stykket skal ei være uden Fortieneste: Lord Bolingbroke og Pope roste og bifaldt det høiligen; men det behagede hverken Skuespil-Direktionen, eller Skuespillerne: hverken Quin eller Garrick vare at formaae til, at spille Hills Cæsar. Stykket blev ei spillet, og Davies spaaer, at det vilde have faldet for det engelske Publikums Domstoel.

En af Shakspeares Samtidige, Leonard Diggs, bevidner i nogle Vers foran Digterens Sonnetter, at Julius Cæsar i hine Dage henrykte det engelske Folk, og blandt flere især den beundrede Scene i 4de Akt, hvor Brutus og Cassius tviste, og derpaa forsones igien. — Det var et af de saa Shakspear'ske Stykker, som efter en lang Hvile igien fremkaldtes paa den engelske Skue-

plads ved de to store Skuespillere Hart og Mohun, som i dette Stykke særdeles udmærkede sig, især den sidste som Cassius. — Disse to Skuespillere havde beklædt betydelige Poster i Armeen, og stode i eet og alt høit over deres Medbrødre. — Greven af Rochester, naar han taler om Mohun, siger:

*Him nature seem'd to form for your de-
light,
and bade him speak as she bade Shakspear
write.*

Efter længe at have været et af Britternes Indlings-Stykker, er det i senere Dage atter lagt til Hvile, og næsten forglemt.

Tydskland — det eneste Land, som lader Shakspear vederfares Hæd — fik allerede 1741 en metrisk Oversættelse af dette Sørgespil. Den er forfattet af Geheimeraad v. Bork, som en Tiid lang var preussisk Gesandt i London. — Oversættelsen skal være maadelig. Den er bedømt i 3die Deel af Joh. Elias Schlegels Værker. — Siden oversattes det af Wieland, Eschenburg og A. W. Schlegel, og har været givet paa flere af Tydsk-

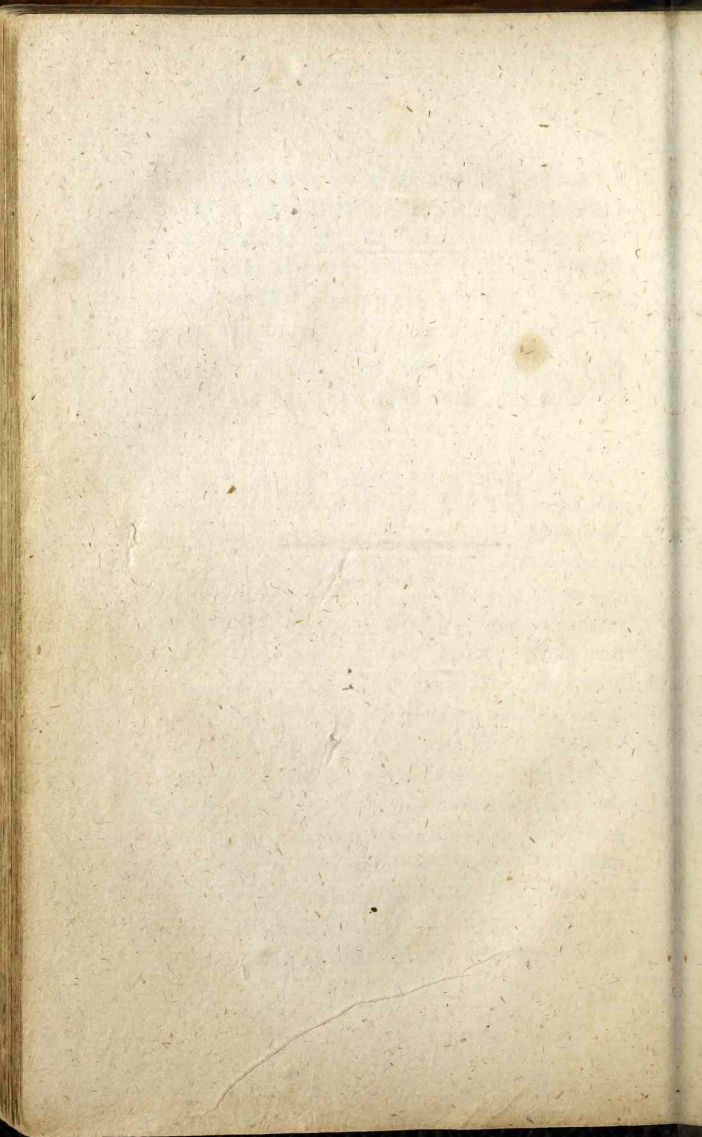
lands Skueplads. — Det er ogsaa oversat paa Fransk af Shakespeares Oversættere de la Place og Latourneur. Paa dansk har, saavidt jeg veed, kun enkelte Scener, nemlig Bruti og Antonii Tale i 3die Akt, hidtil været oversatte. Jeg har fundet den i Uge-Skriftet Tronhiemskt Allehaande for 1782 No. 43, oversat af en Ubekendt, og for saa Vidt siden metrisk oversat af Hr. Prof. Rahbek i Minerva.

Da jeg havde oversat denne Tragoedie, troede jeg, at den med nogen Modification maaskee kunde vorde opført paa den kongelige Skueplads, og at det danske Publikum endelig kunde faae et shakspearisk Stykke at see. — Jeg formildede derfor adskillige Udtryk i Stykket, sammensmeltede nogle af Krigerne til een Person, udelod den Scene, som ender 3 Akt, hvor Digteren Cinna senderrives af Folket, ligesom og den lille Scene i 4de Akt, hvor Poeten trænger ind i Teltet til Brutus og Cassius: foruden nogle andre ubetydelige Forandringer. — Jeg indleverede Oversættelsen til den kongelige Skuespil-Direction den 3 Decbr. 1803. Den 29 Decbr. bærede den høie Bestyrelse mig med en Skrivelse, hvori den belønnede Arbeidet med en Gratification af 50 Rd., og sendte mig Stykket tilbage, da den — hvor-

vel den erkjendte dets Værd — ei ansaae det pas-
sende til Opførelse paa Skuepladsen.

T r y k f e i l.

I Hamlet. Side 131, 8de Linie! isteden
for? Side 143, 18de Linie slet, læs let.
Side 145, 21de Linie ved, læs med.

S a m l e t,

Prinds af Danmark.

Persouer:

Claudius, Konge af Danmark.

Hamlet, Søn af den forrige Konge, og Brodersøn
af den nuværende.

Polonius, øverste Kammerherre.

Horatio, Hamlets Ven.

Laertes, Polonii Søn.

Voltimeand, }
Cornelius, } Hoffolk.
Rosenkrantz, }
Guildenstern }

Osrick, en Hofmand.

En anden Hofmand.

En Præst.

Marcellus,) Hovdinge,
Bernardo,)

Francisco, Stridsmand.

Reynaldo, i Polonii Tjeneste.

En Hovedsmand.

En Gesandt.

Hamlets Faders Mand.

Fortinbras, Prinds af Norge.

Gertrude, Dronning af Danmark, Moder til
Hamlet.

Ophelia, Polonii Datter.

Herrer, Fruer, Hovedsmand, Krigere, Skuespillere,
Graverkarle, Sæmand, Sendebud, Føl-
ge, o. s. v.

Scenen: Helsingør.

Hamlet,
Prinds af Danmark.

Første Akt.

Første Scene.

Helsingør. En Skandse foran Kongens Borg.

Francisco paa Post. Bernardo træder ind.

Bernardo.

Hvem der?

Francisco.

Nei, svar I mig: staae der, og nævn Jer.

Bernardo.

Vor Konge leve!

Francisco.

I Bernardo?

Bernardo.

Rigtig!

Francisco.

I kommer akkurat paa Klokket.

Bernardo.

Nu slog den tolv; gaae i din Seng, Francisco.

Francisco.

Tak for Afloening; det er bittert koldt,
og jeg er hiertesyg.

Bernardo.

Var Bagten rolig?

Francisco.

Ei en Muus har rørt sig.

Bernardo.

Nu vel, god Nat!

Ifald I seer Horatio og Marcellus,
som have Bagt med mig, da beed dem haste.

(Horatio og Marcellus træde ind).

Francisco.

Jeg troer, jeg hører dem. Staae! Hold! Hvem der?

Horatio.

Venner af Landet.

Marcellus.

Dannerkongens Mænd.

Francisco.

God Nat!

Marcellus.

Gud være med Jer, valkre Kriger:

Hvo løste Jer?

Francisco.

Bernardo har min Post.

God rolig Nat!

(Francisco gaer).

Marcellus.

Holla! Bernardo!

Bernardo.

Tael!

Hvad! Er Horatio der?

Horatio.

Et Stykke af ham.

Bernardo.

Velkomne hid, Horatio og Marcellus!

Horatio.

Nu, lod den Ting sig atter see i Nat?

Bernardo.

Nei, jeg har intet seet.

Marcellus.

Horatio siger, det er puur Indbildning; og ingentunde vil han fæste Tro til dette Rædsels-Syn, vi faae to Gange: thi har jeg bedet ham at komme hid, og vaage denne Midnatstime med os, at han, hvis dette Gienfærd atter kommer, vort Syn stadfæste kan, og tale til det.

Horatio.

Eya! det kommer ei.

Bernardo.

Sid ned en Stund;
 lad os end eengang storme til det Dre,
 som er saa stærkt forskandset mod vort Sagn
 om hvad vi saae to Nætter.

Horatio.

Sæt Jer da,
 og lad Bernardo nu fortælle det.

Bernardo.

Afvigte Nat,
 som samme Stierne hist, i Vest fra Polen,
 just stod, og lyste i hiin Egn af Himlen,
 hvor nu den brænder, saae jeg samt Marcellus,
 da Seierværket just slog eet —

Marcellus.

Lys! Lys! Hold inde; see der er det atter!

(Anden kommer ind).

Bernardo.

I samme Skikkelse, som salig Kongen.

Marcellus,

Horatio! du er boglærd, tael til det.

Bernardo.

Seer det ei Kongen liigt? Giv Agt, Horatio!

Horatio.

Høist liigt: — det knuger mig med Frygt og Under.

Bernardo.

Det vil tiltales.

Marcellus.

Tael til det, Horatio!

Horatio.

Hvad est du, som dig Mattens Stund anmasser,
med hiin saa fagre Kriger = Skikkelse,
i hvilken det begravne Danmarks Høihed
treen fordum frem?

Tael! Jeg besværges dig ved Himlen! Tael!

Marcellus.

Det er fortørnet.

Bernardo.

See! det skrider bort.

Horatio.

Staae! tael; tael; jeg besværges dig: o tael!
(Nanden gaaer ud).

Marcellus.

Det svandt, og vil ei svare.

Bernardo.

Nu vel, Horatio? I er bleg og ryster:
er det ei noget meer, end puur Indbildning?
Hvad troer I om det?

Horatio.

Saa sandt Gud lever! Jeg ei kunde troe det,
var ikke denne sikke, sandrue Borgen
af mine Dine!

Marcellus.

Ligner det ei Kongen?

Horatio.

Som du dig selv:

faa var det Harnisk, som han bar, da han
det stolte Norrig slog: saa barst hans Uafsyn,
da paa det vrede Stevne Polens Konge
han kasted' ud af Slæden hen paa Isen.
Hvor sælsomt!

Marcellus.

Saa dan tvende Gange før,
og just i denne døde Midnats-Time
gik han med krigerst Skridt forbi vor Vagt.

Horatio.

Grant veed jeg ikke dette at udtyde:
men alt til alt troer jeg det varsler for
sælsomme svare Rystelser i Staten.

Marcellus.

Nu sidder ned, og siig mig, hvo det veed,
hvi dette noie, strænge Vagthold nu
faa natlig trætter Rigets Undersaatter:
hvi gydes dagligdags de Malmkartover,
hvi kjøbes Krigsforraad fra fremmed Land;
hvi presser man Skibsbyggere, hvis Skid
ei skiller Søndag selv fra Søgnedagen?
Hvad er i Giære, at sliig svedig Hastværk
gør Natten selv til Dagens Medarbejder:
Hvo veed Besked herom?

Horatio.

Jeg; i det mindste
 saa mumles der: vor nys afdøde Konge,
 hvis Billed' nu for os sig aabenbared';
 blev, som I veed, af Fortinbras i Norrig,
 hvem Rid og Hoymod dertil ægged' op,
 til Kamp udæffet, hvor vor bolde Hamlet
 (thi saadan agted' vor Halvkugle ham)
 slog Fortinbras, som efter en Forening
 ved Segl og Lov og Ridderstik bekræftet,
 forskiert sed' med sit Liv alt Land, han aatte
 til Seierherren. Hvorimod vor Konge
 udsatte Land af lige Værd, som havde
 tilfaldet Fortinbras til Arv og Eie,
 hvis han fik Sei'r, just som ved samme Ening
 i Kraft af dens Artiklers Indhold, hans
 faldt Hamlet til: Nu har ung Fortinbras,
 af friske Ungdoms Kraft gloheed og fuld,
 i Norrigs Udkanter sammenrapsset
 en Flok af Bøvehalse uden Hiem,
 for Mad og Drikke til et Krigstog, som
 skal have Fynd og Klem: og dette Tog,
 (thi det er soleklart for vor Regiering)
 gaaer, for med væbnet Haand igien at vinde
 fra os benævnte Land, hans Fader tabte:
 Og dette troer jeg, er vel Hovedgrunden
 til vore Rustninger, og Kilden til

vor Bagt om Matten her, samt første Marsag
til denne Tilbuds-Hast, og Støi i Riget.

Bernardo.

Jeg troer, det er ei andet, end just dette:
det passer ogsaa med, at dette Barsel
gaaer væbnet ved vor Bagt, saa liigt hiin Konge,
som var og er til disse Krige Grunden.

Horatio.

Det er et Gran, som pirrer Sielens Die.
I Romas høie Palmers bedste Flor,
kort, før den store Julius falbt, stod tomme
Gravstederne, og de liigklædte Døde
veeklagede, og skreeg paa Romas Gader.
Med Tilblæb Stierner saaes, og Blodbug falbt;
Tegn stod' i Solen, og den vaade Stierne,
hvis Kraft Neptuni Throne hviler paa,
leed af en Dommens Dags Formørkelse.
Dg netop flige gruelige Barsler, —
som Bud, der stedse foran Skiebnen ile,
for at forkynde os de Ting, som komme —
har Jord og Himmel her i Samsund viist
for vore Landsmænd, og for dette Jordstrøg.

(Aenden kommer igien).

Men stille! See, der kommer det igien!
Jeg standser det, skal det end knuse mig. —
Staae, Syn! Hvis du har Lyd og Brug af Stemme,
tael til mig:

Hvis noget Gode dig bevises kan,
som dig kan skaffe Fred og Naade mig,
tael til mig:

Hvis du dit Riges Fremtids Skiebne veedst,
og Kundskab om den muligt kan den vende,
o tael!

Hvis du, imens du leved', har begravet
afpresset Skat i Jordens Skiod, hvorfor
I Aander siges tidt at gaae igien.

(Hansen gaaer).

Siig frem: — o tø, og tael! — Stands det,
Marcellus!

Marcellus.

Skal jeg staae til det med min Hellebard?

Horatio.

Ja, hvis det ei vil staae.

Bernardo.

Det er her!

Horatio.

Det er her!

(Hansen gaaer).

Marcellus.

Det er borte! —

Vi harme det, da det er saa ærværdigt,
om Skin af Bold vi ville byde det;
thi det er uforkrænkeligt, som Lusten,
og vore Slag forgieves Bøglespil.

Bernardo.

Det vilde tale, just som Hanen goel.

Horatio.

Da foer det sammen, som et Skyldigt Væsen
ved Dommer-Kaldet! — Det er mig fortalt,
at Hanen, som er Morgenens Trompet,
med sin høit klingende og klare Strube
opvækker Dagens Gud, og ved dens Raab,
det være sig i Hav, Ild, Jorden, Luftten,
hiemhaster hver forvirret vildsom Mand til
sit Fængsel: og at dette Sagn er sanddrue,
har dette Syn tilstrækkelig beviist.

Marcellus.

Det svandt, da Hanen goel. Man siger og,
at altid, naar det lakker ad den Aarstid,
hvori vor Frelsers Fødsel helligholdes,
hiin Morg'nens Fugl skal synge hele Matten,
og da — saa siges — tør ei Gienfærd gaae,
sund Matten er, Planeter flaae da ei,
ei Trolldom rammer, Her kan da ei kogle;
saa hellig, og saa naaderig er Tiden.

Horatio.

Saa har jeg hørt, og troer det og tilbeels.
Men see! alt Morgenens i Purpur-Raabe
gaaer over Duggen hist paa Ostens Høie:
Kom! bryder op, og er mit Raad at vi
fortroe Prinds Hamlet, hvad vi saae i Nat;

thi, ved mit Liv jeg sværger: denne Mand,
 skiondt den mod os var stum, til ham vil tale.
 Samtykke I, at vi fortroe ham det?
 Vort Benskab byder det; vor Pligt det semmer.

Marcellus.

Jeg beder, lad os det; jeg veed, hvor vi
 i denne Morgenstund bedst finde ham.

(de gaae).

U n d e n S c e n e.

Riddersal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Dronningen,
 Hamlet, Polonius, Laertes, Volti-
 mand, Cornelius, Herrer, og Følge.

Kongen.

Skiondt Mindet om vor Broder Hamlets Død
 endnu er frisk; skiondt det vort Hierte sammed',
 at bære Sorg, og alt vort Kongerige
 at vædes af en Strøm af Graad, saa har
 dog Overlæg saa vidt med Hiertet stridet,
 at vi med visest Corrig mindes ham,
 i samme Stund vi tænke paa os selv.
 Derfor vor Fordums Frænde, nu vor Dronning,
 Medregentinden i det tappre Danmark,
 har vi — som var det — med nedslagen Glæde,

med eet glædsmilende, eet graadfyldt Die,
 med Lyft ved Graven, Sorg ved Brudebordet,
 med Fryd og Bæe, i lige Skaaler veiet,
 nu ægtet. Eders Blisdom ginge vi
 ei heller her forbi, dens frie Stemme
 gav Sagen Bisald: — Vores Tak til Alle!

Nu maae I vide, at ung Fortinbras,
 som har kun ringe Tanker om vor Magt,
 og troer, ved vor hoifalig Broders Død
 vor Stat er rokket, og dens Grundvold løsnet,
 har drømt sig her en Leilighed til Binding,
 og ei unbladt at krænke os med Budskab,
 om Tsiengivelsen af hine Lande,
 hans Fader tabte med al Ret og Skiel
 til vores tappre Broder. — Nok om ham! —
 Nu hvad os selv og dette Møde angaaer
 er Sagen denne: Vi har skrevet her
 til Norrig, Fortinbras's Faders Broder, —
 som sng og høist affældig knap har hørt
 om denne Prindsens Plan — at han vil standse
 hans Fremgang videre; da Hvervingen
 og hele Folketallet alt er samlet
 udaf hans Undersaatter: — og vi sende
 Jer, vakke Voltimand, og Jer, Cornelius,
 at bringe gamle Norrig denne Hilsen;
 ei givende Jer mere Myndighed
 til Underhandling der, end Jer forundes

i disse vidt forklarede Artikler.

Gaaer, haster, handler som det troe Mænd egner!

Cornelius og Voltimand.

Her og i Alt vi giøre vil vor Pligt.

Kongen.

Vi tvivle ei derpaa. Farvel af Hjertet!

(Voltimand og Cornelius gaae).

Dg nu, Laertes, hvad har J at sige?

J talte om en Bøn; siig frem, Laertes!

J taler ei med Grund til Dannerkongen,

og taler uhørt: Hvad kan du vel bede,

som ei er givet dig, før du har bedet?

Ei Hovedet er Hjertet meer beslægtet,

ei Haanden Munden huldere hengiven,

end Danmarks Riges Throne er din Fader.

Hvad vil du, min Laertes?

Laertes.

Herre Konge,

Forlov og Orlov til at gaae til Frankrig,

hvorfra jeg villigen drog ind til Danmark,

for Jer ved Kroningsfesten at betiene;

men nu, hiin Pligt er rygtet, maa jeg tilstaae,

staaer al mit Sind og Hu igien til Frankrig,

og bøier sig om Gunst og naadig Orlov.

Kongen.

Har Jeres Fader samtykt? Hvad, Polonius?

B

Polonius.

Han har, ved mæisom Beden, Eders Naade!
afristet mig et seent Forlov, og saa
jeg med et nødigt Ja, hans Bøn besegled'.

Seg beder Eder, giv ham Lov at dræge.

Kongen.

Saa reis med Gud da! Tiden være din!
rigt smykke den dig: brug den, hvor dig lyst. —

Men nu min Frænde Hamlet, og min Søn, —

Hamlet (affides).

Lidt meer end Frænde: derfor langt fra Ben.

Kongen.

Hvad! hænger Sorgens Skye endnu paa Jer?

Hamlet.

Nei, Herre! Jeg formeget er i Solen.

Dronningen.

Min Hamlet! kast hiin Nattens Farve af,
og lad dit Die see som Ben paa Danmark,
søg ei for evig med nedslagne Dine
din ædle Fader i det sorte Muld.

Du veedst, det gammelt er: Alt Riød er Hæ,
og, for at leve evigt, maae vi døe.

Hamlet.

Ja, det er gammelt, Eders Naade!

Dronningen.

Nu da!

Hvi synes det dig da saa underligt?

Hamlet.

Det synes, Frue? Nei, det er: jeg veed ei
 hvad synes er. Det er ei blot, o Moder!
 min sorte Kappe, Sorgens Modedragt,
 ei heller Stormen af fremtvungne Sukke,
 ei heller frugtbar Taarestrøm i Diet,
 ei heller det til Jorden slagne Nafsyn
 med alle Sorgens Skikke, Brug og Moder,
 som ret mig tolke kan: ja disse synes,
 thi Menneket kan eftergøgle disse;
 hiint i mit Jnderste sker Skinnets Pragt;
 det er kun digtet Smertes Gøglerdragt.

Kongen.

Huldt og prisværdigt er det Hierte, Hamlet!
 som Fædre sligt et Sorge-Offer bringer;
 men viid: en Fæder tabte Færes Fæder;
 hiin Fæder tabte sin, og for en Tid
 forbandt han ved sin Død den fromme Sort
 til lydig Sorg: men at fortsæte i
 haardnakken Klage, er ugudeligt,
 halstarrigt, er umandig Sorg: det vises
 en Villie, som ei boies sig for Himlen,
 et Sind forsagt, og ei sin Gud hengivent,
 en daarlige, ilde undervrist Forstand;
 thi hvad vi veed skal see, og er saa gængs,
 som de east gængse Ting, vi see og høre,

hvi skal vi lægge det paa Hierte med
 baarnagtig Trods? Fy! det er Synd mod Himlen,
 Synd mod den Døde, Synd imod Naturen,
 og tvert mod vor Fornuft, hvis Text hverdag
 er Fædres Død, og som har stedse raabt
 fra første Liig til det, som døer i Dag:
 Saa skal det være! — Her os! Rast til Jordens
 den Sorg, som haaber ei, og ansee os
 som Eders Fader; thi al Verden vide,
 I er den nærmeste til vores Throne;
 og med saa riig og ædel Kierlighed,
 som huldest Fader bærer til sin Søn,
 kundgior jeg dette. Hvad nu Eders Attraa,
 igien at gaae til Wittenberg, angaaer,
 den er tvert mod vort Duffe, og vi bede,
 hoi Eders Sind og Hu til her at blive;
 her i vort Dies Smil og Lys I være
 vor første Hofmand, Frænde og vor Søn.

Dronningen.

Lad ei din Moder spilbe sine Bønner;
 drag ei til Wittenberg, bliv her, min Hamlet!

Hamlet.

Seg vil i Alting lyde Eders Raade.

Kongen.

Ha! dette Svar var huldt og fromt og sønligt;
 vær, som vi selv, i Danmark. — Kom, min
 Dronning!

vor Hamlets blide Føielighed smiler
 ind i mit Hierte; derfor det til Tre
 ei frydfuld Skaal i Dag skal Danmark tømme,
 som jo Kartoven Skyen skal fortælle;
 og Himlen skal udsprede Kongens Ruus
 i Svar af jordiff Jordens. Kom, følg med!

(Kongen, Dronningen, Herrerne ic,
 Polonius og Laertes gaae).

Hamlet.

D, at dog dette for — for faste Kiød
 hensmelte vilde, tse, til Dug opløses! —
 D! at den Evige ei havde sat
 sit Lovbud imod Selvmord! Gud! o Gud!
 Hvor leed, hvor vammel, frydløs synes mig
 al denne Verdens Færd! Fy! Fy! den er en
 uluget Hauge, som groer op i Frøe;
 Kun suult og frodigt Ukrudt fylber den.
 At det kom dertil! Tvende Maanedes
 Kun død; — ja ei saa længe; nei, ei tvende:
 saa stor en Konge; en Hyperion
 imod en Satyr ved den Andens Side:
 Han, som saa brændende tilbad min Moder,
 at han ei taalte, Himlens Vinde blæste
 for koldt paa hendes Ansigt. Jord og Himmel!
 Skal jeg erindre det? Ja, hun hang ved ham,
 som vored' Lystens Tilvæxt høiere

af det den næstes reb: Dog før en Maaned, —
 Lad mig ei huske det; — Svaghed, dit Navn er
 Kvinde! —

en stakket Maaned; før de Skoe blev' lidte,
 hvormed min stakkels Faders Liig hun fulgte,
 liig Niobe i Graad; — Hal hun, just hun, —
 O Gud! et Dyr, som mangler Sands, det vilde
 dog sørget længer' — hun givt med hans Broder,
 min Faders Broder; men saa ulig ham,
 som jeg er Hercules; og før en Maaned;
 mens Saltet af ugudelige Taarer
 end brændte ubi hendes spolue Dine,
 var hun alt gift: — O Helved-Hui og Haff,
 at fare saadan ned i Blodskams-Leiet!
 Det er ei godt, og godt kan det ei endes;
 men, Hierte! brist; thi Tungen maa jeg binde.

Horatio, Bernardo og Marcellus
 træde ind.

Horatio,

Hil Eder, ædle Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig, at see Jer vel: I er
 Horatio, — eller jeg har glemt mig selv.

Horatio.

Just ham, og Jeres ringe Diener stebje.

Hamlet.

Min gode Ven; byt dette Navn med mig.
Hvad bringer Jer fra Wittenberg, Horatio? —
Marcellus?

Marcellus.

Eders Naade, —

Hamlet.

Det glæder mig at træffe Jer; god Aften! —
Men hør! hvad bringer Jer fra Wittenberg?

Horatio.

Lyst til at skulke lidt af Skole, Herre!

Hamlet.

Ei Jeres Uven gad jeg saa hørt sige;
ei heller skal I krænke dette Dre,
ved at betroe det Eders Klagemaal
mod Eder selv: Jeg veed I skulker ei.
Men hvad gjør I i Hellsinger? I skal
tilgavns at drikke lære, før I reise.

Horatio.

Jeg kom til Kongen Eders Faders Liigfærd.

Hamlet.

Hør, spot mig ikke, Skolekammerat;
jeg troer, du kom at see min Moders Bryllup.

Horatio.

Ja sandt, min Prinds, det fulgte snart derpaa.

Hamlet.

Puur Sparksomhed, puur Sparksomhed, Horatio!

Tærten og Kagerne fra Torbefærdet
blev koldt sat frem paa Brudebordet. Sid jeg
i Himlen havde seet min værste Fiende,
før denne Dag, Horatio! — Min Fader, —
mig tykkes, at jeg seer min Fader.

Horatio.

Hvor?

Hamlet.

I min Siels Die, Ven!

Horatio.

Jeg saae ham eengang,
min Prinds! det var en from og herlig Konge.

Hamlet.

Det var en Mand, tag ham i eet og alt,
jeg aldrig skal igien hans Lige see.

Horatio.

Min Prinds, jeg troer, jeg saae ham sidste Nat.

Hamlet.

Saae! Hvem?

Horatio.

Prinds! Eders Fader.

Hamlet.

Hvad! Min Fader Kongen!

Horatio.

Dving Eders Undren til Opmærksomhed
en liden Stund, til dette Underværk,

paa disse tvende Herrer's Vidnesbyrd,
jeg faaer fortalt Jer.

Hamlet.

Guds Blod! lad mig høre.

Horatio.

To Nætter vedersfoer slikt disse Tvende,
Marcellus og Bernardo hist paa Bagten,
i Mattens døde Skød og Middelpunkt.
En Skikkelse, liig Kongen Eders Faders,
jernklædt som han fra Hoved indtil Fod
staaer for dem, og med Helte-Skridt gaaer langsomt
og stolt forbi dem: Tvende Gange skreed han
saa nær forbi de Angstomspændtes Dine,
at hans Hærfører = Stav dem kunde lange;
mens de, som næsten frøs til Is af Rædsel,
staae stumme og ei tale til ham. Dette
med lønlig Grue meddelede de mig,
og tredie Midnat holdt jeg Vagt med dem;
da, som de havde sagt, i samme Stund
og samme Skikkelse (hvert Ord var Sandhed)
hiint Syn gaaer frem: Jeg kiendte Eders Fader;
min høire Haand er ei saa liig den venstre.

Hamlet.

Men hvor da? hvor?

Marcellus.

Paa Skandsen, hvor vi vaagede.

Hamlet.

J talte ikke til det?

Horatio.

Jo, min Prinds;

men det ei svared' mig: dog eengang syntes

mig, at det løstede sit Hoved op,

og rørte sig, som om det vilde tale:

Men netop da gøel Morgenhanen høit,

da gjøs det pludseligt ved denne Lyd,

og bortsvandt for vort Syn.

Hamlet.

Det er høist sælsomt.

Horatio.

Saa sandt jeg lever, Prinds! det er puur Sandheds;

og vi har troet, at Pligten foreskrev os

at melde Eder det.

Hamlet.

Sandelig! Sandelig! det ængster mig!

Er J paa Vagt i Nat?

Alle.

Ja, Eders Naade!

Hamlet.

J sagde: Jernklædt?

Alle.

Ja!

Hamlet.

Fra Top til Taa?

- Alle.
 Fra Top til Taa.
- Hamlet.
 Saa saae I ei hans Ansigt?
- Horatio.
 O jo, min Prinds! Hjelmbrynsien var opslagen.
- Hamlet.
 Hvad! saae han breed ud?
- Horatio.
 I hans Nafn var
 meer Sorg end Brede, Prinds!
- Hamlet.
 Bleeg eller rød?
- Horatio.
 Nei, saare bleeg.
- Hamlet.
 Og stirred' stivt paa Eder?
- Horatio.
 Ja, stivt.
- Hamlet.
 Jeg gad nok have været her.
- Horatio.
 Det havde vist forfærdet Jer.
- Hamlet.
 Vel muligt,
 vel muligt: tovede det længe?

Horatio.

Saa længe man i Nag kan tælle Hundred’.

Marcellus og Bernardo.

D længer, længer!

Horatio.

Ei da jeg saae det.

Hamlet.

Var hans Skiæg ei graaligt?

Horatio.

Det var, som jeg har seet det, mens han leved’,
fort, selvsprængt.

Hamlet.

Jeg vil holde Vagt i Nat;
maaskee det atter gaaer.

Horatio.

Ja, sikkert, sikkert!

Hamlet.

Hvis i min ædle Faders Skikkelse
det kommer frem, da vil jeg tale til det,
om Helved gaved’ end, og bød mig tie.
Nu, Kiære! har J hidtil dulgt hiint Syn,
bevar det da fremdeles og i Taushed;
og hvadsomhelst i Nat tør ellers hænde,
giv det Forklaring; men giv det ei Tunge.
Jeg vil forskyde det: Og far nu vel!
Henimod Midnat seer jeg Jer paa Skandsen.

Alle.

Vi ere Eders Naades Tienere.

Hamlet.

Nei, Venner, som jeg Eders er: Farvel!

(Horatio, Marcellus og Bernardo gaae).

Min Faders Hand i Staal! alt er ei rigtigt.

Jeg ahner Sviig. O, gib det alt var Midnat!

Til den Tid rolig, Siel! Udaad vil frem

for Lyset, om end Jorden dækked' dem.

(gaaer.)

T r e d i e S c e n e.

Et Bærelse i Polonii Huus.

Laertes og Ophelia træde ind.

Laertes.

Mit Gods er bragt i Skibet; far nu vel!

og, Søster, naar en gunstig Medbør blæser,

og Leilighed er rede, sov da ei;

men lad mig høre fra Jer.

Ophelia.

Liv! ei derom!

Laertes.

Hvad angaaer Hamlet og hans Eskovs Spog,

troe det er Ungdoms Skik, et Spil af Blodet;

en Martsbiol i Vaar-Naturens Ungdom,
 tidlig, ei varende, sød, ei bestandig;
 Bellugt og Fryd for et Minut; ei meer.

Ophelia.

Ei meer?

Lærtes.

Ansee det ei for meer; thi viid:
 Naturen, som den vører, groet ei blot
 til Kiød og Been; men alt, som dette Tempel
 vører,

udvides Sielens indre Tieneste:
 Maafkee han elsker Eder nu; og nu
 besudler ingen Rænke eller Svig
 hans Villies Dyd; men see saa paa hans Høiheb,
 og frygt, hans Villie er ei hans egen;
 thi han er selv en Stave af sin Byrd:
 Han kan ei vælge for sig selv, som Folk
 af ringe Stand; thi paa hans Valg beroer
 det hele Riges Sikkerhed og Vel;
 og derfor maa hans Valg og underkastes
 hiint Legems Røst og Bud, hvis Hoved han er.
 Hvis da han siger, at han elsker Jer,
 for Eders Klogskab troe det, for saavidt,
 som han i sin særdeles Sted og Stilling
 kan sande det i Døed; det kan han kun,
 naar hele Danmarks Stemme er derfor.
 Tænk nu, hvad Eders Vre kunde lide,

hvis I trofkyldig lytter paa hans Sange,
 og mister Eders Hierte, eller aabner
 hans vilde Attraa Eders kyndste Skat.
 Frygt det, Ophelia, frygt det, elskte Søster!
 Hold vaersom Vagt og Bærn om Eders Omhed;
 Saa farlig Attraaes Piiil Jer ei kan naae.
 Forsigtigst Somfrue alt for ødsel er,
 naar hun sin Deilighed for Maanen blotter;
 selv Dyden undgaaer ei Bagvassers Tand.
 For ofte dræbet Ormen Vaarens Spæde,
 for deres favre Knopper aabne sig,
 og i Ungdommens klare Dug og Morgen
 et giftig Brand meest farlig; thi vær vaersom:
 og vil du Sikkerhed, da frygtsom vær;
 thi heden Ungdoms Blod sin egen Fiende er.

Ophelia.

Jeg skal bevare denne gode Lære,
 som Bogter for mit Hierte; men, min Broder!
 aior ei, hvad somme st. ænge Alerker giøre:
 de vise os den trange Stie til Himlen,
 mens, som de frække, ublue Verdens Børn,
 de vandre Lystens blomsterrige Bane,
 og ændse ikke deres egne Raad.

Laertes.

O, frygt ei derfor! — Jeg for længe tøver; —
 Men see, der er min Fader!

(Polonius træder ind).

Tofold Velsignelse er tofold Naade;
Tilfældet smiler til end eet Farvel.

Polonius.

End her, min Søn! Skamfærd! Dombord! Dombord!

I Seilets Ryg har Binden længe siddet:
man venter paa Jer: Der, — Gud signe Jer!
(lægger sin Haand paa Laertes's Hoved).

Dg indpræg disse faa Formaninger
i din Erindring: Giv ei Tanker Tunge,
og aldrig en umoden Tanke Handling.
Vær vel omgiængelig; men ei gemeen;
den Ven du har, naar du dit Valg har prøvet,
ham med Staalhager til din Siel du nagle;
men hærp din Haand ei ved at hyde den
hver usubdriget, skjæglos Broder. Vogt dig
for Dphav til en Strid; est du deri,
saa søc den, saa din Modpart dig maa frygte.
Laan hver dit Dre; men kun saa din Kost;
hør efter hvers Raad; men bevar din Dom.
Bekost din Klædning, som din Pung formaer;
men ei phantastisk; riig, men ikke spraglet:
thi Klædningen forkhynder ofte Manden,
og Frankrigs høie Rangs personer ere
udmærkede og fine, søc i dette.
Borg ei, og laan ei: Laanet taber tide

saavel sig selv som Vennen; ved at borge,
 flovgjør du viis Sparommeligheds D.
 Men frem for alt: vær troe imod dig selv!
 og da maa følge, saa som Nat paa Dag,
 du kan mod ingen være falsk. Farvel,
 og min Velsignelse dig dette krydre!

Laertes.

Udmngst jeg tager Afsked, ædle Herre!

Polonius.

Ser vinker Tiden; Jeres Folk staae rede.

Laertes.

Farvel, Ophelia, og husk vel mit Ord.

Ophelia.

Det er i min Hukommelse indlukkert,
 og selv skal I bevare Nøglen til den.

Laertes.

Farvel!

(Laertes gaaer).

Polonius.

Hvad er det, han har sagt til Jer, Ophelia?

Ophelia.

Lillader I — et Ord om Prindsen, Herre.

Polonius.

Ei! vel betænkt!

Det er mig sagt, at han har tidt, som senest,
 i Løndom talt med Jer, og at I selv

E

har meget fri og gavmild laant ham Dre.
 Hvis saa det er, — som det er forebragt mig,
 og det til Varsel for mig — maa jeg sige,
 I ei forstaaer Jer selv saa grant, som det
 sig sommer Jeres Vre og min Datter.
 Hvad er imellem Jer? Kom frem med Sænden!

Dphelia.

Min ædle Herre! Han har nylig givet
 mig ikke saa Beviser paa sin Dmhed.

Polonius.

Sin Dmhed? Bah! I taler som et Barn,
 der end er uforløgt i flige Farer.

Troer I da — hvad I talder — hans Beviser?

Dphelia.

Jeg veed ei, hvad jeg skulde troe, min Fader.

Polonius.

Saa hør da: Troe, I er et Barn, som tog
 for godt Beviis de Ting, som dog bevise
 slet ingen Ting: Beviis Jer klogere;
 thi ellers, (at jeg reent skal jage Livet
 af dette stakkels Ord) vil I tilsidst
 bevise grant og klart, I er en Laabe.

Dphelia.

Han har talt til mig om sin Kierlighed;
 men, Fader! alt paa ærlig Viis og Maade.

Polonius.

Nei, kald det uviis Mode! — See mig kun!

Ophelia.

Og han bekræsted' sine Ord, min Fader,
i det han svor ved hver en Himlens Helgen.

Polonius.

Sa! Snarer til at fange Snepper. Troe mig,
naar Blodet brænder, laaner Sielen Tungen
saa ødselt Eder. Disse Blus, som give
meer Lys end Ild, hvis Lys og Ild er kold,
selv mens de skinne, maae I ei antage
for Ild. Fra nu af vær lidt knappere
med den jomfru'lige Nærværelse;
hold Eders Selskab meer i Priis, og staae ei
paa Pinde, naar I kaldes. Hvad angaaet
Prinds Hamlet, tænk da om ham: han er ung,
og har et meget større Spillerum,
end Jer kan gives. Kort, Ophelia,
trøe ei hans Eder: de er' Mæglere
ei af den Farve, deres Klædning viser,
men Fristermænd med høist urene Bønner,
der lyde, fromme, rene Løfter liig,
for bedre at bedrage. Fremfor alt, —
fra nu af, reent ud sagt, vil jeg ei have,
at I en ledig Stund bortødsler til
at tale med og laane Prindsen Dre.
Det er min strænge Billie; hører I?
Kom med!

Ophelia.

Jeg skal adlyde, ædle Herre!

(de gaae).

F i e r d e S c e n e.

S t a n d s e n.

Hamlet, Horatio og Marcellus
træde ind.

Hamlet.

Skarpt bider Vinden; det er meget koldt.

Horatio.

Det er en sviende og bitter Kulde.

Hamlet.

Hvad er nu Klokken?

Horatio.

Den er henved tolv.

Marcellus.

Nei, den er flagen.

Horatio.

Saa? Jeg har ei hørt det?

Saa lakker det da nu ad Tiden til,
da Vanden pleiede at gaae sin Vandring.

(Klang af Trompeter, og Skud af Kartover
i Kongeborgen).

Prinds! hvad betyder dette?

Hamlet.

Kongen vaager

i Nat, og faaer sin Ruus, og slaer en Sviir af;
 det frodigen opløbne Vandskud raver;
 som nu han svælger Viin fra Rhin, udfryder
 Trompeten og Hærpukkerne saaledes
 hans Drikke-Seire.

Horatio.

Er det Landets Skik?

Hamlet.

Vist er det det; men efter mit Begreb,
 skiondt jeg er indfødt, og opdraget til den —
 er det en Skik, man har meer Ære af
 at bryde, end at lyde. Vst og Vest
 gior' disse dorske Sviregilder os
 berngtede blandt andre Folk. De kalde
 os Drukkenbolte, og beskæmme Landet
 med Dgenavne; og, i Sandhed, dette
 betager vore ædle Folkedyder,
 skiondt høist uddykede, al Kraft og Mærk.
 Saa hænder det sig tidt, at enkelt Mand,
 paa Grund af et og andet Modermærke,
 der skænder ham, saasom fra Fødselen
 (hvori han er uskylbig, da Naturen
 kan ikke vælge sin Oprindelse)
 en Dverbægt af en Temperaments-Feil,
 som tidt Fornuftens Værn nedbryder; eller

en Vane, som ei passer vel i Formen
 for gode Sæder; at sliq Mand, som bærer
 Præg af en enkelt Lyde, være sig
 Naturens Medgift, eller Stierners Virkning, —
 (var' end hans andre Dyder reene som Naaden,
 og høie, som dem Mennesket kan naae)
 skal denne Feil, paa Rygtets Prøvesteen,
 dog dybt ned sætte dem: eet urent Gran
 Gehalten af den hele ædle Masse
 vil med sin egen Slethed giennemtrænge.

(Naaden kommer end).

Horatio.

See, Prinds! der kommer det!

Hamlet.

Engle og Naadens Sendebud bevar os! —
 Est du en Lysets Aand? et Mørkheds Væsen?
 fra Himlens Lustning, eller Helveds Ildstorm,
 er from din Hensigt, eller skadelig?
 Du kommer i saa mystisk Stikkelse,
 at jeg vil tale til dig; jeg vil kalde
 dig Hamlet, Fyrste, Fader, Dannerkonge:
 D svar! lad mig ei døe i Blindhed! Siig,
 hvi dine hellige, bisatte Been
 har giennembrudt Vorlagenet; hvi Graven,
 hvori vi saae dig rolig lagt, har aabnet
 sin svare Marmor-Strube, for at kaste
 dig op igien! Hvad skal det sige, at

du, døde Liig! scaledes i fuldt Staal
 igien besøger Deaanens svage Dæmring,
 gjør Matten rædelig, og bringer os
 Naturens Narre til saa skrækkelig
 at ryste vores Junderste med Tanker,
 som ligge paa hiin Side Sielens Rige?
 Siig, hvi du gjør det? Hvi? Hvad maae vi gjøre?

Horatio.

Det vinker Jer, at gaae tilside med det,
 som ønsked' det at aabenbare noget
 for Jer allene.

Marcellus.

See, hvor vennehuldt
 det vinker Jer til meer affides Steder:
 men følg det ei.

Horatio.

Nei, nei, for alting ikke!

Hamlet.

Det vil ei tale; vel, jeg følger det.

Horatio.

Nei, ædle Herre! Nei!

Hamlet.

Hvad skal jeg frygte?

Mit Liv jeg ved en Knappenaal ei agter;
 og hvad min Siel angaaer, formaaer det intet,
 da den er, som det selv, ubødelig? —

Det vinker mig igien; — Jeg følger det.

Horatio.

Hvad om det fristed' Jer til Strømmen, Prinds?
 eller paa Fjeldets rædelige Tinde,
 som bøier sig ud over sine Fodder,
 og seer i Havet? om det der antager
 en anden rædsom Skikkelse, som slukker
 Fornuftens Lys, og driver Jer til Vanvid?
 Huff, Stedet lægger i og for sig selv
 rigt Legetoi for Vildelse i hver
 en Hjerne, som seer ned saa mange Favne
 til Havet, og deis Brøl dernede horer.

Hamlet.

Det vinker mig bestandig: — gaae, jeg følger.

Marcellus.

J skal ei gaae.

Hamlet.

Tag Jeres Hænder bort!

Horatio.

Styr Jer: J skal ei gaae!

Hamlet.

Min Skiebne raaber,
 og gjør den mindste Nare i mit Legem
 saa stærk, som en nemæisk Loves Sener.

(Anden vinker).

Bestandig vinker det; — Mænd! slipper mig; —
 (river sig fra dem).

Ved Gud, jeg gjør en Mand af den mig hindrer —
bort, siger jeg: — gaae, — jeg vil følge dig.

(Manden og Hamlet gaae).

Horatio.

Han bliver rasende af disse Tanker.

Marcellus.

Lad os gaae med; her bør vi ham ei lyde.

Horatio.

Ja, efter ham: — Hvad Udfald spaaer dog dette?

Marcellus.

Noget er raadent i den danske Stat.

Horatio.

Himlen vil raade Bod derpaa.

Marcellus.

Kom, følg ham!

(de gaae).

Femte Scene.

En affides Deel af Skandsen.

Manden kommer tilbage med Hamlet.

Hamlet.

Hvor leder du mig? Tael, jeg gaaer ei længer.

Manden.

Giv Agt!

Hamlet.

Det vil jeg.

Handen.

Snart min Time kommer,
da jeg til marterfulde Svovelsflammer
maa overgive mig.

Hamlet.

Uk! arme Hand!

Handen.

Beklag mig ei; men laan alvorligt Dre
til hvad jeg kundgior.

Hamlet.

Dael! det er min Pligt at høre.

Handen.

Dg Pligt at hævne mig, naar du faaer hørt mig.

Hamlet.

Hvad!

Handen.

Jeg er din Faders Hand,
dømt til en Tid at gaae igien om Natten,
og Dagen over til i Sld at faste,
indtil min Synd, i Livets Dage øvet,
udbrændt og rensset er: — Var det mig ei formeent,
mit Føngsels dybe Løndom at fortolke,
jeg kunde bringe dig en Aabenbaring,
hvis mindste Ord slog Harver i din Siel,
Lis i dit Ungdomsblod; fik dine Dine
liig Stierner til at skyde ud af Banen,
de tykke Lokker til at skilles ad,

og hvert et enkelt Haar staae paa dit Hoved,
som Børster paa det vrede Vindsviin. Men
hiint Evighedens Dyb ei aabnes maa
for Rind og Blod. Hør! Hør! o hør! - hvis du
har nogentid din omme Fader elsket, —

Hamlet.

O Himmel!

Anden.

Da hævn hans fule, unaturlige Mord.

Hamlet.

Mord?

Anden.

Sa fule Mord — som Mord suult i sig selv;
men mit høist suult, uhyre, unaturligt.

Hamlet.

Hast da og siig det, at jeg kan paa Binger
som Andagts eller Elskovs Længslets snelle,
udfare til min Hevn.

Anden.

Der er Liv i dig,

og du varst dørstere end feben Ukrudt,
som staaer og raadner hen paa Lethes Floddbred,
hvis det ei vakte dig. Vel, Hamlet! hør:
der siges, mens jeg sov ubi min Hauge,
da stak en Slange mig; al Danmarks Dre
er ved slikt Løgnbud om min Død bedraget
høist skændelig. Men viid, du æble Yngling,

den Slange, som din Faders Liv har stukket,
bær' nu hans Krone.

Hamlet.

O min prophetiske Aand! Din egen Broder!

Aanden.

Ja, hiin Blodskænder, hiint utugtige Dyr
ved Videts Trolddom, ved forførfke Gaver,
(o diævelsk Vid og Gaver, som fornaae
saa at bedrage!) vandt til sfiendig Lyst
min Dronnings-Willie, som saa dydig lod.
O Hamlet, hvilket Fald var ikke dette!
fra mig, hvis Elskov var saa høi og ædel,
at Haand i Haand den gik selv med det Løfte,
jeg svoer ved Alteret, og saa at synke
ned til en Usting, hvis Naturens Gaver
mod mine ringe var'!

Men saasom Dyden aldrig roffes kan,
om Utugt end i himmelsk Glands den feister,
saa Belyst, selv med Lysets Engel parret,
vil møet sig svælgte i en himmelsk Seng,
og tye til Hadser.

Men tys! Jeg troer jeg lugter Morgensluft;
thi lad mig haste: Mens jeg sov i Haugen,
som altid var min Stik hver Estermiddag,
skial sig min Broder paa min trygge Koe
med Saft af Bolme-Urt udi en Flaske,

og i mit Dres Aabning giød han denne
 Spedalskheds-Gift, hvis Kraft saa fiendtlig er
 mod Menneskenes Blod, at snel, som Dvøgsø
 den farer giennem alle Kroppens Gange,
 og pludselig det tynde, sunde Blod
 da størkner og tilsammenløber, liig
 den Melk, hvori man gyder Edikke;
 saa skedte mig: strax satte sig en Bark
 af Udslet, liig den arme Lazari,
 med ækel Skorpe paa mit favre Legem.
 Saa blev jeg sovende, ved Broder-Haand
 Liv, Krone, Dronning, Alt paa engang røvet;
 i mine Synders fulde Flop afmeiet,
 foruden Sacramentet, ubereedt,
 foruden opgiort Regning kaldt til Regnskab
 med alle mine Synder paa mit Hoved:
 O skrækkeligt! o skrækkeligt! hoist skrækkeligt!
 Har du Natur i dig, da taal det ei;
 lad Danmarks kongelige Seng ei være
 et Utugts og et syndigt Blodskamsleie. —
 Men hvordan end du rygter denne Sag,
 bevar dit Hierte reent, og lad din Siel
 ei foretag noget mod din Moder;
 men hende overlade du til Himlen,
 og Tornene, som boe i hendes Bryst,
 til Dval og Nag. — Og far nu hermed vel!
 Johannis-Drmen Morgen-Grøe bebuder,

i det dens Kolde Lue blegner alt.

Farvel! Farvel! Farvel! erindre mig!

(forvinder).

Hamlet.

O hele Himlens Hær! o Jord! Hvad meer?

Dg skal jeg føie Lelved til? D fy! —

Hold! Hold, mit Hierte! og I, mine Sener,
forældes ei med eet; men bær mig opreist! —

Erindre dig? Ja, arme Aand, saalænge
Erindring boer i denne vilde Klode!

Erindre dig? Ja, paa mit Mindes Table
vil jeg hver lav Erindring flette ud,

hvert Sprog af Bøger, Tanker, hvert et Indtryk,
som Agtsomhed og Ungdom præged' der,

og ene, ene dit Bud leve skal

udi min Hiernes Bog, reen, uforbansket
af lave Ting: Ja, ja ved Himlens Lys!

O Kvinde! heistfordærvelige Kvinde!

O Skurk! Skurk! smilende, fordømte Skurk!

Min Table hid, — bedst at jeg skriver det:

at man kan smile evigt Smil, og være

en Skurk. — I Danmark veed jeg i det mindste,
at det gaaer an.

(han skriver).

See saa! Der staaer I, Farbroer.

"Farvel! Farvel! Farvel! Erindre mig!"

Ja, jeg har svoret paa det.

Horatio

(udenfor).

Prinds! Prinds Hamlet!

Marcellus

(udenfor).

Prinds!

Horatio

(udenfor).

Himlen frelse ham!

Hamlet.

Det er et Ord!

Marcellus

(udenfor).

Heida! Holla! min Prinds!

Hamlet.

Heisa! Holla! min Gut! Kom, Fugl! Kom! Kom!

(Horatio og Marcellus træde ind).

Marcellus.

Hvorfædes gaaer det, Prinds?

Horatio.

Hvad Nyt, min Prinds?

Hamlet.

D heist forunderligt.

Horatio.

D tael da!

Hamlet.

Nei;

D aagenbare det.

Horatio.

Bed Himlen! Nei, min Prinds!

Marcellus.

Seg heller ei.

Hamlet.

Hvad mene I? Kan Tanke tænke sigt? —

Men vil I tie? —

Horatio og Marcellus.

Ja, saa sandt Gud lever.

Hamlet.

Der boer ei nogen Skurk i Danmarks Rige,
undtagen at han er et Erke-Uffkam.

Horatio.

Min æble Herre! der behøves ei
en Aand fra Graven, for os sigt at sige.

Hamlet.

Ja ret! Ja, I har Ret; og nu foruden
Omstændigheder troer jeg det er godt,
vi give Haand, og skilles hver til sit:
I hvorhen Eders Tid og Attraae kalder; —
thi hvermand har sin Tid og Attraae, hvordan
endog den er, — og hvad min Ringhed angaaer.
seer I, da vil jeg nu gaae hen at bede.

Horatio.

Min Prinds! det er kun vild og svimmel Tale.

Hamlet.

Det gjør mig ondt, I vredes over den;
ja, sandelig! —

Horatio.

Der er ei Grund til Vrede.

Hamlet.

Jo, ved St. Patrick! jo der er Horatio,
og megen Grund! Hvad dette Syn angaaer, —
saa troer mig, at det er en ærlig Mand.
Nu — Eders Lyst at vide, hvad der er
imellem os, tving den, saa godt I kunne.
Og, Venner! nu saasandt I eye Venner,
Skole- og Vaabenbrodre, saa opfylder
en ringe Bøn jeg har.

Horatio.

Byd, ædle Herre!

Vi ere villige.

Hamlet.

Aldrig kundgør, hvad I har seet i Nat.

Horatio og Marcellus.

Nei, aldrig Prinds!

Hamlet.

Sa, sværg derpaa!

Horatio.

I Sandhed!

jeg aldrig.

Marcellus.

Eandelig! jeg heller ikke.

Hamlet.

Her paa mit Sværd!

Marcellus.

Vi har alt svoret, Prinds!

Hamlet.

For Alvor! sværg for Alvor paa mit Sværd!

Handen

(neden under).

Sværg!

Hamlet.

Ha! ha! Gut! Siger du det? Er du der, Trofast?
 Velan, — I hører denne Karl i Kiøld'ren; —
 samtykker i at sværge!

Horatio.

Nævn da Eoden.

Hamlet.

Aldrig at tale om, hvad I har seet.

Sværg paa mit Sværd!

Handen

(under neden).

Sværg!

Hamlet.

Hic et ubique? — vel; vi skifte Pladsen: —

I Herrer, træder hid!

Dg lægger atter Haanden paa mit Sværd;

"vi kunde, hvis vi vilde;" eller "hvis
 det lysted' os at tale; der er' de, som,
 ifald de turde;" — og saa videre,
 aldrig ved sligt tvetydigt Ord at robe,
 at I veed noget med mig: Sværg paa dette,
 faansandt Gud hielpe Jer i yderst Nød!

Aanden
 (neden und.).

Sværgel!

Hamlet.

Hviil, hviil, urolige Aand! — Nu anbefaler
 jeg mig med al min Kierlighed til Eder;
 og hvad saa fattig Mand som jeg kan giere,
 for Kierlighed og Venskab Jer at vise,
 skal, om Gud vil, ei mangle. — Gaaer nu med;
 og, Elskte! stedse Fingeren paa Læben!
 Tiden er nu af Leed: — O Dval og Harm!
 at den skal sættes i ved denne Arm!
 Nu kommer, Venner! lad os følges ad.

(de gaae).

A n d e n A k t.

Første Scene.

Sal i Polonii Huus. Polonius og Reynaldo træde ind.

Polonius.

Reynaldo, giv Laertes disse Penge
og Verler.

Reynaldo.

Vel! Det skal jeg, Eders Naade.

Polonius.

J handler saare klogt og viist, Reynaldo,
hvis J, før J besøger ham, udspørger,
hvordan han skikke sig.

Reynaldo.

Det agter jeg.

Polonius.

Vel sagt! min Tro! ret herligt sagt! — Seer J,
spørg først: hvad Danske er' nu i Paris,
hvordan? hvem? af hvad Stand? hvor søge de?

Hvad Selskab? hvad fortære de? og naar I
ved disse fine Dmsvob seer, de kiende
min Søn, da råk lidt nærmere, og spørg
lidt mere i Særdeleshed. Lad som
I har en Emule Kiendskab til ham; saadan:
"Hans Fader kiender jeg; hans Venner ogsaa,
og ham tildeels;" forstaaer I det, Reynaldo?

Reynaldo.

Ja, saare vel.

Polonius.

"Og ham tildeels" — men tilføj: "ikke noie;
men er det ham, jeg mener, er han vild,
til dit og dat hengiven?" nu paadigt ham,
hvad Feil I lyst; dog, for Pokker ingen,
som kan vanære ham: vogt Jer for dette!
Kun flige vilde, overgivne Streger,
som er' almindelige Selskabsbrødre
til Ungdom og til Frihed.

Reynaldo.

Saa som Epil.

Polonius.

Ja Dobbel, Slagsmaal, Banden, Klammerie
og Løser. — Seer I, saavidt maae I gaae.

Reynaldo.

Det var jo at vanære ham.

Polonius.

Vist ikke,

naar blot I krydrer lidt Besskyldningen.
 I maae ei bringe ham i Folkemunde,
 som var han til Løsagtighed forfalden —
 det vil jeg ei. Men nævn hans Feil saa fiint,
 at de see ud som Stærk af Ungdoms = Frihed,
 den Flamme, som af syrig Siel udbryder,
 den Wildhed i det raske Ynglings = Blod,
 som brænder i enhver —

Reynaldo.

Men ædle Herre —

Polonius.

Hvi I skal handle saa? —

Reynaldo.

Sa, ædle Herre,

det gab jeg vide.

Polonius.

Vel da! her er Planen;
 og jeg anseer det for et heldigt Krigspuds:
 naar I min Søn tillægger disse Smaa = Feil,
 som Fødepletter, bragte med til Verden,
 giv Ugt herpaa!
 saa vil den Selskabsbroder, I vil speide,
 hvis nogentid i foransorte Lyder
 han saae den Yngling, I omtaler, skylbig,
 saaledes sikkert tage Traaden fat:
 ”Min Ven! min Herre! eller: ædle Herre!” —

som Talebrugen og Titulaturen
i Landet og hos Manden er —

Reynaldo.

Vel, Herre!

Polonius.

Dg derpaa gjør han dette da, — han gjør —
Hvad vilde jeg dog sige? — Ved vor True!
jeg vilde sige noget: — Hvorved flap jeg?

Reynaldo.

Ved "tage Traaden fat."

Polonius.

Ved tage Traaden fat: — Ja, saadan tager
han Traaden fat: "Jeg kender Herren godt;
i Gaar jeg saae ham, eller Forgaars, eller
forgaarsen Dag, med den og den, og rigtig!
der spille han; der fandt jeg ham beruset;
der hippede han Kis ved Boldspil; eller:
jeg saae han gik til et berngtet Huus,
videlicet et Jomfruehuus — med mere.

Seer I:

En Lolkemad af Logn en Sandheds Karpe fanger,
Saa veed vi Mænd, af Klogskab og af Snidthed,
ved sine Krigspuds, og ved heldig List
den rette Wei at naae, just ad en Omvei.
Saa efter min Forklaring og mit Raad
I giore ved min Son. Jeg mener dog,
at I forstaer mig? Gior I?

Reynaldo.

Jo, heel vel.

Polonius.

Saa reis med Gud! Far vel!

Reynaldo.

Men, ædle Herre! —

Polonius.

Dg speid hans Liv med Teres egne Dine!

Reynaldo.

Det skal jeg, Ebers Naabe.

Polonius.

Dg lad ham dyrke sin Musik!

Reynaldo.

Jo, Herre!

(Reynaldo gaaer).

Ophelia træder ind.

Polonius.

Farvel! — Ophelia, hvad er paa Færde?

Ophelia.

O Herre! Herre! jeg er saa forfærdet!

Polonius.

Hvorfor, i Himlens Navn?

Ophelia.

Som nys jeg sad

og spede i mit Kammer, staaet med eet

Prinds Hamlet der; hans Vams var heel oprevent,

hans Hoved blot, hans Stromper smudsige,

og hang ubundne til hans Ankler ned;
bleeg som hans Skiorte, Knæene slog' sammen,
og med et Blik, saa fuldt af Vee og Vaande,
som var han sluppet løs af Helvede,
for at forkynde Rædsler — staaer han for mig.

Polonius.

Forrykt af Kierlighed?

Ophelia.

Det veed jeg ei;

dog frygter jeg det.

Polonius.

Nu, hvad sagde han?

Ophelia.

Han tog mit Haandeleed, og holdt det fast;
saa boier han sig fra mig en Arms Længde,
og med den anden Haand saa over Panden,
han læste saa fordybet i mit Ansigt,
som om han vilde male det. Saa stod han
i lang Tid; nu min Haand han rysted' lidet,
og som tre Gange saadan han bevæged'
sit Hoved op og ned, han drog et Suk
saa dybt og vaandefuldt, saa at det syntes
at giennemryste al hans Marv og Been,
og reent opløse ham. — Saa slap han mig,
og med sit Hoved over Skuld'ren boiet
det lod, som om han gik foruden Dine;

thi Døren fandt han uden deres Hielp,
og deres Lys stod stedse paa mig fæstet.

Polonius.

Kom, følg mig! Jeg vil strax opsøge Kongen.
Det er det rene Elskovs-Sværmerie,
hvis vilde Kraft sin egen Rod oprykker,
og leder Willien til fortviølet Jdræt,
saa tidt som nogen anden Lidenskab,
der plager vor Natur. — Det gjør mig ondt: —
Hør! har I sagt ham haarde Ord for nylig?

Ophelia.

Nei, ædle Herre! men, som I mig bød,
afflog jeg baade hans Besøg og Breve.

Polonius.

Det har gjort ham forrykt. Det angrer mig,
at jeg ei brugte mere Eftertanke,
men misforstod ham saa. Jeg tænkte, at
han siased' kun, og vilde dig forføre.
Men Vokker med den Mistroe! — Troer jeg ei,
det horer Alderdommen til, at gjøre
et feilt Bestik, som det er Ungdom egent,
at mangle Overlæg. — Kom med til Kongen!
Lagt Dølgemaal paa kan det os skaffe mere Plage,
end Had det volde kan, hans Elskov at opdage.
Kom!

(de gaae).

A n d e n S c e n e.

En Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og
Guildestern træde ind med Følge.

Kongen.

Velkommen, Rosenkrantz og Guildestern!
 Foruden at vi onsked' høit at see Jer,
 blev Dræng til Jeres Hielp os til saa hastig
 at kalde Jer. En Smule har I hørt om
 vor Sønns Forvandling; saa jeg kalder det;
 da han, saavel hvad Siel som Legem angaaer,
 ei ligner hvad han var. Jeg kan ei giette,
 hvad andet end hans Faders Død det er,
 som har saa ganske bragt ham fra sig selv.
 Jer Begge beder jeg, da I opdroges
 fra Barndoms Aar med ham, og er' ham vær,
 saavel i Tænkemaade, som i Alder,
 at I vil gunstig tøve ved vort Hof
 en soie Tid, for her ved Eders Omgang
 at drage ham igien til Livets Glæder,
 og speide, om ved Leilighed I kunne
 opdage, hvad ham saadan gaaer til Hierte;
 om det er noget, vi ei seer, og som vi
 kan raade Bod paa, naar vi vide det.

Dronningen.

Tidt har han talt om Eder, ædle Herrer!
 og sandelig, der leve ei to Mænd,
 han hænger mere ved. Hvis gunstigt S-
 flig Tjeneste og Artighed vil vise,
 at skænke os en Stund af Eders Tid,
 for alt vort Haab at styrke og oplive,
 skal Eders Dphold her en Tak modtage,
 som sommer sig for en erkjendtlig Konge.

Rosenkrantz.

Meer sommed' det sig Eders Majestæter,
 i Kraft af Eders strænge Konge-Magt,
 at yttre Eders høie Velbehag
 i Bud end Bon.

Guildestern.

Men vi adlyde begge,
 og fremstaae freidigen, for at nedlægge
 vor Tjeneste for Eders Drones God,
 og vente Eders Bud.

Kongen.

Tak, ædle Guildestern, og Rosenkrantz!

Dronningen.

Tak, ædle Rosenkrantz, og Guildestern!
 Saa beder jeg, at I vil strax besøge
 min Son, som, al i er heel ukjendelig.

(til Nogle af Folget).

Gaaer, fører disse Herrer ind til Hamlet.

Guldenstern.

Gud krones vor. Nærværelse og Idræt
med Hielp og Glæde for ham!

Dronningen.

Dertil Amen!

(Rosenkrantz og Guldenstern gaae med
Kogle af Folget).

Polonius træder ind.

Polonius.

Gesandterne fra Norrig, Eders Naade!
er' atter lykkeligen vendte hjem.

Kongen.

Du altid varst en Fader til godt Nyt.

Polonius.

Var jeg, min Konge? Troe mig, hulde Herre!
min Pligt jeg vaager over som min Siel,
saavel mod Gud, som mod min milde Konge.
Dg nu — nu troer jeg — eller og min Hierte
ei støver meer saa suidte i Klogskabs Spoer,
som før den pleied' — at jeg har udfundet
den egentlige Grund til Hamlets Vanvid.

Kongen.

D nævn den da; den længes jeg at høre.

Polonius.

Fors! modtag Eders Sendinge; min Nyhed
skal være Frukten til hiin Fere Fest.

Kongen.

Selv hædre du dem da, og før dem ind.

(Polonius gaaer).

Han siger, elskte Gertrud, han har funden
den sande Kilde til Prinds Hamlets Svaghed.

Dronningen.

Jeg troer, hans Faders Død er Hovedgrunden,
og saa vort hastige Bryllup ovenpaa.

Polonius træder ind med Voltimand
og Cornelius.

Kongen.

Vi vil udforske ham. — Velkommen, Venner!
Hvad bringer I os fra vor Broder Norrig?

Voltimand.

De bedste Hilsener og Venstabs-Dusser.

Strax da vi kom, befalede han at standse
sin Brodersøns Krigsrustninger og Hverving,
som syntes ham at gielde Polens Konge;
men nøiere betragtet saae han vel,
det Eders Naade gialdt; og harmfuld over,
at saa hans svage, hoie Alderdom
blev ført bag Lyset, sender han en Stevning
til Fortinbras, som strax indfinder sig,
modtager en Frettesættelse
af Norrig, og tilsidst ham sværger til,
ei Avindskiold mod Eder meer at fere,

hvorpaa den gamle Norrig, fuld af Glæde,
 tre tusind Kroner aarlig ham tilstaaer,
 samt Guldmagt til at bruge denne Hær,
 han havde hvervet, imod Polens Konge:
 Nu beder han — som I vil heraf see —

(rækker ham et Papiir),

At I vil gunstig tilstaae denne Krigsmagt
 en sikker Marsch igiennem Eders Stater,
 mod den Forpligtelse og Sikkerhed,
 han deri giver Jer.

Kongen.

Det er os kiært;

og naar os Noe og Nag forundes, ville
 vi overveie, læse og besvare. —

Nu Tak for Eders vil anvendte Nøie!
 Hviiil nu: i Aften er' I mine Gæster;
 velkomne hjem!

(Woltimand og Cornelius gaae).

Polontus.

Den Sag er vel til Ende.

Min Konge! og min Dronning! at forklare,
 hvad Majestæt betyder, og hvad Pligt er,
 hvi Dag er Dag, Nat Nat, og Tid er Tid,
 er kun at spille Nat og Dag og Tid.

Derfor — da Korthed er Forstandens Siel
 og Dmsvøb Krop og ydre Pragt, saa vælger
 jeg Korthed: Eders ædle Søn er gal;

gal kalder jeg det; thi sand Galenskab,
 forklaret noiere, er intet andet,
 end at man intet andet er, end gal.
 Men nok herom

Dronningen.

Til Sagen; mindre Kunst!

Polonius.

Jeg sværger, at jeg bruger ingen Kunst;
 at han er gal, er sandt; sandt er det, det er
 Skade,

og Skade, det er sandt — dog den Figur duer ei!
 Lad den da gaae; thi Kunst vil jeg ei bruge: —
 For gal antage vi ham da; nu rester,
 at vi udfinde Grund til hiin *effectus*,
 eller — at jeg skal tale ret: *defectus*;
 thi hiin *effectus defectivus* har
 sin Grund: Her staae vi nu: nu staaer tilbage:
 Mærk vel:

Jeg har en Datter; har; thi hun er min,
 der, som et fromt og lydigt Barn, mærk dette!
 har flyet mig dette: Samler nu og slutter!

”Til den himmelske — til min Siels Afgud,
 den ynderigeste Ophelia:”

Det er et slet Udtryk, et lavt Udtryk; ynderigeste
 er et lavt Udtryk; men I skal høre videre.
 Nu da:

"Til hendes herlige, hvide Barm digtedes disse
o. s. v."

Dronningen.

Dg dette kom fra Hamlet?

Polonius.

Min Dronning, tøv lidt! Jeg er troe som Guld.
(læser).

"Tvivl kun om Stierner gløde,

"om Solen rører sig;

"ja tvivl om Dyd er Brøde;

"men troe, jeg elsker dig!"

"O kære Ophelia! Jeg er ilde faren ved de

"Vers. Jeg besidder ei den Kunst, at tælle mine

"Sukke efter Stavelse-Maal; men at du er den,

"jeg høiest elsker, o Høistelskeligste! troe dog det."

"Din, dyrebareste Pige! saalænge

"denne Maschine er hans; i al

"Evhighed din

H a m l e t."

Pligtstyndigt, har Ophelia viist mig dette,

og ydermere har hun mig betroet

hans Elskovs-Bønner, samt fortalt mig, naar,

hvor og hvordan de led.

Kongen.

Men hvordan tog hun

da mod hans Kierlighed?

Polonius.

Hvad troer I om mig?

Konged.

Jeg troer, I er en ærlig, trofast Tiener.

Polonius.

Det onsker jeg at vise. Men hvad maatte
I tænke om mig, hvis jeg havde seet
hinn Elskovs Blod i Brand, — og jeg maa til-
staae,

saaledes saae jeg den alt, før min Datter
fortalte mig derom — hvad maatte I,
og hendes Majestæt, min hulde Dronning,
troe, hvis jeg havde spillet Skriverspust
og Convolut; lagt Hænderne i Skidet,
og seet paa denne Brand? Hvad maatte I
vel troe? — Nei! jeg tog Bladet strax fra Munden,
og til min Frosken-Datter sagde jeg:
”Viid, Hamlet er en Prinds, og over din Stand;
”Sligt maa ei skee!” og saa befoel jeg hende,
at indelukke sig for hans Besøg,
afslaae hvert Budskab og hvert Elskovstegn.
Derpaa hun forte sig mit Raad til Nytte;
og han — kort sagt — da man ei tog mod ham,
faldt først til Tungfind, saa til Faste, derpaa
til Søvnløshed, og derpaa i en Svaghed,
saa til Forrykthed, og saa gradeviis

til Galenskabet, som ham nu forvirrer,
og som vi alle sørge over.

Kongen.

Troer I,

at det er Grunden?

Dronningen.

Det er saare muligt.

Polonius.

Var der en Tid — det gad jeg gjerne vide —
da jeg har sagt med Visshed: det er saa,
naar det var anderledes?

Kongen.

Ei det jeg erindrer.

Polonius

(peger paa sit Hoved og Hals).

Tag dette derfra, hvis det er ei saa!

Naar jeg er først paa Spoer, saa skal jeg finde,
hvor Sandhed ligger, om den end var skjult
i Jordens Middelpunkt.

Kongen.

Hvorledes skal vi

faae noget mere Lys i denne Sag?

Polonius.

J veed, at tidt han gaaer tre, fire Timer
i Galleriet.

Dronningen.

Ja.

Polonius.

Naar fligt nu træffer,
 saa slipper jeg min Datter ud til ham;
 da være I og jeg bag et Tapet,
 og mærke Ord; hvis han ei elsker hende,
 og ei derved er gaaet fra sin Samling,
 saa gid jeg ei maad hielpe Stat at styre,
 men drive Ploug og Harve.

Kongen.

Vi vil prøve.

Hamlet træder ind, læsende.

Dronningen.

Men see, hvor sorgfuld den Ulykkelige,
 der kommer læsende!

Polonius.

Jeg beder: gaaer tilside, gaaer tilside!
 Jeg entrer strax! Und mig denne Glæde!

(Kongen, Dronningen og Følget gaae).

Hvorledes lever min ædle Prinds Hamlet?

Hamlet.

Godt, Gud være lovet!

Polonius.

Kiender I mig, Eders Naade?

Hamlet.

Til Punkt og Prikke: — I er en Fiskehandler.

Polonius.

Ingenlunde, ædle Herre!

Hamlet.

Saa vilde jeg da ønske, I var saa ærlig en Mand.

Polonius.

Ærlig, min Prinds?

Hamlet.

Ja; at være ærlig, som Verdens Løb nu til Dags er, det er at være een Mand udkaaren af ti tusinde.

Polonius.

Det er meget sandt, Eders Naade.

Hamlet.

Thi dersom Solen avler Deme i en død Hund, og, fiendt den er en Gud, kysser et Kædsel — har I en Datter?

Polonius.

Ja, min Prinds!

Hamlet.

Lad hende ei gaae i Solen: Frugtbarhed er en Bessignelse; men da Jeres Datter kan bære Frugt, — min gode Mand! hav et Die paa hver Finger.

Polonius.

Hvad vil I sige dermed? (affides). Altid er min Datter den Streng, han slaaer paa: — dog i Forstningen kiendte han mig ikke; han sagde, jeg var en Fiskehandler. Det er kommet vidt med ham, saare vidt: og dog, i mine unge Dage leed

jeg selv forstrækkeligt af Kierlighed's Qual — næsten ligesaa meget, som han nu; jeg vil tale til ham igien. — Hvad læser I der, min Prinds?

Hamlet.

Ord, Ord, Ord!

Polonius.

Hvad handler de om?

Hamlet.

Handel? mellem hvem?

Polonius.

Jeg mener, hvad den Bog indeholder, I læser, min Prinds?

Hamlet.

Bagvaskelse; thi den spydige Skielm siger her: at gamle Mænd have graat Skiæg, at deres Ansigter ere rynkede, af deres Dine rinder Bernsteen og Gummi, som af Blomme-Træer, og at de har fuldt op af Mangel paa Forstand; og dertil have de faare svage Lægge. Skiondt jeg nu fuldt og fast troer alt dette, Herre! anseer jeg det dog slet ikke for smukt, saaledes at faae det paa Prent for sig; thi I selv, gode Herre! skulde blive ligesaa gammel som jeg, dersom I kunde gaar baglænds, som en Krebs.

Polonius

(affides).

Skiondt det er Galsskab, har det dog Methode.

Min Prinds! vil I gaar ind af Luften?

Hamlet.

Ind i min Grav?

Polonius.

Ja, der vil I blive fri for fri Lust. (affides). Hvor eftertrykkelige stundom hans Svar ere. Det er et Held, som tidt træffer Vanvittighed, men som sund Sands og Samling ikke saa heldig frembringer. Jeg vil forlade ham, og strax tænke paa Midler til at foranstalte et Møde mellem ham og min Datter. — Naadige Herre, jeg tager underdanigst Afsked.

Hamlet.

I kan ingen Ting tage fra mig, som jeg hellere giver Slip paa, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv!

Polonius.

Farvel, ædle Herre!

Hamlet.

De kiedsommelige gamle Giekle!

Rosenkrantz og Guildenstern
træde ind.

Polonius.

I gaaer og søger om Prinds Hamlet; der er han.

Rosenkrantz

(til Polonius).

Guds Fred, ædle Herre!

(Polonius gaaer).

Guildestern.

Min ædle Herre! —

Rosenkrantz.

Min dyrebare Prinds! —

Hamlet.

Mine gode Hjertens Venner! Hvordan lever du, Guildestern? Ah, Rosenkrantz! I gode Dreng, hvorledes gaaer det Jer begge?

Rosenkrantz.

Som Jordens ubetydelige Børn.

Guildestern.

Ei alt for megen Lykke, er vor Lykke:

Vi er' ei Knappen paa Fortunas Hat,

Hamlet.

Dog heller ei hendes Skoesaaler?

Rosenkrantz.

Det heller ikke, ædle Herre!

Hamlet.

Utsaa boer I i Nærheden af hendes Belte; det er jo i Middelpunktet af hendes Gunst.

Guildestern.

Ta vist, vi ligge i hendes Skjød.

Hamlet.

O ja, ja! Fortuna er en Skjoge! — Nu, hvad Nyt?

Rosenkrantz.

Intet, min Prinds, uden at Verden er bleven ærlig.

Hamlet.

Saa er Dømedag forhaanden. Men Jeres Nyhed er ei sand. Lad mig spørge Jer om noget, som angaaer Jer i Særdeleshed: Hvad har I, mine gode Venner, forsyndet Jer mod Fortuna med, siden hun sender Jer herhid i Fængsel?

Guildenstern.

Fængsel, ædle Herre?

Hamlet.

Danmark er et Fængsel.

Rosenkrantz.

Saa er Verden det ogsaa.

Hamlet.

Et herligt Fængsel, hvori der ere mange Fangekure, Afstikker og Huller; og Danmark er et af de værste.

Rosenkrantz.

Det er ei vor Mening, min Prinds.

Hamlet.

Nu, saa er det heller intet Fængsel for Jer; thi der er intet ondt eller godt i sig selv; ene vor Mening gior det dertil: for mig er det et Fængsel.

Rosenkrantz.

Men saa gior Jeres Uergierighed det dertil; det er for snevert for Jeres Aand.

Hamlet.

Gode Gud! jeg kunde lade mig inespærre i en

Nødbeskal, og ansee mig for Konge over et uendeligt Rige, dersom jeg kun ikke var plaget af onde Drømme.

G u i l d e n s t e r n.

Dg sandelig, disse Drømme ere Uergierighed; thi selve den Uergieriges Grundvæsen er blot Skyggen af en Drøm.

H a m l e t.

En Drøm selv er kun en Skygge.

R o s e n k r a n s.

Rigtig; og jeg anseer Uergierighedens Egenkab for saa let og lustartig, at den er blot Skyggen af en Skygge.

H a m l e t.

Paa denne Maade ere vore Diggere Legemer, og vore Monarker og vidtudstrakte Helte Diggernes Skygger: Skal vi nu ei gaae til Hove? thi, paa min Siel! jeg er ei Mand for at raisonnere.

R o s e n k r a n s og G u i l d e n s t e r n.

Vi ere rede at opvarte Jer.

H a m l e t.

Ikke saaledes! Jeg vil ikke tælle Jer med i Rækken af mine øvrige Tienere; thi — at jeg skal tale som ærlig Mand med Jer: — jeg plages af en hoist frygtelig Dypartning. Men for at blive paa Venkabs jevne Wei — saa siger mig, hvad gjør I i Helsingør?

Rosenkrantz.

Vi vilde besøge Jer, min Prinds! det er alt.

Hamlet.

Jeg er saadan en Stodder, at jeg endog er fattig paa Tak: og, i Sandhed, mine elskte Venner! min Tak er endog for dyrt betalt med en Penning. — Har man ei ladet Jer kalde hid? Er det Jeres egen Billie; er det et frivilligt Besøg? Velan! handler ærlig og ligefrem med mig; kom, kom! nu, siig frem!

Guldenstern.

Hvad skulle vi siige, ædle Herre?

Hamlet.

Alt, hvad I vil, — naar det kun angaaer Sagen. Man har kaldet Jer hid; og der er et Slags Beskiendelse i Jeres Udsyn, som Jeres Betsedenhed ei har List nok til at besmykke. Jeg veed, at den gode Konge og Dronning have sendt Bud efter Jer.

Rosenkrantz.

Til hvilken Ende, min Prinds?

Hamlet.

Det skal I opluse mig om. Men lad mig besværges Jer ved vort Broderskabs Rettigheder, ved vor Ungdoms Enighed, ved vort evig bevarede Venkabs-Baand, og ved Alt, hvad dyrebarene en bedre Daler kunde besværges Jer ved: siger mig

ærlig og ligefrem: enten man har ladet Jer kalde hid eller ikke.

Rosenkrantz
(til Guildenstern)

Hvad siger I?

Hamlet.

Nei! nu har jeg Die med Jer. — Hvis I elsker mig, saa hold intet tilbage for mig!

Guildenstern.

Min Prinds, man har ladet os kalde hid.

Hamlet.

Jeg vil sige Jer, hvorfor; saaledes skal jeg, ved at komme Jer i Forveien, frie Jer fra at røbe Hemmeligheden, og Jeres Taushed mod Kongen og Dronningen skal ei blive en Tier lettere. — Jeg har paa det seneste — men jeg veed ei, hvorfor — tabt al min Munterhed; forsaget alle mine sædvanlige Legemsøvelser; og sandelig! det gaaer saavidt med min Tungsindighed, at denne yndige Bygning, Jorden, synes mig et nøgent Forbjerg; denne herligste Hvelving, Luften, seer I: denne prægtige Himmel-Befæstning, som hænger over vore Hoveder, dette-høihellige Loft, underlagt med gylden Ild — o! det synes mig intet andet end en suul, giftig Klynge af Damp. Hvilket Skaberværk er Menneket! hvor ædel ved Forstand, hvor uendelig i Evner! i Skabning og Bevægelse.

hvor udtrykfuld og beundringsværdig! I Handling, hvor liig en Engel! i Tanke, hvor liig en Gud! det Skionnefte i Verdens Rige; Skabningens Herre! Og nu — hvad er denne Stovets Krone for mig? Mand behager mig ei, — ei heller Qvinde; endskiøndt Teres Smil synes at sige saa.

Rosenkrantz.

Min Prinds, sig Tanke var ei i min Siel.

Hamlet.

Hvi loe I da, da jeg sagde: Mand behager mig ei?

Rosenkrantz.

Jeg tænkte paa, ædle Herre! dersom dette er Tilfældet, hvilken mager Beværtning Skuespillerne da ville finde hos Jer. Vi traf dem undervejs, og de drage hid, for at tilbyde Jer deres Tjeneste.

Hamlet.

Han, som spiller Kongen, skal være velkommen. Hans Majestæt skal faae Skat og Skyld af mig; den holde Ridder skal bruge sit Sværd og Skiold: Elskereren skal ei sukke for intet; den lystige Gamle skal ende sin Rolle i Roe og Mag; Pudsensmageren skal faae dem til at lee, som have et kildent Mellemgulv; og Elskerinden skal sige sit Hjertes Attraae frit og freidigt, eller og det riimfrie Vers

skal gaae i Staae derfor. — Hvilke Skuespillere ere de?

Rosenkrantz.

De selv samme, I pleiede at finde saa megen Behag i: Tragoedie: Spillerne fra Staden.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til, at de reise? Deres faste Opholdssted var jo bedre, baade hvad Berømmelse og Ferdeel angaaer.

Rosenkrantz.

Jeg formoder, at de seneste Forandringer have bragt dem til at tage God i Haand.

Hamlet.

Bedligehold de den gamle Ugtelse, de nøde, mens jeg var i Staden? Har de ligesaa stærk Søgning?

Rosenkrantz.

Nei, det har de rigtig nok ikke.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til? Lægge de sig paa den lade Side?

Rosenkrantz.

Nei, deres Flid holder samme Skridt, som før; men, min Prinds, der er kommen en Ravnerede af Vorn, smaa Ravneunger, som overskrige de reciterende Skuespil, og blive ganske ugubelig beklappede for det. Disse ere nu i Moden, og udskrige de almindelige Skueplads. (thi med dette

Navn kalde de dem saaledes, at mangen Mand, som bærer Kaarde, er bange for Gaasfier, og tør knap gaae derhen.

Hamlet.

Hvad! ere de Børn? Hvo underholder dem? Hvorledes lønnes de? Vil de ikke gielde længer, end deres Syngestemme holder sig? Vil de ei siden komme til at sige, dersom de selv vore op til almindelige Skuespillere (som er hoist rimeligt, naar deres Sager ei staae paa bedre Fødder) at deres Komedieskrivere skade dem, ved at faae dem til at strige mod det, de selv skulle vorde?

Rosenkrantz.

J kan troe mig, de har havt nok at giøre paa begge Sider; og Folket holder det ei for Synd, at opægge dem til Strid. En Tid lang vilde man ikke give en Skilling for at see et Stykke, med mindre Poeten og Skuespillerne fik deres Modstandere ved Haaret deri.

Hamlet.

Er det muligt?

Guildenstern.

O! J maa troe, der er udgydet megen Hierne i disse Krige.

Hamlet.

Dg Drengene løbe af med Seieren?

Rosenkrantz.

Ja vist min Prinds! Hercules selv glemmes over deres Bedrifter.

Hamlet.

Det er endda ikke saa underligt: thi min Farbroder er Konge i Danmark, og de, som pleiede at rynke Næsen ad ham, medens min Fader levede, give 10, 40, 50 og 100 Dukater for et lidet Billede af ham. — Guds Død! Der stikker noget meer end Naturligt herunder, dersom Philosophien kun kunde komme efter det.

(Klang af Trompeter indenfor).

Guldenstern.

Der har vi Skuespillerne.

Hamlet.

Edle Herrer! velkomne til Helsingør; giv mig Jeres Hænder. Velan! Ceremonier og Komplimenter høre til en Velkomst: Lad den Naade, jeg bruger her, finde Gunst for Eders Dine, paa det at ei Skuespillernes Modtagelse, som jeg siger Jer, skal see glimrende ud, skal synes at ligne meer en festlig Velkomst, end Eders. I ere velkomne til Helsingør; men min Farbroder-Fader og Fæster-Moder have bedraget sig.

Guldenstern.

Hvori, min Prinds?

Hamlet.

Jeg er kun gal ved Nord-Nordvest-Vind. Naar den er sydlig, kiender jeg en Koe fra en Weirmolle.

Polonius træder ind.

Polonius.

Guds Fred, mine Herrer!

Hamlet.

Hør I Guildenstern! — og I ogsaa; — en Hørrere ved hvert Dre: det store Pattedarn, I der feer, er endnu ikke ude af Svøbet.

Rosenkrantz.

Maaffee er han anden Gang kommen i det; thi man siger: gammel Mand er anden Gang Barn.

Hamlet.

Jeg spaaer, at han kommer, for at fortælle mig om Skuespillerne; pas kun paa. — I har Ret, Herre! I Mandags Morges; ja rigtig: da var det.

Polonius.

Min ædle Herre, jeg har Nytt at melde Jer.

Hamlet.

Min ædle Herre, jeg har Nytt at melde Jer. Da Roscius var Skuespiller i Rom, —

Polonius.

Skuespillerne ere komne hertil, min Prinds!

Hamlet.

Fal=la=la —

Polonius.

Paa min Tre, —

Hamlet.

"Hver Gøgler paa sit Usen reed" —

Polonius.

De bedste Skuespillere af Verden, være sig for Tragoedie, Comedie, Historie, Pastorale, Pastoral=Comedie, Historico=Pastorale, Tragico=Historie, Tragi=Comiss, Historico=Pastorale, for Stykker i streng Form og for regellose Dramer. Seneca kan ei være for alvorlig, ei heller Plautus for lystig. Saavel for skrevne Stykker, som for den extemporerte Comedie ere disse Folk mageløse.

Hamlet.

"D Sephta, Dommer i Israel!" — Hvilken Skat havde du?

Polonius.

Hvilken Skat havde han, min Prinds?

Hamlet.

Ei!

"en yndig Datter, ingen fleer,
og som han elsked' som sin Siel."

Polonius

(affides).

Altid har han min Datter i Hovedet.

F 2

Hamlet.

Har jeg ikke Ret, gamle Sephta?

Polonius.

Derfom I kalder mig Sephta, min Prinds, saa har jeg en Datter, som jeg elsker, som min Siel.

Hamlet.

Ret, det følger ikke.

Polonius.

Hvad følger da, min Prinds?

Hamlet.

Hm!

”Loddet faldt, og gialdt,”

og saa veed I:

”det haendte sig, saa rimelig —”

Det første Vers af den gudelige Sang vil sige Jer meer; for see, der kommer mit Punktum.

(Fire, fem Skuespillere træde ind).

Velkomne, mine Herrer! velkomne alle! Det glæder mig, at see dig vel: — velkomne, mine gode Benner! — O min gamle Ven! For Pokker! Hvor Tiden har pløiet dit Ansigt, siden jeg sidst saae dig! Kommer du, for at have mig til Bedste i Danmark? — Ha! min smukke Tomfrue og Herferinde! Ved vor Frue! I er Himlen en Hæl nærmere, siden vi sidste Gang saaes. Gid Jeres søde Stemme ikke maa have taft sin Værdie, som en kasseret Guldmønt! — Møje Herrer! I ere

allesammen velkomne. — Vi vil flux i Arbeid, ligesom de franske Falconerere, der lade flyve efter alt, hvad de faae Die paa. Vi maae nu strax have en Scene. Kom, giv os en Prøv: af Jeres Kunst; nu frisk! en lidenskabelig Tale.

Første Skuespiller.

Hvilken Tale, min Prinds?

Hamlet.

Jeg hørte dig engang fremføre en Tale for mig; — men Stykket blev aldrig spillet; eller, om det blev det, dog ei over een Gang; thi jeg husker, at det ei behagede Mængden; det var Caviar for den store Hob; men saaledes som jeg nød det, og andre, for hvis Dom i slige Ting min boiede sig, var det et herligt Skuespil, vel anlagt og ordnet i Scenerne, og skrevet med ligesaa megen Beskedenhed, som Snille. Jeg husker endnu, at Een sagde: der vare ingen grove, skarpe Sager deri, ei heller noget i Stilen, som røbede tvungen Pænhed hos Forfatteren; men kaldte det en ærlig, ligefrem Methode, ligesaa sund som behagelig, og i alle Maader mere yndig end stadselig. En Tale deri holdt jeg især meget af; det var *Aeneas's* Fortælling til *Dido*, og især det Sted af den, hvor han taler om *Priami Mord*. Dersom den endnu lever i *Eders* Hukommelse, saa begynd ved dette Vers: Lad mig see, lad mig see —

"Den haarde Pyrrhus, lig Hyrcaniff Tiger." —
 Det er ikke saaledes; det begynder med Pyrrhus.
 "Den haarde Pyrrhus, han, hvis mørke Rust-
 ning,
 "fort som hans Forsæt, ligned' hiin Nats Mulm,
 "da skift han laae i den mordsfrangre Hest,
 "har nu sin vilde, sorte Krop bestænket
 "med rædsom Blodpragt; nu sia Top til Taa
 "han bluffer purpurød, udpyntet rædsomt
 "med Fædres, Modres, Dottres, Sønners Blod,
 "indbrændt og tørret i de hede Gader,
 "som laane grueligt et Heved-Lys
 "til deres Herskers Mord: igiennemgledet
 "af Harm og Ild, indbaqt i størkyet Blod,
 "med Dine, liig Karfunkler, søger nu
 "den Dievel Pyrrhus Oldefaderen,
 "den gamle Priamus."

Far I nu fort!

Polonius.

For Gud! min Prinds! vel udført med en god
 Tone og megen Værdighed.

Første Skuespiller.

"Flux seer han ham,
 "afmægtig kiempende mod Grækerne;
 "det gamle Sværd, oprørist mod hans Arm,
 "ei lystret Bud, men ligger, hvor det falder;
 "i ullig Kamp nu Pyrrhus driver til ham;

"men ved hans Mordsværds Bind og Vandepust
 "faldt Ddngen: Ja Ilium, skiondt livløs,
 "lod til at sole Faldet; thi dets Ildtop
 "sig boied' til dets Fod; og ved sit Brag
 "det fængsler Pyrrhi Dre; thi hans Slagsværd,
 "i Fart mod Priams melkehvide Hoved,
 "stod ret, som var det naglet fast i Luften.
 "Nu som en malet Tiger Pyrrhus staaer,
 "og, ligegyldig mellem Tid og Billie,
 "gior intet.

"Men som vi ofte see, imod et Uveir,
 "Stilhed i Himlene; Skyegangen staaer,
 "den bolde Vind er taus; den dybe Jord
 "er tyst som Graven; flux udfarer da
 "et rædsomt Brag; saa vækker Hevnen Pyrrhus
 "op af hans Hvile til fornyet Bloddaad.
 "Dg aldrig faldt Cyklopens Hammerslag
 "paa Martis Skiold, det Guder evigt smedded'
 "med mindre Harm, end Pyrrhi røde Sværd
 "nu faldt paa Priamus!
 "Fortuna! Fort, du Skiøge! Alle Guder!
 "forsamler Jer og knuser hendes Bælde!
 "Bræk Følger, Eger ud af hendes Hiul,
 "og hvirvel' det runde Nav'r fra Himlens Høie
 "til Helveds Afgrund ned!

Polonius.

Det er for langt!

Hamlet.

Det skal til Barberen med Jeres Skæg. — Far
fort, min Ven! — Han skal have et Eventyr,
eller en Horehistorie, ellers falder han i Søvn:
— Bliv ved; lad os komme til Hecuba.

Første Skuespiller.

"Men Bee! O Bee Enhver,

"som havde seet den sludskede Dronning hist —

Hamlet.

Den sludskede Dronning?

Polonius.

Det er godt! Sludskede Dronning er godt.

Første Skuespiller.

"barfodet løbende at true Flammen
"med kraftløs Graad; et Klæde om hiint Hoved,
"hvor nys stod Kronen, og isteden for
"en festlig Robe om de magre Lænder,
"hentærede af Fordums Fødselsveer,
"et Lagen, grebet i den vilde Angst.
"Hvo dette havde seet, han vilde med
"en Tunge, dyppet i Forgift, raabt Oprør!
"mod Lykkens Rige. Men hvis Guderne
"selv skued' hende, da hun saae, at Pyrrhus,
"for grusom Moerskab, sønderhugged' hendes
"hoitellste Huusbonds Lemmer med sit Sværd,
"det vilde Skrig, hvori hun da brast ud,
"(hvis dødelige Ting kan røre dem)

"det havde udslukt Himlens gyldne Dine
 "i Taarers Dug, og smeltet Guders Hjertes."

Polonius.

Nei, see mig engang! Har han ikke skiftet Farve,
 og har Taarer i Dinene. — Det er nok, min
 Kære!

Hamlet.

Det er godt. Jeg vil snart have dig til at sige
 mig Resten deraf. Gode Herre, vil I see til, at
 der sørges vel for Skuespillerne? Hører I? Lad
 dem blive godt pleiede og behandlede, thi de ere
 Tidens korte Indhold og Aarbøger. I vilde være
 bedre faren med at have et slet Gravskrift efter Je-
 res Død, end deres ilde Dmtale, mens I lever.

Polonius.

Min Prinds, jeg vil behandle dem, som de for-
 tiene.

Hamlet.

Guds Død! Menneſke! meget bedre. Behandle
 hvert Menneſke, som han fortjener, og hvormange
 ſkal da ſlippe for Svøben! Behandle dem efter
 Eders egen Ære og Værdighed. Jo mindre de
 fortjene, jo meer Fortjeneste er der i Jeres God-
 hed. — Før dem ind!

Polonius.

Kommer, mine Herrer!

Hamlet.

Følger ham, mine Venner! I Morgen vil vi høre et Skuespil. — Hør, du min gamle Ven, kan I spille Gonzagos Mord?

Første Skuespiller.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Vi vil have det i Morgen Aften. Kunne I ikke til Nød lære en Tale paa tolv til firten Linier, som jeg vilde skrive, og sætte ind deri? Kunne I ikke?

Første Skuespiller.

Jo, ædle Herre!

Hamlet.

Det er meget godt! — Følg med Herren her, og hør, see til, at I ikke har ham til Bedste.

(Polonius og Skuespillerne gaae).

(Til Rosenkrantz og Guildenstern).

Mine gode Venner! Jeg vil forlade Jer til i Aften. I ere velkomne til Helsingør.

Rosenkrantz.

Vel, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Hamlet.

Saa! Gaaer med Gud! — — Nu er jeg da allene.

O hvilken Træl og Nidding er ei jeg?

Er det ei uhørt, at hiin Gøgler kunde,
 blot i et Digt, en Drom af Lidenfkaab
 fin Siel faa tvinge efter eget Lykke,
 at al hans Afsyn blegned' ved dens Giering;
 Graad var i Diet, Bildhed i hans Anfigt,
 hans Stemme brudt, hans hele Stilling passer
 til Sielens Følelse. — og det for intet!
 for Hecuba.

Hvad er Ham Hecuba, og han for hende,
 at han for hende skulde fælde Taarer?
 Hvad gjorde han da, hvis han havde min Grund
 og min Opfordring til Bevægelse?

I Graad han vilde drukne Skuepladsen,
 med rædsom Tale fløve Folkets Dre,
 vanvittig giøre Brøden, Ufkyld angstbleeg,
 forfærdle den Uvidende, og jage
 Forfærdelse i Dre og i Die! —

Og jeg! —

et dorst og iiskoldt Uffum sniger mig
 omkring, og svangres ikke af min Sag,
 Kan intet sige; Intet! for en Konge,
 hvis Krone, og hvis dyrebare Liv
 ugudelig blev staalet! — Er jeg feig?

Hvo skjelder mig for Skurk? Hvo slaar mit Ho:
 ved bløddigt?

ruster mit Skieg, og kaster i mit Anfigt?

Hvo trækker mig i Næsen? Hvo tør vove,

at skielbe mig for Løgner? Erkeløgner?

Ha!

Dg dog — jeg taalte det; thi sandelig,
jeg har et Duesind, og mangler Galde
til at forbittres over Vold; thi ellers
jeg havde vist alt fedet Ravne med
hiin Niddings Udsæl. — Blodhund! Kobler!

Affsum!

forhærdede, trolose, geile Affsum! —

Ha! hvilken Esel er jeg! — Herligt, herligt!

at jeg, Søn af en elsket, myrdet Fader,
til Hevn af Himmel og af Helved' manet,
skal, Skøger liig, mit Hjertes Byrde lette
med Ord, og falde til at bande, liig
en Gade-Hore! —

Hy! Hy! — Brug dig, min Hierne! — Hm!

man siger,

at Skyldige, i det de sadde i
et Skuespil, saaledes før blev' trufne
i Sielens Inderste af Scenens Konst,
at deres Udaad de paa Stand bekiendte;
thi Mord, skiondt det ei Tunge har, vil tale
med høist vidunderligt Organ. — Ja de
skal spille Noget, liigt min Faders Mord,
for Kongen. Jeg vil agte paa hans Blik,
randsage ham i Hjertet; hvis han blinker,
saa veed jeg Veien. — Denne Mand, jeg saae,

kan være Dievelen, og han har Magt
til at formumme sig i yndig Skabning.
Ja muligt han min Svaghed og min Tungfimd,
(da han har saare Magt med slige Siele)
til min Fordærv vil bruge. — Jeg behøver
en bedre Grund. — I dette Skuespil
Kongens Samvittighed jeg fange vil.

(han gaaer).

T r e d i e A k t.

Første Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Polonius,
Ophelia, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Kongen.

Dg faaer da intet Omsvøb eller Vending
ud af ham, hvi han tyer til slig Forrykthed,
og kummerlig sin skionne Tid fortærer
med stormende og vild Affindighed?

Rosenkrantz.

Han tilstaaer, at han føler sig forrykt;
men Grunden vil han ingensunde nævne.

Guildenstern.

Ei heller var han villig til at speides;
med listig Banvid strax han dreied' af,

faa tidt vi vilde faae ham til at skrifte
sin sande Tilstand.

Dronningen.

Tog han vel mod Eder?

Rosenkrans.

Høist mildt.

Guildestern.

Dog syntes det, han gjorde Vold
paa sit Gemyt.

Rosenkrans.

Med Spørgsmaal var han karrig;
men spurgt, høist fri og gavmild med at svare.

Dronningen.

Har I ei fristet ham til nogen Moerskab?

Rosenkrans.

Det traf sig, Ebers Naade, at vi mødte
et Skuespiller-Selskab underveis;
Vi talte til ham om det, og der saaes
et Glimt af Fryd hos ham ved dette Budskab.
De ere her i Borgen, og jeg troer,
de have alt Befaling til i Aften
at spille for ham.

Polonius.

Det er sandt: Han bød mig,
at bede Ebers Majestæter see
og høre disse Ting.

Kongen.

Ja meget gierne; og det glæder mig,
at see ham stemt saaledes.

I ædle Herrer! skærper end een Gang
hans Forsæt, og hans Smag paa disse Glæder.

Rosenkrantz.

Ja, Eders Naade!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Kongen.

Elfte Gertrud, gaae!

thi Hamlet kommer strax. Vi lod ham kalde,
paa det han her, som af en Hændelse,
Ophelia kan møde:

Jeg selv og hendes Fader, lovlige
Espioner, ville vægte os en Plads,
hvor vi, usete, see, og frit kan domme
om deres Sammenkomst, og af hans Udseende
see, om af Elskovs-Rummer eller ikke
han saadan lider.

Dronningen.

Jeg adlyder Jer.

Hvad Jer angaaer, Ophelia, ønsker jeg,
at Eders hulde Skionhed maatte være
den lykkelige Grund til Hamlets Sygdom;
saa haaber jeg, at Eders Dyrer ville
paa rette Wei tilbageføre ham
til begges Tre.

Ophelia.

Gid de maade, min Dronning!
(Dronningen gaaer).

Polonius.

Gaae her, Ophelia! — Vil nu Eders Naade,
gaae vi paa Plads: — (til Ophelia) Tag denne
Bog, og læs;

Elig Tidsfordriv skal være Skingrund for
at I er ene. — Tidt vi synde heri, —
det see vi daglig — under Andagts Afsyn
og Gudsfrygts Miner bæres Djevelen
i Hjertet!

Kongen

(affides).

O, for sandt! Hvor hvast et Snert
hans Tale giver min Samvittighed!
Ei Skogens Kind, ved Malerkunst forskionnet,
er fælere under Sminken, som den skialer,
end min Daad under mine favte Død!
D svare Byrde!

Polonius.

Jeg hører ham; tilside, Eders Naade!
(Kongen og Polonius gaae).

Hamlet træder ind.

Hamlet.

At være, eller ei, det er Spørgsmaalet. —

G

Saa gjør Samvittighed os alle feige;
 Beslutningens medfødt Ungdoms-Rødme
 døer i det syge, gustne Overlæg.

Dg Foretagender af Marv og Kraft,
 ved denne Tanke, vende deres Stromme,
 og tabe Navn af Daad. — Men stille nu!
 Ophelia! den Favre! — Nymphe, indslut
 i dine Bønner alle mine Synder!

Ophelia.

Hvorledes har I levet, ædle Prinds,
 i disse mange Dage?

Hamlet.

Jeg takker Eder underdanigst; godt.

Ophelia.

Min Prinds, jeg har Erindringsstegn fra Eder,
 jeg længe ønsked' at tilbagegive.

Jeg beder, tag dem nu.

Hamlet.

Nei, ingensunde;

jeg gav Jer aldrig noget.

Ophelia.

Min ædle Prinds, I veed ret vel, I gav dem,
 og med dem Ord, som aandede saa sødt,
 at Gaverne blev' derved rigere:

Tag dem igien, da hines Døst er svunden.

For ædel Siel riig Gave fattig bliver,

i samme Stund, som Venſkab hos dens Giver.
Der, ædle Prinds!

Hamlet.

Ha! ha! Er I dydig?

Ophelia.

Min Prinds?

Hamlet.

Er I ſkion?

Ophelia.

Hvad mener Eders Hoihed?

Hamlet.

At hvis I er dydig og ſkion, ſkulde I ei tillade
Jeres Dyd, at have noget at gjøre med Jeres
ſkionhed.

Ophelia.

Min Prinds, kan ſkionhed ſøge bedre Samqvem,
end med Dyd?

Hamlet.

Ja ſandelig; thi ſkionheds Magt vil ſnarere
forvandle Dyd fra hvad der er, til en Koblerſke,
end Dydens Kraft kan omſkabe ſkionhed i ſit
Billede: Dette var eengang en Parador; men nu
ſtaadfæſter Liden det. Jeg elſkede Jer forðum.

Ophelia.

I Sandhed, Eders Raade, I bragte mig til at
troe det.

Hamlet.

J skulde ei have troet mig; thi Dyd kan ei saaledes indpodes i vor gamle Stamme, at vi jo beholde nogen Smag af den: Jeg elskede Jer ikke.

Ophelia.

Desto mere blev jeg skuffet.

Hamlet.

Gaae i et Nonnekloster; hvi vil du søde Syndere til Verden? Jeg er selv saa temmelig dydig; og dog kunde jeg anklage mig for saadanne Ting, at det var bedre, min Moder ei havde født mig. Jeg er meget stolt, hevngierrig, herksesyg; jeg har flere Forbrydelser tilrede paa mit Bink, end jeg har Tanker at iføre dem, Indbildningskraft til at give dem Skikkelse, eller Tid til at udføre dem i. Hvad skulle saadanne Karle, som jeg, krybe her imellem Jord og Himmel for? Vi ere Erke-Afskum allesammen. Troe ingen af os. Gaae din Vej, til et Nonnekloster! — Hvor er Eders Fader?

Ophelia.

Hjemme, min Prinds!

Hamlet.

Luk Dorrerne i Laas for ham, paa det han ei skal spille Nar uden i sit eget Huus. Farvel!

Ophelia.

D hielper ham, I naaderige Himle!

Hamlet.

Skald du gifte dig, vil jeg give dig denne Forbandelse til Medgift: Vær kydst som Is, væreen som Sne; du skal dog ei undgaae Bagvaskelse — Pak dig i et Nonnekloster! — Farvel! Eller, hvis du endelig vil giftes, da ægt en Daare; thi kloge Folk vide ret vel, hvilke Uhyrer I gjøre dem til. — Gaae i et Nonnekloster, og det snart. Farvel!

Ophelia.

Himmelske Magter bringer ham igien til sig selv!

Hamlet.

Jeg har ogsaa hørt ret meget tale om Eders Eminken. Gud har givet Jer eet Ansigt, og I gjøre Jer selv et andet. I trippe, I hoppe, I læspe; give Guds Skabninger Ngenavne, og anstille Jer uvidende af Læsfærdighed. Pah! Jeg vil ikke vide mere deraf; det har gjort mig vanvittig. Jeg siger, vi vil ingen flere Egteskaber taale. De, som ere allerede givte, skal leve allesammen — een undtagen: de øvrige skulle blive som de ere. I et Nonnekloster! Gaae!

(Hamlet gaaer).

Ophelia.

O hvilken ædel Mand er nedbrudt her!
Hofmandens Die, og den Lærdes Tunge,
og Heltens Sværd!

det fævre Riges Rosenknop og Haab;
 Artigheds Speil, de fine Cæders Monster,
 af hver Bestuer den Bestuede!
 Alt — Alt er ødelagt! Og jeg af Piger
 den meest nedtrykte og ulykkelige,
 som suede hans Cæders søde Honning,
 seer nu hiin ædle, mægtige Fornuft
 forstemt, liig brustne Sølvklokkers Toner,
 hiint stolte Billede, hiint Ungdoms Blomster
 af Sværmerie henviiset. Vee mig! Vee!
 som saae, hvad jeg har seet, og seer, hvad jeg
 maa see!

Kongen og Polonius komme tilbage.

Kongen.

Elskov! — Nei, bidhen pæger ei hans Tanke;
 ei heller var hans Ord, endskjøndt lidt vilde,
 just Galsskab. — Der er noget i hans Siel,
 hans Tungssind ruger over, og jeg frygter,
 at farlig vil dets Frugt og Udbrud vorde.
 For sligt at hindre har jeg i al Hast
 besluttet: han skal fare strax til England,
 at kræve vor tilbageholdte Skat.
 Maaskee tør Havet, og de fjerne Lande
 med nye og rige Optrin vel oprykke
 det, som har slaaet Rod udi hans Hierte,

hvorover idelig hans Hierte grubler,
og saa omskaber ham. Hvad troer I derom?

Polonius.

Maaſkee det lykkes. Men jeg troer endnu,
at Kilden til hans Kummer udſprang fra
foragtet Eſkov. — Nu, Ophelia,
I har ei nodig at fortælle os,
hvad Prindsen ſagde; vi har hørt hvert Ord. —
Gjør, ſom det tykkes Eders Naade bedſt;
men, ſynes Jer, ſaa, efter Skueſpillet,
lad Dronningen, hans Moder, ene med ham,
formaae ham til ſin Tungſinds Grund at nævne.
Men hun maa tage Bladet reent fra Munden,
og jeg vil tage Plads, hvis I tillader,
ſaaledes at jeg hvert et Ord kan høre.
Udførker hun ham ei, ſaa ſend ham did;
eller indſlut ham, hvor det Eders Wiſdom
bedſt lykkes.

Kongen.

Nu velan! det ſkee da ſaa:
Vanvid hos Store bør ei ubevogtet gaae.
(de gaae).

U n d e n S c e n e.

(Sal i Kongeborgen).

Hamlet træder ind med nogle Skueſpillere.

Hamlet.

Jeg beder, at I lade Talen glide let. fra Tungen,

saaledes som jeg foresagde Eder den; thi dersom I tage Munden saa fuld, som mange af vore Skuespillere giøre, saa saae jeg ligesaa gierne, at Laarnvægteren udraabte mine Vers. Auger heller ei Luften alt for meget med Jeres Haand; saaledes: men behandler alting med Sindighed. Thi i selve Malsstrømmen, Stormen, og (saa at sige) Hvirvelvinden af Eders Lidenskab, maae I søge og finde et vist Maadehold og Rolighed, som giver den Ynde. O, det fikker mig ind i Hjertet, naar jeg hører en bredskuldret Partyblok af en Karl rive en Lidenskab i Stumper, — ja i Pjalter, for at giennembrole Trommehinden i lave Parterristers Dren, som for største Deten ei kanne nyde andet, end sandsesløse Balletter og Spectakkel-Stykker. Jeg kunde lade saadan en Knægt stryge til Kagen, for hans Skraalen og Tuden. Det er overdreven Overdrivelse. Jeg beder Jer, affkyer dette.

Første Skuespiller.

Det indestaaer jeg Eders Høihed for.

Hamlet.

Værer ei heller alt for spage; men lad Eders egen Forstand være Eders Læremester. Retter Gebærd den efter Ordet; Ordet efter Gebærden, og vaager noie over, at I ei overskride den beskædne Natur; thi al saadan Overdrivelse er mod Skuespilkon-

stens Henfigt, hvis Diemeed, baade i dens Begyndelse, og nu, var og er, saa at sige: at holde Speilet op for Naturens Ansigt, at vise Dyder dens eget Afsyn, Skændsel dens eget Billede, og selve Tidens Alderen og Tidens Legeme dens Form og Aftryk. — Nu kan dette overdrevne eller dette søvsnige Spil vel bringe den Ukyndige til at lee; men det kan ei andet, end faae den Kyndige til at harme sig, og een sliq Mands Dom skal i Eders Tanker gielde meer, end en propfuld Skuepladses af hine. **D**, der ere Skuespillere, som jeg har seet spille, og hørt andre rose, og det høiligt — for ei at sige nederdrægtig — som hverken talte som Christne, gif som Christne, Hedninger eller Mennesker, og som saaledes pustede sig op og gisede, at det faldt mig ind, at nogle af Naturens Bønhæser maatte have gjort dem, og skildt sig fusseragtig ved dem, saa affskyelig efterlignede de Menneskeligheden.

Første Skuespiller.

Jeg haaber, at vi har affkaffet dette saa temmelig hos os.

Hamlet.

D, affkaf det ganske og aldeles. Og lad dem, som spille Eders Pudsenmagere, ikke sige mere, end der staaer skrevet for dem. Thi der ere Folk iblandt dem, som pleie selv at lee, for at faae en Flok dumme Tilskuere til at lee med, endskjøndt

imidlertid en nødvendig Punkt af Stykket kræver vores Opmærksomhed: Det er slyngelagtigt, og viser en hoist erbarmelig Glimresyge i den Nat, som bruger det. — Gaaer, gjører Jer rede.

(Skuespillerne gaae).

Polonius, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Nu, min ædle Herre! lystet det Kongen, at høre dette Stykke Arbeid?

Polonius.

Ja, og Dronningen med, og det paa Diebliffet.
Hamlet.

Beed Skuespillerne skynde sig!

(Polonius gaaer).

Vil I to hielpe til at skynde paa dem?

Rosenkrantz og Guildenstern.

Ja, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae)

Hamlet.

Heida, Horatio!

Horatio træder ind.

Horatio.

Her, elskte Prinds! til Eders Tjeneste.

Hamlet.

Du est den braveste af alle Mænd,

min Dmgang parred' med mig, min Horatio!

Horatio.

O, elskte Prinds! —

Hamlet.

Nei, troe ei, at jeg smigrer,

thi hvad Befordring kan jeg vente af dig,
hvis hele Rigdom er dit muntre Hoved,
til at bespise og at klæde dig.

Hvi skulde man vel smigre Armod? — Nei,
lad sletste Dunger slikke Dumheds Pragt,
og bære villig det ydmyge Knæleed,

hvor Fordeel følger Kryberie! — O her mig!

Fra den Tid, da min dyrekøbte Siel
fik Valgret, og formaaede mellem Mænd
at skielne, kaared den dig for sig selv;
thi du varst, mens du alting leed, som een,
der lider ingenting; en Mand, som tog
mod Lykkens Stød og Gaver lige glad;
og satig den! hvis Blod og Overlæg
er saa vel blandet, at han tiener ei
Fortuna som en Fløite, til at spille
hvad Melodie hun lyfter. Giv mig den Mand,
som ei er Lidenskabens Træl; og jeg
vil bære ham udi mit Hjertekammer,
ja, i mit Hjertes Hjerte, hvor jeg bær' dig! —
Men nok! Formeget herom! — Kongen seer
et Skuespil i Aften; eet Sted deri
stor Liighed har med hlin Omstændighed,

jeg har fortalt dig ved min Faders Død:
 Jeg beder, naar du seer hiin Scene gaae,
 da agt paa Kongen med din hele Siels
 anspændte Kraft. Ifald hans skjulte Brøde
 ei kryber frem af Hulen ved een Tale,
 er det en Helveds-Land, som vi har seet,
 og min Indbildningskraft er da saa uren,
 som Smeddegudens Ambolt. — Agt vel paa ham!
 Jeg nagler mine Dine til hans Ansigt;
 derpaa vil vi forene vore Tanker,
 og domme om hans Udfærd.

Horatio.

Vel, min Prinds!

Saafermt han staaer under Skuespillet,
 og røbes ei, vil jeg betale Skaden.

Hamlet.

Der komme de alt hid til Skuespillet!
 Nu maa jeg være ørkesløs! — Paa Plads!

Den danske Marsch. Klang af Trompeter.

Kongen, Dronningen, Polonius,
 Ophelia, Rosenkrantz, Guilden-
 stjern og Andre træde ind.

Kongen.

Hvorledes lever vor Frænde Hamlet?

Hamlet.

Herligt, paa min Vre! af Cameleons-Retten:

jeg spiser Lust; jeg stoppes med Løfter. I kan ikke mædske Kapuner saaledes.

Kongen.

Jeg har intet at skaffe med dette Svar. Disse Ord ere ei mine.

Hamlet.

Nei, og nu heller ikke mine. — Væble Herre! (til Polonius) I spillede jo vængang paa Hoiskolen, siger I?

Polonius.

Det gjorde jeg, Eders Naade, og blev holdt for en god Skuespiller.

Hamlet.

Nu, hvad spillede I da?

Polonius.

Jeg spillede Julius Cæsar; jeg blev dræbt paa Capitolium; Brutus dræbte mig.

Hamlet.

Det var brutalt af ham, at dræbe saadan en kætalsk Kald der. — Ere Skuespillerne rede?

Rosenkrantz.

Ja, min Prinds! de vente paa Jeres Bink.

Dronningen.

Kom hid, min elskte Hamlet, sid hos mig.

Hamlet.

Nei, min gode Moder! Her er Metal, som trækker stærkere.

Polonius

(til Kongen).

Aha! mærker I det?

Hamlet.

Froken! maa jeg ligge i Eders Skød?

(han lægger sig ved Ophelias Fødder).

Ophelia.

Nei, ædle Herre!

Hamlet.

Jeg mener mit Hoved paa Jeres Skød.

Ophelia.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Tænkte I, jeg meente noget derunder?

Ophelia.

Jeg tænkte Ingenting, min Prinds!

Hamlet.

Det er en skion Tanke, at ligge i Somsfrue-
Skød?

Ophelia.

Hvad, ædle Herre?

Hamlet.

Ingenting.

Ophelia.

I er lystig, min Prinds!

Hamlet.

O, Jeres eneste Pudsenmager! Hvad skulde man

vel tage sig for andet end være lystig; thi seer I, hvor gladelig min Moder seer ud; og det er endnu ikke to Timer siden min Fader døde.

Helia.

Jo, det er to Gange to Maaneder siden, ædle Herre!

Hamlet.

Saa længe? Nu, saa lad Lucifer bære Sort; thi jeg vil have mig en Zobel-Kappe. — O Gud i Himlen! Død for to Maaneder siden, og ikke glemt endnu? Paa denne Maade kan man have Haab om, at en stor Mands Erindring kan overleve ham et halvt Aar. Men, ved den hellige Tomfrue! saa maa han have bygget Kirker; ellers maa han finde sig i, at man tænker ligesaa lidt paa ham, som paa den Stakkels Hoppe, hvis Gravskrift lyder saadan:

”Thi ak! Thi ak!

”den Stakkels Hoppe er forglemt.”

Klang af Trompeter. Derpaa Pantomime.

En Konge og en Dronning træde ind, meget kierligt. Dronningen omfavner ham, og han hende. Hun knæler, og hendes Spil udtrykker høitidelig Forsikring. Han løfter hende op, og bøier sit Hoved ned paa hendes Barm; lægger sig derpaa ned paa en Blomsterhøi. Da hun seer, at han

er falden i Søvn, forlader hun ham. Strax kommer en Karl ind, tager hans Krone af, kysker den, gyder Forgift i Kongens Dre, og gaaer ud. Dronningen kommer igien, finder Kongen død, og udtrykker heftig Sorg ved sine Gebarder. Giftblanderen kommer tilbage med to, tre stumme Personer, og synes at sørge med hende. Liget bæres bort. Giftblanderen søger ved Forøringer at vinde Dronningens Gunst. Hun synes at vise Afstye og Uvillighed en Tidlang, men endelig tager hun mod hans Kierlighed.

(de gaae).

Ophelia.

Hvad betyder dette, min Prinds?

Hamlet.

For Pokker! Det er Ugudelighed i Mørket; det betyder Ulykke.

Ophelia.

Maaskee denne Pantomime udtrykker Stykkets Indhold?

Prologus træder frem.

Hamlet.

Det vil vi faae at høre af denne Karl: Skuespillerne kan ikke tie; de skal ud med Alting.

Ophelia.

Wil han sige os, hvad dette Minespil betydede?

Hamlet.

Ja, og ethvert Minespil, som I vil spille med ham. Skammer I Jer ikke for at giøre Miner til ham, han vil ikke skamme sig for at sige Jer, hvad de betyde.

Ophelia.

I er uartig; I er uartig! Jeg vil give Agt paa Stykket.

Prologus.

For os og for vort Sørgespil
vi Eders Gunst udbede vil;
med Mildhed horer og seer til!

Hamlet.

Er dette en Prolog, eller et Tankesprog i en Ring?

Ophelia.

Den er kort, mit Prinds!

Hamlet.

Som Kvinde = Elskov.

En Konge og Dronning træde frem.

Kongen i Skuespillet.

Alt tredive Gange Phæbi Ild: Vogn foer
omkring det guldne Hav, og grønne Jord;
tolv Gange tredive Maaner nye opstode,
og straalend' borget Glands omkring vor Klode.

fra første Dag, vort hulde Elskovs-Baand
forened' Siel med Siel og Haand med Haand.

Dronningen i Skuespillet.

Saa tidt gib Soel og Magne end omvende,
og see vor Siel af samme Flamme brænde!
Men vee mig! Vee! i sidst hensvundne Aar
en grusom Sygdom Eders Kraft nedslaaer!
Det ængster mig. Dog lad end Angst mig plage;
J, min Gemal! maa derfor ei forsage;
thi Qvindens Frygt er Qvindens Elskov liig,
stærkt elsker hun, og stærkt hun ængster sig.
Hun frygter saare, eller Frygt ei kiender;
hun elsker ikke, eller og hun brænder.
Min Elskov har jeg viist i Daad og Ord,
og som min Elskov saa min Frygt er stor.
Er Elskov stor, ved mindste Tvivl vi grue,
og mægtig Frygt forraader mægtig Lue.

Kongen i Skuespillet.

Snart, Elfte! snart min sidste Time staaer;
mit Syn formørkes; Sands og Liv forgaar;
du i den skionne Verden staaer tilbage,
lyksalig, hædret; muligt vil en Mage,
saa huld som jeg —

Dronningen i Skuespillet.

O tie, min Elfte! tie!

Slig Elskov er et leedt Forræderie;

den anden Hgtemands jeg aldrig vorder,
 Hvo anden ægtes, var sin Førstes Morder!

Hamlet.

Det er Malurt.

Dronningen i Skuespillet.

Hvo anden Gang betræder denne Bei,
 den leder lav Bevæggrund, Elskov ei.
 Jeg anden Gang min første Mage døder,
 naar jeg for Altret med den Anden moder.

Kongen i Skuespillet.

Fra Hiertet — troer jeg — strømme Eders Ord;
 men tidt vi bryde, hvad vi nylig svor'.
 Forsættet vor Erindrings Træl kun bliver,
 dets Fødsel Kraft, ei Varighed, det giver.
 Det ligner Frugt, som umoed sidder fast,
 men, naar den modnes, falder af i Hast.
 Det er nødvendigt, at vi maae forgiette
 os at betale, hvad vi os forjætte.
 Hvert Forsæt, som i Lidenskab er fød,
 døer bort, saasnart hiin Lidenskab er død.
 Hver Sorg og Fryd, som høit i Blus vi flue,
 udslukker sin Beslutning med sin Lue.
 Hvor Fryd meest jubler, Sorg har hvasslest Braad,
 Smaating gjør Graad til Smiil og Smiil til
 Graad.

Alt verler her, og Under mig ei tykkes,
 om Elskovs Soel gaaer netop som vor Lykkes.

Om Lykken leder Kierlighed, er end
 tvist; maaskee den er dens Følgesvend.
 Naar stor Mand falder, Benner's Hær forsvinde,
 naar Fattig stiger, gjør han Ven af Fiende.
 Saavidt i Lykkens Fodspoer Elskov gaar;
 thi hvo ei Ven behøver, Benner faaar.
 Og hvo i Nød sin falske Ven vil friste,
 faaar ham strax med paa sine Fienders Lisse. —
 Men for at ende, hvor jeg har begyndt,
 Krig Skiebnen har vor Billie forkyndt;
 hver Plan, vi bygge op, den snart nedbryder;
 vor Tanke os, dens Udfald den adlyder;
 saa tænk da kun, dig ei at gifte meer;
 men doe din Tanke, naar min Grav du seer!

Dronningen i Skuespillet.

Bestraal mig ei, o Soel! Jord, nægt mig Føde!
 ei Sønn, ei Fryd min Nat og Dag forsøde!
 Vend til Fortvivlelse mit Haab og Troe,
 I Fængsler's Mørke lad mig eensom boe!
 Al Modgang, som kan slukke Glædens Flamme,
 gid mig i mine bedste Glæder ramme;
 her, hisset evig Marter mig paafør,
 hvis meer jeg gifter mig, saafremt I døer!

Hamlet

(til Ophelia).

Mon hun nu skulde bryde det, —

Kongen i Skuespillet.

Hoi var din Fed! — Nu, Elſte, gaae tiſſide;
tungt er mit Die; lad en Stund bortglide
i qvægſom Bland.

(han ſover ind).

Dronningen i Skuespillet.

Sov ſødt! vogn friſt og glad,
og aldrig ſkille Tvift os Tvende ad!

(hun gaaer).

Hamlet.

Hvorledes lider Eder Naade dette Skueſpil?

Dronningen.

Mig tykkes denne Dame lover for meget.

Hamlet.

O, hun vil holde Død!

Kongen.

Har I hørt Indholdet? Er der intet, ſom kan
ſtøde?

Hamlet.

Nei — Nei, de ſpøge kun; forgive kun for Spøg.
Der er ikke det allerringeſte, ſom kan ſtøde.

Kongen.

Hvad hedder Stykket?

Hamlet.

Muſefælden. Og hvorfor? det er lignelſesdviis.
Stykket er en Foreſtilling af et Mord, der er be-
gaaet i Wien. Gonzago er Hertugens Navn;

Baptista hans Gemalindes. Nu skal I strax faae at see. Det er et nederdrægtigt Stykke Arbeid. Men hvad siger det? Jeres Majestæt og os, som har en god Samvittighed, os rører det ikke: Lad den pibe, som Stenen rammer! God Samvittighed er en stærk Muur.

Lucianus træder frem.

Hamlet.

Det er en vis Lucianus, Kongens Brodersøn. —

Ophelia.

I er ligesaa god som et Chorus, naadige Herre!

Hamlet.

O, jeg kunde være Dolk mellem Jer og Jeres Elskov, naar jeg kunde see Dufferne dansende bag Forhængen.

Ophelia.

I er spids, min Prinds, I er spids!

Hamlet.

Det vilde koste Jer mangt et Suk, inden I fik det Spidse slovet.

Ophelia.

Det Sidste værre end det Første!

Hamlet.

Saaledes vælger I Jeres Mænd! — Naa, begynd, Morder! — Lad dine sataniske Grimasser fare, og begynd. Triff op!

"Natravnen farer ud, og skriger høit om Hevn!"

Lucianus.

Sort Plan, snild Haand, haard Gift, og gun-
sig Tid

i Forbund gaae; ei Skabning seer min Tid.

Rom, fule Gift, af Midnats Ukrudt suet,

af trefold Troldoms Blod igiennemluet;

kom, vilde Gæst, i Nattens Huler sydet;

herst i det Blod, hvori du nu er godet!

(Han holder Giften i den Sovendes Dre).

Hamlet.

Han forgiver ham i hans Hauge, for at tilkræne
sig hans Krone. Hans Navn er Gonzago; Hi-
storien er til, og skreven paa ypperlig Italiensk.
I skal strax faae at see, hvorledes Morderen vin-
der Gonzagos Gemalindes Kierlighed.

Ophelia.

Kongen staaer op!

Hamlet.

Hvad! Skrækket ved falsk Brandffrig?

Dronningen.

Hvad fattes min Gemal?

Polonius.

Afbryder Skuespillet.

Kongen.

Bringer Lys hid! — Afsted!

Polonius.

Lys! Lys! Lys!

(Alle gaae, undtagen Hamlet og Horatio).

Hamlet.

”Ha! skrig du Fugl, som fangen er!

”fui Fugl flyv høit med Sang;

”Een græder, mens en Anden leer,

”see, det er Verdens Gang.” —

Ben! skulde ikke dette, og en mægtig Fierbusk (saa fremt Resten af min Herlighed gaaer i Løbet) og saa to Provence-Roser paa mine Ruskvartes Skoe — hor, Ben! skulde det ikke kunne skaffe mig en Andeel i en Skuespiller-Truppe? He?

Horatio.

En halv Lod.

Hamlet.

Nei — Nei — en heel Lod!

”Thi her en hertig Konge var,

”det veedst du Damon bedst;

”ham Himlen tog; den nu vi har,

”er ret — er ret en — Paafugl.”

Horatio.

J kunde have rimet.

Hamlet.

O, kære Horatio! jeg holder tusinde Pund Guld paa Andens Ord. — Mærkede du? —

Horatio.

Meget godt, min Prinds!

Hamlet.

Saa snart der taltes om Giftblanderiet, —

Horatio.

Jeg lagde meget noie Mærke til ham.

Hamlet.

Ha! ha! — Kom hid med Musik! frem med
Fløiterne! —

”Thi lider Kongen ei vor Comedie,

”nu vel! — saa lider han den ei maaskee!”

Rosenkrantz og Guildenstern
træde ind.

Epil op! Noget Musik!

Guildenstern.

Min bedste Prinds! tillad mig, at sige Jer et
Ord.

Hamlet.

En heel Historie, Herre!

Guildenstern.

Kongen, min Prinds, —

Hamlet.

Nu Herre, hvad han?

Guildenstern.

Er i sit Lønkammer, og befinder sig ubegribelig
flet.

Hamlet.

Af Drik, Herre?

Guildenstern.

Nei, min Prinds! af Galde.

Hamlet.

J vilde vise Jer rigere paa Wiisdom, dersom J berettede Lægen dette; thi dersom jeg skulde give ham et Kenseles-Middel, vilde det maaskee endnu mere formere hans Galde.

Guildenstern.

Ædleste Prinds, læg dog et Slags Tomme paa Jeres Samtale med mig, og svæv ikke saa vild ud fra Materien!

Hamlet.

Jeg er tam, Herre! — Siig frem!

Guildenstern.

Dronningen, Eders Moder, er i den hierteligste Bedrøvelse, og sender mig til Jer.

Hamlet.

J er velkommen.

Guildenstern.

Nei, ædleste Herre, denne Compliment er ei af ægte Fødsel. Dersom det maa behage Jer, at give mig et sundt Svar, vil jeg rygte Jeres Moders Befaling; hvis ei, vil jeg bede Jer tilgive mig, og forlade Jer, og dermed maa mit Grinde være tilende.

Hamlet.

Herre! jeg kan ikke.

Guilbenstern.

Hvilket, min Prinds?

Hamlet.

Give Jer et sundt Svar; min Forstand er syg. Men, Herre, saadanne Svar, som jeg kan give, er til Jeres — eller snarere — som I siger, til min Moders Tieneste. Derfor ingen videre Dmspøb; men til Sagen: min Moder, siger I —

Rosenkrantz.

Hun lader Jer da sige, at Jeres Udfærd har slaget hende med Forbauselse og Forundring.

Hamlet.

O, forunderlige Søn! som kan saaledes forbause en Moder! — Men er der intet Sløb i Hælene paa denne moderlige Forundring? — Kom frem dermed!

Rosenkrantz.

Hun ønsker, at tale med Jer i sit Kammer, førend hun gaaer til Sengs.

Hamlet.

Vi skal adlyde, var hun end ti Gange vor Moder. — Har I intet videre at afhandle med mig?

Rosenkrantz.

Min Prinds, I elskede mig engang —

Hamlet.

Dg gjør saa endnu; det sværger jeg ved denne Tyveklo.

Rosenkrantz.

Bedste, ædleste Herre! Hvad er Aarsagen til Eders Sinds sygdom? — Sandelig, I lukker selv Døren i for Jeres Frihed, dersom I dølger Jeres Sorger for Jeres Ven.

Hamlet.

Herre, jeg mangler Befordring.

Rosenkrantz.

Hvorledes kan det være muligt, da I af Kongens egen Mund har Tilsagn om Tronfølgen i Danmark?

Hamlet.

Saa, Herre! "mens Græsset groer" — Dedsproget er lidt mugent.

Skuespillerne træde ind med Fløiter.

D, der har vi Fløiterne: — Lad mig see en. — For at tale under fire Dine med Jer: Hvi giver I Jer af med igien at faae Vinden af mig, ret som om I vilde jage mig i en Snare?

Guildenstern.

D min Prinds, dersom min Hengivenhed er for fri, saa er min Kierlighed meget for driftig.

Hamlet.

Dette forstaaer jeg ikke saa ganske. Vil I spille paa denne Fløite?

Guildenstern.

Jeg kan ikke, min Prinds!

Hamlet.

Hav den Godhed!

Guildenstern.

Troe mig, jeg kan ikke.

Hamlet.

Jeg beder Jer indstændig.

Guildenstern.

Jeg kender ikke et eneste Greeb, ædle Herte!

Hamlet.

Det er saa let, som at lyve. Styr disse Huller med Jeres Fingre; giv den Nande med Jeres Mund, og den skal lyde i den meest veltalende Musik. Seer I, det er Tonestigen.

Guildenstern.

Men den forstaaer jeg ei at behandle saaledes, at nogen Velklang kommer frem derved. Jeg forstaaer ikke Kunsten.

Hamlet.

Seer I da nu, hvilken elendig Ting I vil giøre mig til. I vilde spille paa mig; I vilde have Anseelse af, at kende Grebene paa mig; I vilde rive Hjertet ud af min Hemmelighed; I vilde prøve mig ligesaa min dybeste Tone til den høieste i mit Omfang — og der er megen Musik, herlig Velklang i dette libet Instrument, og dog kan I

ei faae det til at tone. Guds Blod! Troer I, at jeg er lettere at spille end en Fløite? Kald mig hvilket Instrument I lyster: vel kan I blæse falske Toner i mig; men spille mig kan I ikke.

Polonius træder ind.

Guds Fred, Herre!

Polonius.

Edle Herre, Dronningen ønsker at tale med Jer, og det strax.

Hamlet.

Seer I hiin Skye, der har næsten samme Skikkelse, som en Kameel?

Polonius.

Saa, ved den hellige Tomfrue! den ligner sandelig en Kameel.

Hamlet.

Mig synes, den ligner en Bæsel.

Polonius.

Den har en Ryg, som en Bæsel.

Hamlet.

Eller som en Hvalfisk.

Polonius.

Accurat som en Hvalfisk.

Hamlet.

Nu, saa vil jeg komme til min Moder paa Diesblikket. — De holde mig for Nar, saa min Taal-

modighed er bristefærdig. — Jeg vil komme paa Dieblicket.

Polonius.

Jeg vil sige saa.

(Polonius gaær).

Hamlet.

Paa Dieblicket er let sagt. — Lader mig ene, mine Venner!

(Horatio, Rosenkrantz, Guildenstern ic. gaæe).

Nu er den Nattens Stund, da Højer kogle,
 da Grave gabe, og selv Helved' aander
 Vest paa vor Klode. Nu var jeg i Stand til
 heedt Blod at drikke, og at gjøre Ting,
 den bitter Dag med Bøven vilde see paa.
 Men stille! — Til min Moder! — O mit Hjerte!
 fornøgt ei min Natur; lad Neros Siel
 ei træde ind i dette faste Bryst;
 grum lad mig være; ikke unaturlig.
 Jeg Dolke tale vil, men ingen bruge.
 Heri min Siel og Tunge hylte maae.
 Hvor haard i Ord endog jeg farer frem,
 o vogt dig, Siel! for at besegle dem.

(gaær).

Tredie Scene.

Et andet Værelse i Bergen.

Kongen træder ind med Rosenkrantz
og Guildenstern.

Kongen.

Jeg troer ham ei; desuden staae vi Fare,
ved at tillade dette Banvid frit Spil;
thi gjør Jer rede; Eders Guldmagt vil
jeg strax udfærdige, og han skal drage
til England med Jer. Vores høie Post
tillader ei, saa nær slig Fare er,
som os hans vilde Griller true med.

Guildenstern.

Vi vil berede os.

Høist andagtsfuld og hellig Frygt det er,
de mange Legemer trygt at bevare,
som drage Liv og Kraft af Eders Høihed.

Rosenkrantz.

Et enkelt, særskilt Liv paalægger det,
med hele Sielens Magt og Krigerrustning,
at værge sig for Skade. Men langt mere
hiin Aand, hvis Vel saa Manges Liv beroe paa;
alene døer ei Konge-Majestæt,
men, liig en Malstrøm, alt, hvad der er nær,

den drager med: den er et mægtigt Hiul,
opreist paa Linden af det største Bierg,
til hvis uhyre Eger tusind Smaating
er føiet og giort fast; naar det nedruller,
da deler mindste Tilbehør og Anhang
det svære Fald. — Ei Kongens Suk opstiger
alene; med ham sukke hele Riger.

Kongen.

Rust Eder, Venner, flux til denne Fart;
thi vi vil lægge Lænker paa den Fart,
som nu for frie Haand har.

Rosenkrans og Guildenstern.

Vi ville ile.

(Rosenkrans og Guildenstern gaae).

Polonius træder ind.

Polonius.

Nu gaaer han til sin Moders Sovokammer;
der staaer jeg bag Tapetet, og skal høre
den hele Sag. Troe mig, han faaer sin Text læst;
og ret I sagde, viseligt I sagde,
at det er godt, at fleer' end Moderen,
som af Naturen er partisk, i Stilhed
kan høre til. — Farvel, min hulde Konge!
Jeg kommer til Ser, før I gaaer i Seng,
og melder hvad jeg veed.

Kongen.

Tak, kære Herre!

(Polonius gaaet).

Føl er min Synd; den raaber op til Himlen;
den tidligste Forbandelse er paa den —
et Brodermord! Jeg kan ei bede,
var end min Attraa mægtig, som min Trang;
min større Brøde quæler store Lid!

Dg liig en Mand, til to Slags Arbeid sat,
jeg tænker paa, hvad jeg skal først begynde,
og glemmer begge. Dog, om denne Mordhaand
var end eengang saa tyk af Broderblod,
er der ei Regn nok i de milde Himle,
til hvild som Sne at toe den? Er ei Naaden
for Brødens Afsyn huld at gaae imøde?
og bringer Bønnen ei en tofold Virkning,
Advarsel til os, førend Faldet skeer,
og Faldne Naade? Hæv dig da, mit Die!
Min Synd er skeet! Men o, hvad Form af Bøn
kan passe til min Dary? — Fortlad min Blod-
skyld! —

det tiener ei, da jeg endnu besidder
de Skatte, for hvis Skyld jeg øved' Mordet:
min Krone, Herfleshge og min Dronning.
Kan den faae Naade, som beholder Ranet?
I denne Jords urene Strømme kan

Forbrydelsens forgyldte Haand tilfide
 Keifærdigheden skyde; og tidt seer man,
 at Ranet selv afløber Lovens Sværd.
 Men hisset oppe er det ei saaledes:
 der er' ei Loræneb; Sagen ligger der i
 sin nøgne Skælfelse, og selv vi nødes,
 for selve Dinene af vore Synder,
 at give Vidnessbyrd. — Nu da! Hvad skal jeg?
 prøve hvad Unger kan: Hvad kan ei den?
 Og dog, hvad kan den, naar jeg ei kan angre? —
 O Jammerstilstand! O døds mørke Barm!
 O fangne Siel, som slagrer efter Frihed,
 og hildes meer! Hielp, Engle! Griber an!
 Reddsøi dig, stive Knæ! Staalhaarde Hierte,
 vær blødt som Sener i nyfødte Barn,
 Alt kan endnu gaae godt.

(viger tilbage og knæler).

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu gad jeg gjøre det, — nu — men han
 beder;
 nu vil jeg og; — og saa gaaer han til Himlen:
 Og det var Hevn for mig? — Det er at sige:
 En Skurk min Fader myrbed', derfor sender
 jeg, hans eenbaarne søn, den samme Skurk
 til Himlen.
 Ha! det er Sold og Løn, ei Hevn. Han tog

min Fader grovt, fra Suus og Duus nys kom-
men,
og i hans Synders frodige Foraars-Blomstren,
og hvordan nu hans Regnskab staaer, veed Gud
kun,

men efter vort Begreb og Fattesyne
gaaer det ham ilde; og er jeg da hevet,
naar jeg afmeier ham med rensed Siel,
og naar han til sin Hedenfart er skicket?

Nei!

Ind, Sværd! og grib ham i en grusom Stund,
naar han er drukken, fover, eller raser,
eller i Blodflams-Blæden paa sit Leie,
i Spil, ved Sværgen, eller ved hver Handling,
som har ei Glimt af Haab om Salighed;
da stød ham ned, saa at hans Hæle fare
mod Himlens Dørrin, og hans Siel saa fort,
og saa fordømt maa være, som det Helved',
hvortil den gaaer. — Min Moder venter inde:
det Middel skal ikkun dit syge Liv udspinde!

(gaaer).

(Kongen reiser sig og gaaer frem).

Kongen.

Op flyve mine Ord; min Tanke bliver nede;
Ord uden Tanker naae ei Naadens Sæde!

(gaaer).

F i e r d e S c e n e.

Et andet Bærelse.

Dronningen og Polonius træde ind.

Polonius.

Han kommer strax. Tag ham nu brav i Skole.
 Siig, at hans vilde Streger trættet har
 af Overbærelse; at Eders Naade
 har staaet som et Skjerm imellem ham
 og Kongens Brede. — Jeg staaet her i Stilhed.
 Jeg beder: revs ham dygtig!

Dronningen.

Erngt kun ikke;
 det staaer jeg inde for. — Afsted! Han kommer.
 (Polonius skjuler sig).

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu, Moder! hvad har I at sige mig?

Dronningen.

Du har fornærmet høit din Fader, Hamlet!

Hamlet.

I har fornærmet høit min Fader, Moder!

Dronningen.

Kom! Kom! Du svarer med vanartig Tunge.

Hamlet.

Gaae! Gaae! I spørger med en nedrig Tunge.

Dronningen.

Hvordan? Hvad, Hamlet?

Hamlet.

Nu, hvad vil I mig?

Dronningen.

Har I forglemt mig?

Hamlet.

Nei! ved Christi Kors!

I Dronning er, og Teres Frændes Hustru,
og — gid det var ei saa! — I er min Moder.

Dronningen.

Godt! Jeg skal skaffe Ter en Mand for Ter,
som jeg nok troer skal tale Ter til Rette!

Hamlet.

Kom, kom og sæt Ter ned, og rør Ter ikke,
I gaaer ei, før et Speil jeg har holdt for Ter,
som Teres Hjertes Jnderste skal vise.

Dronningen.

Hvad vil du? Du vil dog ei myrde mig?

Hielp! Hielp!

Polonius
(indenfor Tapetet).

Holla! Hielp! Hielp!

Hamlet.

Hvad nu? — En Rotte!

(drager Kaarden).

den døer! — det gielder en Dukat! — den døer!

(gør et Stød giennem Tapetet).

Polonius.

D, jeg er slagen!

(han falder og døer).

Dronningen.

O Bøe! Hvad har du gjort?

Hamlet.

Jeg veed det ikke;

Er det ei Kongen?

(han løfter Tapetet op, og drager Polonius frem).

Dronningen.

D, hvilken overilet, blodig Daad!

Hamlet.

En blodig Daad; — næsten saa slem, min Moder,
som myrde Kongen, og hans Broder ægte.

Dronningen.

Som myrde Kongen?

Hamlet.

Ja, det var mit Ord!

(til Polonius) Du arme, ubesindige Giek, Farvel!
Jeg tog dig for din Herre: tag dit Lod;
Du seer, for megen Driftighed er Fare. —
Knug ikke Jeres Hænder; sæt Jer ned,
og lad mig derpaa knuge Jeres Hjerte;
thi det jeg skal, hvis det kan giennemtrænges;
hvis dievelsk Bane ei har smeddet om det
et staa haardt Bolværk mod al Følelse.

Dronningen.

Hvad har jeg gjort, at du tør lade løs
din Tunge i saa vilde Ord imod mig?

Hamlet.

Saadan en Handling,
som sætter Plet paa Ufskylds skionne Rødme,
og skjelder Dyden Hyklerske; som river
fra skyldfrie Elskovs favre Vand Rosen,
og sætter Bylder der; gjør Eed for Altret
til falske Spillers Sværgeren — o sliq Daad,
som river Hjertet ud af Løstets Bryst,
og gjør Religionens Salighed
til Ordbram. Himlens Afsyn staaer i Blod,
ja, hiin grundfaste, mægtige Befæstning
seer ned med Veemods-Ansigt, som mod Dom-
men,

syg, blot ved Tanken om hiin Daad!

Dronningen.

O, Bee mig,

hvad Daad, som i sliq Torden mig forkyndes!

Hamlet.

See hid paa dette Billed' og paa hiint,
hoist lige Billeder af tvende Brødre:
See, hvilken Høihed sad paa dette Afsyn!
Hyperions Lokker, Tordengudens Vand,
et Die, Martis liigt, til Bud og Trufsel;
en Stilling, liig hiin Gudernes Herold,

nys flegen ned paa himmelhøste Bierge;
 ja, sandelig et Billede, et Afskrift,
 hvorpaa hver Gud lod til sit Segl at sætte,
 for at forsikkre Verden om en Mand.
 Saadan var Eders Herre! — See nu denne!
 Saadan er Eders Herre! — Liig et Brandar
 forgifted' han sin Broder! — Har I Dine?
 Hvor kunde I gaae fra den skionne Græsgang
 paa hiint saa stolte Bierg, for Jer at vælte
 paa denne Mosebund? — Ha! har I Dine?
 Kald det ei Elskov; thi i Eders Alder
 er Blodets Middagssoel alt kold, og Iyster
 Fornuftens Herredom, og hvis Fornuft
 traad ned fra hiin til denne? Sands I har;
 thi I kan fristes. — Men hiin Sands, i Sandhed!
 er rørt af Slag; thi Banvid tog ei saa feil,
 og Sands var aldrig saadan Træl af Brynden,
 at den jo forbeholdt sig nogen Valgret
 paa sig en Korsvei. Hvilken Dievel var det,
 som saadan ledede Jer om i Blinde?
 Syn uden Følelse, og Følelse
 foruden Dine; Dren uden Hænder
 og Dine; Lugt, for alle Sandser blottet,
 ja kun en syg Rest af eir ægte Sands
 saadan i Blinde aldrig kunde samle.
 O Skam! hvor er din Rødme? — Vilde Helved!
 gjør du i en Matrones Been sig Opstand,

lad Dyd da være Bøx for heden Ungdom,
 og smelte i sin egen Ild! Ring ei
 med Skiendsels-Kloffen, naar en gloeheed Brynde
 forlanger Lædskelse, da Frostens Ild
 brænder af samme Glød, og da Fornuften
 er Williens Kobler.

Dronningen.

D, hold inde, Hamlet!
 Du aabner for mit Syn mit Hjertes Dyd,
 hvori jeg blodige, sorte Pletter seer,
 hvi Farve ei gaaer ud.

Hamlet.

Ei ved at dvæle
 i Pestluft, paa ufrugtbar Blodstams-Leie,
 bundraadent; ved at næbbes og at parres
 over den lede Sti —

Dronningen.

D, hold dog inde!
 Hvert Død med Dolke trænger i mit Dre;
 tie, elskte Søn!

Hamlet.

En Morder, Skurk, en Træl,
 ei værd et Haar af Eders første Herre,
 en kronet Harlequin; en Lommetyv,
 som snappet Scepteret og Kongemagten;

som stial det gyldne Diadem af Hylben,
og stak det i sin Lomme.

Dronningen.

Die!

Anden træder ind.

Hamlet.

En Konge

af Klude og af Vialter; —

Frels mig! svæv over mig med Eders Vinger,
I Himlens Skarer! — Hvad vil Eders hulde
Billed?

Dronningen.

See mig! han raser.

Hamlet.

Kommer I ei, for
at kalde Eders dorste Søn til Regnskab,
som, dybt i Lidelser og Tid nedstunken,
forsømmer Eders store Bud at rygte?
D tael!

Anden.

Forgiet det ei! — Jeg kommer nu, kun for
at stærpe dit alt næsten sløve Forsæt.
Men see! Skræk sidder paa din Moder. D!
træd mellem hendes Sielekamp og hende.
Indbildningskraft er mægtigst i den Svage.
D, tael til hende, Hamlet!

Hamlet.

Hvorledes er det med Jer, ædle Frue?

Dronningen.

Åh, Hamlet, hvordan er det vel med Jer?

Hvi stirrer I hist paa den tomme Krog?

og taler med den øde Luft omkring Jer?

Wild figer Sielen ud af Eders Dine. —

Ligg sovende Soldater, Storm-Marsch vækker,

saar fare Eders faste Lokker op

og løfte sig, som Giæring Ligg bevæger.

D, elskte Søn! stænk fiolig Taalmod paa

din Wildheds Ild og Hede. — Hvorpaa seer I?

Hamlet.

Paa ham! paa ham! Seer I, hvor hviid han
stirrer!

Hans Blik og Sag forenet, naar de raabte
til Stene, rørte de dem! — See ei paa mig,
at Eders Beemods-Nasyn ei omvender
min strænge Tid! — Mit Forsæts vægte Farve
vil falme; Graad maaskee for Blod vil rinde.

Dronningen.

Hvem taler I da til?

Hamlet.

Seer I da intet der?

Dronningen.

Slet intet, og dog seer jeg alt herinde.

Hamlet.

Og hørte Tøtø?

Dronningen.

Nei, kun Ter og mig.

Hamlet.

Saa see da der! see, hvor det skrider bort,
min Fader, som han gik og stod i Live;
see, hvor han gaaer, just nu — ud af Portalet!
(Anden gaaer).

Dronningen.

Det er ei andet end et Hiernefoster.
I flige Drømmebilleder at skabe
et Sværmerie heel mægtig.

Hamlet.

Sværmerie!

Min Puls slaaer i den samme faste Takt
og sunde Klang, som Teres. — Hvad jeg talte
ei Banvid var. Bring mig paa Provestenen,
jeg Død for Død gientage skal i Orden,
som Banvid lystred' ei. — For Herrens Naade,
Moder!

Læg ei paa Eders Siel den Smiger-Salve,
at Eders Synd ei, men min Banvid taler;
Ist drager kun en Hinde over Saaret,
mens Giften undergraver alt det Indre,
og æder skiult. — Skrift Eders Synd for Himlen!
Hvad skeet er angre; slye, hvad end skal skee!

Dg vand ei Syndens Ukrudt, at det vorder
 end mere frodigt. — Tilgiv mig min Dyd;
 thi i en feeb, trangbrystig Tid, som denne,
 maa Dyden selv af Lasten tigge Naade,
 ja krybe for den, for at vorde tilladt,
 godt at bevise den.

Dronningen.

D, Hamlet, du mit Hierte klovet har!

Hamlet.

D kast da bort den flette Deel deraf,
 og lev des renere med den anden Halvdeel. —
 God Nat! — men gaae ei til min Dnkels Seng;
 paatag en Dyd, ifald J har den ikke.
 Uhyret, Banen, som al Følelse
 opsluger, er i Skikkelse en Djevel,
 men heri er den Engel, at den laaner
 paa samme Naade gode Handlinger
 et Klædebon, som net kan drages paa.
 Afhold Jer nu i Nat, og det vil laane
 Jer Lethed til Afholdenhed i Morgen,
 og saa fremdeles stedse mere Lethed.
 Thi Banens Magt omstemple kan Naturen,
 og enten hylde Satan, eller drive
 ham mægtig ud. — Endnu eengang god Nat,

og naar I føler Trang til at velsignes,
saa vil jeg om Velsignelse Jer bede.

(peger paa Polonius).

Hvad denne Herre angaaer, angrer jeg;
men det var Himlens Willie, ved ham
at straffe mig, og ham ved mig, thi jeg
er sendt med Svøben, som en Vredens-Engel.
Ham vil jeg sørge for, og staae til Regnskab
for dette Drab: — Endnu eengang god Nat;
min Kierlighed skal af min Grumhed kendes,
slæmt er begyndt, og værre skal det endes:
— Men, Frue! end eet Ord!

Dronningen.

Hvad skal jeg gribe til!

Hamlet.

— For Altting, Intet, hvad jeg bød Jer! — Lad
den

marvlose Konge atter til sit Leie
henlokke Jer; i Kinden kaad Jer knibe,
og lod ham saa for et Par ækle Kys,
og spillende med de fordømte Fingre
paa Jeres Hals, faaer Jer til alt røbe:
At jeg i Grunden ei vanvittig er,
men kun af List. — Bedst, at I alt ham siger;
thi hvo som blot er Dronning, skion, from, viis,
vil for sliig Snog, sliig Hugorm vel fordølge
saa dyrebare Ting? — Hvo vil det? — Nei,

Trods sund Forstand og Taushed! opluk Kurven
 paa Husets Top; lad Fuglene kun flyve;
 derpaa, liig Uben, der anstille Prover,
 kryb selv i Kurven; styrt, og bræk saa Halsen!

Dronningen.

Troe mig, hvis Ord er' giort' af Mandedrag,
 og Mandedrag af Liv, har jeg ei Liv til
 at aande, hvad du har sagt til mig.

Hamlet.

Jeg skal til England. Veed I det?

Dronningen.

O, Vee!

jeg glemte det. — Det er bestemt saaledes.

Hamlet.

Man har forsejlet Breve; og de Tvende,
 som ere min Skolekammerader,
 og som jeg troer saa godt, som fangne Snoge,
 de bære Dommen. De min Vei skal bane,
 og festlig føre mig til Skurkerie.

Lad gaæ! thi det er herligt Spøg at lade
 Kartoven med dens Stykker; og det skal
 gaæ haardt til, hvis jeg graver ei en Aen
 dybt under deres Miner, og saa puster
 dem op til Maanen. — O, det er Herrefærd,

naar det gaaer Liff mod Liff, saadan som her! —
 Her er en Byrde til mig; jeg vil bære
 den ind i næste Gat; god Nat, min Moder! —
 Hvor stille, taus, alvorlig er han blevet,
 der stedse som en snaksom Gief har levet!
 Kom, Herre! lad mig bringe Jer til Hvile!
 God Nat, min Moder!

(De gaae ud ad forskellige Sider. Hamlet bærer
 Polonius ind).

F i e r d e A k t.

Første Scene.

Sat i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz
og Guildenstern træde ind.

Kongen.

I disse tunge Hjertesuk er Indhold;
fortolk os disse dybe Mandedrag;
vi bør forstaae dem: hvor er Eders Søn?

Dronningen

(til Rosenkrantz og Guildenstern).

Wiig dette Sted for os en liden Stund.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Ak, min Gemal! hvad har jeg seet i Nat!

Kongen.

Hvad da? Hvordan er Hamlet?

Dronningen.

Kasende,

som Hav og Storm, naar begge stride om,
 hvo mægtigst er: da i hans vilde Anfald
 han hører noget rasle bag Tapetet,
 han trækker flux, og raaber: "Hvad! en Rotte?"
 og i sit vilde Kaserie han dræder
 den gode, skulte Dding!

Kongen.

Svare Ubaad!

Det samme havde truffet os, saafremt
 vi havde været der. Hans Frihed truer Hver,
 selv Eder, os og alle. Ak! hvorledes
 skal vi forsvare denne blodige Handling?
 Os vil man lægge den til Last, hvis Forsorg
 det først tilkom at ave, lægge Baand paa
 og holde den forrykte unge Mand
 i Tomme: men vi elsked' ham saa heit,
 at vi ei vilde see, hvad bedst os tiende;
 men ligned' een, med hæslig Soet besængt,
 som for at skule den, lod den fortære
 hans selve Livskraft! — Hvorhen er han gaaet?

Dronningen.

Han værer Liget, han har dræbt, tilside,
 hvorved hans Bånvid, liig gediegent Guld
 imellem ureent Werts sig viser puur,
 han fælber Taarer over, hvad er skeet.

Kongen.

O, Gertrud, følg mig!

Ei ser skal Solen atter gaae i Bierge,
 før vi vil sende ham om Bord, og Mordet
 maae vi med al vor Majestæt og Snildhed
 paa eengang baade straffe og undskylde.
 Ha! Guildenstern!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Gaaer, begge mine Venner!

og tager Folk til Hielp; i sin Fornythed
 har Hamlet dræbt Polonius, og haaret
 ham fra sin Moders Kammer. Gaae, og søg ham,
 tiltael ham høfligt, og bring Liget til
 Capellet. — Mine Venner, skynder Eder!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Kom, Gertrud, vi vil ufortøvet melde
 de viseste af vore Mænd, saavel
 hvad vi at gjøre agte, som hvad nys
 uhældigviis er skeet; og derved skal
 maaskee Bagvaskelsen, hvis Hvidsten kaster
 sin Giftpiil over Verdens Diameter
 saa sikker som Kartoven Maalet rammer,
 forseile vore Navne, og kun træffe
 den uforkrænkelige Luft. Kom med!
 Min Siel er Strids og Dvalers Dpholdssted!

(de gaae).

A n d e n S c e n e.

En anden Sal i Kongens Borg.

Hamlet træder ind.

Hamlet.

— Trygt henlagt! —

Rosenkrantz og Flere udenfor.

Hamlet! Prinds Hamlet!

Hamlet,

Men tys! — hvilken Støi! Hvo kalder paa
Hamlet? — O, her komme de.

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Rosenkrantz.

Hvad har I gjort med Liget, ædle Herre?

Hamlet.

Pagt det i Støvet, som det er i Slægt med.

Rosenkrantz.

Siig, hvor det er, at vi kan flytte det
hen i Capellet.

Hamlet.

Nei, troe aldrig det!

Rosenkrantz.

Troe? hvilket?

Hamlet.

At jeg kan bevare Eders Hemmelighed, og ei min

egen. Desuden, naar en Svamp spørger — hvad skal da en Kongesøn vel svare?

Rosenkrantz.

Antager I mig for en Svamp, naadige Herre?

Hamlet.

Ja, Herre! som indsluger Kongens Smile, hans Belønninger, hans Embeder. Men flige Embedsmænd tiene Kongen bedst i Enden: Liig Ubenholder han dem først i Krogen af sit Svælg; først for at have dem i Munden, og tilsidst for at opsluge dem. Naar han behøver det, I har sanket, har han blot nødig, at give Jer et Tryk, og saa, Svamp! — saa er I tør igien.

Rosenkrantz.

Seg forstaaer Jer ei, min Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig. En bitter Tale sover i en Daares Dren.

Rosenkrantz.

Min Prinds, I maa sige os, hvor Legemet er, og gaae med os til Kongen.

Hamlet.

Legemet er hos Kongen; men Kongen er ei hos Legemet. Kongen er en Ting —

Guildenstern.

En Ting, min Prinds?

Hamlet.

Af ingen Ting: Følg mig til ham. Skielm og
Eyb, hvo kommer sidst.

(de gaae).

T r e d i e S c e n e.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Følge.

Kongen.

Jeg har sendt nogle ud, at søge ham
og finde Liget. Det er saare farligt,
at denne Mand gaaer løs. Dog tør vi ei
med Lovens hele Strængthed straffe ham:
han elskes af den taabelige Mængde,
som ei Forstanden, men blot Diet leder;
hvor saa det er, kun Straffesvøden veies,
men Brøden ei. At slur han sendes bort,
feer ud, som om vi vaersomt Dphold gjøre,
for upartiff og koldt at dømm. Sagen.
Kun en fortvivlet Kuur formaaer at læge
fortvivlet Sygdom.

Rosenkrantz træder ind.

Nu, hvad er der skeet?

Rosenkrantz.

Vi kan ei faae ud af ham, Eders Naade!
hvor Liget er lagt hen.

Kongen.

Men hvor er han?

Rosenkrantz.

Her lide, under Vagt, for Eders Villie
at høre.

Kongen.

Bring ham for os!

Rosenkrantz.

Guildestern!

for Prindsen ind.

Hamlet og Guildestern træde ind.

Kongen.

Nu, Hamlet! hvor er Polonius?

Hamlet.

Bed Aftensmaaltidet.

Kongen.

Bed Aftensmaaltidet? Hvor?

Hamlet.

Ei hvor han spiser, men hvor han spises: En
vis Forsamling af politiske Deme er just nu i Færd
med ham. — Paa denne Rigs-Dag spiller Dr.
men Keiser. Vi fede alle øvrige Creature, for
at fede os, og vi fede os selv for Madikker. Den
fede Konge, og den magte Tigger, er kun en for-
skellig Anretning; to Retter, men paa samme
Bord; det er Enden paa Legen.

Kongen.

O Bee! O Bee!

Hamlet.

Et Menneſke kan fiſke med den Drm, ſom har ædet af en Konge, og ſpiſe af den Fiſk, ſom har ædet af denne Drm.

Kongen.

Hvad vil du ſige dermed?

Hamlet.

Sutet; jeg vil blot viſe Jer, hvorledes en Konge kan giøre en Reife giennem en Tiggers Larve.

Kongen.

Hvor er Polonius?

Hamlet.

I Himlen; ſend een derhen, for at ſee ad. Der ſom Eders Bud ei finder ham der, ſaa ſøg ham paa det andet Sted ſelv. Men nu Alvor! der ſom I ikke finder ham, inden Maaneden er til Ende, ſaa vil I have Lugten af ham, naar I gaaer op ad Trappen til Galleriet.

Kongen

(til Nogle af Følget).

Gaae! ſøg ham der!

Hamlet.

Han bier til I kommer.

(Nogle af Følget gaae).

Kongen.

Hamlet, for din særdeles Sikkerhed,
som ømt vi vaage over, maa den Daad,
du øvet har os til stor Hierteforg,
herfra i muligt Hui og Hast dig sende:
thi gjør dig rede. Skibet ligger klart,
en gunstig Nebbør blæser, og dit Følge
alt færdigt staaer; hver Mand til England stunder.

Hamlet.

Til England?

Kongen.

Ja, til England.

Hamlet.

Det er godt!

Kongen.

Det er det, hvis du kiender vores Hensigt.

Hamlet.

Jeg seer en Cherub, som seer den. — Men vel-
an! til England! — Farvel, kære Moder!

Kongen.

Din hulde Faber, Hamlet!

Hamlet.

Min Moder: Faber og Moder ere Mand og Qvin-
de; Mand og Qvinde er eet Kiød; og altsaa, min
Moder. Velan! til England.

(gaaer).

Kongen.

Følg ham paa Stand, og løf ham strax ombord :
 Nel ei ; før Matten skal han være borte.
 Gaaer ; thi hver Ting forseglet er og rede,
 som ellers rører Sagen. — Elskte ! haster !

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Og, England ! agter du mit Venkskab noget,
 (som dog min Dvermagt dig vel har lært,
 da end din Skramme efter Danske Sværdet
 er rød og blodig, og din frie Urbødighed
 os hylder) da far ei i Langdrag med
 vort høie Kongebud, vi har forkyndt dig
 i Breve, som befale Hamlets Død,
 og det paa Stand ! Opfyld det, England ! thi
 han brænder liig en Tæring i mit Blod,
 og du skal læge mig. Før jeg det fuldbragt veed,
 hvordan det mig end gaaer, faaer jeg ei Fred.

(gaaer).

F i e r d e S c e n e.

En Glette i Danmark.

Fortinbras træder ind i Spidsen af sin Hær.

Fortinbras.

Gaae, Hovding ! hils den danske Konge fra mig,
 siig ham, at Fortinbras forlanger nu,

i Kraft udaf hans Løfter, Lov at drage
 igiennem Riget. Samlingspladsen veed I,
 Saa fremt hans Majestæt os Noget vil,
 skal vi udtrykke vor Hengivenhed
 for Kongens Afsyn; lad ham vide dette.

Høvdingen.

Vel, ædle Herre!

Fortinbras.

Rykker langsomt frem.

(Fortinbras og hans Hær gaar ud).

Hamlet, Rosenkrans, Guildenstern
 og Flere træde ind.

Hamlet.

Hvis ere disse Tropper, gode Herre?

Høvdingen.

De ere Norrøgs.

Hamlet.

Maa jeg spørge Jer:

Hvortil bestemte?

Høvdingen.

Mod en Deel af Polen.

Hamlet.

Hvo fører dem?

Høvdingen.

Den unge Fortinbras,

vor Konges Brodersøn.

Hamlet.

Gaaer Ebers Tog
 mod selve Hiertet af det polske Rige,
 eller mod et og andet Sted paa Grændsen?

Høvdingen.

At jeg skal tale Sandhed ligefrem,
 gaaer Toget, for et Stykke Jord at vinde,
 hvis Navn er al den Herlighed, det eier.
 Fem Gange fem Ducater gav jeg ei
 for at forpagte det, ei heller vil
 det bringe Norrig eller Polen mere,
 saafremt det til Erstatning skulde sælges.

Hamlet.

Ei! saa vil Polen ei forsvare det.

Høvdingen.

Jo, det har alt sendt stærk Besætning did.

Hamlet.

To tusind' Siele, tyve tusinde
 Ducater vil gaae med til denne Strid
 om dette Halmstraa. Dette er lang Freds
 og Velstands dødende Apostema,
 som dræber indentil, og udenfra
 ei viser nogen Grund, hvi Manden døer. —
 Seg takker ydmygst, Herre!

Høvdingen.

Gud være med Jer!

(Høvdingen gaaer).

Rosenkrantz.

Vil I gaae, min Prinds?

Hamlet.

Jeg kommer strax; gaaer I et Stykke forud!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae).

Hvor Alting vidner mod mig, og ansporer
 min dorste Hevn! Hvad er et Menneſke,
 om Livets ſtorſte Gode og Udbytte
 kun Sovn og Ude er? — Et Dyr; ei mere.
 O! han, ſom gav os dette vide Blik
 i Fortid og i Fremtid, gav os ei
 hiin Kraft og himmeſke Fornuft, for ubrugt
 at ruſte i os. — Enten det nu er
 en fæiſt Glemsomhed, hvad heller er det
 qvindagtig Skrupel, ved for ſmaalig at
 betænke Sagens Udfald — hvilken Tanke,
 naar man den ſonderlemmer, altid har
 kun een Deel Wiisdom, og tre Dele Feighed —
 ſaa veed jeg ei, hvortfor endnu jeg lever,
 og ſiger: "den Ting reſter end at giøre,"
 da Sag jeg har, og Lyſt, og Kraft og Midler
 at giøre det. — Exempler, følelige
 ſom Jorden, kalde mig: See denne Hær kun,
 ſee hvilken mægtig Maſſe, hvilken Skare,
 ført af en fiin, ſpærlemmet Kongeſon,
 hvis Aand, af Guders ædle Stolthed opblæſt,
 ſeer haanlig op til det uſynlige Udfald,

og sætter det usikkre, bodelige
 paa Spil mod Skiebne, Fare, Død; og det
 blot for en Wgges-Skal. Sand stor at være,
 er ei foruden stor Grund at bevæges;
 men om et Straa med Storhed gaae i Strid,
 naar Wren er paa Spil. — Hvi staaer jeg,
 som har
 en myrket Fader og en skændet Moder,
 Dpfordringer til min Fornuft og Blod,
 og vækker dem ei op? Mens til min Skam jeg
 seer

Død svæve over tyve tusind Mand,
 som, drevne af Wrgierrighedens Griller,
 til deres Grave, som til Senge gaae;
 som frige om en Jordplet, hvorpaa Skaren
 ei Striden føre kan; som ei har Gravsted
 og Muld nok til de Slagnes Liig at skiule?
 Fra denne Stund, o Tanke! blodig vær;
 hvis ei, da lad mig, ikke tænke meer.

(gaaer).

F e m t e S c e n e.

Helsingør. En Sal i Kongens Borg.

Dronningen og Horatio træde ind.

Dronningen.

Blis hende bort!

Horatio.

Hun fordrer at indlades,
 Vanbittig er hun; hendes Sindsforfatning
 afpresser Medynk.

Dronningen.

Nu, hvad vil hun da?

Horatio.

Hun taler meget om sin Fader; siger,
 hun hører, der er List i Verden; sukker,
 og slaaer sit Bryst; hun træder harmfuld paa
 hvert Straa, og taler dunkle Ord, som har
 ei Mening: Vel er hendes Tale intet;
 dog vækker let dens Bildhed Slutninger
 hos dem, som høre den: de mærke Ord,
 og efter eget Lykke tolke dem:
 og sandelig, som hun med Vink og Miner
 ledsager dem, kan man snart fristes til
 at tænke — om ei nogen Ting med Wisshed —
 saa dog til megen Uraad at befrygte.

Dronningen.

Det tiener bedst da, at hun bliver indladt,
 før hun i ildefindede Gemytter
 skal udstrøe farlige Formodninger.
 Før hende ind.

(Horatio gaaer).

Saadan er Syndens sanbe Egenskab:
 min syge Siel hver Smaating tolke vil,
 som Forqvad til et blodigt Sørge spil:
 i saa eenfoldig Angst sig Broden svøber,
 at Frygten for at røbes den just røber.

Horatio kommer tilbage med Dphelia.

Dphelia.

Hvor er da Danmarks savte Majestæt?

Dronningen.

Hvorledes er det, min Dphelia?

Dphelia

(singer).

”Hvor skal jeg kiende hiertelste din

”fra Ungersvende flere?

”En Kornblomsfrands paa Hat og Støv

”mit Hiertes Ben mon bære.”

Dronningen.

Ne, elste Vige! hvad vil du vel sige
 med denne Sang?

Dphelia.

Saa? Nei — giv Agt! giv Agt!

(singer).

”Skion Tomfrue, din Ben er i sorten Muld;

”Fædt er hans Hierteblod:

"en Tue grøn ved hans Hoved staaer,
 "en Graasteen ved hans Fod."

Ah ha!

Dronningen.

Men, min Dphelia! —

Dphelia.

Nei, giv Agt!

(Synger).

"Hans Liigdragt var hvild, som Biergets Sne —

Kongen træder ind.

Dronningen.

Ah, min Gemal, see her!

Dphelia.

"prydet med Blomster saare;

"de sænktes i Graven, vandede

"med mangen kierlig Taare."

Kongen.

Hvorledes er det med Jer, favre Tomfrue?

Dphelia.

Gødt. Gud bevare Jer! Man siger, Uglen var
 en Bagers Datter. — Gode Gud! vi vide, hvad
 vi ere, men vi vide ei, hvad vi kunne blive. —
 Gud velsigne Eders Spise!

Kongen.

Det er Græmmelse over hendes Fader.

Ophelia.

Jeg beder Jer, lad os ei tale herom; men naar man spørger Jer, hvad det betyder, skal I sige som saa:

”God Morgen! det er Sanct Valentins
Dag!

Staae op! en Jomfrue siin
”alt uden Eders Bindue staaer,
”vil være Eders Valentin.”

”Han opstod saa, tog Klæder paa,
”fra Dørren Skaaden slog;
”da indtraad der en Møe saa flær;
”men aldrig Møe bortdrog.”

Kongen.]

Savre Ophelia!

Ophelia.

Ja sandelig; jeg vil ei bande paa det;
men det skal faae en Ende.

”Ha, ved Sanct Lud, og ved Sanct Knud;
”sy det er Spot og Skam!
”Hvis I vil hoppe, vil Ungkarl lokke,
”saafremt han seer sit Kam.”

”Hun quod: før du mig lokked’ nu,
”du Bryllup mig jo loved’.”

Han svarer:

"Ja ved hiin Stierne, jeg holdt det gierne,
"hvis du ei i min Arm havde sovet."

Kongen.

Hvor længe har hun været saa?

Dphelia.

Jeg haaber, Alting vil blive godt. Vi maae
være taalmodige; men jeg kan ei andet end græde,
naar jeg tænker paa, de skulde lægge ham i den
kolde Jord. Min Broder skal faae det at vide,
og saa takk'r jeg Jer for Jeres gode Raad. Vel-
an; min Bogn frem! God Nat, ædle Fruer;
god Nat, I gode Fruer; god Nat, god Nat!

(gaaer).

Kongen.

Følg med, og, hør! vaag nøie over hende.

(Horatio gaaer).

O det er dyb Sorgs Gift; det Hele rinder
fra hendes Faders Død: og see nu her,
o Gertrud! Gertrud! Sorger komme ei
som enkelte Spioner; men i Hære;
først hendes Fader dræbt; saa Eders Son
sendt bort, og volbsom Dphausmand han selv
var til sin Bortgang: Mytterie er udsaaet
i Folkets Sind; sort, uveirsvangert er det;
og mumler om Polonii Død; og vi
har handlet uviist, ved at jorde ham

i Smug. Ophelia, den Ulykkelige,
 Kilt fra sig selv, og sine skionne Gænder,
 foruden hvilke vi ei ere andet,
 end Billeder, ja Dyr. Og nu til Slutning,
 som for at krone Alt, er hendes Broder
 i Stilhed draget hjem fra Frankerig.
 Han grubler over dette Underværk,
 indsvøber sig i Skyer, og fattes ei
 paa Dretubere til at anstikke
 hans Dre med forgiftig Tale om
 hans Faders Død, som man, af Trang paa
 Grunde,

ei vil unblade at tillægge os
 i Løndom. O, min elskte Gertrud! dette
 liig mange Morderbolke dræber mig
 med tifold Død.

(Der høres Tummel udenfor).

Dronningen.

O vee! hvad Larm er dette?

En Herre træder ind.

Kongen.

Træd hid!

Hvor er' Drabanterne? De vogte Døren!

Hvad er paafærde?

Herren.

Frels Jer, Herre Konge!

Ei Havet, over sine Bredder skulmet,
 henknyller Sletten med meer Hast og Vold,
 end ung Laertes med ei oprørsk Skare
 nedstyrter Eders Mænd. Almuen kalder
 ham Herre; og som Verden skulde nu
 begynde først; som Dibtid var sørglemt,
 og Sik og Brug ei kiendt, saa for hvert Ord
 at styrke og bekræfte, naar de raabe:
 "Kom! vælger! vor Laertes vorde Konge!"
 et Bifalds Tordenstrald af Haand og Tunge
 til Himlen naaer: Laertes vorde Konge!

Dronningen.

Hvor glade paa det feile Spoer de juble!
 D det er Bildvei, falske Danske Hunde!

Kongen.

Man sprænger Dørene.

(Earm uden for).

Laertes træder ind bevæbnet, fulgt af Danske.

Laertes.

Hvor er da denne Konge? — Mine Brødre,
 I tove uden for!

Danske.

Nei! lad os ind.

Laertes.

Jeg beder, lyder mig.

Danske.

Velan! vi lyde!

(de gaae uden for).

Lærtes.

Tak! — Bogter Dørrer! — O, du nedrige Konge,
giv mig min Fader!

Dronningen.

Rolig, min Lærtes!

Lærtes.

Hver rolig Draabe Blod mig flegfred skielber,
for Hoer min Faders Wgteseng anklager,
og brænder Skiogemarket her, ja, her
paa min troe Moders rene, kydske Pande.

Kongen.

Lærtes, hvad er Grunden, hvi din Opstand
har fligt et Kiempe-Nasyn? — Lad ham tale,
min Gertrud! og frygt ei for vor Person;
flig Guddoms Høihed giærder om en Konge,
at til sin Hensigt kan Forræderiet
kun pøge, ei udføre den. — Lærtes,
flig, hvi du er saa optændt? — Elskte Gertrud,
lad ham kun tale! — Nu, flig frem.

Lærtes.

Hvor er

min Fader?

Kongen.

Deb.

Dronningen.

Men ei ved Kongens Haand,
Kongen.

D, lad ham spørge!

Laertes.

Hvordan døde han?

Bedrag mig ei; til Helved', Borgerpligt!
til sortest' Dievel med al Troffabs-Ced!
Samvittighed og Dyd til dybest' Afgrund!
Fordømmelsen jeg trodser; som jeg staaer nu,
jeg ændser ikke begge Verd'ners Riger;
lad skee, hvad skee vil, naar jeg kun faaer hævn
min Fader fuldelig.

Kongen.

Dy hvo skal hielpe Ter?

Laertes.

Min Billie, og ei den hele Verdens;
og mine Hielpemidler vil jeg holde
saa godt Huus med, at de skal række langt
med Lidet.

Kongen.

Min Laertes, naar I ønsker,
at faae om Eders elskte Faders Død
saa Kundskab, vil da Eders Hevn sin Torst
i Flæng i Vens og Fiendes Blodstrøm slukke?

Laertes.

Kun i hans Fienders.

Kongen.

Vil I kende dem?

Lærtes.

Saa vidt hans Venner jeg min Favn vil aabne,
og lig den hulde Pelikan, som offerer
sit Liv til sine Unger, vederqvæge
dem med mit Blod.

Kongen.

Nu taler I, som det
den fromme Son, og Riddermanden anstaaer;
at jeg i Jeres Faders Død er skyldfri,
og at den gaaer mig levende til Hierte,
skal vise sig saa klart for Eders Siel,
som Dagens Lys for Eders Diesyn.

Danske

(uden for).

Lad hende ind!

Lærtes.

Hvad nu! hvad Larm er dette?

Ophelia træder ind, vildt pyntet med
Straa og Blomster.

O Jib! udtør min Hierte! syvfold salt Graad
udkrænd al Sands og Kraft af mine Vine!
Bed Himlene! dit Banvid skal betales
med svar Vægt, til vor tunge Skaal nedsynker.
O Maiens Rose, dyrebare Pige,

Ophelia, halbe, elskeligste Søster! —
 O Himle, er den fagre Moes Forstand
 saa dødelig da, som en Dings Liv!
 O, ædel er Naturen i sin Eftov,
 og hvor den ædel er, der sender den
 et Slags høist kostbart Billed' af sig selv
 tilbage til det Væsen, som den elsked'.

Ophelia.

— "De har' ham paa den sorte Baare;

"Ding Dang! Ding Dang!

"I Graven regned' saa mangen Laare" —

Farvel, min Due!

Laertes.

Var du ved Sands, og maned' mig til Hevn,
 det kunde saadan ei opflamme mig.

Ophelia.

I skal synge: "Nede, dernede, der er han nede."
 O, her er Steile og Hiul paa rette Sted! Det
 er den utroe Huushofmester, som sial sin Herres
 Datter.

Laertes.

Dette Intet er mere end Meget.

Ophelia.

Der er Rosmarin; det er for Tanken. — Jeg
 beder Jer, Elskte! tænk derpaa; og her ere Rie-
 minder; det er for Grindringen.

Lærtes.

Lærdom i Vanvid; Tanke parret med Grindring.

Ophelia.

Der er Fenrikel til Jer, og Akelseie. Der er Rude til Jer, og her er Noget til mig: Der er Havetorn, det er Saligheds-Blomstret af hans Tornekrone; I kan bære Jeres Rude med nogen Forstiellighed. Der er en Tusindsryd. — Jeg vilde give Jer nogle Violer; men de visnede alle, da min Fader døde: Man siger, han fik en god Ende; —

(Singer).

”Thi Robin den favre er al min Fryd!” —

Lærtes.

Sorg, Tanke, Lidelse, ja Helved selv omskaber hun til Ynde og til Skionhed.

Ophelia

(Singer).

”Kommer han da ei igien?”

”Kommer han da ei igien?”

”Nei, nei, død han er:

”Læg dig hos ham her.

”Han kommer ei meer igien.”

”Hvid som Sneen var hans Skieeg,

”og guult som Hør hans Haar.

”Bort med Sorg og Klagehd,

"han er nu i Herrens Fryd;

"hans Siel i Guds Haand staaer!"

Dg der komme alle kristne Sieler. Det høre Gud!
Guds Fred herinde!

(gaaer).

Laertes.

Seer I dette? — O min Gud!

Kongen.

Laertes, jeg maa dele Eders Smerte,
hvortil jeg Adkomst har. — Gaae, og udvælg
de Viseste af Eders Benneres Tal;
og de skal domme mellem Jer og mig.
Om middel: eller og umiddelbar
min Haand er skyldig, vil vi til Erstatning
vort Rige, Krone, Liv, alt, hvad vi eie,
Jer give; men hvis ei, saa laaner os
taalmødige Dre, og da skulle vi
i Fælledsskab med Eders Siel arbejde,
for den tilbørligen at tilfredsstille.

Laertes.

Vel! lad saa være. — Naaden, han er død paa;
hans simple Jordekjæde, som intet Minde,
ei Sværd, og ei Skjoldmærke over Graven,
ei ædel Høitid, festlig Sørgepragt
forherliged? — alt raaber, for at høres,
som var det ned fra Himlene til Jorden,
at jeg mistroist det i Tvivl bør kalde.

Kongen.

Gjør det; hvor Broden er, den svare Døt falde!
Jeg beder Jer, gaae med.

(de gaae).

S i e t t e S c e n e.

En anden Sal i Kongeborgen.

Horatio og en Tiener træde ind.

Horatio.

Hvem er det, som vil tale med mig?

Tieneren.

Søemænd;

de sige, at de bringe Breve til Jer.

Horatio.

Saa før dem ind.

(Tieneren gaaer).

Jeg ei begribe kan,
fra hvilken Deel af Verden jeg kan faae
en Hilsen, kommer den ei fra Prinds Hamlet.

Nogle Søemænd træde ind.

Første Søemand.

Gud signe Jer, ædle Herre!

Horatio.

Han signe dig med!

Første Sæmand.

Det vil han, gode Herre! hvis ham godt tykkes.
Der er et Brev til Jer, Herre! fra Kongens Sen-
debud; som soer til England, dersom ellers Jeres
Navn er Horatio, som mig er sagt, det er.

Horatio

(læser).

Horatio! naar du har giennemlæst dette, saa
giv disse Folk Leilighed til at komme for Kongen;
de have Breve til ham. Førend vi endnu havde
været to Dage i Seen, blev der gjort Jagt paa
os af en Fribytter af et saare krigerisk Udseende.
Da vi funde, at vi seilede for langsomt, paatog
vi os en nødtvungen Dapperhed, og i Kampens
Tummel entrede jeg: - I samme Stund holdt de af
fra vort Skib, saa jeg allene blev deres Fange.
De have handlet mod mig, som naadige Tyve;
men de vidste, hvad de gjorde; jeg skal gjøre dem
god Tjeneste. Lad Kongen faae de Breve, jeg har
sendt, og begiv du dig hid til mig med saa megen
Hast, som flyede du for Døden. Jeg har Ord at
hvisse dig i Dret, som ville gjøre dig stum; og
dog ere de meget for lette for Sagens Bessaffen-
hed. Disse gode Folk ville bringe dig hid, hvor
jeg er. Rosenkrantz og Guildenstern styre deres

Kuurs til England. Om dem har jeg meget at
fortælle dig. Farvel!

Din, som du veed, trofaste
Hamlet."

Kom med, jeg vil besørge disse Breve,
og med des større Hast, at I kan føre
mig hen til ham, fra hvem I bragte dem.
(de gaae).

S y v e n d e S c e n e.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen og Laertes træde ind.

Kongen.

Nu veed I alt; besegl da nu min Usskyld,
og lad til Ven mig Eders Hierte kaare,
da I nu seer, og Eders Dre hørte,
at han, som dræbte Eders ædle Fader,
mig efter Livet stod.

Laertes.

Det synes klart.

Men siig, hvi revsed' I ei sliig Misgierning,
som af Natur saa syndig er og blodig.
og hvortil I saa mægtig blev opfordret
af Eders Høihed, Wiisdom, Sikkerhed,
og alting.

Kongen.

D, af tvende store Grunde,
 som muligt Jer vil synes saare svage;
 mig er' ve stærke. Dronningen, hans Moder,
 faaer Liv og end alene af hans Blik,
 og hvad mig angaaer — enten det nu er
 Dyd eller Feil hos mig — hun er saa noie
 forenet med min Siel, at ret som Stiernen
 kun i sin faste Bane sig bevæger,
 saa kan kun jeg ved hende. — Næste Grund,
 hvi jeg ei gik til Landets Ret og Love,
 er Mængdens store Kierlighed til ham.
 Naar den hans Lyder i sin Yndest dypper,
 det virker Kilden liig, som Træ forstener,
 og skaber om til Prydelse hans Lænker:
 saa at min Piil, for sliig en voldsom Vind
 for svag forfærdiget, hiem havde vendt
 til Buen, og ei rammet, hvor jeg sigted'.

Laertes.

Og saadan har jeg tabt en ædel Fader;
 min Søster til Fortviølelse er dreven;
 hun, hvis Lærdie — om Priis tør gaae tilbage —
 stod paa vor Alders Bierg, og bod til Kamp
 udi Fuldkommenhed: — Men Levnen kommer.

Kongen.

Forstyr ei herfor Eders Sønn: Tænk ei,

at vi er' giort af Stof, saa dorst og dødt,
 at vi kan lade Faren ruske os
 i Skiæget, og ansee det blot for Moerskab.
 Om soie Tid skal I faae meer at høre.
 Jeg elsked' Eders Fader, og vi elske
 os selv; og dette, haaber jeg, vil lære
 Jer at formode — Nu? Hvad godt Nytt?

E t B u d træder ind.

B u d.

Breve

fra Hamlet; dette er til Eders Naade,
 og det til Dronningen.

K o n g e n.

Fra Hamlet?

Hvo bragte dem?

B u d.

Man sagde, nogle Svemænd.

Jeg har ei seet dem. Claudio gav mig disse,
 som han modtog af Dverbringeren.

K o n g e n.

Lærtes, I skal høre dem: — Forlad os.

(Budet gaaer).

(Læser) "Høie og mægtige Herre! I maae vide,
 at jeg er sat nogen i Land paa Eders Kyst. I
 Morgen skal jeg bede om Forlov, at fremstaae for
 Eders kongelige Nafn; da jeg skal først udbede

mig Ebers Tillabelse dertil, og saa berette Aarsa-
gen til min ufornodentlige og hoist sælsomme Til-
bagekomst.
Hamlet."

Hvordan? Er hele Resten kommen hjem?
Hvad! eller er det blot et Digt og Rænke?

Laertes.

I kiender Haanden?

Kongen.

Det er Hamlets. Nogen, —

og i et Efterskrift han siger: ene;
kan I oplyse dette?

Laertes.

Det er mørkt

for mig, o Konge! Men han komme kun;
mit syge Hjertes Inderste det varmer,
at jeg skal leve og fortælle ham
i Dinene: "det gjorde du!"

Kongen.

Hvis saa er,

— og hvorfor skulde det vel være saa?
— hvi skulde det vel være anderledes? —
Vil I da lyde mig?

Laertes.

Hvis I ei raader

til Fred.

Kongen.

Go til din Fred; hvis nu han kommer,
og, opbragt over denne Reise, afflaer
igien at prøve den, saa vil jeg friste
ham til et Værk, som nu min List har modnet,
ved hvilket han ei andet kan end falde:
ei Vind af Dabbel for hans Dod skal aande;
men selv hans Moder Rænken skal frikende,
og Vanheld kalde den.

Laertes.

Nu raad mig, Herre!
beskiærere, hvis saa det bliver anlagt,
at denne Haand maa vorde Verktøi.

Kongen.

Rigtig! —

Tidt, siden I drog bort, har man berømt Jer,
og det i Hamlets Paahør, for en Kunst,
hvori I siges som en Seel at skinne:
Den hele Sum af Eders Færdigheder
afsvang ham ei saa stor Misundelse,
som denne ene, hvilken jeg dog regner
iblandt de mindste.

Laertes.

Hvilken Færdighed?

Kongen.

Se kun et Baand i favren Ungdoms Hat;
men dog nødvendig; thi en Yngling pryder

den lyse, sorgfrie Dragt, han bær', ei mindre,
 end Oldingen hans Zobelpelts og Kappe,
 som Kraft og høi Alvorlighed betegner. —
 For tvende Maaneder var her en Herre
 fra Normandie. — Jeg selv har seet og tient
 imod de Franske, og de ride herligt;
 men denne Riddersmand fortrylled' alle;
 han sad som groet til Sæddelen, og tvang
 sin Ganger til saa und/rfulbe Konster,
 som var hans Legem sammenvoret med
 det ædle Dyr. Han var saa herlig Mester,
 at min Indbildningskraft knap tænke kan
 den Tryllekonst og Færdighed han viste.

Laertes.

Han var Normanner, siger I?

Kongen.

Normanner.

Laertes.

Lamord, saa sandt jeg lever!

Kongen.

Netop han.

Laertes.

Jeg kiender ham; han er blandt sine Landsmænd
 en Edelsteen og lysende Karfunkel.

Kongen.

Han talte stærk om Jer,

og gav Jer et saa herligt Vidnesbyrd

for Færdighed i al Slags Forsvarskonst,
 især for Klingen, saa han høit udbrod:
 det sandelig et stolt Syn vilde være,
 om Noget vovede en Dyst med Jer.
 Han svor paa, at naar I stod lige for dem,
 da tabte deres største Fægtemest're
 Kunst, Færdighed og Die. Dette Skudsmaal
 oppusted' sliq Misundelse hos Hamlet,
 at han ei ønskede og bad om andet,
 end at I snartlig maatte komme hjem,
 paa det han kunde maale sig med Eder.
 Nu følger deraf —

Laertes.

Hvilket, Eders Hoihed?

Kongen.

Laertes, elskede I Eders Fader?

Hvad? eller er I kun et Sorgens Billed?

Et Ansigt uden Siel?

Laertes.

Hvi spørger Kongen

om dette?

Kongen.

Ei fordi jeg noksom veed,
 I elsked' Jeres Fader; men jeg veed og,
 at Kierlighed et Barn af Tiden er,
 og af Erfaring har jeg lært, at Tiden
 dens Blus og Flamme lempet; thi der er

i Kierlighedens Flamme et Slags Væge,
 som stræber at fortære den; og intet
 beholder stedse lige Kraft; thi Kraft,
 naar den til Overmaade voxer, bærer
 af overvættes Blodriighed: Hvad vi
 vil gjøre, skal vi gjøre, mens vi ville;
 thi dette ville skifter, ændres, sinkes
 saa mange Gange, som der ere Tunger,
 Hænder og Hændelser; og dette skulde
 er da liigt Ddelandens Suk, som vi
 gjør Skade ved at lindre. — Men til Roben
 af Saaret: Hamlet kommer hjem; hvad vilde
 I gjøre, for i Handling meer end Ord
 at vise Jer, som Eders Faders Son?

Laertes.

Jeg vilde dræbe ham i Herrens Tempel.

Kongen.

Ja, intet Fristed Mord bør hellige,
 og Hevnens Rige grændseløs bør være.
 Men, min Laertes, vil I gjøre dette,
 da maade I holde Jer paa Jeres Kammer;
 naar Hamlet vender hjem, vil vi ham sige,
 at I er kommen, og faae Nogle til
 at prise Eders Mesterkunst for ham,
 og sætte dobbelt Glands paa det Berøm,
 Lamord Jer gav; og derpaa bringe Jer
 tilsammen, og paa Eders Klinger vædde.

Da han er ærlig, ædel, fri for List,
 vil han Rapirerne ei undersøge,
 saa Si Mag — hvis ei, da ved lidt Kneb —
 kan vælge Jer en hvas tilspidset Klinge,
 og med et færdigt Stød giengielde ham
 for Eders Fader.

Laertes.

Jeg vil giøre det,
 og forst indvie mit Sværd til dette Værk.
 En Torveskriger solgte mig en Salve,
 saa giftig, at naar Blod kun sees efter
 en Kniv, som deri dyppedes, formaaer ei
 forenet Kraft af alle Læge-Urter,
 som under Maanen groe, at redde den,
 som fik den mindste Rist deraf, fra Døden.
 Med denne Gift vil jeg min Klinge væde,
 paa det selv mindste Saar hans Dod maa vorde.

Kongen.

Lad os betænke dette neiere,
 og see, naar Tid og Leilighed er gunstigt,
 for vores Plan. Saa fremt den skulde feile,
 og slet udført, vor Hensigt aabenbare,
 det bedre var, den ei i Værk at sætte:
 derfor bør denne Plan et Baghold have,
 som holde kan, hvis hiin i Proven brister. —
 Dvs! lad mig see engang! Vi vil anstille
 et festligt Bæddemaal paa Jeres Hænder, —

Seg har' det:

Naar Striden gjør Jer tørstige og hede,
forstærk da Jeres Anfald; naar han da
forlanger Drikke, vil jeg række ham
en hensigtsmæssig Kalk, og nipper han
en Draabe blot — hvis Jeres Gift han undgaaer,
skal min staae Prove. — Men hvad Larm er
dette?

Dronningen træder ind.

Hvad nu, min elskte Dronning?

Dronningen.

En Sorg ei oppebie kan den anden,
saa snelle komme de. O, min Laertes!
Ophelia er druknet.

Laertes.

Druknet! Hvor?

Dronningen.

Paa Skraaningen af Bækken groer en Vidie,
hvis sølvgraa Løv i klaren Strøm sig speiler,
der bandt hun vilde, underlige Krandsse
af Vidie-Bladene, Renunkler, Nelder,
af Tusindskion, og af de søde Blomster,
som Børnene vor Herres Fingre kalde.
Mens nu hun klattred' for at hænge op
Markblomster-Kroner paa de sjerne Dviste,

brast den misundelige Green, og hun
med hendes vilde Sørgeminder faldt
ned i den grædende Bæk.

Bidt spredtes hendes Klæder, og en Stund
hun svæved' over Vandet, som en Havfrue,
imens hun Stykker sang af gamle Sange,
liig een, der føler ei sit Vanhæld, eller
et Væsen liig, der er beslægtet med
og skabt for dette Element. — Men længe
det varede ei, før hendes Klæder, tunge
og giennemdrukne, reev den stakkels Pige
fra hendes skønne Sang til Død i Dybet.

Laertes.

Åh! druknet er hun da!

Dronningen.

Ja, druknet; druknet!

Laertes.

O, min Ophelia, den Strøm, dig sjiuler,
skal mine Taarers Strømme ei formere.
Men Hjertet spiller Mandens Mod et Puds!
Naturen fordrer sine Rettigheder,
til Trods for al Undseelse. — Saasnart
min Graad er runden, er jeg atter Mand. —
Farvel, min Konge! I mit Inderste

en Dale er af Ild, som slog i Flammer,
 hvis denne Svaghed ikke slukked' dem.

(gaaer).

Kongen.

Kom, Gertrud, lad os følge ham paa Stand!
 Med Nød og Neppe stille jeg hans Harm.
 Nu frygter jeg, den her ved atter vækkes;
 Kom derfor, lad os følge ham.

(de gaae).

F e m t e A k t.

Første Scene.

En Kirkegaard.

Do Graverkarle træde ind med Spader ic.

Første Graverkarl.

Kan hun blive begravet i Christen Jord, som egenmægtig gaaer hen og søger Guds Rige?

Anden Graverkarl.

Ja hun kan, siger jeg dig; kast derfor strax en Grav til hende: Kongens Foged og de tolv Eedsvorne have holdt en Synsforretning over Liget, og tilkiende hende Christen Jord.

Første Graverkarl.

Hvordan kan det være muligt, med mindre hun druknede sig af Nødværge?

Anden Graverkarl.

Ja, saadan er det befundet.

Første Graverkarl.

Det maa være *se offendendo*; det kan ikke være anderledes. For det er Eagen: Naar jeg drukner mig selv med Willie og Vidende, saa viser det en *actus*; men en *actus* har tre Grene, nemlig Begyndelse, Handling, og Fuldbringelse; *ergol*: druknede hun sig med Willie og Vidende.

Anden Graverkarl.

Men hør bare, Kammerad! —

Første Graverkarl.

Lad mig snakke. Her ligger Vandet; godt. Her staaer Mennesket; godt: dersom Mennesket gaaer hen til dette Vand, og drukner sig, saa — enten han vil eller ei — saa hedder det: han gaaer. Læg Mærke til dette. Men dersom Vandet kommer til ham, og drukner ham, saa drukner han sig ikke; *ergol*: den, som ei er Skyld i sin Død, forforkter ikke sit Liv.

Anden Graverkarl.

Men siger Loven det?

Første Graverkarl.

Ja vist; det maa Kongens Tjoged, og de tolv Eedsvorne forstaae.

Anden Graverkarl.

Vil I vide den rene Sandhed? Dersom hun ikke havde været en adelig Frøken, var hun bleven begravet uden for Kirkegaarden.

Første Graverkarl.

Rigtig; der traf du det: Og det er en Ynk, at store Folk i denne Verden skal have Lov til at drukne, eller hænge sig, fremfor deres Medchristne. — Hid, min gode Spade! Der er ingen gamle Adelsmænd, undtagen Gravere, Grøftkastere og Gartnere. — De vedligeholde Adams Haandværk. —

Anden Graverkarl.

Var han Adelsmand?

Første Graverkarl.

Han var den Første, som bar Vaaben.

Anden Graverkarl.

Snak! han havde jo ingen.

Første Graverkarl.

Hvad! Er du en Hedning? Hvordan forstaaer du Skriften? Skriften siger: Adam grov; kunde han grave uden de Vaaben, du og jeg bær? — Jeg vil give dig et Spørgsmaal endnu; dersom du ikke besvarer det til Punkt og Prikke, saa skal du tilstaae, du er en —

Anden Graverkarl.

Nu da, spørg!

Første Graverkarl.

Hvem er det, som bygger trofastere end Muurmesleren, Skibsbyggeren, eller Tømmermanden?

Anden Graverkarl.

Det gjør den, der bygger Galger, for hans Bygning overlever tusinde Indvaanere.

Første Graverkarl.

For Pokker! Jeg kan ret godt lide det Indfald. Din Galge teer sig ret vel, men hvordan teer den sig vel? Den teer sig vel, for dem, som tee sig ilde; nu teer du dig ilde, ved at sige, at Galgen er bygget trofastere, end Guds Huus; *ergol*: kan Galgen tee sig vel for dig! Ifærd med det nok eengang. Frisk!

Anden Graverkarl.

Hvem der bygger trofastere end en Muurmester, en Skibsbygger eller en Tømmermand?

Første Graverkarl.

Ja, sig mig det, saa maa du have Hellig: Aften.

Anden Graverkarl.

Hille den! Nu kan jeg sige det.

Første Graverkarl.

Nu frisk da!

Anden Graverkarl.

Skamfærd! Jeg kan ikke sige det.

Hamlet og Horatio træde ind i nogen
Afstand.

Første Graverkarl.

Piin ikke din Hierte mere med det, for det dorste

Ufen vil ikke tage stærkere Skridt, fordi du banker det; og naar man næste Gang gjør Ser dette Spørgsmaal, saa svar: en Graver; de Huse, han bygger, vare til Dommedag. - Spring hen i Kroen, og hent mig en halv Flaske Hiertestyrking.

(Anden Graverkarl gaaer).

(Han graver og synger.)

"Mens jeg var ung, hei, hop sasa
 "af tusind Løier fuld,
 "en Pigelild mig tyktes da
 "meer værd end Kongens Guld!"

Hamlet.

Har denne Karl ingen Kælelse af sit Arbeid? Han synger, i det han kaster Grave.

Horatio.

Banen har gjort ham det til en let Forretning.

Hamlet.

Du har Ret. Den Haand, der kun arbeider li-
 det, er meest Eilden.

Første Graverkarl.

(Synger).

"Men Alderdom, jeg siger for sand,
 "har nu lagt Haand paa mig,
 "og ført mig til et fremmed Land,
 "saa jeg mig ei er liig."

(han kaster et Dødningshoved op).

Hamlet.

Dette Hoved havde engang en Tunge, og kunde
snyge. Hvor den Knægt slænger det til Jorden,
som var det Kindbenet af Cain, den første Mor-
der! Det turde være Hiernesfalken af en Stats-
mand, som denne Esel nu kaster Støv i Dinene;
een, der vilde besnære Gud selv; ikke sandt?

Horatio.

Det turde vel være, min Prinds!

Hamlet.

Eller af en Hofmand, der kunde sige: "God Mor-
gen, min bedste, ædlest Prinds! hvorledes lever
min hulde Prinds?" Den turde maaskee have
tilhørt den og den høie og naadige Herre, der roste
den og den høie og naadige Herres Hest, naar han
i sit Hierte tænkte paa, at tigge den af ham;
turde den ikke?

Horatio.

Jo, min Prinds!

Hamlet.

O ja, ja! — og nu er han formælet med den
høimægtige Frue Dronning; uden Læber og Mund;
faaer Tænderne slagne ud af en Graverkarls Spa-
de; her er en heilig Omvæltning i Tingene, naar
vi havde Greet paa at see den. — Kostede disse Been
saa mange Fødsels-Smerter, blot for at Dren-

gene nu skulle spille Pind med dem? Det værker i mine ved at tænke paa det.

Første Graverkarl.

(singer).

”En Kiste og et Hvilested,
 ”dertil en Jordsærk hvid,
 ”see det er al den Herlighed,
 ”du faaer, naar du gaar hid.”

(kaster et Dødningshoved op).

Hamlet.

Der er et andet. Mon det ikke være Hierneskallen af en Lovkyndig? Hvor ere nu hans spidsfindige Spørgsmaal, hans fine Indvendinger, hans *casus*, hans *tituli*, hans Kneeb? Hvi taa-ler han, at denne raa Knægt nu slaaer ham i Hovedet med en smudsig Skuffe, og taler ikke et Ord meer om sine Veldsbøder? Hm! denne Person har maaskee i sin Tid været en stor Jordegodspranger, slaaet om sig med Landboelovene, med sine tinglæste Obligationer, Skiøder, Sikkerhed, dobbelt Sikkerhed, og protocollerede Pantebreve. Hvad hielpe ham hans Skiøder i det Skiød, han nu ligger i? Kan hans Sikkerhed og dobbelte Sikkerhed ei sikke hans fine Hoved, for her at fylbes med det fine Muld? Vilde de, som sagde god for ham, naar han kjøbte store Landstrækninger, nu ikke sige god for ham for meer

end et lidet Rum, ikke længere og bredere end et
 Par af hans Kontrakter? Knap Skioderne paa
 hans Godser kunne rummes i dette Hul; og maa
 nu Stamherren selv ikke faae mere? He?

Horatio.

Ikke et Haarsbred mere, ædle Herre!

Hamlet.

Gjores ikke Pergament af Faarekind?

Horatio.

Jo, min Prinds, og ogsaa af Kalveskind.

Hamlet.

Faar og Kalve er' de, som søge nogen Sikkerhed
 deri. Jeg vil tale til denne Karl: Heida du!
 Hvis er denne Grav?

Første Graverkarl.

Min —

(singer).

”— see det er al den Herlighed,

”du faaer, naar du gaaer hid.”

Hamlet.

Er den din, saa lyver du paa din egen Grund.

Første Graverkarl.

Det er meer end I gjør, og derfor er den ikke
 Jeres. Hvad mig angaaer, lyver jeg ikke: den
 er min —

Hamlet.

Graven er for Døde og ei for Levende, og derfor lyver du, naar du siger, den er din.

Første Graverkarl.

Der er Liv i den Løgn; den vil fra mig tilbage i Jeres Hals.

Hamlet.

For hvilken Mand graver du denne Grav?

Første Graverkarl.

For ingen Mand.

Hamlet.

For hvilket Fruentimmer da?

Første Graverkarl.

For intet Fruentimmer.

Hamlet.

Hvem skal da begraves i den?

Første Graverkarl.

En, som var et Fruentimmer; men, Gud være hendes Siel naadig! nu er hun død.

Hamlet.

Hvilken Haarklover denne Karl er! Vi maae tale som en Bog til ham, hvis vi ei ville blive Offere for hans Didskloverie. — Ved Gud! Horatio, jeg har i de 3 sidste Aar lagt Mærke til det: Tidsalderen er bleven saa spidsfindig, at Bondens Laag er saa nær ved Hofmandens Hæl,

at den træder hans Skoe ned. — Hvor længe har du været Graverkarl?

Første Graverkarl.

Uf alle Dage i Aaret kom jeg til det den Dag, da salig Kong Hamlet overvandt Fortinbras.

Hamlet.

Hvor længe er det siden?

Første Graverkarl.

Veed I ikke det? Det veed jo enhver Toffe: det var den samme Dag, den unge Hamlet kom til Verden, han som er gal, og sendt til England.

Hamlet.

Ei for Pokker! Hvi blev han sendt til England?

Første Graverkarl.

Ei! fordi han var gal; der skal han faae sit Biid igien, og hvis han ikke gjør det, saa siger det ikke Meget der.

Hamlet.

Hvi saa?

Første Graverkarl.

Det vil ikke falde i Dinene der, for der er alle Folk ligesaa gale som han.

Hamlet.

Hvordan blev han gal?

Første Graverkarl.

Paa en saare underlig Maade, siges der.

Hamlet.

Hvorledes? underlig?

Første Graverkarl.

Ja vist, han blev gal netop deraf, at han gik fra sin Forstand.

Hamlet.

Paa hvad Grund da?

Første Graverkarl.

Ei! her paa dansk Grund. Jeg har været Graverkarl, Mand og Dreng her i 30 Aar.

Hamlet.

Hvor længe kan et Menneske ligge i Jorden, inden det forraadner?

Første Graverkarl.

Ja, hvis det ikke er raadent, før det døer, som vi nu til Dags har mangfoldige Liig, der døer af den franske Syge, og som neppe kan holde, til de lægges i Kiste, saa kan det vel sagtens ligge en aatte Aars Tid. En Garver kan godt ligge sine ni Aar.

Hamlet.

Hvorfor han meer end andre?

Første Graverkarl.

Jo vist, for hans Hud er saa garvet af hans Haandtering, at det holder Vandet en rum Tid ude, og Vandet er en haard Gast for Jeres Hems

me Syges døde Kroppe. Her er et Hoved, som
har lagt i Jorden i samfulde 23 Aar.

Hamlet.

Hvis var det?

Første Graverkarl.

Det var en forbandet splittergal Karls. — Hvis
mener I det var?

Hamlet.

Ja, det veed jeg ikke.

Første Graverkarl.

Gid han times Alfens Ulykker, for ravgal Skielm
han var! . Han hældte engang en Flaske Rhinsk-
viin ned over mit Hoved. Denne Hierneskal, I
her seer for Teres Dine, var Yorick's Hierneskal;
han, som var Kongens Hofnar.

Hamlet

(griber Hierneskalen).

Denne?

Første Graverkarl.

Just denne.

Hamlet.

Åh, min stakkels Yorick! — Jeg kiendte ham, Ho-
ratio! — En Karl af uendelig Lystighed og det
herligste Lune: han har baaren mig paa sin Ryg
over tusinde Gange: og nu, hvor græffeligt er nu
ei dette for min Indbildningskraft; mit Hierte
sender sig derved. — Her hang hine Læber, som

jeg har kysset, jeg veed ei hvor ofte: hvor er' nu Eders skjelmste Smile? Jeres henrivende Indfald? Jeres Sange? Jeres Munterheds Lynslag, som altid fulgtes af Tasselets Tordenlatter? Ikke et eneste Smil har Du tilbage, til at gotte dig over dit eget Dødninge-Udsyn? Ganske, ganske henmuldne ere dine Kinder! — Gaae nu ind i hendes Høiheds Sovkammer, og fortæl hende: lad hende sminke sig en Tomme tyk, til dette Udseende skal hun komme! — Gaae hende til at lee af dette! — Hør, Horatio! sig mig een Ting.

Horatio.

Hvad er det, ædle Herre?

Hamlet.

Troer du, Alexander saae saaledes ud i Torden?

Horatio.

Just saaledes.

Hamlet.

Og lugtede saaledes? Pah!

(Kaster Hierneskallen).

Horatio.

Just saaledes, min Prinds!

Hamlet.

Til hvilken uædel Bestemmelse kunne vi nedsynke, Horatio! Hvi kan ei Indbildningskraften gaae paa Spor efter det ædle Støv af Alexander, ind-

til den finder det brugt til at stoppe et Spundshul med?

Horatio.

Det var at betragte Sagen alt for smaaligt, at betragte den saaledes.

Hamlet.

Nei sandelig, ikke det ringeste; det er kun at følge ham did med sømmelig Beskedenhed, i det Sandsynligheden gaaer foran. Hor nu! Alexander døde; Alexander blev begravet; Alexander vendte tilbage til Støvet; Støvet er Jord; af Jord gjøre vi Leer; og hvi kunde man ei tilstoppe en Øtønde med det Leer, hvortil han blev forvandlet?

Den høie Cæsar, død, opløst til Muld,
et Hul kan stoppe til for Vinterkuld:

D at det Støv, hvorfor alt Støvet bukked,
tilsidst en Hyttes Væg maaskee for Regn har
lukkert!

Men tys! Men tys! Tilside, der er Kongen.

Præster o. s. v. træde ind i Sørgeoptog.
Dphelias Liig bæres ind. Laertes og en
Sorgeskare følge det. Kongen, Dron-
ningen, og deres Følge o. s. v.

Dronningen, Hoffet: hvem er det de følge?

Dg med saa knap tilmaalte Kirkesikke?

Det er et Tegm, at Liget, som hidbringes,

har med fortvivlet Haand selv endt sit Liv.
 Det var af Stand. Kom, lad os gaae tilside
 et Dieblif, og høre til.

(gaaer tilside med Horatio).

Laertes.

Hvad flere Kirkesikke?

Hamlet.

Det er Laertes, en høist ædel Yngling.
 Giv Agt!

Laertes.

Hvad flere Kirkesikke?

Første Præst.

Saa vidt er hendes Jordefærd udstrakt,
 som vi har Guldmagt. Hendes Død var tvivlsom;
 og havde mægtig Bud ei Loven bøiet,
 hun i vanhellig Jord var bleven nedlagt
 til Domsbasunens Skrald. For milde Bønner
 var' Skaar og Steen og Gruns paa hende kastet:
 Dog her tilstaaes hun nu sin Ufhyldskrands,
 og den jomfruelige Blomsterstrøning,
 samt Klang af Klokker, mens hun bringes til
 sit Hiem i viet Muld.

Laertes.

Tør her ei mere ssee?

Første Præst.

Ei meer tør ssee;

vi maatte Gravene vanhellige,

sang vi et *requiem*, og sliq Fred for hende,
som for de Salige, der doe i Herren.

Laertes.

Saa lægger hende da i Jordens Skød,
og af det fagre, ubesmitted' Kiød
Violet groe! — Hør mig, du haarde Præst!
Min Søster skal som Engel staae ved Thronen,
naar du i Dybet ligger hylende,

Hamlet.

Ha! Hvad! den yndige Ophelia.

Dronningen

(stroer Blomster).

Sødt til den Sødeste! — Farvel! — Jeg haabed'
i dig at have seet min Hamlets Hustru;
din Brudeseng at smykke, tænkte jeg;
o, hulde Pige! ei at stroe din Grav.

Laertes.

O trefold Bee ti Gange trefold falde
paa den Forbandede, hvis Helved = Ubaad
berøved' dig din ædle Sands! — Hold Jorden
en Stund tilbage, indtil jeg end eengang
i mine Arme har indsluttet hende.

(Springer i Graven).

Saa; dyng nu paa den Levende og Døde,
til Sletten voxer til et Bierg, som seer
høit over gamle Pelion og det blaa
Olympus's høit i Himle stulte Hoved!

Hamlet

(træder frem).

Hvo er det,
hvis Smerte taler med slikt Eftertryk?
hvis Sorrigs Tale kogler Stiernegangen,
saa, liig forbausede Tilhører = Skarer,
de staae i Skyerne? See, her er jeg,
Hamlet af Danmark!

(han springer i Graven).

Lærtes.

Satan! staae din Siel!

(de brydes).

Hamlet.

Du beder ikke smukt!

Hør! bort med dine Fingre fra min Strube!
thi skændt jeg ei er heerd og hastigfindet,
har jeg dog noget Færligt inden i mig;
frygt det, hvis du est viis; tag bort din Haand!

Kongen.

Gaae, riv dem fra hinanden!

Dronningen.

Hamlet! Hamlet!

Alle.

I ædle Herrer!

Horatio.

Effte Prinds, vær rolig!

(Følget stiller dem ad, og de stige op af Graven).

Hamlet.

Ja, den Sag vil jeg sægte med ham om,
til mine Dienlaage meer ei blinke.

Dronningen.

O, hvilken Sag, min Son!

Hamlet.

Jeg elskede

Ophelia, hundred' tusinde af Brodre,
om deres Kierlighed tilsammenlagdes,
udgiorde ei min Sum. Hvad vil du giøre
for hende?

Kongen.

O, han raser, min Laertes!

Dronningen.

For Herrens Naade, o bær over med ham!

Hamlet.

Guds Vunder! viis mig, hvad du vilde giøre?
mon græde, stride, faste, sønderrive
dig selv, uddrikke salten Hav, opsluge
en Krokodil? Jeg vil det. Komst du hid,
blot for at hyle? for at trodse mig
med dette Spring i hendes Grav? — Kom an!
Lad dig begrave levende med hende;
det vil jeg med; og snakker du om Bierge,
saa dyng Millioner Agre over os,
indtil vor Gravhøi, sviende sin Tøse
i Jonens Brand, gjør Os til en Vorte!

Ja, har du Lyst at prale, vil jeg broute,
saavel som du.

Dronningen.

Det er Banvittighed;
dens Giæring varer kun et Dieblik;
taalmodig derpaa, som den omme Due,
naar den sit gyldne Ungepar udruger,
han sidder taus med sorgnedbøiet Hoved.

Hamlet.

Hør, Herre! hvi behandler I mig saadan?
Jeg altid elsked' Jer: men ligemeget!
Lad Hercules selv gjøre, hvad han kan —
Fugl flyve vil, og Fisk vil gaae i Vand.

(gaaer).

Kongen.

Jeg beder dig, følg med ham, min Horatio!

(Horatio gaaer).

(til Laertes). Taalmodig! huff vor Tale i Gaar
Aftes;
nu Haand paa Værket! — Elskte Gertrud, sorg
for,

at Nogle vaage over Eders Søn. —
Paa denne Grav skal komme til at ligge
et levende, et sieldent Monument:
En rolig Time snart os forestaaer;
vi Taalmod ove her, indtil den slaar.

(de gaae).

A n d e n S c e n e.

En Sal i Kongeborgen.

Hamlet og Horatio træde ind.

Hamlet.

Nu nok om dette. — Hør nu her det andet; —
Erindrer I endnu den hele Sag?

Horatio.

Erindre den, min Prinds?

Hamlet.

Der stod en Art af Strid her i mit Hierte,
som Søvn mig nægted'; værre tyktes mig
jeg laae end Dprørmænd i Boierne.
Jeg hovedkulds foer op, og priset være
min Hovedkuldsshed — ja vi maae erkjende,
vor Ubesindighed tit vel os tjener,
hvor alle vore dybe Planer blegne,
og det skal lære dig: der er en Guddom,
som lægger sidste Messerhaand paa al
din Tid; tilhug den som du vil! —

Horatio.

Ja, vist nok!

Hamlet.

Op af mit Rum jeg foer,
mit Skierf jeg snøred' om min Skipperkiøse,
jeg samled' for at finde, sandt min Skat,

fik deres Pakke fat, og gik saa ned
 i mit Lukas; hvor jeg saa dristig var,
 da Frygten glemte Høflighed, at aabne
 den høie Fuldmagt; hvor jeg fandt, Horatio!
 en Konge-Niddingsstreg, en stræng Befaling,
 (med mange og forskiellige Grunde spækket,
 som Danmarks Vel, ja Englands med angik,
 samt mine Synder registrerte — oh! —)
 at naar den foreviistes, skulde slux,
 paa Dieblicket, uden Tid at spille,
 ja ei engang til Bøddel-Drens Slibning
 mit Hoved hugges af.

Horatio.

Gud! er det muligt?

Hamlet.

Her Ordren er; læs den, naar du faaer Tid.
 Men vil du vide, hvad jeg gjorde saa?

Horatio.

Ja, ædle Herre! det er just min Bøn.

Hamlet.

J fligt et Garn af Skurkestreger hildet,
 at førend jeg formaaede at gjøre
 et Hørspil til en Tanke, havde man
 begyndt paa Stykket selv, jeg satte mig,
 opdigted' en nye Fuldmagt, skrev den smukt;
 eengang, liig vore Statsmænd, jeg ansaae
 det Skam, at skrive smukt, og stræbte saare

at glemme denne Kunst; men Ven! nu tiende
den mig som Livdrabant. Hør, vil du vide
hvad mit Skrift indeholder?

Horatio.

Saa, ædle Herre!

Hamlet.

Deri besværges Kongen Englands Fyrste:
saa sandt han er hans troe Skattekonige,
saa sandt som Venstabs mellem dem skal groe
med Palmers Flor; saa sandt som Fred fremdeles
skal bæere trygt sin Aarskrands, og staae som
et Bindetegn imellem dem — og mangt et
saa sandt som end af lige vægtigt Indhold, —
da strax, naar han har læst og kiender Ordren,
foruden Alskens Undersøgelse,
han lader Dverbringerne henrette,
og ei engang tilstaaer dem Tid at skrifte.

Horatio.

Hvordan forseglede I det, min Prinds?

Hamlet.

O, ogsaa heri spored' jeg Guds Finger,
thi i min Pung jeg havde det Signet,
som var min Faders, og som var Model
for dette Kongesegl. Nu lagde jeg
mit Brev i Form, som hiint, skrev uden paa,
forsegled' det, og lagde det saa hen.

D

Man kiendte ei min Skifting; næste Dag
stod vores Svøslag, og hvad derpaa fulgte,
det veed du alt.

Horatio.

Saa altsaa Guildenstern
og Rosenkrantz da nu maae troe derpaa.

Hamlet.

Ja, Ven, de beiled' jo til denne Post.
De røre ikke min Samvittighed;
de selv fremledte Døden: farligt er det,
saasnart en lavere Natur gaaer mellem
to stærke Fienders Stød og vilde Klinger.

Horatio.

Ha! hvilken Konge er dog denne!

Hamlet.

Troer du

ei, at det nu er Tid, jeg gaaer til Bærket?
Han, som min Konge slog, min Moder skænded',
han, som fremskød sig mellem min Forhaabning
og mine Fædres Krone; han, som angled'
med egne Hænder efter dette Liv,
og med slikt glimrende Bedragerie;
er det ei reen Samvittighed af mig,
at jeg betaler ham med denne Arm?
og er det ei en Helveds synd, at lade
slikt Kræft i vor Natur end skade meer?

Horatio.

Det vil kun vare foie Tid, saa veed han
fra England, hvordan Sagen der er endt.

Hamlet.

Kun foie Tid; min Mellemtiden er;
og en Mands Liv er som til een at tælle. —
Men, troe Horatio, jeg er hoist bedrovet,
at jeg forglemte mig imod Laertes,
thi i min egen Sag, som i et-Speil,
jeg hans Sags Billed seer. Jeg vil bestræbe
mig for hans Gunst at vinde; sandelig
hans Smertes høie Tone reev mig hen
i Lidenskabens Himmelflugt.

Horatio.

Lyk! Stille!

Hvo kommer der?

Osrik træder ind.

Osrik.

Hoist velkommen tilbage til Danmark, Eders
Naade!

Hamlet.

Jeg takker ydmygst, Herre! — Kiender du denne
Mig?

Horatio.

Nei, bedste Herre!

Hamlet.

Dit Led er des ærefuldere, for det er en Last at kiende ham. Han har meget og frugtbart Land; lad et Dyr være Dyrenes Herre, saa vil hans Krypbe staae ved Kongens Bord. Det er en Ullike; men som jeg siger, han har rige Besiddelser af Skarn.

Osrick.

Naadige Herre! dersom det var Eders Naade beileligt, skulde jeg melde Jer noget fra hans Majestæt.

Hamlet.

Jeg vil anhøre det med al Opmærksomhed, Herre! — Sæt Eders Hat paa det rette Sted; det er Hovedet.

Osrick.

Jeg takker Eders Naade, det er meget heedt.

Hamlet.

Nei, I maa troe mig, det er meget kolbt; Vinden er nordlig.

Osrick.

I har Ret, naadige Herre! det er temmelig kolbt.

Hamlet.

Men dog synes mig, at det er varmt, og lummert; eller ogsaa mit Temperament —

Osrick.

Forsærdelig, naadige Herre! det er forsærdelig

varmt — som om det var — jeg ikke hvordan.
 Hans Måjestæt bød mig sige Eders Naade, at
 han har indgaaet et stort Væddemaal paa Eders
 Haand: Sagen er denne, naadige Herre —

Hamlet

(nøder ham til at sætte Hatten paa).

Jeg beder Jer; — huff paa —

Ofrick.

Tillad mig, Eders Naade! blot for min Bequem-
 meligheds Skyld; det forsikkrer jeg. — For kort
 fiden er Laertes kommen her til Hove. Troe mig,
 han er en fuldkommen Riddermand, fuld af de
 herligste, udmærkede Egenskaber, høist behagelig i
 Dmgang, høist ædel i Anstand. Sandelig, at
 jeg skal tale ret syndigt om ham: han er de fine
 Sæders Billed og Aarbog; thi I vil finde, at
 han indeholder enhver Fuldkommenhed, en ædel
 Ridder vil see for Dine.

Hamlet.

Herre! hans Beskrivelse lider intet Tab i Seres
 Mund; skiondt jeg veed, fuldstændig at registrere
 hans Dyder, vilde forvirre endog en dyrket Hu-
 kommelses Regnekunst, saa snelle og talrige fare
 de den forbi. Men at jeg skal tale i sanddrue
 Lovtales Tone, saa anseer jeg ham for en Siel
 af stort Omfang, og hans Indhold for saa dyre-
 bart og sieldent, at, for at bruge et rigtigt Ud-

tryk om ham: kun hans Ligemand er hans Speil;
og hver anden, som vil male ham, kun hans
Skygge; intet mere.

O s r i c k.

Ebers Naade taler hoist treffende om ham.

H a m l e t.

Til Sagen! Hvi formørke vi den ædle Herre
med en Laage af vores raae Død og Aande?

O s r i c k.

Hvad befaler?

H o r a t i o.

Er det Jer ei muligt, at forstaae dette Sprog i
en Andens Mund? I Sandhed, Herre! I
maatte kunne det.

H a m l e t.

Til hvad Ende nævner I den ædle Herre for mig?

O s r i c k.

Lærtes?

H o r a t i o.

Hans Pung er alt tom. Alle hans gyldne Død
har han givet ud.

H a m l e t.

Just ham, Herre!

O s r i c k.

Seg veed, I er ei ubidende —

H a m l e t.

Jeg ønsked', I vidste det, Herre; dog, paa min

Gre! om I end gjorde det, vilde det ikke meget bevise, jeg var det. Nu vel, Herre? —

D r i c k.

I er ei uvidende om, hvilken udmærket Fuldkommenhed Laertes besidder —

H a m l e t.

Det tør jeg ei tilstaae, for at jeg ei skal sammenligne mig med ham; thi at kiende en Mand noie, er at kiende sig selv.

D r i c k.

Jeg mener, min Prinds! i hans Vaaben; men i den Berømmelse, de have lønnet ham med, er han uden Ligemand.

H a m l e t.

Hvad er hans Vaaben?

D r i c k.

Rappir og Daggert.

H a m l e t.

Det er to Vaaben. Nu videre!

D r i c k.

Kongen har paa sin Side væddet om' sex moriske Heste, hvorimod han har stillet til Pant, som jeg hører, 6 franske Kaarder og Daggertter, med deres Tilbehør, saasom Belte, Gehæng o. s. v. — Tre af Bæretsiene ere i Sandhed høist behagelige for Indbildningskraften, høist svarende til Kaar-

befæstnerne, høist fine, og af en høist fri og ædel
Opfindelse.

Hamlet.

Hvad forstaaer I ved Bæretøi?

Horatio.

Jeg vidste nok, I kom til at opbygge Jer ved
Randgloserne, inden I blev færdig.

Drick.

Bæretøiet, min Prinds, det er Gehængerne.

Hamlet.

Nu da: sex morisse Heste imod sex franske Kaar-
der, deres Tilbehør, og trende Bæretøi af en høist
fri og ædel Opfindelse: det er et fransk Vædde-
maal imod et dansk. Hvorfor er det stillet til
Pant, som I kalder det?

Drick.

Kongen har væddet, at i et Dussin Stød mellem
Eder, min Prinds, og ham, skal han ikke give
tre Stød forud for Jer. Han har væddet paa
Tolv mod Ni, og det vilde bringes til umiddel-
bar Afgiørelse, dersom Eders Naade vil værdiges
at svare til det.

Hamlet.

Hvordan da, dersom jeg svarer Nei?

Drick.

Jeg mener, min Prinds, dersom I vil fremstille
Eders høie Person, for at afgjøre Væddemaalet.

Hamlet.

Herre, jeg vil spadserere her i Salen; hvis det behager hans Majestæt, er det nu den Tid af Dagen, jeg tager frisk Luft. Lad Kapirerne bringes hid, den adle Herre være villig til det, og Kongen sit Forsæt troe, saa vil jeg vinde for ham, hvis jeg kan; hvis ikke, vil min hele Gevinst være min Skam, og de fleste Stød.

Ofrick.

Skal jeg melde det saaledes?

Hamlet.

Det maa være Meningen; balyr det, som Eders Natur lyster.

Ofrick.

Jeg anbefaler mig til Eders Naades Tjeneste.

(gaaer).

Hamlet.

Jeg takker, jeg takker. — Han gjør vel i selv at anbefale sig; der er ingen anden, som vil tiene ham heri.

Horatio.

Denne Vibe løber endnu med Eggestallen paa Hovedet.

Hamlet.

Han gjorde Komplimenter for sin Moders Bryst-
Vorte, før han diebe den. Saaledes har han,
og mange flere af samme Yngel, som jeg veed

denne Affluus: Tid salder er forgabet i, blot lært Dagens Melodie uden ad, og faaet Klangen af Gekslabstønen; et Slags Sammensurium, som idelig giærer, og udaander de allerflaueste og meest giennemtærskede Tanker; men vil du prøve dem, saa pust blot til dem, og Boblerne briste!

En Herre træder ind.

Herren.

Min Prinds, hans Majestæt anbefalede sig til Jer ved den unge Osrick, som melder ham, at I venter ham her i Salen. Han sender mig, for at erfare, om Ederes Hu staaer til at fægte med Laertes, eller om I vil udsætte det til videre?

Hamlet.

Jeg er mit Forsæt troe, og det følger Kongens Billie. Er det ham beleiligt, saa er jeg rede, nu, eller naar det skal være, forudsat jeg er saa vel oplagt, som nu.

Herren.

Kongen og Dronningen og alle komme hid.

Hamlet.

De komme i en lykkelig Tid!

Herren.

Dronningen beder Jer vise Laertes venstkabelig Behandling, for I begynde at fægte.

Hamlet.

Seg vil følge hendes gode Lærdom.

(Herren gaaer).

Horatio.

J taber dette Væddemaal, min Prinds!

Hamlet.

Det troer jeg ikke; siden han drog til Frankrig, har jeg været i idelig Vælse. Jeg vinder sikkert. Men du kan aldrig troe, hvor ilde alting staaer til her omkring mit Hierte: men det har intet at betyde.

Horatio.

So, min bedste Herre —

Hamlet.

Det er kun Barnagtighed; men det er saadan en Slags Ahnelse, som vilde maaskee foruroilige et Fruentimmer.

Horatio.

Dersom Eders Sind har Ahnelse om noget, saa adlyd det. Jeg vil forebygge, at de skal komme hid, og sige, I søler Jer ei oplagt.

Hamlet.

For alting ei! Vi foragte Værster. Ikke en Sparv falder til Jorden uden den himmelske Faders Billie; dersom det skal være nu, skal det ei komme; dersom det ikke skal komme, skal det være nu; dersom det ikke skal være nu, vil det dog

komme: at være rede, det er alt: siden intet Menneske, hvormeget han end forlader, veed hvad det er, at forlade betids? Det see!

Kongen, Dronningen, Laertes, Hofmænd, Dsrick træde ind med Følge, som bære Rapirer o. s. v.

Kongen,

Kom, Hamlet! Kom, tag denne Haand af mig!
(han lægger Laertes's Haand i Hamlets).

Hamlet.

Forlad mig, Herre! Jeg har feilet mod Jer; forlad, saasandt I er en Riddersmand! Hver Mand her veed, og I har vist nok hørt, at jeg er straffet med en svar Forrykthed. Hvad jeg har giort, som Eders Herte, Gre, Brede kunde opirre, det tilstaaer jeg her, var Banvid. Var det da Hamlet, som fornærmed' Jer? Nei, Hamlet ei; hvis Hamlet er berøvet sig selv, og fra sig selv, og han fornærmer Laertes, gjør ei Hamlet det? nei, Hamlet fragaaer det; hvem fornærmer da? — hans Banvid.

Hvis saa, er Hamlet blandt dem, som fornærmes. Den arme Hamlets Banvid er hans Fiende, I dette Selskabs Paahør

fragaer jeg, at jeg tænkte ondt imod Ter.
 Undskyld mig da i Eders ædle Tanker,
 som den, der over Huset skød med Pile
 og saarede sin Broder!

Laertes.

Mit Hierte har I fyldestgiort, som mægtigst
 i denne Sag til Hevn mig skulde drive;
 men hvad min Ære angaaer, træder jeg
 tilbage, og vil ei Forlig indgaae,
 før Mænd, navnkundige for Nar og Hæder,
 Fredsvilkaar har bestemt ved deres Udsagn,
 som mig mit Navn bevarer ubesmiltet.
 Til den Tid tager jeg mod Eders Vensskab
 med Vensskab, og vil ikke bryde det.

Hamlet.

Jeg fro modtager det, og freidig med Ter
 jeg sætter denne broderlige Lystkamp.
 Giv Værge hid! Kom frem!

Laertes.

Kom, een til mig!

Hamlet.

Laertes, jeg skal væрге Teres Hæder,
 i min Uvidenhed maa Eders Kunst,
 en Stjerne liig i tykkest Nat og Mulm,
 fremstraale dobbelt klar.

Laertes.

I stier, Prinds!

Hamlet.

Nei, nei, ved denne Haand!

Kongen.

Ung Dsrick, giv dem Værg! — Elskte Hamlet,
I veed jo Væddemaal?

Hamlet.

Jo, min Konge;
for meget paa min svage Haand I stoled'.

Kongen.

Seg frygter ei; jeg har jo seet Jer begge; —
men siden han har taget til i Kunsten,
har vi saaledes aftalt Væddemaal.

Lærtes.

Nei, denne er for tung; giv mig en anden.

Hamlet.

Jeg er tilfreds med denne. Disse Klinger
er dog vel lige lange?

Dsrick.

Ja, min Prinds!

(de lave sig til at sægte).

Kongen.

Sæt Bøgerne paa Bordet. — Dersom Hamlet
det første eller andet Stod mon give,
saa og hvis han det tredje giengielder,
skal alle Skandfernes Kartover tordne;
paa Hamlets bedre Vanddrag skal Kongen
en Skaal udtomme, og i Bæg'ret kaste

en Perle, rigere end nogen, fire
 samfulde Konger har' i Danmarks Krone.
 Giv Drikkebæg're hid; og lad Hærpukken
 faa til Trompeten sige, og Trompeten
 til ham, som uden for Kartoven styrer,
 Kartoven faa til Himlene, og Himlen
 til Jorden: "Kongen drikker nu for Hamlet!"
 Velan! Begynd; og, Dommere! giv Ug!
 (de fægte).

Hamlet.

Rom an!

Laertes.

Velan, Prinds!

Hamlet.

Get!

Laertes.

Nei!

Hamlet.

Fælder Dom!

Ofrick.

Et Stod, hoist reent!

Laertes.

Nu vel! saa om igien!

Kongen.

Holdt! giv mig Viin. See, Hamlet, denne Perle
 er din; det er din Skaal! Ræk ham sit Bæger!

(Trompeterne lyde og Kartover løsnes uden for).

Hamlet.

Først vil jeg fægte denne Gang til Ende.

Sæt det tilside lidt. — Kom! — Nok et Stød,

(de fægte).

Hvad siger I?

Lærtes.

Et Stød, et Stød, ja rigtig.

Kongen.

Vor Søn gaaer af med Seiren,

Dronningen.

Han er feed,

og lidt stakaandet: Hamlet, tag mit Klæde,

og tør din Pande; Hamlet! Dronningen

et Glædesbæger temmer paa dit Held!

Hamlet.

Min ædle Frue —

Kongen.

Gertrud! drik det ei!

Dronningen.

Jo, min Gemal! jeg vil: jeg beder, lad mig!

Kongen

(affides).

Det er Giftbægeret; det er for sildigt.

Hamlet.

Jeg tør endnu ei drikke, Frue; — strax.

Dronningen.

Kom, lad mig tørre Sveden af dit Ansigt.

Laertes.

Nu vil jeg ramme ham.

Kongen.

Jeg troer det ei.

Laertes.

Dg dog, en Stemme i mit Jnderste
er næsten berimod!

Hamlet.

Kom tredie Gang,

Laertes! Hidindtil har J kun leget;
jeg beder, stød med Jeres bedste Kraft.
Jeg frygter, at J har mig kun til Bedste.

Laertes.

Saa? troer J det? — Kom an!

(de sægte).

Osrick.

Intet paa nogen af Siderne.

Laertes.

Nu vogt Jer!

(Laertes saarer Hamlet; derpaa i Stridens Hede
ombyttes Rapirerne, og Hamlet saarer Laertes).

Kongen.

Skil dem ad; de er' i Hede.

Hamlet.

Nei, kom igien!

(Dronningen falder).

Q

O s r i c k.

Ha! serg for Dronningen!

H o r a t i o.

De bløde begge. — Prinds! hvorledes er det?

O s r i c k.

Hvorledes er det fat med Jer, Laertes?

L a e r t e s.

Som med den Mand, der grov en Grav til Andre,
og selv faldt i den. — O s r i c k, mig skeer Ret;
min egen Kænte stiller mig ved Livet.

H a m l e t.

Hvad fattes Dronningen?

K o n g e n.

Hun faldt i Usmagt,
da hun saae Blod.

D r o n n i n g e n.

O nei — nei! Drikken, Drikken —
O Hamlet, elskte Son! — Jeg er forgiven.
(døer).

H a m l e t.

O, Djevlens-Undskab! — Ha! Lad Døren lukkes!
Forræderie! Opspor det!

(Laertes falder).

L a e r t e s.

Her er det, Hamlet. — Hamlet, du est dødsens;
al Verdens Løgekunst kan dig ei frelse;
en Times Liv du har ei i dit Bryst;

Forræder - Baabenet er i din Haand,
 tilspidset og forgiftet; Rænken vendte
 sig mod mig selv. See mig; jeg ligger her,
 jeg skal ei meer opstaae; Gift drak din Moder!
 Jeg kan ei mere: — Kongen — Kongen ene
 at dadle er —

Hamlet.

Hvad! Klingen med forgiftet! —
 Saa, Gift! gjør da dit Værk!

(stikker Kongen).

Drick og Herrerne.

Forræderie! Forræderie!

Kongen.

O, Benner! frelser mig! Jeg er kun saaret.

Hamlet.

Her, du Blodskænder! du mordtørstige,
 fordomte Dannerkonge! Drik dit Bæger! —
 Er Perlen her endnu? — Følg med min Moder!

(Kongen døer).

Laertes.

Ham skeer sin Ret. Han selv har blandet Giften. —
 Byt din Tilgivelse mod min, o Hamlet!
 mit og min Faders Blod paa dig ei komme,
 ei heller dit paa mig!

(Laertes døer).

Hamlet.

Det fri dig Gud fra! — Jeg gaaer heden med
dig. —

Jeg døer, Horatio: — Ulykkelige Dronning,
farvel! — I, som ved dette Sørgespil
staae blege, rystende, som er' kun stumme
Personer og Tilhørere ved Sagen;
hvis Tid mig undtes; — men stræng Støvning
lyder

fra Dødens ubevægelige Domstol —
O da — da kunde jeg kundgiøre Jer —
Men lad det fare! — See, jeg døer, Horatio,
du lever: o forklar mig og min Sag
for dem, som gaae i Mørket!

Horatio.

Troe ei dette!

Jeg er en Oldtids Romer, ingen Dansk,
end er her Gift!

Hamlet.

Saa sandt du est en Mand,
saa rækker du mig Bøgeret! — O slip!
Bed Himlene! Nei, jeg vil have det. —
O Gud, Horatio! hvilket saaret Navn
skal leve efter mig, da Tingene
i Mulm og Mørke saa begravne ligge!
Var du mig nogensinde i dit Hjerte,
da sjern dig end en Stund fra Saligheden,

og aand i denne Jammerdal med Smerte,
for at fortælle min Historie. —

(Krigsmarsch høres langt borte, og Kartover
løses uden for).

Hvorfra hiin Krigslyd?

Osric.

Fortinbras, som kommer
med Seir fra Polen, hilser med sig Torden
de Sendebud fra England, som nu lande.

Hamlet.

D min Horatio, jeg føler Døden;
den stærke Gift hver Gnist af Liv udslukker;
jeg ei oplever dette Bud fra England;
men Valget træffer Fortinbras; det spaaer jeg,
og døende min Stemme lyder for ham.
Kundgiør ham dette; sig ham Skiebne's Gang —
det mindste med det største, som har virket, —
Det øvrige er Taushed.

(han dør).

Horatio.

Åh, nu brister
et ædelt Hierte: — Hulde Prinds, god Nat,
og Engle-Skarer syng dig til Hvile! —
Hvi drager Trommen hid?

(Krigsmarsch uden for).

Fortinbras træder ind med de engelske
Sendinge og Andre.

Fortinbras.

Hvor sees dette Syn?

Horatio.

Hvad vil I see?

hvis Sørge; og hvis Under: Syn I mener,
da søg ei meer; her har I fundet dem.

Fortinbras.

Sligt Blodbad skriger Mord! — O stolte Død!
hvad Høitid holdes i din evige Celle,
at du saa blodig med eet Skud har fældet
saa mange Tyrster?

Første Sendebud.

Det er Sammerssyn.

Bort Bud fra England kommer nu for silde;
døvt er det Dre, som vi skulde melde,
at troligen hans høie Bud er opfyldt,
at Rosenkrantz og Guildenstern er' døde:
Hvo siger os nu Tak?

Horatio.

Hans Læber ei,

om de end levede og kunde takke;
han aldrig Ordre gav til deres Død.
Men da I samles her, som Teppet just
for dette blodige Sørgespil er faldet,
I fra den polske Krig, og I fra England,

saa byd, at disse Legemer fremstilles
 høit paa en Skueborg for Alles Dine,
 og lad mig derfra aabnbare Verden,
 som veed det ei, hvorlunde det gik til.
 Saa skal I høre mig forkynde Eder
 om Blodskam, blodig, unaturlig Daad;
 tilfældig Straf, Manddrab af Hændelse;
 om Mord, saavel ved Sviig, som Vold; og nu
 i Enden her feitslagne Planer, faldne
 paa Dphavsmændens Hoved. Alt det kan jeg
 kundgiøre sanddrue.

Fortinbras.

Lad os høre da;
 og kald de Vbleste dertil. — Hvad mig
 angaaer, modtager jeg med Sorg min Lykke.
 Jeg har en gammel Ret til Danneriget;
 min Fordeel byder mig, at fordre det.

Horatio.

Derom at tale har en Røst paalagt mig,
 som vel tør drage Stemmer efter sig.
 Men lad det skee paa Stand, i denne Stund,
 mens Folkets Sind endnu er vildt og oprørt;
 at Rænker og Wildfarelser ei skulle
 aarsage fleer' Ulykker, end de skeete.

Fortinbras.

Lad fire Hovedsmænd da bære Hamlet
 med festlig Krigerpragt til Skueborgen;

thi sandelig, var han paa Thronen kommen,
 høist kongelig og herlig var han vorden.
 Foran hans Vandring Krigerens Musik
 og Sørgehøitids: Skik, som over Helte,
 i høie Toner tale! —

Frem! Tager disse Liig; thi disse Stæder
 fligt Syn ei passer for; det Leiren klæder.
 Gaaer, byder Hæren flyde!

(Dødningsmarsch. De gaae ud, bærende de døde
 Legemer, hvorpaa Kartoverne løses).

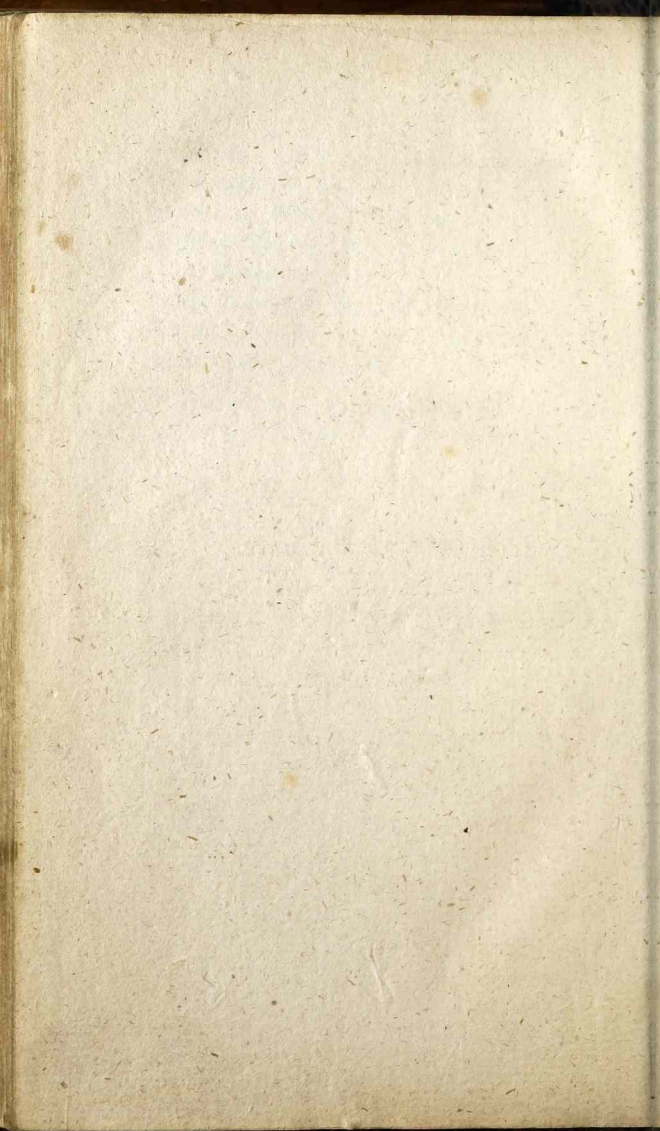

D m

Sørgespillet

S a m l e t,

Prinds af Danmark.

Om Sørgeſpillet

H a m l e t,

Prinds af Danmark.

Det oprindelige Stof til dette Sørgeſpil ligger i 3die Bog af vor ſtore Hiſtorieſkriver Saxo. Dette gav Franſkmanden Belleforeſt Anledning til en tragisk Novelle, ſom blev overſat paa engelliſk, under Navn af *the historie of Hamblett*; efter dette forfærdigede Thomas Kyd et Sørgeſpil, ſom allerede i Aaret 1589 ſpilles paa den engelliſke Skueplads, og ſom, i Forening med ovennævnte Novelle, uden tvivl gav Shakſpear Anledning til ſin Hamlet. — Malone formoder, at det er ſkrevet 1596, alſaa i Forfatterens 32te Aar, og i hans herligſte Manddoms-Blomſter*). — Davies troer imidlertid, at det er bragt tidligere paa Skuepladsen; men i en anden Form, da det er bekiendt, at

*) Capel troer 1605.

Shakspear idelig forandrede, især i sine Indlings-Stykker: og intet har vel været ham kiæreere end Hamlet, det dramatiske Mesterværk, som af alle har gjort det største Indtryk paa hans Landsmænd, og som fra sin første Forestilling til den Dag i Dag har været kronet med størst Bifald, og spillet oftest.

Jeg forbigaaer her alt, hvad brittiske Kunstdommere have sagt om denne Tragoedie. Enhver Læser, som upartisk, og uden Fordom, træder hen foran dette Mesterværk, vil gribes og giennemtrænges af dets Fuldkommenheder, uden at have Johnson eller Steevens o. s. v. ved Haanden: — og den, som ret vil see Værkets indre Structur, han aabne Helligdommen med den magiske Nøgle, Tydsklands Shakspear har raft ham i sin Wilhelm Meister. — Det er blot min Hensigt, kortelig at fortælle, saavidt mig bekiendt er, Stykkets Historie og Skiebne, saavel i dets Fædreland, som under fremmede Himmelegne.

Som en Soel gif Shakspeare's Genie op af Barbariets Nat: og da det var dalet, overgik et Slags cultiveret Barbarie det Land, det havde lyst for. Mængden, som kun beundrer det Nye, men ei det Store, glemte ham: kun saa, høist 7

eller 8 af alle hans Stykker, forundtes Udgang til Londons Skueplads; og denne Scenens Konge maatte vige sit lovlige Rige for Beaumont, Fletcher og Ben Jonson. — Først i vore Dage vakktes de af en lang, vanærende Hvile ved den berømte David Garrick: de lønede ham som Skuespilbestyrer med Rigdom, og som Skuespiller med Udødelighed.

Midlertid har Garrick sig nok ad med disse Stykker i Almindelighed og med dette i Særdeleshed, som den, der finder en Mynt fra den høie Aldtid, og flurer og pudser den saalænge, at ei blot den saakaldte ædle Rust, men endog meget af dens Præg udslettes og forsvinder. — Jeg vil ei tale om de Indgreb, han som Skuespiller tillod sig mod dette Sørgespil, f. Ex. at han altid udelod den herlige Monolog af Hamlet *), hvor han i 3die Akt træder ind, og finder Kongen bedende: nei; han tilbød siden efter Engellænderne en Forbedring af den gamle Will. Shakspeares

*) Derimod fortæller Davies ogsaa, at Garrick igien indførte Hamlets Formaning til Skuespillerne i 3die Akt paa Theatret, som lige fra Bettertons Død og til den Tid aldrig var hørt paa de engelske Skuepladse.

Hamlet (*an amendment of Hamlet*) hvis Plan jeg med faa Ord vil fortælle.

Den første Akt, hvori Shakespeares Genie med beundringsværdig Hurtighed fører Handlingen fremad, forekom Garrick umandelig lang, hvorfor han deelte den i to Dele. Første Akt endes saaledes med Hamlets Beslutning, at holde Vagt med Horatio og Marcellus, for at see sin Faders Gienfærd. Paa Grund af dette Arrangement blev den gamle 3die Akt nu udstrakt til at være 4de. Sproget leed liden eller ingen Forandring indtil i 5te Akt, hvor Laertes kommer tilbage, og Ophelia er vanvittig, som i det gamle Stykke. De Scener, hvor Kongen og Laertes lægge Planen til Hamlets Død, bleve ganske forandrede, og Laertes's Character gjort mere agtværdig. Efter at Hamlet er sluppen fra Rosenkrantz og Guildenstern, kommer han tilbage i det faste Forsæt, at hevne sin Faders Død. Graverkartene bleve uden Barmhertighed kastede ud af Stykket. Tilskuerne faae ingen Underretning om Ophelias Skiebne, og isteden for at døe af Gift paa Scenen, bliver Dronningen ledet fra Thronen som vanvittig af Samvittigheds Nag over sin Brøde. — Naar Hamlet angriber Kongen, trækker denne Sværdet, forsvare sig, og falder i Kampen. Laertes og

Hamlet dør af de Saar, de indbrædes give hinanden. —

Den Uerbødighed, Publikum folte for Garrick's store Genie, gjorde, at det optog disse Forandringer gunstigt; men det bifaldt dem ei, fordi det taalte dem, og det taalte dem ei heller længer, end Garrick levede. — Det vilde ikke give Slip paa dets gamle Benner Graverkarlene o. s. v., og det gienfordrede strax Hamlet, saaledes som det fra utænkelige Tider havde været spillet.

Det er bekiendt, at Voltaire af yderste Magt stræbte at hindre Franskmændene fra, at vorde bekjendte med Shakespeares Værker: ikke desto mindre fandt de to Oversættere i Frankrige, nemlig de la Place og Latourneur: — og hvad mere er, den 30 Septb. 1769 opførtes paa den franske Skueplads Hamlet, efter det engelske, af Hr. Ducis; en Tragoedie, som endnu spilles for Pariserne, og hvori Talma, som Hamlet, har foreget sit store Konstner-Navn. — Om denne Samarbeidelse taler et Dienvidne i det periodiske Skrift Europa saaledes:

”Man kan intet urimeligere tænke sig, end det, som under Navn af Hamlet, gives paa Re-

publikens Theater. Forfatteren, Hr. Ducis, tilstaaer, at han ikke forstaaer Engelsk, og kien-der Shakspeare blot af Latourneurs Oversættelse, som er i Prosa; men meget troe. Kun faa læse dette Værk, hvorefter Hr. Ducis forfærdigede sin Hamlet, som Pariserne gaae hen for at see, fordi det spilles paa Republikens Theater, fordi det har den sædvanlige Længde og Brede, og ei flere end det sædvanlige Antal af Personer. Stykket er nationaliseret; men desuagtet er det endnu for stærkt for Pariserne; thi Hamlet og Ophelia sige Du til hinanden, og kalde ei hinanden Madame og Seigneur o. s. v. Engellænderne, som beklage sig over denne Omkalfatring, kan ikke have noget mod Hr. Ducis; thi han har aldrig vildet fremstille Shakspeares Hamlet; men selv skabe en Hamlet, og uddanne Engellænderens raa Idee for dannede Franskmænd."

"Hamlet er her Konge i Danmark, men paa Grund af hans Melancholie endnu ikke offentlig kronet; Claudius, en Prinds af Blodet, som med Dronningens Hielp har forgivet Hamlets Fader, har endnu ikke ægtet hende. I en lang Scene i første Akt skienes han med hende, fordi hun ikke haster stærkere med Brylluppet; men hun giver ham ligesvem Kurven, fordi hun — det er

hendes egne Ord — foruden hendes første Gemals Død, ei vil have endnu eet Hgteskab at angre. Derpaa bliver *le prince du sang* ganske rasende, og sværger, at hævne sig; Gertrud ændser ikke hans Brede; men forsikkrer med ædel Trodsfighed, at hun bryder sig slet ikke om ham; thi han er kun Undersaat, men hendes Søn derimod er Konge.”

Hamlets Sindssvaghed sætter det hele Kongehuus i Forlegenhed; især er man nysgierriig efter, at faae noget mere at vide om Morden, som Hamlet foregiver at see. De tale alle derom, som en afgjort Sag: og et Dieblik efter er de af den Mening, at det er blot en Virkning af hans Forrykthed, at han troer at see denne Mord: Uarsagen dertil, formoder man, er endnu en ganske anden Hemmelighed, og med Utaalmodighed venter man Morceste, Hamlets Ungdoms-Ven, som skal aflokke ham denne Hemmelighed. Denne Morceste er en Komposition af Horatio, Laertes; Rosenkrantz og Guildenstern. Til disse 4 Personer bruger Fransmanden kun een. Efterat Gertrud har skændtes med Prinds Claudius, er hun meget bedrovet. Elvine, hendes Forttølige, vil vide Uarsagen, og da Gertrud ikke vil ud med den, siger

Elvire: det gøres heller slet ikke nødvendig; hun har noksom robet sig den Nat, da Kongen døde saa pludselig. Derpaa følger en lang Sammerklage, og saa tilstaaer Dronningen, at hun har givet sin Gemal Gift i en Drik, Lægerne havde forordnet ham. Men hun har ikke givet Kongen Bægeret i Hænde; men blot sat det i hans Bærelse, og saa løbet sin Bei; men da hun var kommet i sit Kammer, havde hun ikke været saa ganske vel tilmode ved denne Sag; hun var derfor løbet fortvovlet tilbage til Kongen, for at sige ham, at det var Gift; men da havde hun allerede fundet ham død. Elvire trøster Dronningen noget, og derpaa kommer Norcestre. Dronningen beder ham fortelig: at han skal udforske sin Ven Hamlet, som ingen troer uden ham, og at hun altsaa venter, at han strax skal fortælle hende, hvad han opdager. Derpaa gaaer hun, og Hamlet kommer stjørtende ind, forfulgt af sin Faders Mand, men som ikke er synlig. Da han seer sin Ven, fortæller han ham, at han er syg, og forfølges ibelig af sin Faders Mand, som befaler ham, at dræbe hans Mordere Dronningen og Claudius. Norcestre, som en meget forstandig Ven, raader ham, for alting ei strax at troe denne Mand, fordi det dog endnu stedse er uvist, om han ei er blot fortrykt, og troer i sin Banvittighed, at see en Mand,

Han raader ham, først at anstille en Prøve. Han skal nemlig opgrave Urnen, hvori hans Faders Aske er; med denne Urne skal han pludselig lade sig see for Dronningen, og nøde hende til at sværge, at hun er uskyldig i hans Faders Død. Kan hun sværge, saa er hun uskyldig; men forskrækkes hun og sværger ikke, saa skal han kun ligesvemt dræbe hende.

Efterat der nu er raset og jamret i 5 Akter, efterat Moderen, ved Synet af Urnen, ei kan sværge, men protesterer mod denne Overraskelse, som et ugyldigt Vidnesbyrd, og falder i Afmagt; efterat Hamlet dog af sønlig Følelse ei kan giennebornere hende, endskjøndt han plages stærk af den usynlige Aand — saa gaae de alle til Sengs. Prinds Claudius dræber Dronningen i hendes Sovestue, kommer ud, fortæller Tilskuerne det, og siger dem tillige, at Palladset er omringet af hans Sammensvorne, som ville myrde Hamlet, hvorpaa da han vil komme paa Thronen. Hamlet træder pludselig ind, og skjelder ham Huden fuld. Claudius svarer: Skield du ikke; thi see, din Moder har jeg allerede ombragt, og dig skal det ikke gaae et Haar bedre. Derpaa stamper han med Foden, og de Sammensvorne komme.

Men isteden for at ombringe Hamlet, see de paa, at Hamlet stikker Claudius ihjel. Herpaa er hver Mand tilfreds, og Hamlet lover nu, at regiere i Fred og Ro. — Om Ophelias og Hamlets Kierlighed vil jeg ikke sige et Ord, den er alt for modbydelig, og udtværet i lange Taler. Ophelia er ei Polonii, men Claudii Datter, fordi en Kønge ei med Uafhængighed kan forelske sig i ringere end en Prindsesse. Polonius er Claudii Fortrolige. I Dvrigt er Sproget forvirret, og Verset har ei engang den sædvanlige Politur. Talmas Spil, som Hamlet, gjør stor Virkning. Han forstaaer Engellsk, og elsker Shakspeare. Han har været i Engelland, og, efter egen Tilstaaelse, lært meget af de engellske Skuespillere. Han har forandret meget i sin Rolle som Hamlet. Saaledes har han, for Ex., oversat den berømte Monolog:

”at være eller ei — o. s. v.”

og fremsiger den paa Scenen; men trykt i Stykket er den ikke.”

Saa forvansket fremstilles Shakspear's største Mesterværk i det stolte Paris, og i Verdens første Kunstneres Hænder.

Jeg veed ei, om dette Skuespil nogensinde har været givet paa Italiens Skueplads; men en

Anonym udgav i Venedig 1774: *Amleto, tragedia di Mr. Ducis, ad imitazione della Inglese di Shakespear, tradotta in verso sciolto.* Oversættelsen er i riimsrie Tamber, og meget fri, da den snart forkorter, og snart omskriver sin saakaldte Original, meget ofte er den mat og prosaisk. — Naar han taler om Shakspeare, taler Voltaire giennem hans Mund: *Basterà esso (l'estrato) per altro, comunque siasi a porre in istato chi legge di giudicare con fondamento degli forci d'ingegno che Mr. Ducis ha dovuto mettere in opera per ridurre a regolare e nobile forma questo, per altro non dispregevole, scenico Mostro.*

Intet Land, undtagen dets Fædreland, har modtaget Hamlet med meer Beundring og Enthusiasme end Tydskland. — Det er seet paa dets stolteste Skuepladse i de forste Kunstneres Hænder, og i vandrende Truppers Fjelleboder i de elendigste Fufferes. — Det er oversat med Shakspear's øvrige Værker af Wieland, Eschenburg og N. W. Schlegel; det er flere Gange bearbejdet for enkelte Theatre, s. Ex. to Gange for det hamborgske under Schrøders Bestyrelse, og nylig udgivet særskilt med formildede Læsemaader til Theatrenes Brug af N. W. Schlegel. —

Bearbejdelseerne for Schröders Theater ere for en Deel efter Garricks Plan, dog er den gyselig-naive Scene med Graverkarlene beholdt i dem. Tydsklands ypperligste Skuespillere Schröder, Brockmann, Fleck har Hamborg, Wien og Berlin beundret i Shakspeare's Characterer. Hvad Garrick var for Shakspeare i Engelland, blev Schröder i Tydskland. Blot fra April 1777 til April 1778 har han givet det hamborgske Publikum dette Stykke 15 Gange; ligesom han i samme Aar har givet hans Riemand i Venedig 6 Gange; hans Feiltagelser to Gange, og hans Lige for Lige 4 Gange. Om Schröder er bleven saa riig ved dem, som Garrick, veed jeg ikke; ligesaa berømt er han imidlertid bleven.

Gierne vilde jeg her fremsætte Gøethes — skal jeg kalde det Kritik eller Poesie — over Hamlet i hans guddommelige Wilhelm Meister, som ingen Skuespiller eller Skuespilnynder og intet Menneske kan læse uden den reneste Henrykkelse; men begrændset af Rummet, vil jeg noies med blot at anføre hans Ideer til en Bearbejdelse a Hamlet, som vilde giøre Stykket opførligt paa ethvert Theater af mindste Rang.

”Jeg skielner — siger Wilhelm — efter noiesste Undersøgelse to Slags i dette Stykkes Komposi-

tion: det første er Personernes og Begivenhedernes store indvortes Forhold, de mægtige Virkninger, der flyde af Hoved-Figurerens Character og Handlinger, og disse ere enkelte fortreffelige, og, i den Folge, de ere opstilte, uforbederlige. De kunne ved ingen Slags Behandling forstyrres, ja neppe forhutles. Disse er det, som enhver forlanger at see, som ingen vover at angribe, som præge sig dybt ind i Sielen, og som man har bragt næsten alle paa det tydske Theater. Kun har man, troer jeg, feilet deri, at man har anseet det andet, der ved dette Stykke er at mærke, jeg mener Personernes udvortes Forhold, hvorved de bringes fra eet Sted til et andet, eller paa den eller den Maade forbindes ved visse tilfældige Begivenheder, for alt for ubetydeligt, kun i Forbigaaende talt derom, eller reent udeladt dem. Vist nok ere disse Traade kun tynde og løse, men de gaae dog gienem hele Stykket, og sammenholde hvad der ellers falder fra hinanden, og ogsaa virkelig falder fra hinanden, naar man skærer dem bort, og troer at have riort meer end nok, naar man lader Enderne blive."

Til disse udvortes Forhold regner jeg Urolighederne i Norge, Krigen med den unge Fortinbras, Gesandtskabet til den gamle Farbroder, den

tilagte Tvistighed, den unge Fortinbras's Tog til Polen, og hans Tgienkomst til Slutning. Ligeledes Horatios Tilbagekomst fra Wittenberg, Hamlets Lyst at gaae derhen, Laertes's Reise til Frankrig, hans Gienkomst, Hamlets Forsending til Engelland, hans Fangenskab hos Søeroverne, begge Hoffolkenes Død efter Ariasbrevet: alt dette er Omstændigheder og Begivenheder, der kunde gjøre en Roman viid og breed; men der ere Enheden i dette Stykke, hvor desuden Helten ingen Plan har, i høieste Grad til Skade, og høist feilfulde.

Men disse Feil ere som flygtige Støtter ved en Bygning, som man ikke tør tage bort, uden først at trække en fast Muur under. Mit Forslag er altsaa, slet ikke at røre ved hine store Situationer; men saavel i det Hele, som i det Enkelte, at skaane dem saameget muligt; men kaste alle hine udvortes, enkelte, adspredte og adspredende Motiver bort paa eengang, og sætte et eneste i deres Sted, som alt ligger i Stykket, og det er Urolighederne i Norge. Her er Planen.

Efter den gamle Hamlets Død blive de nye erobrede Normand urolige. Stadtholderen der sender sin Son Horatio, en gammel Skoleven af Hamlet, men som i Tapperhed og Levklogskab

har vundet et Forspring for alle andre, til Danmark, at drive paa Udrustningen af Flaaden, som under den nye, til et overdaadigt Levnet henfaldne Konge, gaaer kun langsomt fra Haanden. Horatio kiender den gamle Konge; thi han har været med i hans sidste Feldtslag, og staaet i Raade hos ham; og den første Gienganger-Scene vil ikke tabe derved. Den nye Konge giver nu Horatio Audients, og sender Laertes til Norge med den Efterretning, at Flaaden snart vil lande; medens Horatio overdrages at skynde paa dens Udrustning: derimod vil Moderen ikke samtykke i at Hamlet, som han ønsker, maa gaae til Søes med Laertes.

Det øvrige holdes sammen paa denne Maade: Naar Hamlet aabenbarer Horatio sin Stedfaders Misgierning, raader denne ham, at gaae med til Norge, forsikke sig Almue, og komme med væbnet Haand tilbage. Da Hamlet bliver Kongen og Dronningen for farlig, have de intet nærmere Middel til at blive ham quit, end at sende ham til Flaaden, og give ham Rosenkrantz og Guildenstern til Oppassere: og da Laertes imidlertid kommer tilbage, skal denne indtil Skiemands-Mord ophidsede Ungling sendes efter ham. Flaaden bliver liggende for Modvind; Hamlet kommer nok eengang igien; hans Vandring over Kirkegaarden kan maaskee lykkelig motiveres; hans

Node med Laertes ved Ophelias Grav er et stort, uundværligt Dieblik. Hermaa maa Kongen betænke, at det er bedre at blive af med Hamlet paa Stedet. Affkeedsfesten til den tilsyneladende Forsoning med Laertes, holdes nu hoitidelig, hvorved der holdes Ridderespil, og Hamlet og Laertes fægte. Uden de 4 Liig kån jeg ikke slutte Stykket; der maa Inngen blive tilbage. Hamlet giver, da Folkets Balgret nu igien gaaer i Kraft, Horatio døende sin Stemme."

Saavidt Gøtthe. — Om denne Plan har Shakspeares ypperlige Oversætter Schlegel talt saaledes i Maanedskriftet die Horen for 1796, 4de Stykke:

"Hvor mange skionne Steder, der ved denne Plan maae opoffres, falder let i Minene. — Den Reifemoral, Polonius giver sin Søn, kunde man til Nød skænke ham; men desto meer Skade er det for den ubetalelige Scene mellem Polonius og Reynaldo *), og dog maa den bort, da det ei kån passe sig, at der sendes en Tiener efter Sønnen, for at udforske hans Vandel, naar han

*) Davies siger, at denne Scene ei er givet paa det engelske Theater i meer end et Aarhundrede.

er skicket bort i kongelige Anliggender. Hos Shak-
spear er Dvekampen synderlig nok; men der har
den dog en Bevæggrund, som her falder bort. I
Frankrig, som Laertes besøgey, som Hovedsædet
for alle ridderlige Fuldkommenheder, kunde han
drive Fægtekunsten til en i Danmark fælden Hoi-
de, og derved vække Hamlets Rappelyst; men kun-
de han giøre det samme i Norge, en erobret Pro-
vinds? At den i og for sig selv fortrefelige Mo-
nolog af Hamlet i 4de Akt, hvor han har modt
Fortinbras's Hær paa dens Tog til Polen, at den
maa bort, er mindre at beklage, da den i det Væ-
sentlige kommer overeens med den, som slutter
2den Akt. Fortinbras, denne vakkre unge Kriger,
pleier ved alle Samarbeidelser at være den første,
som opoffres, og dog veed jeg intet i hele Stykket,
som, i det mindste ved Læsningen, ryster mit In-
derste stærkere, end hans høitidelige, underfulde
Fremkomst paa Valpladsen, hvor Skiebnen i sam-
me Dieblig har fuldendt sin frygtelige Opøsning.
Bliver han borte, vordt Døde og Gode hinanden
lige i Døden, alle døe uden høitidelig Beeklage,
og den eneste overlevende, Horatio, har, som Vidne
til hine Begivenheder, kun ubetydelige Tilhørere at
henvende sig til. Hvor stor træder Fortinbras
frem, for for første Gang at lade den ædle Ulyk-
kelige vederfares Ret i Esterverdenens Navn, hvis

Dom var hans sidste Bekymring. Saa overordentlig en Ddelæggelse forlanger en ophøjet Tilskuer, og kun en Helt er værdig at yde en undergangen Verden (thi med dette Indtryk ender Sørge-spillet) den sidste Ure."

I vort Fædreland udkom en prosaisk Oversættelse af Hamlet i Aaret 1777, af en unævnt Forfatter. Paa Danmarks Skueplads har dette, saalidet som noget af alle Shakspeare's Stykker, nogensinde været set; og har denne Oversættelse ei heller været indleveret til Skuespil-Bestyrelsen.

Fortegnelse

over

Forlags = Skrifter,

hos

Friedrich Brummer,

Nstergade No. 34.

Baden, S., dansk ortografisk Ordbog, tilligemed et
kort ortografisk Register, st. 8. 1 Rdt.

— — Forelæsninger over det Danske Sprog, eller
resonneret Dansk Grammatik. 3die Uplag,
st. 8. 1 Rdt.

— — Udtog af den Danske Grammatik. 2 Dpl.
8. 20 s.

— — Opuscula Latina. 8 maj. 1 Rd. 48 s.

Archenholz's, S. W. v., Historie om Syvaarskri-
gen i Tyskland fra 1756 til 1763, oversat af
J. Seyer. 8. 64 s.

Les Aventures de Télémaque Fils d'Ulysse par
François de Salignac de la Motte Fénelon. Nouvelle édition faite d'après l'édi-
tion stéréotype et celle de Mons. Blanchot,

conférées pr. M. Hagerup, avec une Explication franc.-danois des mots les plus difficile. 8. 72 f.

Grundlinier til en Plan til Haandværksstandens Forædling i Danmark, med Tillæg. 8. 44 f.

Bergsøe, S. F., almindelig oekonomisk-chymisk-technologisk Huus- og Kunstbog, eller Samling af udsøgte Forskrifter til Brug for Huus- og Land-Deconomer, Professionister, Kunstnere og Kunstelskere. 2 Deele. 8. 2 Rbd. 80 f.

— — Billed-Bog til Mørfkab og Underholdning for Børn, som begynde at læse. 8. indbund. med sorte Kobber 56 f. og med illum. Kobber 1 Rbd. 16 f.

Bangii, I. L., Praxis Medica systematice exposita selectis diarii nosocomii fridericiani illustrata. 8maj. 1 Rbd. 24 f.

— — Afhandling, som har vunden den udsatte Priis over Spørgsmaalet: hvorfor tale Menneskene saa lidet og sjelden om Gud i deres Dmgang og Selskaber, da dog deres Samtale ej kunde have nyttigere Indhold? 8. 16 f.

Plutark's Levnetsbeskrivelser, oversatte af det Græske,
og forsynede med Anmærkninger ved St. Tetens.
3 Deele. st. 8. 1ste D. 1 Rd. 64 s. 2den D.
2 Rd. 3die D. 2 Rdlr.

Müller, G. H., neues Dänisch-Deutsches Wörter-
buch zum Gebrauch für Deutsche, welche diese
Sprache erlernen wollen, samt einer kurzge-
fasten dänischen Sprachlehre für die Anfänger,
2 The. 9. 8. 3 Rth. 48 s.

Uspach, J. W., oplysende Forklaringer over Regu-
la De Tri i hele Tal og de fire Specier i Bro-
ken, hvori ethvert Exempel er udregnet, tien-
lig især for vorne Mennesker, som ikke ere
faste deri, f. Ex. Lærlingerne ved Søndags-
skolerne — andre Skoler og Instituter — som
og fra de Fortældre, der selv ville anvise deres
Born i samme, 8. indb. 64 s.

Tacitus, C. C., Historiebøger, item om Germa-
nernes Sæder og Agricolas Levnet, af det La-
tinske oversat ved Prof. J. Baden, st. 8. 1 Rd.
48 s.

Thaer, A., Indledning til Kundskab om det engel-
ske Jordbrug og dets nyere praktiske og theore-

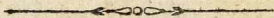
riffe Fremskribt for tænkende Landmænd og Ca-
meralister. Noget forkortet oversat efter det
andet forbedrede Dplag af D. Didrichsen, st. 8.
I Rd. 48 f.

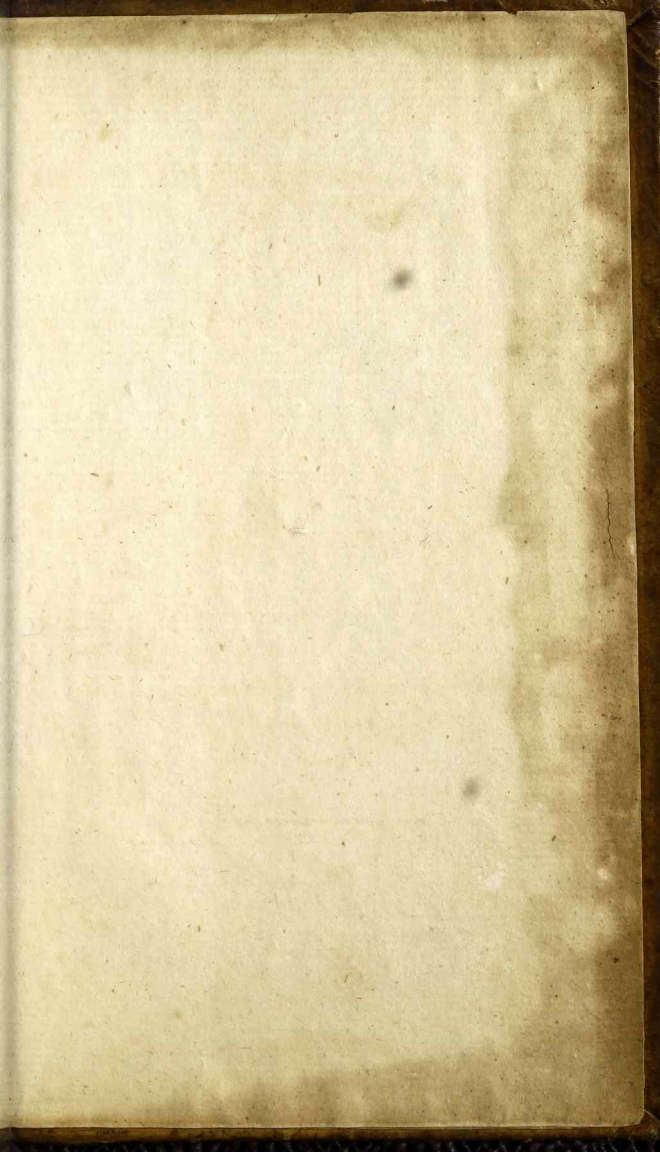
Webels, L. M., Indenlandske Reise igiennem de
betydeligste og skønneste Egne af de danske Pro-
vindser. Med Hensyn tildeels paa oeconom.
og statistiske Gienstande i Aarene 1799, 1800,
1801. 2 Hefter, st. 8. I Rd.

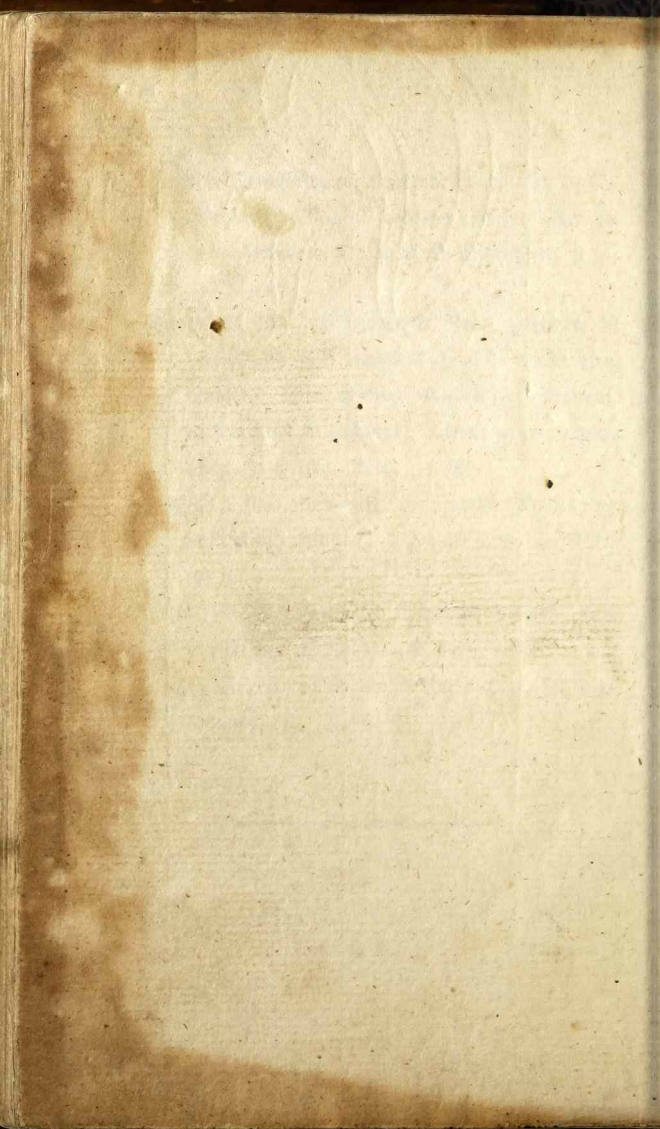
Lychsens, N., theoretisk og praktisk Anviisning
til Apothekerkunsten, 2 Dele, st. 8. 5 Rdlr.
80 f.

Wolfs, G. F., kortsattat Musikalsk Lexikon, for-
danskket ved T. Møller, st. 8. I Rd. 32 f.

Blochs, J., Udtog af bibelske Fortællinger for Ung-
dommen, 8. 56 f.

122/67

